

Tabula

Benedictus: qui venit in nomine dñi.
 de eodem aut diuerso determinado
 q̄ttuo: faciã. Primo de trãscendenti-
 bus sex. Sc̄o de modis eiusdem aut diuersi
 xij. apud Aristotelem aut Auerroim inuentis.
 Tertio de octo distinctionibus apud Scotum
 cõmuniter positis disputabitur. Quarto questi-
 unculas octo annectam.

Caput primũ de entis significatiõibus.	Car. 2.
Caput sc̄m de vno.	Car. 6.
Non dicit vnum indiuisiõnem in se: neq; diui- sionem a quocunq; alio.	car. 6.
Vnũ enti nõ sinonimũ est.	car. 6.
Ratio vnus nõ est priuatiua: s; positiua.	car. 6.
Vnum non est passio entis: s; modus.	car. 7.
Utrũ vnũ quidditatiue p̄dicet de rebus.	car. 7.
Utrum vnum et multa opponatur.	car. 7.
Caput tertium de vero.	car. 8.
Veritas non dicit respectum obiecti ad poten- tiam.	car. 8.
Abstracta relationem comprehendunt.	car. 8.
Veritas post vnitatem est.	car. 9.
Veritas non est intelligibilitas.	car. 9.
In sensu aliquãdo veritas est.	car. 9.
Adequatio principijs intrinsicis et extrinsicis veritas est.	cap. 9.
Caput quartum de bono.	car. 10.
An bonum p̄uertatur cum ente.	car. 10.
An bonũ et ens sint sinonima.	car. 10.
Bonitas non est appetibilitas.	car. 10.
Ver post bonum nõ est: neq; econtra.	car. 10.
An bonitas sit vnitatem posterior.	car. 11.
Caput quintum de quo.	car. 11.
Caput sextum de Re.	car. 11.
Caput septimum de eodem subiecto.	car. 12.
Caput octauum de eodem s̄m formam.	car. 14.
Caput nonum de eodem s̄m materiã.	car. 15.
Caput decimum de eodem sc̄m modũ.	car. 15.
Caput vndecimum de eodem s̄m esse.	car. 16.
Utrum distinctio s̄m modum differat a distin- ctione secundum esse.	car. 17.
Utrũ distinctio s̄m esse saluet p̄dictoria.	car. 17.
Caput duodecimum de eodẽ diffõne.	car. 17.
Utrũ eẽ quidditatiue et diffõne, idẽ sit idẽ.	car. 18.
Utrum esse diffinitione et secundum esse idem sit idem.	car. 18.
Caput. 13. de eodem habilitate	car. 19.

Caput. 14. de eodem re demonstrata	car. 19.
Caput. 15. de eodem s̄m positionem.	car. 19.
Caput. 16. de eodem essentialiter.	cap. 19.
Utrum essentialiter dictus sit vniuersaliter di- ctum et semper.	car. 20.
Caput. 17. de eodem in actu.	car. 20.
Caput. 18. de eodẽ secundum dispõnem.	car. 21.
Que est maxima identitas.	car. 21.
Caput. 19. de distinctione rationis.	car. 21.
An dentur relationes rationis.	car. 22.
Incomplexẽ intelligẽdo p̄t esse collatio.	car. 22.
Genus sp̄s et c. ab intellectu agente fuit.	car. 22.
Sed p̄ceptus ficti non: nisi mediate.	car. 22.
Seculso intellectu res nõ ratione d̄nt.	car. 22.
Cõceptus a rebus rõne distingunt̄	car. 22.
Nõ oĩa rõne distincta in idẽ redeunt.	car. 23.
Cap. 20. de distinctione ex natura rei.	car. 23.
Distinctiones ex nã rei non posuit Ayles.	23.
Non differunt diffinitio et diffinitum ex natu- ra rei.	car. 24.
Utrũ intellectus agens et possibilis ex natura rei differant.	car. 24.
An cõicabile et predicabile differant.	car. 24.
Caput. 21. de distinctione modali.	car. 24.
Caput. 22. de distinctione formali.	car. 25.
Cõcretũ et abstractũ nõ formaliter d̄nt.	car. 27.
Humanitas est animalitas.	car. 28.
Caput. 23. de distinctione reali	car. 28.
Caput. 24. de distinctione essentiali.	car. 29.
Caput. 25. de distinctione se totis subiectiue.	29.
An tria supposita sint se totis subiectiue di- stincta.	car. 30.
Caput. 26. de distinctiõne se totis obiectiue.	30.
Q̄. 1. Inter has distinctiões nõ est ordo. c. 31.	
Q̄. 2. Dis distinctio est realis aut rõnis. c. 32.	
Q̄. 3. Omnis distinctio est de genere rela- tionis.	car. 33.
Q̄. 4. Nõ realiter differunt p̄dicamẽta.	car. 33.
Q̄. 5. Relatio non realiter differt a funda- mento.	car. 34.
Q̄. 6. Propria passio non realiter differt a subiecto.	car. 34.
Q̄. 7. Veritas non realiter differt a proposi- tione vera.	car. 35.
Q̄. 8. Res ab eterno habuerunt esse cogni- tum.	car. 37.

Finis.

Alexandri Achil-
lioniõibus.

Caput primum de

ma ordinẽ habet. P̄-
ut lores est bõ: aial: rõ-
late prius q̄ bõ: q; ab
di: p̄sequẽtia. Sorti trã
q̄ animal. q; inter genu
p̄ctus. et medius est ex
aliud extremum. Sc̄o
tas. ut lores est r̄sibili-
tis est modus essendi: u-
ti est accidens absolutu-
lores est quãtus: qualie
ma malum intellectum
quãdi. Hoc est hoc signũ
sed nõ nõ caro. Ex hoc cõ-
tar opinio Auiẽne ponẽ
substantiam rerum. q; int-
eudẽ mediã proprietatẽ
iectum suum. et sic esse nõ
ditate. sed etiã mediã
hãc opinione dixit Auer-
tionẽ disputatiõne septimã
na est rõnem subiicit de
nõ disputatiõne octauã de
nõ esset prima questiõ: im-
nẽ quid est. Quod est p̄tr-
terior textu commẽti p̄-
tionem an est questiõ: q;
q; p̄p̄icog cõmẽto. So. a
nominis: sc̄o questiõne
tionẽ quid sit. Alias addẽ
ppria passio materie. imp-
tem mere per accidens cõ-
on essentialiter includent
modo cõuenit subiectum: e-
do cõuenire debet ppria p-
s̄ de loze nõ poterit qu-

Alexandri Achillini Bononiensis de distinctionibus.

Caput primum de entis significationibus.

Res tres ha-

bet significationes ordinatas. Prima est qua existentia significantur. Hic aduerte Scoti fundamentum. Quattuor si-
 gna ordinē habēt. Primus est rei quidditas. ut sortes est hō: aīal: rōnale. licet. n. aīal sit ab-
 solute prius q̄ hō. q̄ ab aīali nō cōuertitur eē-
 di p̄sequētia. Sorti tñ immediatior est homo
 q̄ animal. q̄ inter genus et indiuidū mediat
 sp̄tes. z mediuz est extremo propinquius q̄
 aliud extremum. Scdm signum est rei pprie-
 tas. ut sortes est risibilis: disciplinabilis. Ter-
 tiū est modus essendi: ut sortes existit. Quar-
 tū est accidens absolutum vel respectiuum. ut
 sortes est quātus: qualis: ad aliquid zc. ad mi-
 nus malum intellectum deducit hic modus lo-
 quēdi. Hoc est hoc signū q̄ hoc est i tali signo:
 sed nūc nō curo. Ex hoc ordine aperte intelli-
 gitur opinio Auicēne ponētis q̄ ens est cōsequēs
 substātiā rerum. q̄ inter substātiā rei: z eē
 eiusdē mediāt proprietates: que sunt post sub-
 iectum suum. z sic esse nedum posterius est qd
 ditate: sed etiā mediātū est ab eadem. Contra
 hāc opinionē dixit Auerrois d̄structione destru-
 ctionū disputatione septima dubio primo erro-
 nea est. rōnem subiūxit destructione destructio-
 nū disputatione octaua dubio primo. q̄ tūc esse
 nō esset prima questio: imo sequeretur questio
 nē quid est. Quod est p̄tra philosophum. 2° po-
 sterioz textu commēti primi anteponētē que-
 stionem an est: questionem quid est. Et Auerrois
 4° phisicōz cōmēto. 50. anteponit qōnem quid
 nominis: secūdo questionem an sit: tertio que-
 stionē quid sit. Alias addo rōnē. si quātitas est
 ppria passio materie. impossibile est quātita-
 tem mere per accidens cōuenire alicui materi-
 am essentialiter includenti. q̄ cui per se primo
 modo cōuenit subiectum: ei per se secundo mo-
 do cōuenire debet ppria passio illius subiecti.
 z sic de sorte nō poterit quātitas mere per acci-

dēs predicari. quum de sorte quidditative di-
 catur materia. in obliquo tamē. ut sortes est ex
 prima materia: z etiam ex secunda: ut ex carni-
 bus z ossib⁹ zc. tu aut cōsequēter cōsidera quō
 qualitates p̄ie sunt elemētis substātiales. et
 quō mixtis eēntialiter elemēta includētibus ele-
 mētoz q̄litates attribuātur. aduerte etiā q̄ nō
 oīs modus est post passiones in subiecto pate-
 bit infra. Voluit igitur Auerrois q̄ esse est ge-
 nus substantie. analogū tñ. habet. n. pro incōue-
 niēti Aristo. 7° phisicōz. cōmē. 29. oīa eē unū.
 vt p̄io phisicōz. p̄batū est. ubi dicit Auerrois unū
 uoca in predicato ppōnis illius. z dicit ibi bea-
 tus Thomas illā fuisse Platonis opinionem.
 Scotus igitur tenēs entis uniuocationē sequi-
 tur Auicēnā relinquētē Aristot. ut Platonem
 imitēt. z summū ens in descriptione substātie
 eo modo quo genera in definitionibus ponūt.
 Correlariū primū exīa q̄ditatiue d̄ de hīs
 que sunt. ut primo de elemētis declarauī qōne.
 23. Dixit. n. Auerrois p̄io phisicōz. cōmē. 27. Di-
 cere. n. aliquid eē nō est p̄dicatio p̄ accidēs. Cor-
 relariū scdm: sum: z existo: sunt duo s̄ba substā-
 tiua sinonime idē significātia. Correlariū ter-
 tiū p̄ie due qōnes. q̄. 2° posterioz. tex. cōmen.
 primi simplices appellātur: aut biarie ab Auer-
 roe. 2° phisicōz capite p̄io: q̄ de sc̄o ad-
 iacēte sunt. ad quidditatē p̄tinēt. p̄ia. s̄. si ē: ad
 uniuersalē rei quidditatē. z d̄ p̄ia. q̄ uniuersa-
 lia sūt nobis notioza: et p̄ticularis cognitio vni-
 uersalē p̄supponit. cū sc̄ificā fuerit: aut distin-
 cta ex primo phisicōz. textu cōmēti quarti. z ideo
 p̄ticularis cognitio secūda d̄. Sc̄da hō q̄. s̄. q̄
 quid est ad p̄ticularē rei cognitionē p̄tinēt. id p̄
 pprium rei genus z p̄ propria differētia huic sa-
 tisfit. vt dixit Auerrois. 7° metha. cōmē. 43. z
 Aristo. 6° topicoz. capite primo illis duabus
 viis docet diffinitōi opponere. Ex hoc intelli-
 ges Auerroim. 5° metha. cōmen. 14. ponentē
 expositōz diuersitatē in quesito simplici. s̄. vtz
 aliqd est. an. s̄. collocēt hec questio i qōnibus ac-
 cidētis. z est opinio Auicē. quā sequit Scotus.
 aut in qōnibus generis. z est opinio Aristote-
 lis: quā sequit Auerrois. q̄ itelligūt Aristo. et
 Auerrois p̄ ens quid cōmune. x. p̄dicamentis.
 Intellige analogice. Deus. n. non est in genere
 uniuoco. sed bene est i genere analogo. ut dixit
 Auerrois in destructione destructionū disputa-
 A 2

tione septima dubio primo. Contra Auerrois. 3.º. metha. comē. 10. Impossibile est vt aliquid predicetur predicatione generis de rebus habentibus formas diuersas: que non comunicant in vna forma numero: ergo neq; ens: neq; corpus quidditatiue dī de quattuor elementis. nisi conueniat in vna forma. Exēpli grā corpēitatis. Sed hoc psequens est impossibile: vt scdo libro de elementis declarauit. ergo ens non quidditatiue dī de eis. Secundo sequitur philosophū naturalem demonstratē de primo motore q̄ est abstractū. q̄ demonstrat q̄ abstractum est. q̄ materia est: q̄ forma est: p̄siderare ista inquam entia sunt. p̄ p̄na q̄ predicatum est ratio sub q̄ subiectū cōsideratur. p̄ns est falsum. q̄ ens inquam ens est subiectū metaphysice. 4.º. metaphysice. textu cō. primi. ergo oīs artifex considerans ens inquantū est ens est metaphysicus. aliter idem sub eadez ratione formali acceptuz ad duas scientias pertineret. q̄ est sciārum distinctiōnes cōfundere. Tertio sequitur naturalem philosophū substantias abstractas quidditatiue p̄siderare. p̄ p̄na q̄ cōsiderat de eis q̄ sūt q̄ est predicatum quidditatiuz p̄ te. p̄ns aut falsuz est. vt ex Auerrois patet in multis locis. Rūdeo ad primum loquitur ibi de Aristō. genere vniuoco dicente formā vna numero: saltē in esse intēntionalī. licet illa nō sit vna numero in multis singularibus eius in esse eius naturalī. z sic elementa vniuocantur. sed nō sub nomine entis. Et cū hijs stat genus esse analogum quidditatiue dictū: nō dicere vna formā. etiā apud aiā: nisi forte similitudinem vocis aut termini scripti. Ad scōz quidditates proprias abstractorum simpliciter p̄siderare habet metaphysicus: z non naturalis. sed aliquod predicatū analogum cōmuniissimum potest naturalis philosophus iuenire. z cū dī ens inquantuz ens est subiectum metaphysici. ergo oīs artifex zc. cōcedo si versatur circa ens tanq̄ subiectuz: z illius subiecti ratio formalis p̄siderandī sit ens. nō autē si ens sit predicatum iuentum de subiecto. Ad tertiu negatur p̄na. q̄ sensus est naturalis philosophum proprias quidditates abstractorum simpliciter p̄siderare. q̄ non est verū. Si tñ intelligas q̄ de motore primo predicatum aliquod iuenit de illo quidditatiue dictū: cōceditur p̄ns. q̄ istius p̄pōnis abstractū est: predicatū quiddi-

tatiue dī de subiecto: zcluditur cōclusio illa a naturali. z predicatū z subiectū de primo motore verificant. Correlariū quartū existētia nō est modus intrinsecus rei ex natura rei differens a re. imo est ipsa met res: z nō realiter tātū: imo formaliter. sic q̄ quidditatiue predicatur de re illa: cuius est existētia. Quodcūq; igitur fuerit: illud noīe entis importatur: siue materia: siue forma: siue cōpositum: siue substantia: siue accidēs sit quēadmodū z nomine existentis. Ex hijs clare intelliges Auerrois p̄na de aiā. cōmento. 77. Anima est per quaz illud ens est q̄ est. Et intelliges Auerrois. 2.º. phys. comē. 71. dicentē metaphysicam esse de existentibus s̄m q̄ existūt. q̄ nō differt clausula Auerrois a clausula Aristotelis. 4.º. metaphy. tex. com. primi. Est autē scientia que speculatur ens inquantū ens: nisi nomie: z intelliges Auerrois. 3.º. de aiā. comē. 23. di. Quod. n. accidit alicui p̄ accūs: necesse est vt nō sit ei s̄m q̄ est. uolēs q̄ s̄m naturam p̄p̄iam rei nō attribuūtur ea que p̄ accidens rei attribuūtur. q̄n per nām propria attributa sunt per se rebus attributa. Hinc aperte videbis errozē Scoti volētē sciā p̄scindere ab existentia rerum. necessaria. n. ab existentia in actu euadere nō possunt: cōtingētia vero ab existētia in actu vel in potētia. z neutru eorum a predicato primo dicto in primo modo dī cēdi p̄ se p̄scindi pōt. Et licet aliquod contingens puta cesar ab actuali vel potēntiali existentia fugiat: ipsum nō est proprie scibile: sed vniuersale ad ipsum scibile est. z ab vniuersali ad ipsum nō fugit existētia in actu vel in potentia. cōceditur tñ aliquid esse scibile: z illud nō actu existit: q̄ aliqua spēs reruz s̄m nullum eius in diuiduū existit in a. tēpore. existet tamē aliquā apud philosophum loquor. q̄ theologus spēs cōcedit multas apud deum cōceptas: quarum nullum indiuiduū aliquādo existet: neq; fuit: aut est. Et tamē si non presentetur aliquod idēuiduum eius sensui: nequaquā intellectus noster de illo vniuersali sciētiam habebit: vt testatur philosophus. 2.º. de anima. textu comēti. 60. Et Auerrois ibi clare exponit dicens. Et cā in esse istius dispositionis in nobis in sciētia sensibilū ē eadē cā in esse istoꝝ in ipis sensibilibus. i. causa faciēs requiri presentia sensibilia ad hoc vt sentiant. facit requi sensibilia sensibus p̄sentia

vt sentiant: q̄ nāles sensus
quas oportet esse in intellectu
sensibilia cognoscant: nō aliter
via sensus. z hoc voluit
in capite. 17. deficiente
entia illius sensus deficiente
mō. 35. z similiter scilicet
p̄nti z p̄bemo met
in libro de sensu z sensu
ctus que exteriuz nō cō
non p̄ se intelligibilia p̄
nō p̄ se intelligibilia p̄
tur. sed p̄ se intelligibilia
telliguntur. ideo cōtus a
ctuales rerum visibilia
lucis sciam habere nō
nes terminor ad placitū
per auditū ad intellectū
cōtus p̄o scā color. sed o
rōabile est q̄ esse sit qd
z nō de entibus alijs. qu
bile est: q̄ esse sit extra q
z nō extra quidditatē de
est: aut extraneuz ipsum
uis p̄ dēpēdens z indepē
est indepēntia esse ip̄
dei cōuenientissimū. Hinc
ne Alberti magni z sancti
stingētem esse ab essentia
sūz q̄ sit opinio Scoti in
tū. Habet etiā hanc p̄posi
gūtia: quas qdam Scoti
ens significat solum: ea de q
dī. Scō ens habet passionē
tūctas: de quibus dī nō
pio passionē: quā dicunt ent
ritate aut ipsa est ens: aut n
contradictione. Si veritas
positio prima. q̄ nō verificat
quā nō significat. licet term
sit aliquid de quo nō verificat
nā apud Auerrois. 2.º. de
nō est veritas ens: falsa est. p̄
sequit q̄ passio nō est eadem
Distinguit igitur entis significati
aut prime significationi ent
tiones aut priuationes: sed
liguntur: z reduci ad illam.

vt sciant: qz nales sensibilibus similitudines: quas oportet esse i intellectu: vt intellectus sensibilia cognoscat: nō aliunde haberi possunt qz via sensus. z hoc voluit Aristo. primo posteriorū capite. 17. deficiente sensu necesse est nobis scientiā illius sensus deficere. z Auerrois ibi cōmēto. 33. z similiter scdo posteriorū textu com. vltimi z pbenio metaphysice. Et dixit Aris. in libro de sensu z sensato. nō. n. itelligit intellectus que exterius nō cū sensu. in hoc. n. differūt non p se itelligibilia a p se itelligibilibus. qz nō p se itelligibilia p spēm alterius itelliguntur: sed p se itelligibilia nō per spēm alterius itelliguntur. ideo cecus a natiuitate: qz deficiunt ei nales rerum visibilibus similitudines: de coloribus sciam habere non pōt: neqz similitudines terminoz ad placitū colores significatium per auditū ad intellectū peruenientes ceco sufficiunt pro scia colorū. sed de hoc satis. Nō etiam rōnabile est qz esse sit quidditatiue dictū de deo z nō de entibus alijs. quā admodum neqz rōnabile est: qz esse sit extra quidditatē dependētū: z nō extra quidditatē dei. qz nō magis intumū est: aut extraneus ipsum esse vni qz alteri: quāuis p depēdens z independēs differāt: z satis est independētia esse ipsius: vt qui est: sit nomē dei conuenientissimū. Hinc etiā apparet opinio nē Alberti magni z sancti Thome realiter distinguētē esse ab essentia: esse a veritate distātiore qz sit opinio Scoti in hoc tenens oppositū. Datet etiā harū ppositionum inuicē repugnātia: quas qdam Scotiste concedunt. prima ens significat soluz ea de quibus quidditatiue dī. Scda ens habet passiones sibi realiter idētificatas: de quibus dī non quidditatiue. qz capio passionē: quā dicunt entis: exēpli gratia veritate aut ipsa est ens: aut nō: non est euadere a contradictione. Si veritas est ens: falsa est ppositio prima. qz nō verificatur terminus de re quā nō significat. licet terminus significare possit aliquid de quo nō verificatur. vt viuens animā apud Auerroim. 2. de anima cōmē. 8. Si nō est veritas ens: falsa est ppositio secunda. qz sequit qz passio nō est eadem res qz subiectum. Distinguat igit entis significaciones zc. Huic aut prime significacioni entis nō subūnt negationes aut priuationes: sed circumstare itelliguntur: z reduci ad illam. dixit enim Auerro

is quarto methaphysice. commento. 16. nō ens enim nō itelligitur: nisi fm comparationē ad ens. nō enim cecus est oculus: qz cecitas sit aliquid in oculo. sed qz oculus caret forma: p quā oculus videre pōt. z sic cecus est nomē denominatiuū: nō acceptū a presentia rei. que sit priuatio. sed priuatiuū est. z accipitur a forme absentia: que visus est. z in hac significacione prima negauit in libro de elemētis. questione scda sortem est ens. postqz mortuus est. dixit enī Auerrois quarto methaphysice com. 15. qd nō est in actu: nō est ens. substare aut entis significacioni substātia itelligit: z accidentia: que substātie attribuūtur: siue absoluta fuerint: siue respectiua. Siue primo itelligibilia fuerint: siue scdo itelligibilia. vt logicalia genus spēs zc. attribuebat aut Aris. z Auerrois. 4. methaphysice textu commenti. 2. hec enti. i. substantie.

Scda entis significatio ē qz nō ex nā significat. possibilis tū existere: qz igit hec nō existūt: nō sūt entia: sed qz possibilis sunt existere: appellantur possibilis. sortes igitur anteqz nascatur: est ens in potētia. dixit. n. Auerrois. 9. metaphysice cōmēto. 6 manifestum est qz potētia est aliud ab actu: z est ante actum: z cū existit: est ens i actu. cū vero est mortuus: nō est ens in actu: neqz in potētia. qz materia nō amplius est in potentia ad formā sortis. cogitatiuā itellige. neqz agēs naturale pōt amplius facere sortem. sed ipse inter possibilis nominat. quum sibi non repugnet qz sit: imo aliquādo ipse fuit. Istum tamen modū loquēdi de rigore sermonis verum non saluat trāslator Auerrois primo celi cōmēto. 12. sed dixit cum aliquid fuerit cōpletum in generatione: impossibile est generari. oportet igitur itelligi. impossibile. i. nō potest. dixit enī Auerrois primo celi cōmēto. 13. potentia enim nō itelligitur: nisi in respectu futuri. z commento 13. nihil potest in respectu preteriti. quoniam actio: que fuit in preterito: iam preterijt: z est propositio Aristotelis sexto ethicorum capite tertio. solo enim ipso et deus priuatur ingēnita facere quecūqz sunt facta. Et est sensus de tribus temporibus potentia diuina respicit presens z futurum: non autem preteritum. Et tūc Aristotelem itelliges z Auerroim quito methaphysice textu z cōmēto. 14. diuidentes ens in potentia contra ens: quod est extra animam.

Et nono metaphysice commento septimo. Hoc nomen non dicitur simpliciter apud vulgus de eo: quod est in potentia: et si sit in actum in actu. Et hec est potentia: quam solent aliqui obiectivam appellare. quia quod est in potentia: est obiectum producibile ab agente. Sed dicendum quod sortes non habet hanc potentiam in se: sed sortes antequam nascatur: est in potentia: quia datur materia: ex qua sortes fieri potest. et sic eadem est potentia materie: que respectu materie subiectiva dici potest. quia per eam materia est potens transmutari: sed respectu sortis obiectiva dici potest. quia per eam sortes est potens existere. et per eam potest agens naturale facere quod sortes sit. Sic tamen theologus advertat: propter creationem: que materiam non requirit sibi subiectam. et sic dat theologus potentiam obiectivam: quam non est subiectiva. et in hoc discordat theologus a philosopho.

Sed quia concessum est. quod sortes non est. quod ipse non est ens. quoniam ipse esset ens possibile vel in potentia. Contra hec ordine naturali se sequuntur. quod cognoscibile: cognitum: ergo ultimum presupponit secundum: et secundum presupponit primum. sed cum sortes non est: sed potest esse. ipse cognitus est: ut possibile est: ergo cognoscibilis est: ergo ipse est habens esse quidditativum. Secundo hic est ordo nature. quod producibile: productum. ergo nunc primum productum prius fuit producibile. ergo prius habuit esse quidditativum. sed in primo instanti: in quo sortes est. ipse tunc primum est productus. ergo ante illud fuit producibile. et ante illud habuit esse quidditativum. Tertio istius propositionis sortes est homo: extrema sunt conformia: quoniam ipse non existat. ergo sortes aliquod esse habet. ergo quidditativum habet. per philosophum: quia illud est primum esse: quod res habere potest. Et presuppositum est cuilibet alteri esse: ante enim conformitatem est conformabilitas: et ante conformabilitatem est quidditas. quia ante actum est aptitudo. et ante aptitudinem est quidditas: ad quam sequitur aptitudo. Quarto ens dividitur per actum et potentiam. ergo ante potentiam est natura entis. patet philosophum. quia divisum est natura prius in eodem dividente. Quinto nisi rei factibili presupponatur esse quidditativum: tunc res esset ex nihilo. philosophus est contra omnes antiquos philosophos. ex nihilo nihil fit. teste Aristotele primo physicorum. textus. com. 34. et 12. metaphysice textu com. 34. in dicit tanquam impossibile: tunc ex nocte erunt si

mul omnia ex non ente. Et 12. metaphysice textu ultimo enumerat opinionem. alij quidem ex non ente faciunt entia: ut taponēs illam sue opinionem tanquam irrationalem. Circa deo ad primum concedo quod actus presupponit aptitudinem et aptitudo quidditatem: et cum dicitur: ipse. cum non est: cognitum est. respondeo naturales rerum similitudines et proprie non habentur nisi ex rerum presentia. ideo si sortes non fuit: et non est: non habetur eius naturales similitudines: quibus cognoscatur. Quod si futurum cognoscitur: hoc erit per plures iterationes congregatas: ut dixit Averrois. 3. de anima com. 33. Et apud intellectum erit hoc per similitudines rerum universales se invicem restringentes. que ab alijs existentiis accepte sunt. ut homo talis quantitatis: figure: talium operum etc. Et stat quod cause effectus causative sint: et cognoscendo causas: aliquid de effectibus iudicatur. ut terremotum iudicantes ex trium superiorum planetarum conjunctione: ut sub cancro. sicut bononie evenit annis 1504. et 1505. Sed si fuerit predictio ex duobus ut ex saurna et marte: quod superioribus sunt: debilius iudicatur. sicut evenit bononie in principio anni 1509. Et tunc propositiones de verbis ampliatis non regunt rem: pro qua subiectum presupponit existere. et hoc voluerunt aut potuerunt velle dicere dicentes universalia precludere ab existentiis: sed explicare non potuerunt non distincte retelligentes. Item actuum: quidam sunt naturales in re: et isti presupponunt aptitudines: si materiales fuerint: sed actus in alio et extrinseci: non. que admodum ascendere gravis non presupponit aptitudinem ad ascendendum: quia violentum est ascendere gravi: sed cognitio est operatio cognoscens non cogniti: nisi tanquam obiecti extrinsece denominati. et sic non requiritur re esse. que cognoscitur. nisi cognitio esset intuitiva. ut si vides sortes: sortes est. Et cum inserit sortes habere esse quidditativum: concedit in casu illo de sorte nudum nato quod habet esse quidditativum in actu vel in potentia: ex quo non sequitur sortes esse: neque sortes habere aliquid esse. sed habere vel possibile est quod habeat esse: sequitur. 13. non sequatur quod sortes possit habere esse: stat enim. sortes fuisse cognitum: et servata fuisse sensitivam iterationem eius cognitionem versus post mortem illius. non valet igitur. sortes est cognitum: ergo ipse habere potest esse quidditativum. que admodum si quid cognitum est per iterationem factam. non versus cognitum est: ergo possibile est ipsum

habere esse quidditativum
dicitur possibile esse
dicitur quod possibile a
teritum. et futurum. se
sone et presentium. et att
bile. quod negat a dypn
futuro posse esse. quod
philosophum: non tamen a
sortes: quoniam mortu
am tamen divina. Ad sc
bile datur forma. quia ex
ille. sed ex producibili
esse. sed hoc sequitur poss
presupponit a producibili
liter etiam: sed quod possi
quod est productum: ergo
telligit de priori tempo
dum esse aliquid pro
eterno tpe presentis non p
gata igitur: preedit p
prius habuit esse quidd
quod a materia amplo ad
sequitur possibile est ipsum
um. et tunc preedit prius. 2
habe conformitatem itellig
quod esse extra animam. De
telligit si sortes esset ex
esse doctum et hoc est ver
esse aliquid in re. quod dicit
ni. Ad quartam divisione
videtur intellectus nos
quod ipse concepit illud. sed si
esse: ipsum non presupponit e
bene presupponit actum mo
bile ipsum. sed presupponit
su. Similiter de propositionibus
diffinitionibus. ordinem est. si
fundatur ad stabilendas
quod ipse presupponit actum
nem: est materia: ex qua
non aut quidditas. imo mira
argumentum ut de antonio
tribus principijs quod fideles se
tione preedit: nedi in theolo
lophos. et stabiliunt sibi su
creationem negare habent.
cedo difficultatem non hab
urationem terminet. forma

hēre eē qdditatiū. bñ igr̄ distinguas amplitu
 dinez possibilis esse maiore q̄ aplitudo huins
 ubi p̄t. qz possibile ad tria tpa se extēdit. p̄s. p̄
 teritū. z futurū. sed p̄t duo tātū cōprehēdit. p̄
 sens z p̄teritū. z attribue sorti mortuo eē possi
 bile: qd negat a chymera. z attribue anichristo
 futuro posse esse. qd negas a sorte mortuo apud
 philosophū: non tñ apud theologū. qui p̄cedit
 sortez: quāuis mortuū esse surrecturū. p̄ potēti
 am tñ diuinā. Ad scdm̄ iter p̄ductum z p̄duci
 bile datur dñia. qz ex p̄ducto sequit̄ esse vel fu
 isse: sed ex p̄ducibili non sequit̄ esse: neqz posse
 esse: sed bñ sequit̄ possibile p̄duci. ergo quid qd
 p̄supponit a p̄ducibili nō ē quid p̄s: aut actua
 liter ex̄s: sed qz possibile est esse qd. z cum ar
 guit̄ est p̄ductū: ergo prius fuit p̄ducibile. si in
 telligit̄ de priori tēpore. tūc data illa p̄na: negā
 dū esset esse aliquid p̄ducibile ab eterno. quia
 eterno tpe p̄terito nō p̄t eē tempus prius. Ne
 gata igr̄ p̄na: p̄cedit p̄s. z cū tertio iſert: ergo
 prius habuit esse quidditatiū: negat̄ p̄na. qz ar
 guit̄ a magis amplo ad minus amplū. sed soluz
 sequit̄ possibile est ipm̄ habere esse quidditati
 uum. z tūc p̄cedit p̄s. Ad tertiū extrema ha
 bere cōformitatē itelligi p̄t qz p̄supponat̄ ali
 quod esse extra aiām. hoc nō opz: alio modo in
 telligit̄. si sortes esset extra aiām: sibi cōueniret
 esse hoīem z hoc est verū. sed nō sequit̄ sortem
 esse aliquid i re. qz p̄ditionalis cōiter nihil po
 nit. Ad quartū diuisiones p̄ aiām n̄ram fuit. id
 vt diuidat̄ intellectus noster aliqd: p̄supponitur
 qz ipse cōcepit̄ illud. sed si est aliquid in potētia
 ens: ipsum nō p̄supponit esse i actu sui met: sed
 bene p̄supponit actum motiui: z qz actu est mo
 bile ipsum. sed p̄supponit qz possibile est vt ipz
 sit. Similiter de p̄pōnibus demonstrationis z
 diffinitionibus. ddm̄ est. sup̄ quibus ipsi maxie
 fundatur ad stabiliendas rerū qdditates. Ad
 quintū qd p̄supponit̄ actioni phibens creatio
 nem: est materia: ex qua factibile est aliquid.
 nō aut̄ quidditas. imo mirādū est de formatib⁹
 argumentū vt de antonio andree i tractatu de
 tribus p̄cipijs q̄ fideles se esse cōfitent: z crea
 tionē p̄cedūt: nedū i theologia: sed et apud phi
 losophū. z stabiliunt sibi fundamenta: ex qbus
 creationem negare habent. Et tunc via qua in
 cedo difficultatem non habet. an quidditas ge
 nerationem terminet. forma vel cōpositum cor

ruptibile: non curo nunc. z patet qz sic. dicere
 enim qz existētia nō sit substantia rei: aut nō
 nisi materialiter: z qz sola existētia incipiat es
 se: est dicere generationem nō esse substantiale:
 sed modalem potius. quia substantia apud eos
 nō incipit esse substantia: licet substantia incipi
 at existere: que p̄sueit substantia. hoc aut̄ nedū
 cōtra Aristotelem est: sed contra terminorum
 significationes scz generatiōis substantialis z
 corruptionis. generatione igitur substantia sor
 tis incipit esse: z incipit esse substantia. vt libro pri
 mo de elementis dixi zc. Similiter hoc est fa
 cere qz res corruptibilis nō sit simpliciter corru
 ptibilis. qz sortes nunqz incipit aut desinit esse
 sortes. similiter d̄ futuro. licet sortes incipiat exi
 stere: aut desinat. quod nedum contra Aristote
 lem est: sed etiam contra experientia z sensuz.
Tertia entis significatio ē: qua q̄ nō sunt: ne
 qz existere possibilis sūt: dūmodo p̄cipi possint
 significari. z huiusmodi nō sūt actu entia: neqz
 i potentia: imo neqz possibilis: sed imaginabilia
 sunt z ficta. dixi imaginabilia: qz Apud Aristo
 tele nullus intellectus i actu ficta cōponit. s̄ intel
 lectus possibilis ē: q̄ ea apud se h̄z: nō tñ rōne i
 tellectus ē ipsius defectus origo. s̄ rōne imagi
 nationis rerū imagines male cōponētis: malaz
 itellige compositionem: tam verbaliter icom
 plexam: qz quemadmodum in virga semiuiri
 di: anima z forma: que nō est anima: materiali
 ter continuatur. ita cōponit imaginatiua par
 tes forme ouis cum parte leonis aut serpentis:
 dum chymeram componit. z sic ex compositio
 ne naturali trāsitus est ad p̄ternaturalem z
 impossibilem: qz complexam. vt homo ē lapis.
 quia necessarijs propositionibus opponit̄ itelle
 ctus propositiones impossibiles. Ista autē sūt
 in genere entis diminuti teste Auerro. 6. me
 thaphysice cōmento vltimo. Ihas autem tres
 entis significationes aliquo modo ex Aristote
 le. 5. metaphysice textu. comment. 14. potes
 elicere. An autē ens sit vniuocum. Rñ. si hec
 tria significata noīe entis iportari volueris pu
 re equiuocum ē ens. Qd si entia scde significa
 tionis cum entibus prime significationis con
 iunxeris: non ē vniuocatio. Et errorem Scoti
 zantium hic aduerte. quia Aristotelem dicen
 tē p̄io de somno z vigilia: cuius ē potētia eius
 ē actus: intelligūt de re: q̄ ē i potētia obiectiua

alicuius agentis. q̄ illa est actu post productio-
nem: et sic volunt q̄ eiusdem rōnis est res ante
productionē et post. Sed illud nō est mens phi-
losophi ibi. q̄ loquit̄ de potētia subiectiua. q̄
ibi reperit̄ potētia ad aliquā formam. ibi repi-
ri habet actus. q̄ actus est potētie perfectiū.
Neq̄ eadem est diffinitio rei in potētia ad exi-
stēdum et in actu existētis: q̄ differētia est ali-
quid esse animal rationale exēpli gratia. et pos-
se esse animal rationale: et sic inter actum et po-
tentiā permutatio est ab vna entis significatio-
ne in aliā exitus. Volūt etiā non esse verum q̄
actus et potētia subiectiua sint eiusdē predica-
menti. vt accūs quod recipitur ī substantiā. S̄
contra ipsos est textus Aristotelis primo phy-
sicoꝝ cōmenti. 50. et 56. in vno quoq̄ genere est
vna prima cōtrarietas. et 12. metaphysice textu
cōmēti. 22. Spēs priuatio et materia. sed horū
vnūq̄q̄ alterum circa genus vnumq̄q̄. Idē
vult Auerrois quinto physicoꝝ cōmento. 9.
potentia ad aliquā rem est de genere illius rei.
Et quarto celi cōmēto. 35. hec dispositio sc̄z cō-
positio ex materia et forma ita existit ī p̄dica-
mento vbi sicut in alijs predicamentis. Et pri-
mo de anima cōmento. 6. actus et potentia sunt
differētie que cōtingunt omnibus p̄dicamētis.
et ad exēplum illoꝝ de accidentibus receptis in
substantiā: dōm q̄ oportet ipsos tunc dicere mu-
tationē esse possibilem ex substantiā vt materia
ad accūs vt forma: cuius oppositū vult Aristō.
et Scotus met: ideo dicēdum q̄ substantiā que
subicitur accidenti habet rationem accidentālē:
et non substantiālem respectu illius. ideo si acci-
dens sit qualitas: materia est potētia qualitas:
et nō est de p̄dicamēto substantiē: sed ipsa vt po-
tentia de genere substantiē est: non cōparatur ni-
si ad formam substantiālem: non aut̄ ad accidēta-
lem. Reuertamur igitur et dicamus q̄ ens cō-
mune ad duas primas significaciones entis nō
est vniuocum: imo ens in prima significacione
acceptū non est vniuocum. sed analogum. vt di-
xi in libro sc̄do de elementis. q̄ prius d̄ de sub-
stantiā sc̄do de accidēte. Nequa q̄ enim deus
est s̄m ens: sed semper primum. Si aut̄ ens vni-
uocē diceretur de deo. deus esset constitutum.
distingue cōstitutionē a cōpositione quantum
uis. consequēs est impossibile. et contra Aristō.
12. metaphysice textu cōmēti. 37. et cōtra nām

p̄mi p̄cipij. p̄mū est quo nihil est prius. Et
dato q̄ diceret̄ ens de deo vt p̄dicatū vniuocū:
sed denomiatiue et nō vniuocē: vt dixit Frācis-
cus sequēs thomā anglicū: adhuc deus esset re-
solubile. nō aut̄ irresolubile. p̄ns est icōueniēs.
q̄ oī dualitate vnitas est prior: deo aut̄ nihil ē
prius: ergo deus nō est dualitas. nō loquor nūc
de trinitate suppositoꝝ theologica. sed mere
nāliter et quidditatiue concipio diuinitatē: non
supposita. esset aut̄ deus dualitas: si resoluere-
t̄: q̄ ip̄e esset illa duo: ī que resoluere-
t̄: et p̄sertim q̄ resolutio esset s̄m intellectū: nō aut̄ p̄ motū:
neq̄ s̄m rem: ī qua nedū p̄tes sunt simul totū:
sed quelibet pars d̄ de resolutio. neq̄ īfinitas:
qua resolubilia idētificantur iuxta theologū.
rōnē tollit formales terminos. Est igitur deus
vnitas. Preterea cōmune vniuocē p̄dicatum
est nāliter prius subiecto: deo aut̄ nihil est pri-
us etiā s̄m intellectū. q̄ simpliciter p̄mo in-
tellecto nihil est prius s̄m intellectū sed deus ē
simpliciter p̄mo intellectū: q̄ deus est primum
obiectū p̄mi intellectus. ergo deus est simplici-
ter p̄mo intellectū. q̄ deus est p̄mū obiectū p̄-
mi intellectus. ergo deus est simpliciter p̄mo in-
tellectū. et licet nos mālia prius itelligamus q̄
ī mālia. et ens prius q̄ deū cognoscamus. nō t̄n-
vz p̄na. ens est prius nobis notū q̄ deus. ergo
deus nō ē simpliciter p̄mo notū. et hoc est. q̄ no-
ster intellectus nō ē primus intellectus: s̄z īfinitus est
et hoc ī libro de itelligētijs tetigi quolibeto p̄-
mo. Qd̄ ē ens analogum str: p̄firmat Auer. 8.
metha. tex. cō. 16. volēs gnā altissima esse sim-
plicia. s̄. abstracta. quū nō habeāt gnā. et quāuis
habeāt ens: ens n̄ est gnā: nisi forte analogū. sim-
plicitatē gnālissimoz tagit Auer. 5. metha. cō.
4. et subiūgit gnālissima nō h̄nt genus: nisi d̄m
multipliciter. Cōtra sequitur ex hoc q̄ ens nō
p̄dicat̄ q̄dditatiue de abstractis. Cōtra si itel-
ligit̄ vniuocē. p̄cedo p̄ns. id̄ dixi ens n̄ vniuocū
eē. s̄z analogū. D̄riam aut̄ iter genus vniuocū
et analogū ponit Auerrois. x. methaphy. cō. 8.
q̄ vniuoco r̄ndet vnū significatū cōmune mul-
tis spēsibus: s̄z analogo non. s̄z multa: ordinē ta-
mē habētia. Sed dices: siue ens sit analogū:
siue vniuocū: uidet̄ q̄ illud sit prius deo. q̄ il-
lud ē prius a quo nō cōuertit̄ subsistēdi p̄na: s̄z
ab ente ad deū non p̄uertit̄. q̄ nō vz p̄na. ens ē.
ergo deus est. licet valeat. deus ē: ergo ens est.

Respondeo prima
no. ad probationem
valeat ens est: ergo d
ens est: ergo causa
et sufficiens diuinit
Lanc nō causatū est
ueribili. vbi aduert
affirmatiū. t̄i suppo
betur affirmatio. s̄. c
latum est: deus est p
statioi essentialiter
cōsequens ex vtraz
et tota diuinitia. et
diuinitia sequēt em
est frācis. q̄ nō omne
stendi p̄na sit prius: se
ter sc̄dum licet. n. col
mine: non tamen color
accidēs in re vt albed
noq̄ prior: Tertia cua
cōuertitur subsistēdi cō
lectū nostrū: et nō ex p̄
rerum: illa a deo reijcie
tionē termini amplam
vilitatem affert. si aut̄
illa respectu dei nō ad
mus Aristotelē q̄ncem
physice textu cōmenti.
substantiē rerum sint. fol
taphysice textu cōmē
essendo loquitur: et ex p
cipis ex parte intellectu
cui rei essentialis nō p̄ce
aut̄ de sp̄te q̄dditatiue
sc̄doles. 3. methaphys
et possibile genus entium
P̄na necesse differētiā cu
et vnam esse qualibet: im
aut̄ species generis de p̄
genus sine suis speciebus
aut̄ ens nulla differētia: n
Dixit aut̄ Aristoteles in
ri spēs generis de p̄p̄ijs
sp̄te differētie posterius
p̄dicatū aut̄ quidditatiue
p̄nois respectu subiecti. L
actus nō predicari: q̄ de c
diuinit̄ genus de eodem q̄

Respondeo prima euasio **L**iberi negatur mi
noz. ad probationem negatur assumptū: immo
valet ens est: ergo deus est. patet deducēdo sic
ens est: ergo causatū vel non causatū est p3 p̄na
ex sufficiētī diuisione. qz per cōtradictoria est.
Tunc nō causatū est: ergo deus est. p3 p̄na a cō
uertibili. vbi aduerte lz aīs sit negatiuū: 7 p̄na
affirmatiuū. tñ supposito primo antecedēte ha
betur affirmatio. i. ens ē: 7 nō causatū. Si cau
satū est: deus est. patet p̄na a naturaliter pos
teriori essentialiter dependente ad prius. tunc
cōsequens ex vtraqz parte disiunctiue seqtur
ex tota disiunctiua. ergo deū esse seqtur illam
disiunctiua sequētem ens esse. Secūda euasio
est frācisci. qz nō omne a quo nō conuertit substi
tendi p̄na sit prius: sed limitat. si sit essentiali
ter iclusum. licet. n. coloratum sit cōmuniū ho
mine: non tamen coloratū est prius homine: qz
accidēs in re vt albedo nō est nobilior homine
neqz prior. Tertia euasio. si prioritas a quo nō
cōuertitur substiētēdi cōsequētia sit apud intel
lectū nostrū: 7 nō ex pte rei sequatur ordinem
rerum: illa a deo reiicienda non est. qz significa
tionē termini amplam significat: que nullā deo
vilitatem affert. si aut ordinē rerū sequeretur:
illa respectu dei nō admitteretur. Ideo vide
mus Aristotelē qōnem propositam. 3°. metha
physice. textu cōmenti. 16. **A**trum vnum 7 ens
substātie rerum sint. solucere negatiue. 12. me
thaphysice. textu cōmēti. 21. qz de principijs in
essendo loquitur: 7 ex parte rei: nō aut de prin
cipijs ex parte intellectus: 7 in predicādo. pars
enī rei essentialis nō predicatur de toto. genus
aut de spete quidditatiue dicitur. Et dixit Ari
stoteles. 3°. methaphysice textu cōmē. 10. **N**ō
est possibile genus entium esse vnu: neqz ens.
Nā necesse differētiās cuiuslibet generis esse:
7 vnam esse qualibet: impossibile aut predicari
aut species generis de proprijs differētijs: aut
genus sine suis speciebus: qz si est vnu genus:
aut ens. nulla differētia: neqz vnu: neqz ens erit.
Dixit aut Aristoteles impossibile est predica
ri spēs generis de proprijs differētijs qz spēs re
spectu differētie posterius est aut cōstitutum:
predicatū aut quidditatum rationem habet
prioris respectu subiecti. Et dixit gen^o sine spe
ciebus nō predicari: qz de quocunqz quidditatiue
dicitur genus: de eodem quidditatiue dicitur

aliqua eius species. qz genus nihil est preter ge
neris species iuxta Aristoteles. 7° methaphy
sice. textu cōmenti. 43. 7 tunc est ratio. si nulla
species quidditatiue dicitur de differētia: neqz
genus quidditatiue dicitur de ea. ergo cuius ens
7 vnum quidditatiue dicatur de differētijs:
7 species nō quidditatiue dicatur de differen
tijs: neqz vnum: neqz ens erit genus. Ens igitur
licet significatione sit magni ambitus i re
tamen est nomen significans deum: nō aut ali
quid essentialiter iclusum in deo. est igitur ma
gna differētia inter rem 7 nomen. qz ens est no
men cōcretum vel participium: non distingo
munc. deus autem res est abstractissima. 7 ens
est participium a verbo deriuatum: deus vero
independentissimus est: si dici potest: longe igitur
distat sentētia dicta ab admittentibus vni
uocationē transcendētis: quā illimitatā appel
lant. Longius etiā distat ab admittentibus en
titatē esse quidditatē ex natura rei a diuinita
tē distinctam reptā in primo p̄ncipio 7 alijs: qz
tūc seqtur mām primā nō eē primū māle p̄nci
piū: sed entitas i mā p̄na prius nā subicit qz mā
similiter forma nō est p̄ncipiu primū i gñe cāe
formalis. qz ipsa ē p̄stituta ex quo 7 qd 7c. 7 p3
hāc esse radicū p̄hie absisionē. **N**ō si vniuoca
tionē entis p̄baueris. **Q**uecūqz eodē nūero p̄
ncipio p̄ncipiant: illa vniuocatur. qz ab illo vro
p̄ncipio rōne habere possunt: sed oīa entia eodē
p̄ncipio p̄ncipiant: qz oīa i eūdē finē ordināt. **S**e
cūdo qz ab eodē p̄ncipio effectiuo effluūt. **T**er
tio qz eādē numero formā hñt. qz deus oīum
alioz a se forma est. **N**ū deo p̄ncipia itriseca sūt
a qbus rez vniuocatio capi pōt. nō aut ab extri
secis. sunt aut finis 7 efficiens extriseca. so: ma
do si est p̄ncipiu: quo res est: itrisecum 7 substā
tiale: tūc ab illa vniuocatio sūmēda est. **S**i aut
forma nō sit substātialis 7 itriseca nō ab ea sū
mit vniuocatio. forma enim substātialis respec
tu accidentium: materiam ei preparatium: vt
forma est. 7 tamen quantitas 7 qualitas non
vniuocantur. sic in proposito est de deo respec
tu alioz. substinendo igitur naturalem phi
lologiam concedentem deum esse primum
efficiens et metaphysicam concedentem ip
sum esse primum finem et primam formam. et
consequenter simpliciter primum principiu 7
antecedenter primum itelligens. primū amās

primam intellectionem: primum amorem: primum intellectum et primum amatum. **D**om est quod hec predicata secundum magis et minus esse vel non esse ordinata. scilicet ens: substantia: spiritus: deus. non inferunt in deo compositionem neque constitutionem. quia in perfecta identitate unius in alterum transiunt. quavis etiam iuxta Aristotelem abesset infinitas. et sic ratio infinitatis non est ratio identitatis illorum. **Q**uod si dixeris deum diffiniri per actum purum. et sic deum esse constitutum ex aliquo se habente per modum generis. et aliquo se habente per modum specie. **R**espondeo ut dixi in libro 2. de elementis et de orbibus: describentia deum inferunt compositionem in intellectu non deum intelligente: non autem in deo. ut optime declarat Averroes. 12. metaphysice. commentum 39. An autem persone divine sint constituti: an non: an per absolutum: aut respectivum constituantur. quoniam sunt mere theologice: et per divinam revelationem terminade. Satis. n. philosopho est. cum duo nomina unit intellectus: si ex parte rei tantum una res simplex sit quod non est ibi compositio: neque constitutio in re. **D**ividit autem ab aliquibus ens per simplex et compositum. ab Aristotele. aut per actum et potentiam et aggregatum. Sed tunc differentia inter theologum et philosophum observanda est: quia theologus admittit simplex: quod non est compositum: neque compositibile: et aliquid est: quod summe simplex appellat. **P**hilosophus autem vult deum esse primam causam: que est finis cum prima forma coincidentem et formam primam orbem. Et a fortiori alie intelligentie alios orbem format. et intellectus humanus aliquem hominem vel aliquam. et sic ubi admittit theologus compositibile: non compositum tantum. hoc non admittit philosophus. quia cause intrinsece apud philosophum necessario referuntur: siue mutuo: siue non. ideo non dat philosophus formam sine materia: siue abstracta forma sit: siue non. **D**ividit etiam ens per substantiam et accidens. tunc si per substantiam intelligitur aliquid sub accidentibus stans: tunc datur medium inter substantiam et accidens. scilicet deus: medium intellige per extremum abnegationem. scilicet non stans sub accidentibus: et non inherens. Si autem intelligit substans quasi supra se stans. sic quod alteri non inheret. sic deus substantia est. Accidentia autem si intelliguntur in esse geto: ut quietum dicit oppositum fluxus successivi et mutati esse sic inter substantiam et accidens datur medium teste Averrois primo celi commentum primo. quia accidentia fluentia mediant. ideo ut suffi-

ciat divisio omnia inherentia aut inherere apta subiecto sub accidente comprehenduntur. non enim dicendum est si deus faceret albedinem existere que non inhereret subiecto quia ipsam fecisset esse substantiam. quavis in casu hoc concederet philosophus. **O**mnia vero non inherentia sub substantia. intellige formam substantialem non inherere materie: eo modo quo accidentia inherere materie et. quia accidentia constituntur in esse per subiectum: et forma constituit subiectum in esse ut secundo de anima de clarat Averrois commentum 4. Averrois etiam 7. philosophorum commentum 15. subiectum non exit a sua sententia existente accidente sicut subiectum recipiens formam exit a sua substantia existente forma: et hec est differentia inter formam et accidens. **D**ividit etiam ab aliquibus ens per finitum et infinitum. **L**uc si per finitum finitam virtutem intellexeris. tunc divisio apud philosophum non admittitur: apud theologum autem subdivisio dicenda est. quia divisionem priorem presupponit. scilicet divisionem per quantum et non quantum. sub non quantum respectus intelligitur: et tunc quantum dividitur per finitum et infinitum. Sed apud philosophum finitum quantum dicitur. et tunc quantum mathematice acceptum dividitur per finitum et infinitum. quia infinite magna quantum mathematicus imaginari potest. Sed naturaliter divisio quantum: datur infinitum in potentia. sed infinitum in actu non. et tunc infinitum est continuum. quia infinitum divisibile est continuum: quocumque fuerit: saltem per designationem. Sed non est sic de discreto. quia licet in infinitum multiplicabilis sit numerus. quemadmodum in infinitum divisibile est continuum: tamen nullus numerus est infinitus: quia nec binarius: neque trinaris et cetera. **P**hilosophorum. textu commentum 41. **D**ividitur etiam ens per unum et multa: absolutum et respectivum. cum ordine et sine ordine: ordinatum per prius et posterius et cetera. et prius secundum formam et secundum materiam iuxta Averrois 2. de generatione commentum 7. regulam unam ordinis habes. 4. metaphysice. commentum 14. **Q**uod est essentialiter prius est eo: quod est per accidens. Et confirmatur ex primo celi. commentum 14. et 2. celi. commentum 17. **N**aturale est prius accidentali. Et confirmatur ex primo de anima. commentum 40. motus violentus non intelligit nisi respectu naturalis. Et 2. philosophorum textu commentum 66. **N**ec per accidens causa prius est ea que est per se:

et cum non sint simul causa
se prior: quia per accidens
et. 3. de anima commentum 19. et per
commentum 67. habitus est prior
inducit per de anima commentum 3.
de anima textum commentum 25. et cetera. **P**
identia qua ponit philosophus
linguo nunc. **N**on ens autem
sicut et ens significatio de
mentis potest. id hec sunt
Caput secundum
Terminus dicitur
alio dicitur alio
divisione in
quod alio philosopho dico quod non
perceptibile est si per
quod alio non est perceptibile
perceptibile. **N**on negare habet
sere dei unitate: quia vis
sere aliud a deo. **S**ed a
per quod ad alterum comparat.
alio dicitur comparatione: nec
ta sub distributione ibi compositio
est multitudinis principii. **g**
multitudinis principii. **p**
Ceterum vult dicitur in divisione
id est in se sequi identitatem
post affirmationem. **c**. **n**. **q**
quod est idem sibi. et identitatem
et respectus sequitur unum
illius respectus fundamentum. **s**
textum commentum 16. **I**dentitas quod
tas est unitas comparata. **r**
relatio
textum. **S**ed quod in divisione divi
pluralitas: **g** cum pluralitas
quod pluralitas est divisio
tas et divisio. **E**t si divisio
titate a parte separationem: tunc
quantitatem: in actu est post
textum. **q**uod divisione naturaliter per
per multitudinem potentialis
est: **p**rima: quod an primam
tatis ut partem partem at quod la
tis unitas est post formam: **q**uod unitas
modi an multitudinem: **p**rius
modi sunt partes celi. **e** unitas
est prima: est unitas intelligitur
unitatis causa. ut dicit Averrois.

7 cū non sint simul cā p se 7 cā p accis: erit cā p se prior q̄ cā p accis. Agēs aut ante patientem est. 3. de aia cō. 19. 7 p. de aia cō. 59. Et. 4. phy. cō. 67. habitus ē prior priuatiōe. 7 recto obliquū iudicat p. de aia cō. 85. 7 priuatiō positiuo. 3. de aia tex. cō. 25. 7c. Prioritatē aut sube ad accidētia quā ponit phs. 7. metha. textu cō. 4. relinquo nūc. Ad ens aut tot modis oppositis dīficat 7 ens. significatiōes ēt nō entis i p. de elementis p. u. iō hec sint satis pro nunc.

Caput secundum de vno.

Trū vñū dicat diuisione a quocūqz alio. dicit alig q̄ sic. qz vñū dicit in diuisione in se: 7 diuisione a quocūqz alio. Si ipsos dico qz non. qz dato p. simplici: ipm pceptibile est nō pcepto alio. diuisio autē a quocūqz alio nō est pceptibilis: nisi aliud ab eo pceptiat. Ad. n. negare hz Auerois deuz cognoscere dei vnitatē: quāuis negaret ipsum cognoscere aliud a deo. Scdo absolutū prius in se pceptit q̄ ad alterū cōparet. diuisus aut a quocūqz alio dicit cōparationē: nedū ad vñū. imo ad multa sub distributiōe ibi cōprehēsa. Tertio vnitatis ē multitudinis picipiū. g. vnitati nō repugnat qz multitudini pceptiat. p. 3. an. 5. metha. te. 2. 12.

¶ Atz vñū dicat diuisione a se. Rñ. qz nō. qz diuisio a se seq̄ idētatē sibi ipsi. qz negatio ē post affirmatiōē. cā. n. qz nō differt aliqd a se: ē qz ipm ē idē sibi. 7 idētatē ad se est post vnitatē. qz respectus seq̄tur vnitatē rei. qz vnitatis est illius respectus fundamētū. sic itelligo Axlē. 5. metha. tex. cō. 16. Idētatē qdā vnitatis est. qz idētatē ē vnitatis cōpata. relatio. n. fundamētū ē. vt p. 3. infra. Scdo qz diuisiōi diuisio oppōit: vnitati at pluralitas: g. cū pluralitas 7 diuisio differant. qdā. n. pluralitas ē diuisiōis terminus: dnt vnitatis 7 diuisio. Et si diuisio dicat realē ptis quātitatiue a pte sepationē: tunc multitudo ptium quātitatiuaz i actu ē post multitudinē eaz i potētia. qz diuisiōē nāliter pcedit diuisibilitas: 7 ptū multitudo potētia sepabiliū. post vnitatē est p̄tinuatē. qz an p̄tinuū sūt p̄cipia p̄tinuitatis vt p̄ctū. p̄ctū at qdā vnitatis ē. 7 p̄tinuitatis vnitatis ē post formā: q̄ vnitatē regit. Quēad modū an multitudinē ptū nō sepabiliū: cuius modi sūt ptes celi. ē vnitatis p̄tinuas. 7 an vnitatē p̄tinuatē est vnitatis itelligētiē: q̄ vnitatis p̄tinuitatis cā ē. vt dixit Auer. x. metha. cō. p. Ca

qz diuiduū sit p̄tinuū ē forā eius. g. forā digni us dī vñū q̄ p̄tinuatiō. quū forma sit cā p̄tinuatiōis. Et dixit Auer. p. celi cō. 72. diuersitas formaz ē cā diuersitatis quātitatū. tūc infero qz cā adēqta ē: g. vnitatis vnitatis cā ē 7c. Auer. et. 3. celi cō. 17. Ca qz superficies ē i mā ē: qz forma subalis ē. i. ea. Auer. p. d. aia 2. 90. oē. n. qz ē vñū 7 p̄tinuū: nō p suā māz: s. p suā formā: est vñū 7 p̄tinuū 7. 2. de aia cō. 7. cōpositū nō est vñū: nisi qz sua forā ē vna iter itelligētiāz at vnitates. p̄tia ē vnitatis dei gloriozi. p̄portionabilē igit sicut an distōnē ē multitudo. qz an relationē est fūdamētū illi. sic an idētatē ē vnitatis. 7 p̄ter an diuisiōnē est vnitatis. Cōtra Axlē. 5. metha. tex. cō. 17. vniuersalē. n. quecūqz nō hnt diuisiōnē in q̄tū nō hnt diuisiōnē. sic vñū dnt. 2. qz Axlē 3. metha. tex. 2. 17. Vñū diuisibile est. Rñ. re duplicat textus rōnēz formalez descriptiua vnitatis p nouationē seq̄ntēz eā. cū quo stat an descriptiua rōnēz esse subalez rōnēz descriptibiles. Ad hū pcedit qz vñū est diuisibile. nō tñ formaliter nisi descriptiue. s. p̄sequutiue. Alia at est diuisiō i se: 7 dicit nō hēre diuersitatē in se. 7 an negatiōē est affirmatiō. s. vnitatis. 7 diuersitas q̄ negat: ē idifferrēs ad diuersitatē i re 7 diuersitatē i rōne seu intellectu. vt tagit Auerois. x. methaphysice commento primo.

¶ Atz vñū dicat rez distinctā ab ente. qz sic: p Aueroim. x. metha. cō. 6. dicētes h. nomē ens dī de plurib. eis de qbus dī hoc nomē vñū. vt cū dī de significato veri. Rñ. qz nō p Axlē. 4. metha. tex. cō. 3. Si igit ens 7 vñū idem 7 eadē nā su. est. eo qz se inuicē psequūtur. vt p̄cipiūz 7 cā su. se psequunt. Aduerte qz lra dicit se psequuntur: 7 nō dicit p̄uertibilē. dicit qdā vt tbo. qz p̄cipiū ē cōius q̄ cā: qz ois cā ē p̄cipiū: s. nō oē p̄cipiū est cā: qz p̄ctū ē p̄cipiū lineē: 7 nō cā. s. nō militer priuatiō ē p̄cipiū rez nāliū: 7 nō cā. sed h. de cā p̄prie accepta p̄sertim forāli itelligēdū est. iō si cā forālis se extendit ad mathematica. tūc q̄cūqz ad diffōnē p̄tinēt: ad cām formalē p̄tinēt. 7 tūc p̄ctū est de diffōnē lineē. iō lineē est cā formalis. priuatiō at mutatiōē nālē diffinit iō mutatiōis est p̄cipiū formale. 7 p̄ter nāliū vt mutabilia sunt. 7 sic pcedit cōis intellectus. s. se p̄uertibilē psequunt p̄cipiūz 7 cā. reuertoz vnde digressus sum. dicit. n. Auerois ibi vñūz 7 ens aut significat idēz oibus modis. s. diffōnē

z subiecto: aut vtrūq; puerit vñū sup alter: et
 p̄seqt illū. qz significat eadē nām subto z duas
 diffōnes. z dixit Ayles. x. metha. tex. cō. 7. dñr
 aut eqliter ens z vñū. Et Auer. 5. phyl. cō. 34.
 Illō qō significat hō nomē vñū essentia z qddi
 tas ē idē. z i hō Auen. tenētez p̄tez qōnis affir
 matiuā rep̄hendit Auer. 4. metha. cō. 3. qz p̄cef
 sus est i infinitū in vnitatib; qbus aliqd sit vñū
 aut oādū est aliqd vñū. nō p̄ vnitates distinctā
 a se. qz si ens est vñū vnitare. z vnitates est vñū
 vnitare. rōnez repetit Auerrois. x. metha. cō. 8.
 qz si abscondendus ē p̄cessus in infinitū: in p̄ ab
 scindendus est. s. in ente qō sit vñū se ipso. nō aut
 in scō. s. qz vnitates sit vna se ipsa: re differēte iñ
 vnitare ab entitate. Neqz negari pōt vnitatem
 eē vñū: s. subm sit abstractū: z p̄dicatū sit p̄ces
 sū. qz vnitates est ens: gō vnitates est vna. p̄z p̄na qz
 vñū z ens p̄uertunt. z pp hō dixit Boetius i
 lib. de vnitare z vno: tā diu est: qe qd id qō: qz
 diu in se vnitates est. dixit. n. ens est vnitates in ab
 stracto. nō at dixit vñū in p̄creto. z dixit Auer.
 i destructiōe destructiōnū disputatiōe. 3. dubio
 14. primus opinatiū hūc errorez. s. distinctiōnez
 vnitatis ab ente sūt Auen. Addidit etiam
 Ayles loco allegato. s. 4. metha. tex. cō. 3. neqz
 in p̄ticulari dñt ens hō: vñū hō: neqz dñt ge
 neratiōe aut corruptiōe. qz gnāto vno: alter qe
 nērat. similit̄ z corrupto. n. i loqutiōe. neqz i
 ope nāe appet eoz distinctiō. Dōz est igitur qz
 suba est vna p̄ se. nō at p̄ accis. Et quot modis
 specificat ens. i. diuidit: puta p̄ subam z accis
 tot modis ē vñū diuidit. nō at itelligit qz entis
 sint sp̄s. declarauit. n. vñū analogia. 4. meth.
 cō. 6. vñū nō est hōi. s. qz significet vñā inten
 tiōne in oibus rebus: neqz est ēt itērio diuersa
 in oibus reb; Et Ayles ēt p̄ phyl. tex. cō. 16.
 āplius qm̄ z ipm̄ vñū multipliciter dñ. quēadmō
 dū z qō est. Ad rōnez añ oppositū vñū: qō est p̄
 cipitū numeri: est qō si dicit de multis: s. vñū qō
 cū ente p̄uertit. p̄portionaliter dicit de mul
 tis. quēadmōdū. n. multa sūt entia: ita sunt vna
 z vt oñderet Auer. āplitudinē significatiōis en
 tis dixit qz dicit de significato veri. qō est ens
 sub rōne q̄ ex aiaz est: z nō est sic de vno. qm̄ ma
 thematicē est consideratiōis. ideo licet vnum
 quod est extra animā significet. nō opz qz sub
 ratiōe qua extra animā est: significet illud.

Curū vñū sit simonimū enti qz sic p̄ Auerro-

im. x. metha. cō. 8. hoc nomē vñū z ens sūt sino
 nima. Rñ° p̄ simonimū itelligendo vbi nomen
 multiplicat z si significatū qz si. qz rōne differūt
 dicere. hō est ens. hō est vñū. neqz nugat o est
 dōo sortes est vñū ens. quēadmōdū est dōo tuni
 ca est vestis indumentū. qz ipoztat dispōnes di
 uersas. vt dicit Auer. 4. metha. cō. 3. Ad Auer
 rois semet glosat ipse. x. metha. cō. 8. nō itendit
 su. Ayles qz ista noia vñū z ens: sunt idē oibus
 modis: s. itēdit qz significat idēz p̄m subm. i. re
 vel māliter: z diuersa p̄m modūz. i. rōne vel for
 maliter. Si aut itelligit aliqd vñū: id qō cūz
 alio numez facit: tunc ad posteriora vnitare in
 tellectus se trāsfert. numerus. n. vnitare posteri
 us est. Est. n. numerus vnitatum collectio. z vni
 tates est p̄cipitū numeri. 5. metha. tex. cō. 12. Nu
 merus. n. vnitates su. est. 3°. metha. textu cō. 16.
 vbi Auerrois numerus est coaceruatio vnitata
 tum. Idem dixit. 3°. phyl. cō. 68.

Curū rō: p̄m qua vnum ab ente distinguit
 sit p̄uatiua. Rñ° Auer. tenet qz sic dixit. n. 4.
 metha. cō. 3. vñū significat negationez: z illa ē
 p̄uatiō diuisibilitatis. 2°. Auer. 4. metha. cō.
 4. vñū aut significat negationez multitudinis:
 aut p̄uatiōnez ei. s. p̄uatiōnez absolutā: non
 p̄uatiōne q̄ est alicui. i. aliq̄ hora: z si i alia: z i
 aliquo subto: z si i alio. 3°. Auer. x. metha. cō. 9.
 diuisibilitas ē p̄uatiō diuisibilitatis. z diuisi
 bilitas ē q̄si habitus. Et i fine illius cōmēti di
 cit Auerrois. z hō dicit. s. Ayles ne aliqs dicat
 qz multū ē p̄uatiō vnitatis. 4. Auer. destructiōe
 destructiōnū disputatiōe. 3. dubio. 14. si dicit itelligi
 d vnitare entis nisi significatiō p̄uatiua. s. diuisi
 bilitatis p̄uatiō. z s̄būgit silf̄ neciuz ē dnoatiō p̄ua
 tia. s. qz suū eē si ē ab alio: z ex hō nō. quū iter vi
 uētes n̄i t̄pis. s. ioāne picū mirādulanū: z Anto
 niū fauētini cecidit disputatiō: an d̄sio: maluz:
 falsū zc. sint negationez: quēadmōdū z nihil: qz
 opio q̄ tenuit qz sic 5. Auer. ē. ex hō ēt itelliges
 Auer. 6. phyl. cō. 25. dicētē scire istas eē vñū z eē
 idisibile: ē i eodez ordie: qz vnitates si aliō forali
 ter ē q̄ diuisiō ip̄a. iō si p̄us n. z posteriorius p̄cipit
 vñū qz alter. Ego at l. 3. lib. p̄ de elemētis dubio
 26. dimiseri textū Ayles. q̄rti metha. cō. q̄rti s̄b
 dictiōe aduersatiua currere s̄z qz Auer. ipz ex
 ponebat. s. qz vñū dicat negationez: tñ tenco opio
 nem: quā Auerrois relinquit. s. vñū ē positiuū. z
 dicit quēdā modū essendi: qz nō aptius mihi sit

gnificat p̄ aliud nom
 luate: sed illa p̄uati
 sed illa segtur illū. q
 quēs boiem nō est fo
 uidet vnitare esse p̄
 o: est ipsa q̄ nō ip̄a i
 tiōe nō p̄cedit. qz sua
 melior n̄ ē. quū igit p̄
 adm̄si qz vnitates sit p̄
 nēti vñū dicere re ad
 ens qm̄ id qō est vnit
 vnitatis est entitas: s.
 fendi: ad quē segtur n
 ē in se. hōc colligo ex
 cōmēto. 68. Lū dixit
 nihilite reddt cam A
 p̄ sua formā. et forma
 mā esse positiuū: ad qz
 Auerrois. 3°. metha. c
 est vñū entialiter z p̄
 cam abstracti. s. vnit
 tates entialis z prima.
 tiōne: s. numerus de p̄
 vñū p̄tinū talem h̄z
 quāsi. ad eē positiuū
 cū coparāt vñū ad mul
 so. Sed Aristoteles. 2
 numerū negatiōe p̄tinū
 do rōne vnitatis intelli
 t̄bi. Cōtinū cōprehēdit
 p̄uatiō cōprehēditur e
 uatiōne cōtinū itelligit
 affirmatiōne: qz negatiō
 ter per habitū p̄uatiō. s.
 cū aut: z ois diuisiō: z si
 sicut p̄uatiō. Et vult p̄
 tio: qz p̄cti duplex eē.
 positiuū ē aliud s̄z qz di
 rōne p̄uatiua. iō text
 quo aliqd diuidit. vt illa
 mutari eē quo diuidit m
 rōne p̄uatiōis itelligit
 z idisibile sic. i. certo m
 itelligitur. addit tñ Aue
 to q̄t vel it ē illa sub rō
 sed istud ex textu nō app
 ceptatur adiunctū Auerro
 li cōsiderare nām: que est

gnificat p aliud nomē ab ipso vno: q̄ p̄ idiuisibi-
 litatē: sed illa priuatio nō est ille modus eēndi:
 sed illa seq̄tur illū. quē admodū nō irrōnale se-
 quēs hoīem nō est formaliter ipm rōnale. imo
 uidet vnitatē esse p̄fectionē simpliciter q̄ meli-
 or est ipsa q̄ nō ipa i quocūq; fuerit. q̄ de nega-
 tiōe nō p̄cedit. q̄ sua affirmatione illi opposita
 melior n̄ ē. quū igit̄ p̄io de elemētis dubio. 7. n̄
 admittit q̄ vnitatis sit post ens: p̄dixi Auicēne po-
 nētī vni dicere rē additā enti. 7 q̄ itelligibile ē
 ens q̄ id q̄ est vnitatis: non itelligit̄. māle igit̄
 vnitatis est entitas: formale hō ē ille modus ef-
 fendi: ad quē seq̄tur negatio. s. nō hēre diuersita-
 tē in se. Hoc colligo ex Auerrois. 3. phisicorū
 cōmēto. 68. Cū dixisset Aristoteles vni est idi-
 uisibile reddit cām Auerrois. q̄ oīs res est vna
 p̄ suā formā. et forma ē idiuisibilis p̄ se. 7 p̄ for-
 mā esse positiuū: ad q̄ seq̄tur negatio. Et dixit
 Auerrois. 3. metha. cō. 16. Nō est cā vnitatis
 est vni eēntialiter 7 p̄io. nō itelligas p̄cretū eē
 cām abstracti. s. vnitatis posterioris cā est vni-
 tas eēntialis 7 prima. Cōfirmatur q̄le p̄por-
 tionē h̄z numerus de p̄dicamēto quātītatis ad
 vni p̄tinuū talem h̄z multitudo ad vnum ens
 quātū. s. ad eē positiuū vel priuatiuū. vtrōq; q̄
 enī cōparat̄ vni ad multitudinē p̄gregatā ex ip-
 so. Sed Aristoteles. 2. de aia tex. cō. 133. dicit
 numerū negatiōe p̄tinui. sentiri: ergo 7 multitu-
 do rōne vnitatis itelligit̄. Et dixit Auerrois
 tbi. Cōtinuū cōprehēdit eēntialiter: ergo 7 sua
 priuatio cōprehēditur eēntialiter. 7 p̄ q̄ p̄ pri-
 uationē cōtinui itelligit̄ numerū. itelligit̄ aut̄ p̄
 affirmationē: q̄ negatio est: 7 nō ecōtra. simili-
 ter per habitū priuatio. Dixit. n. Aristoteles p̄
 ctū aut̄: 7 oīs diuisio: 7 sicut idiuisibile. mōstrat̄
 sicut priuatio. Et vult p̄ctū itelligi sicut priua-
 tio: q̄ p̄cti duplex eē ē. vni h̄z q̄ p̄tinuat. 7 sic
 positiuū ē. aliud h̄z q̄ diuidit p̄tē a p̄tē. 7 sic h̄z
 rōne priuatiuā. iō text. dixit 7 oīs diuisio. i. oē
 quo aliqd diuidit̄. vt istas quo diuidit̄ tēpus 7
 mutarū eē quo diuidit̄ motus: tunc oīa hec sub
 rōne priuatiōis itelligūtur. 7 iō subdit textus
 7 idiuisibile sic. i. certo mō sub rōne priuatiōis
 itelligitur. addit tñ Auerrois vnitatē in cōmē-
 to q̄si velit ēt illā sub rōne priuatiōis itelligi:
 sed istud ex textu nō apparet vnde sit: iō nō ac-
 ceptatur adiuctū Auerrois. est. n. in idiuisibi-
 li cōsiderare nām: que est māle: 7 priuatiōē q̄si

formale. q̄ si Aristoteles. 4. metha. textu cō.
 4. dixit negationē et priuationē vniū est spe-
 culari: nō itelligit̄ it̄rāsiue. s. priuationē 7 nega-
 tionē q̄ est ipm vniū: aut ipsa vnitatis: sed trāsi-
 tiue itelligitur. s. priuationē et negationē: que
 negat aut priuat vnitatis: q̄ negatio repitur in
 multo. p̄sequitiue tñ: opz methaphysicū specula-
 ri. Dico igit̄ q̄ duplex est priozitas: vna i sensu
 7 est q̄ multa sūt melius cognita: vt dixit Ari-
 stoteles. x. metha. textu. 9. Alia est priozitas
 apud itellectū: 7 ista vnitatis p̄cedit multitudine:
 nē: cū. n. vltimate resoluit vnitatis: ad primā vni-
 tatē q̄ deus est: stat resolutio: vt dixit Auerrois
 is. x. metha. cō. 7. Error aut̄ Auerrois circa ne-
 cessarij significationē est aptior. s. necessariū esse
 negatiuū. q̄ idē est vt dixit ipse. q̄ nō h̄ns cāz.
 hoc repetit Auerrois destructionē destructionū
 disputatiōe septia: dubio. 4. 7 disputatiōe. 9. du-
 bio p̄io. p̄bat q̄ icausatū 7 necessariū rōne dif-
 ferūt. q̄ p̄ necessariū itelligit̄ nō potēs nō esse: p̄
 incausatū aut̄ itelligit̄ nō esse ab alio. Cōfirmat̄
 Azles necessariū descripsit. s. q̄ nō est possibile
 aliter se hēre. 5. metha. tex. cō. 6. capite. de ne-
 cessario. 7. 12. metha. tex. cō. 38. 7 h̄z circūscribat̄
 p̄ negationē. apud tñ oēs i relatiuo q̄ itelligit̄
 affirmatio: 7 sic necessariū nō est negatio: sed di-
 cit̄ modū essendi stabile: q̄ p̄ illā negationē circū-
 scribit̄. s. nō posse aliter se hēre. esse igit̄ necessa-
 rij est it̄ firmū 7 stabile q̄ a nullo agēte p̄mu-
 tari pōt ad nō esse: h̄n igit̄ i hoc dixit Auicenna
 scōo sue methaphysice dicēs necessariū signifi-
 cat uehemētia essendi. q̄ si dixeris ēt Auicēnā
 voluisse necessariū esse idē q̄ nō cātūz. Dico q̄
 addidit Auicēnā dictionē: q̄ se saluat a rōne: q̄
 p̄ Auerrois ē: q̄ dixit necessariū ex se: 7 tūc cer-
 tū ē q̄ oē cātū: q̄uis eēt necessariū. nō ē ex se: s. h̄z
 est p̄ cām suā. 7 tūc necessariū ex se 7 icātū sunt
 idē māliter: 7 d̄nt formaliter. Cōfirmatur q̄
 Azles. 8. phis. textu cō. 15. cōcessit aliqd eē ne-
 cessariū 7 cātū. 7 Auerrois illū locū exponēs si-
 militer cōcedit. similiter ēt p̄cesserat. 5. metha.
 cō. 6. p̄ Auerrois r̄ndet q̄ primū significatū ne-
 cessarij ē id q̄ ē necessariū p̄ se sine cā. 7 sic solū
 deus est necessariū. s. significatū necessarij. ē ne-
 cessariū q̄ ē icātū ab agēte: 7 sic cū apud ipsum
 itelligētie depēdētēs: celū: mā p̄ia: itellect. h̄na
 nus: nō habeant cām agentē. p̄ducētē intelli-
 ge: necessaria dici p̄nt. Si aut̄ dētur necessaria

cōplex: illa nō sūt pprie necessaria rñtionem collige ex Auerro. 5. metha. cō. 6. Cōtra iusta primā si znificationē necessarij itelligētie medie essent cōtingētes. pñs falsuz. 7 ex scda significatiōe necessarij: motus celi eet ptingēs apud phm. pñs est falsu n lz. n. pcedat Auerrois motū celi quātū est de se esse ptingētem: nō tñ cōcedit illum esse contingentem.

Utrū vnū sit passio entis. **Rñ** q non dicit. n. Aristoteles. 4. methaphysice textu cō. 9. vnūz in quātū vnū: 7 entis in quātū ens est: sūt eedē passiōes: ergo cū vnū eet passio entis: vnū esset vnū passio: qd ē icōueniēs. q si idez non sit passio sui: vnū nō ē passio vnū: ergo neqz entis ē passio. q si vnū est entis passio: nō aut vnū aliqd ē passio entis. qd nō ē passio vnū. voluit igf philosophus oē n passionē alicui enti attributā eē vni enti attributā. Vnitas igit nō ē entis passio: neqz ipsa ante ens est: s; ipsa est modus entis. S; qz cōis scotistaz opio tenet vnū esse entis passionē. id ex eoz fundamētis p ipos arguo. Aliq eoz asserūt: negatiōes eē in limine primi modi ddi p se: añ scdm modū dicēdi p se. Alij vō eoz tres gradus ponūt i prio mō. prim^o ē pdicator qdditatū vt hō ē aīal. hō ē rōnalis. scds gradus ē ptinēs predicata negatiua vt hō est nō equus tertius ē cōtinēs modos icrīse cos. vt hō ē finitus. **Cōtra** s; vnitas apud ipsos dicit nō multitudinē. 7 sic negatiōē oppositi aut dispari. quēadmodū etiā tenet Auerrois ergo i limite primi mōi ddi p se respū entis pōi d; vnitas iuxta primū fundamētū: aut apud alios: vnitas dē de ente i prio mō ddi p se. qz dicit modū eēdi entis. Si aut vnū eet passio entis ipsum pdicari h; i scdo mō: nō aut i prio: neqz in limine primi modi. **Ddm** igit q huic noi ens si rñdet i re qdditas cōis: ad quā seqtur passio. **U**trum vnū qdditatiue pdicetur de rebus. **Rñ** tenētes q vnū ē passio entis: pñr dice re hñt q nō. qz passio nō ē d qdditate subiecti. Tenētes aut q vnū dicat negatiōē: aut dicat negatiōē qdditatiue icludi i affirmatiōe. aut dicat vnū nō qdditatiue dici de ente. Ego autē dixi rōnē vnū eē añ negatiōes 7 sic pscinden dēdo qdditate a modo: vnū nō est de qdditate entis. Sed accipiēdo determinationem qdditatis cū qdditate: sic vnū ē de qdditate. colligitur rñ^o ex Auerro. x. metha. cō. 8. distiguēte i

ter vnū qd ē pncipiū nūeri: 7 qd ē sinonimū enti: qz pncipiū nūeri ē accūs. qz dicit pncipiū. nō autē vnū enti sinonimū. **I**ntellige q vnū ē cōe sube 7 accūs. id ipm nō ē accūs: s; dē de pdicamētis pncipaliter 7 scdario: sicut dē hoc nomē ens cū quo tñ stat vnū eē post ens 7 pñertiz qz dicit modus entis. q si subtiliter loquutus sit boetius i libro de ente 7 vno. dicēs qd dē: id ē: qd vnū est: opz ipm dicere q postorius sit rō eēdi prio ri: aut q vnitas nō sit posterior entitate: imo q rō vnitatis sit rō entitatis qz non est euadere a pdictiōe: an vnū est postorius ente: aut nō. 7 cōcessa pñā pte disūctiue. s. vnū eē postorius ente hñ pñā ps disūctiue. s. postorius eē rōnē essēdi prio ri. **E**x scda vō scda qz eadē est scda ps vtri usqz disūctiue. s. vnū nō eē postorius ente. **Cō**tra determinationē seqt resolutionē i pceptib^o esse ad duo qdditatiue dicta. s. ens 7 unū. pñs ē falsū. qz resolutio stat ad vnū primū: non aut ad duo. 2. dictū est vnū dicere modū entis. aut igf dicit modū entis pstitutiū 7 hoc nō: qz tūc ens esset resolubile: ergo nō ē vnum de qdditate entis. aut modū dicit determinatiūz entis. et sic vnū est post ens. **Rñ** aut resolutio est nālis: 7 i gñe forme: 7 tūc mixtū resoluūt ad qttuor formas elemtoz: aut resolutio ē apō itellectū i pceptib^o nāliter significatiuis. 7 stat ad vnū primū i vno gñe: s; hñmōi si sūt ens 7 vnū. qz ipa ad placitū significant entia aut vnā: id nō icōuenit ad pluralitatē tre: vltimo dico q resolutio stat ad ens. qz pscidere est qdditate a mō eius. et sic ad scdm dictū sit. **I**ntellige pncipiōē nō pncipiēdo vnitatē. nō aut pncipiēdo q ens nō sit vnū. qz illud nō est possibile. q si dixeris q ens tūc est vnū fundamētaliter: 7 nō formaliter. dico q hoc est icōueniēs qz duplicē ponis vnitatē: vbi satis est vna. q si volueris vnam esse vnitatem pre supponentē quidditatem: cuius ipsa vnitas est modus tūc admittitur intellectus hic.

Utrū vnū 7 multa opponant. qd est **A**ylis. x. metha. tex. cō. 9. **Rñ** p. 6. dicta primū nō pdictorie qz vni nō vnū pdicit: 7 enti nō ens: nō at nō ens vni. neqz nō vnū enti. nō pdicūt aut duo vni. qd eet. si multa pdicerēt enti. cui nō ens pdicit. **Cōtra** dicit Auerrois. x. metha. cō. x. vnū qd est sinonimū cū ente. non opponitur ei quod est non vnum. **Rñ** materialiter intelligitur illa negatiō. s. pro re denotata non vnum. si enim

formali accipere
cūdo unū pdictio
ps multoz. **T**er
determinatiū ē
vtriqz positiuū.
unū sit pncipiū
plura ē pncipiū
nō vtriqz ē pncipiū
7 ex vnitate cōsti
tione cōponeret. 7
pluralitatis. ergo p
cōueniēs. **T**ertiu
rñ unū nō cōstituit
unū pñi eē dīstru
pñā qz pluralita
tas dēstruat. **T**ertiu
vnū 7 multoz nō
cū nō relatiue: quia
multitudo. neqz vn
Secundo duorū cor
quū qz ad cōuertētia
multis. qz nō si vnū ē
nō formaliter valere
est vnū. **Q**uātū dicit
te; seqtur et multitu
multitudinis mēsurā
mēsuratū vnitate. 7
ce opponitur relatiue
oppō. s. mēsurā 7 mēsu
2. nō aut intrinsece. **S**
timidū pncipiū vel
Dicit. n. Aristoteles.
cōmēti. 9. diuisibile 7 i
7 multa. 7 sic vnū 7 mu
tur pncipiū. pondera
quū vnitate p Auerrois
ti intellige Aristotelē.
cō. 37. dicētē vnū mētrū
significat mēsurā. p
vnū nomē pure pncipiū
respectiū. 7 sic diceret
ente. qz respectū ad mēsu
quē vnitate esse mēsu
ens cū alio numerabile e
trāscēditis pncipiū eē p
Enti pluralitatē itellig
sue iduisibilia sive abstr
ctibus aut est dare gradus

formali acciperetur certū est q̄ diceret. Se-
cūdo unū dīctoriū nō p̄stituit alter: sed unū ē
ps multoz. Tertio q̄ vtrūq̄z positū ē. vt pre-
determinatū ē: nō sunt aut duoz dīctoriorum
vtrūq̄z positū. Scdm̄ dictū nō p̄uatiue. q̄ si
unū sit p̄uatiū: et p̄stituit intrinsece plura. ergo
plura ē p̄uatiū. duoz aut p̄uatiue oppositoz
nō vtrūq̄z ē p̄uatiū. aut si plura sit positū:
et ex vnitāte cōstituitur: ergo habitus ex p̄ua-
tione cōponeret. et si vnitās sit p̄uatiū et ps
pluralitatis. ergo p̄uatiō ē an̄ habitū. q̄d est in
cōueniēs. Tertū dictū nō p̄rie. q̄ duoz cōtrario-
rū unū nō cōstituit alterū. Scdo si sic: d̄structio
unū p̄rie cēt d̄structio alterius. p̄ns ē icōueniēs.
p̄z p̄na. q̄ pluralitas d̄strui nō p̄t: q̄ certa uni-
tas d̄struat. Tertio q̄ p̄rio. idē ē subiectū: s̄z
un. us et multoz nō idē ē subiectū. Quartū di-
ctū nō relatiue: quia nō d̄ multitudo vnitatis
multitudo. neq̄ vnitās multitudinis vnitās.
Secundo duorū cōrelatiuoz: si unū est: et reli-
quū. q̄ ad cōuertētā d̄nr. sed nō est sic de vno et
multis. q̄ nō si unū ē: multa sunt itellige p̄naz
nō formaliter valere: neq̄ si non sunt multa: nō
est unū. Quātū dictū oppositio relatiua vni-
tatez seq̄tur et multitudinē: q̄ vnitātē seq̄tur eē
multitudinis mēsurā: et multitudinē seq̄tur eē
mēsuratū vnitāte. et sic unū et multa extrinse-
ce opponūtur relatiue. q̄ ad illa seq̄tur relatiua
oppō. s̄ mēsurā et mēsuratū. x. metha. textu cō.
21. nō aut intrinsece. Sextū dictū vnitātē et mul-
titudinē p̄uatiua vel relatiua oppō cōseq̄tur.
Dicit. n. Aristoteles. 4. methaphysice textu
cōmēti. 9. diuisibile et idiuisibile sequūtur unū
et multa. et sic unū et multa extrinsece opponun-
tur p̄uatiue. ponderā dictū. s̄ idiuisibilitas se-
quit vnitātē p̄ Auerroim. et s̄m tenorē dicti q̄n-
ti itellige Aristotele. 12. methaphysice textu
cō. 37. dicētē unū mētrū significat. Nō si vnitās
significaret mēsurā. p̄ Auerroim esset. q̄ nō cēt
unū nomē pure p̄uatiū. et p̄ nos. q̄ cēt nomē
respectiū. et sic diceret vnitās aliquid posterius
ente. q̄ respectū ad mēsuratū. nō in pp̄ hoc se-
queret vnitātē esse minus cōe q̄ ens. q̄ q̄libz
ens cū alio numerabile est. et sic numeri saltem
trāscēdētis p̄ncipiū eē p̄t et sic mēsuratiū ē.
Entiū pluralitātē itellige siue diuisibilia sunt:
siue idiuisibilia siue abstracta: siue nō. In vni-
tibus aut est dare gradus s̄m magis amplū et

minus amplum. vt vnitās transcendens: generi-
ca: specifica: indiuidualis. prima ē cōmissima: et ab
Aristotele p̄portiois appellatur: pp̄ trāscēn-
dētium analogiam. Est igitur cōueniētia in trā-
scēdente. vnitās aut generica duplex: generalis-
sima et subalterna. et dicit Aristoteles. 5. me-
thaphysice capite. 12. et primo topicoz capite. 5.
maior vnitās minorem infert affirmatiue. econ-
tra vō negatiue generica est minor q̄ specifica:
et specifica minor est indiuiduali. Alij etiā vni-
tatum ordines reperiuntur. quoz multa mēbra
tāgit Aristoteles x. methaphysice textu cōmē-
ti primi. Gradus primus aggregationis vt pa-
trie: moris: cōsensus: acerui. Scds gradus ordi-
nis. vt cōiuij: ciuilitatis: exercitus. Tertius
cōiunctionis. vt ligature: cōclauationis: cōgluti-
nationis. Quartus cōtinuitatis siue mathema-
tica fuerit vt p̄ p̄cta siue naturalis vt insertio.
quēadmodum arte agriculture sit furculis ra-
mo scisso insertis cōglutinatis a natura siue ad-
nascētia. vt flos foliū: fructus arboribus adna-
scuntur aut gumi aut tubera. pili aut quorūdam
animaliū cuti et cōceptus matri adnascitur et in-
nascitur vt colligit ex Auerro. 5. methaphy-
sice cō. 5. Quintus gradus est informationis.
vt ex subiecto et accidēte: ex materia et forma
aut ex actu et potentia unū sit. huius gradus or-
dines in libro tertio de orbibus declarauī que-
stione prima. Sextus gradus vnitās simplici-
tatis: vt alterum extremorum informationis.
Alij septimū addūt. q̄ vnitatem formalez sim-
plicitati anteponunt. Ego aut cum in simplicita-
tem diuinam resoluendo ascendero: nequaquā vl-
terius p̄cedā. q̄m finē resolutissimū iā adeptus
ero. et p̄sertim. q̄ formalē vnitatem esse apud
intellectum nostrum vult Auerrois. 12. metha-
physice cōmēti. 39. nō aut ex parte rei. In isto
aut ordine nō op̄z esse predicationem minoris
vnitatis de maiori. maxima. n. istarum vnitātū
est simplicitas: minima vero aggregationis: et
vna non est altera. vtp̄z. Aliqua tamē inter me-
diarum ordinantur ab Auerro. 5. physicoz
cōmēti. 28. s̄ cōsequēs: Contāgens: Continū
adunatum. Cōmuniū est consequens: minus
commune autem est adunatū. Cōsequētia itel-
liguntur ea inter que nihil mediat eiusdem ra-
tionis: et est dupliciter: aut se tangunt: aut non
se tangunt: est dupliciter: aut continuantur:

Capitulum

aut non continentur. Si continentur: est dupliciter: aut adnata sunt: aut non. valet igitur adnata: ergo continentur: ergo tertia: ergo prima, et non e contra. et ideo. 6. physicoz. comento primo. Continuum ante quod continetur: necesse est: ut contiguetur.

Capitulum tertium de Aëro.

Veritas secundum communem scribentium opinionem est adequatio rei et intellectus. res autem simpliciter abstracte suis propriis intellectibus adequatur: non suis autem non adequantur. sed inferiori intellectui superat. et ideo ipse intellectui humano comparate diminute intelligitur ab eo. ideo respectu intellectus nostri res ille imales sunt. ideo propriam veritatem non habent. Res autem males a deo glorioso maxime superantur: sed intellectui diuino ut vere sunt: non comparantur apud Auerroem: tenentem malia ab imalibus non intelligi. Adequatio autem duplex est. in actu. vbi obiectus sit actu intellectui: in potentia vero vbi obiectum non sit actu intellectum: possibile tamen intelligi. vnde entia intellectui humano comparata equebilia dicitur quod admodum intellectus noster possibilis intelligere dicitur. non autem actu intellectus. Est autem dicitur inter relatiuum esse: quod habet intellectus noster ad rem: et relatiuum esse quod habet res ad intellectum. dicitur enim. Auerrois. 5. methaphysice comento. 20. Intellectus: intelligere speculatiuum. est in sua substantia relatiuum et intellecto accidit quod fuit relatiuum. idem vult Auerrois. x. methaphysice comento. 21. Scitum dicitur relatiuum: non quod est relatiuum per se: sed quod aliud comparatur per se ad ipsum. scilicet scia ad scitum. et hoc est: quod relatio inter hec mutua non est. relatio enim est duobus modis. scilicet aut relatio in substantia utriusque relatiui: aut relatio in substantia alterius tantum. et in altero per istud Auerrois. 5. methaphysice comento. 20. est autem inter intelligibile et intellectum respectus ex parte intellectus. et ideo. x. methaphysice textu comento. 5. licet scia et sensu mēsuramus res: tamen melius mēsuratur scia nostra a scibili quod e contra. quod entia non sequuntur id: quod est in aia. dicitur enim. Auerrois. 12. methaphysice comento. 51. Scia diuina causat res: nostra autem causatur a rebus. scilicet maliter ab obiecto. effectiue principaliter. et finaliter ab intellectu agente. instrumentali autem ab intellectis speculatiuis antecedentis. vt. 3. de aia comento. 36. dicit Auerrois intellectus autem possibilis recipit propositiones: et componit: discurrit: et assentit etc.

¶ An relatio cadens inter obiectum intelligibile et

intellectum comprehendatur ab intellectu abstracto. Non vult Auerrois. apud quem abstracta absolute intelligunt: non autem respectiue. solum autem intellectus humanus apud ipsum respectiue intelligit. quem admodum solus ipse: non excludendo tamen homines: est qui intelligitur in potentia. Sed dicat Auerrois quod so. An est quod aliquis intellectus cognoscens duo extrema non potest naturale eorum similitudinem videre aut dissimilitudinem. Superiores enim intellectus inferiori sunt qualitas specialis: qua inferior intelligit aut amat superiorē: ergo similitudo quodam ibi est: aut dissimilitudo. et quod superior inferiorē actuat: ibi est respectus actus ad potentiam: et e contra inferior est potentia: quod actuat a superiore. Secundo differentia obiectorum ab intellectu utriusque extremum cognoscere comprehendere potest. est enim intelligibile quodam quod admodum differentia sensibilem est quod sensibile secundo de aia textu et comento. 145. et est ratio quam posuit Auerrois. 3. de aia comento. 22. ad probandum intellectum maiorem qui distinguit: componere. imo ponit ibi hanc propositionem: oportet ut virtus cognoscens simplicia et composita sit eadem. quam oportet ipsum limitare: si illa limitate intelligere vult. Sed si dicat ex cognitione respectus arguit intellectus potentialitas. Dicat quod apud ipsum secundo intellectus potentialis est respectu primi: et tertius respectu secundi intellectus. et primi. et sic gradatim descendendo. Sed si dicat ex cognitione respectus argui potentia de nouo receptiuam non cognoscit respectus ab intelligenti. Dicat quod respectus eterni et immutabiles: quales procedit ipse esse inter intelligentias. non arguunt nouitates: imo quod plus est: respectus quamvis aduenticij: nihil nouum dicunt in re propter fundamentum eorum vt dicat infra et testatur ipse. 9. methaphysice comento. 11. actus et potentia sunt relatiua contraria. id est relatiue opposita et vnum relatiuorum accipit in diffinitione alterius. Tertio distinctissime cognito obiecto naturaliter ordinato in fine: et sine illo. id est quem naturaliter inclinatur: cognoscit calitas inter illa. aliter non sunt distinctissime cognita: sed secunda intelligentia est distincte cognita a se et naturaliter inclinata in deum tantum in fine. quod est naturaliter et distincte cognitus est a secundo: ergo scit secunda intelligentia se esse a prima: ideo relicta opinione Auerrois dico quod intelligentie absolute et respectiue cognoscunt se ipsas: et sic suam veritatem cognoscunt. Et videntur verba Auerrois. 12. methaphysice comento. 51. hoc sonare. primum scit se tamen

tum scia esse: quod est
quirit ad cognitionem
sere cum illo esse
me ibi aperitur
pit. Quid autem intelli
rei: declarat Auerro
ni disputatione prin
bilia: et argunt sim
ma. veritas namque est
reperit in aia: sicut
quod sicut intelligit: sic
verbi differentia. alie
posse: non posse: imagi
ne post habita dico qu
rus: quod rei conformat.
in esse conformitas
comparatio eorum: que ap
veritas non requirit et
intellectus intellectio
nois non loquitur: quod
distinguitur contra ite
it Auerrois vniuersal
tuit altius ascendere qu
dus essendi entis p
lectum. vel intellectus ad
veritas intellectus ortu
¶ An autem veritas
¶ Respondeo quod sic. qu
raliter posteriori absolu
tas absolute quod ex dete
quod non est veritas formalit
entis. licet in respectu
tas est respectiui ad intel
se quod comparatur ad alteru
ligedi. aut in res comparab
prederet et Auerrois id
priori comparatione eius a
te aut et veritate distigu
physice comento. 14. deb
ens quod significat essentia
significat verum. ideo exposito
quodito simplici. scilicet dicere. T
pice: vel vtrum locet in quoniam
neris. quod intelligit de ente
judicantis. dicit quod locat
Quid autem intelligit de ente
verodicit quod collocat in quoniam
dicit Auerrois. x. methaph

tum scia i esse: qd e causa eoz esse: qz no plus re-
quiri ad cognitione cause respectiua qz cogno-
scere cam i illo esse: qd est ca. imo appellatio for-
me ibi aperitur. Et sic veritas inuito pectore flu-
xit. Quid aut itelligedu sit p equari itellectuz
rei: declarat Auerois destructione destructio-
ni disputatione prima dubio. 22°. oia intelli-
gibilia va exigunt sine dubio ens reale extra ani-
ma. veritas naqz est equare re ad itellectu. f. qz
reperiat in aia: sicut est extra aiam. sic intellige
qz sicut itelligit: sic est: fuit: vel erit: vel fm alia
verbi differetia. alie aut verboz differetie sunt
posse: no posse: imaginari zc. Ego aut coi opinio-
ne post habita dico qz licet dicat itellectus ve-
rus: qz rei coformat. tn dr res vera: qz sic est. pt
tn esse coformitas complexa z incoplexa. z pot ee
coperatio eoz: que apud itellectu sunt: quoz
veritas no requirit esse extra aiaz. vt cognitio
itellectus itellectionis zc. Sed de hoc Auero-
is no loquit. qz itelligibile veru itelligit vt
distinguitur cōtra itentionale in aia. ideo potu-
it Auerois vniuersalius loqui qz fecerit z po-
tuit alius ascēdere qz fecerit qz sic esse est. mo-
dus essendi entis pscindēs a respectu ad intel-
lectu. vel itellectus ad rem. a quo modo essendi
veritas itellectus ortu hz.

CAn autem veritas sit posterior vnitae.
Respondeo qz sic. quia respectiuum est natu-
raliter posterius absoluto eiusde. Dicit at vni-
tas absolutu qd ex determinatis. pscindēdo tn
qz no est vnitae formaliter respectus aut respec-
tiuū. licet i respectiuis etiā reperiat. Sed veri-
tas est respectiuū ad itellectu. ens aut prius e i
se qz cōparetur ad alteru fm nostru modū intel-
ligēdi. aut si res cōparabilis fuerit independēs
pcederet et Auerois idiuuibilitatē entis esse
piorē cōparatione eius ad extra. Inter entita-
tē aut z veritatē distiguit Auerois. 5°. metha-
physice cōmento. 14. debes scire qz hoc nomen
ens: qd significat essentia rei: e aliud ab ente: qd
significat veru. iō expositores diuersificatur in
questo simplici. f. dicere. Vtrū aliquid est: in. 2. to-
picoz. vel vtrū locet i qōnibus accidētis aut ge-
neris: q. n. itelligit de ente illud: qd est cōe decē
pdicamentis: dicit qz locat i qōnibus generis.
Qui aut itelligit de ente illud qd itelligit de
vero: dicit qz collocat i qōnibus accidētis. Idē
dicit Auerois. x. methaphysice cōmento. 8.

Cōtra veritas e vera: ergo veritati veritas
no accidit: aut itur in ifinitu. Rn° negat pna: qz
aliud est pdicationē esse denominatiua: z pdica-
tū ipotare rem inherētem rei ipotate p subie-
ctū. primū est veru: no fm: in sensu scdo pcedit
argumētū: no i pno. Ego aut veritatē expressi
p sic ens. z sic vnitati cōparata no psciditur vni
ab altero. iō simul nali itellectu dicant sic qz
do itelligēdi no ponit iter illa.

CAn veritas rei sit itelligibilitas eius: aut in-
tellectio. **R**n° cōis est qz sic. qz queadmodū
itellectus itellectione equat obiecto. ita itelli-
gibilitate ipse eqbilis est. Eodē igf noie. f. veri-
tas iportant actus veritatis: q est equatio. z po-
tētia veritatis vel aptitudo. que est eqbilitas.
Ego aut illa rōne distiguo. qz opposita hnt fie-
ri circa idē. Est aut falsitas ppria imaginationi
4. methaphysice cōmento. 24. ergo veritas cir-
ca ipsam fieri hz. no aut itelligibilitas. 2°. falsū
itellegit. aliter primus pcessus demonstrationis
ad ipossibile no itelligeret a nobis. ergo no itel-
ligibilitas z falsitas no sunt idē rōne: ergo neqz
veritas z itelligibilitas. nō. n. itellectus equat
falso. z itelligit. ergo aliqua itellectio no est cō-
tio. vez in hoc deficit itellectus noster a diuino
qz neutre nobis pponēs no sunt neutre deo. Et
lz itellectione eqbilis essent itellectus z res. tn
nomē pportionis ex pte itellectus e itellectiui-
tas. z ex pte rei est itelligibilitas. z sic res ma-
teriales sunt extrinsece nominabiles itelligibi-
les. vbi denominatur vere intrinsece p ppiuz
modū essendi quo sunt. Nō si dixeris re extrin-
sece noiari itellectā. intrinsece aut itelligibilez
bene distiguis actum ab aptitudine: sed non
ostēdis veritatē esse itelligibilitatē. sed modū
eēdi sequit itelligibilitas. Veritatē aut itelle-
ctus practici z speculatiui. distiguit p h. 3. d. aia
cō. 34. Veritas i itellectu speculatiuo e bonū
absolute: z falsitas e malū simpliciter. In opa-
tīuo aut itellectu veritas e bonū in respectu: z
falsitas est malū in respectu finis iueniendi.

CEst aut maxie vez maxie itelligibile. z ecō-
uerso. iō deo exīte maxie itelligibili. ipse erit
maxime vez. ordinādo. n. itelligibilia fm corū
actualitatem deus est primū. z ordinādo intel-
lectus fm corū itellectiuitatem: deus est ma-
ximē itellectiuus: z ordinādo itellectiones
fm earum claritates: itellectio diuina est pna

qz igitur non est naturalis correspondentia inter maxime intellectiū z nō maximā intelligibilitatē: z nō maximā intellectuāle: remanebit qz maxime intellectuū maxima intellectuone intelligit maximū intelligibile: qm̄ aliter ordinādo ē p̄ter nātūritas. Et cū nō possit deus aliūde pfici: neqz alio idigeat. p̄fectissimum. n. ē: z potētissimum Aristoteles. 12. metaphysice textu cōmenti. 51. ipse erit maxime intellectuū maxima intellectu z maximū intelligibile. z hoc vult Aristoteles 12. metha. cō. 39. z expōit Auerrois. quū intellectus ē viuus: z quū actio eius ē vita. Illud igit qd̄ ē intelligēs. qz intelligit se: n̄ qz intelligit aliud. Illud est viuū: qd̄ h̄z vitā in fine nobilitatis. z iō vita et scia proprie dicuntur de eo. z ibi arguit Aristoteles. qz intelligere i nobis est perfectissimū z delectabilissimū: z p̄serti circa delectabile p̄sens. iō intelligere i eo delectabilissimū z p̄fectissimū est. z ex eo qz ip̄m habet rōnem finis respectu oīum: opz ipsum esse oībus alijs alius. z melius. z intellectuū z intelligēs z intellectio z intelligibile z intellectum.

An respectu sensus equatio obiecti sit veritas. Dicit qz nō: qz tūc veritas nō esset intelligibilitas. Cōtra Aristoteles. 2. de aīa textu cōmenti 152. sensus proprio semper verus est. Intel ligere aut cōtingit z falso. Veritatē etiā i opere intellectus incōpleto tāgit philosophus. 3. de aīa textu. 26. ergo in adequatione obiecti ad sensum veritas est. cōfirmatur qz vult Auerrois. 2. de aīa cōmento. 65. sensum cōponere z iudicare. ergo in sensu est veritas. dixit ēt Auerrois. 3. de aīa cōmento. 26. sentire autem album esse socratem aut platonem nō semper est ver.

Quomodo igitur primā veritatē esse equationem intellectus z intelligibilis. scōdam vero sensus z sensibilis. sed hec particularis est veritas. qz non oīa sunt sensibilia. p̄cedit tñ origine in nobis hec scōda veritas. qz nihil intelligimus quin p̄fenserimus. accidentibus. n. annis discretionis incipimus intelligere: vbi a p̄cipio natiuitatis sentiebamus. nobilitate tñ excedit intellectus. z veritas intellectus incōpleta cōplexam p̄cedit: z simpliciter. z in nobis. quauis non oēm incōplexam veritatem sequatur cōpositio aut diuisio. vt patet in intellectu diuino.

An deo tanqz p̄cipio p̄ductiuo aut ideali adequāda sit res veritate. Ideale intellige exē

plar. ad cuius similitudinem deus p̄ducēs agit. Cū ideo veruz aliqui opponit sophistico. z sic verum aurum est cū principijs auri equatur. qz ex propria materia: z forma auri cōstat. sed ista suis p̄cipijs intrinsecis equationem habet cōstitutū ab efficiēte primo vel ab efficiētibus primo z scōis z pp̄ finem. dixit. n. Auerrois. 2. metaphysice cōmento. 4. oīa. n. entia nō acquirunt esse z veritatē nisi ab ista cā. s. deo. Est igit deus ens p̄ se z verū p̄ se: z oīa alia sunt entia z vera s̄m esse z veritatē eius. z subiungit magis perfectum in esse est magis perfectū in essendo veruz. z sic equabilitas suis proprijs principijs ratione differt ab equabilitate ad deum. est. n. idē qd̄ ad duo refertur. Et variatis terminis: variatur relatio. qm̄ ordo est ad p̄cipia intrinseca z extrinseca. Nō est tñ veritas hec vniuersalis. qm̄ res simplex ista veritate vera esse nō potest. qz intrinseca p̄cipia non habet: quibus cōformetur sed respectus ad deum in omni dependente est.

Falsitas autem veritati opponit. Est autem falsitas in compositione intellectus n̄ri. vt. 3. de anima textu cōmenti. 21. dixit philosophus. z de hac veritate isra erit sermo. qz datur cōformitas signi ad signatum. Dixit. n. Aristoteles in predicamentis ex eo qz res est vel nō est oratio dicitur vera vel falsa. Et dixit Auerrois. 3. de aīa cōmento. 21. si igitur cōposuerit. s. intellectus possibilis s̄m ens: est verum: si nō falsum. s. ē. ē igitur i vero duo p̄siderare quod cōformat. z est materiale: z est sic entitas. ad quā sequitur respectus quo cōformat. z est formale: z relatio q̄ sequit̄ est cōformitas. Est aut cōformitas multiplex vel inter rē: z intellectum cognoscentē: vel cognoscituum: vel Ideā: que est cognitio. vel efficiēs: si ip̄m h̄z. siue adequet p̄ductū p̄ductiuo: siue imittet ipsum: z deficiat a perfectione p̄ducētis. vel ad p̄cipia intrinseca: si intrinsece causatum sit. ideo hec cōformitas nō est vniuersalis. sed adequatio intellectus z intelligibilis vniuersalis est. sic qz cuilibet enti conuenit. Conformitas aut ad sensuz z cōformitas signi z signati in p̄positione z cōformitas p̄dicati ad subiectum speciales sunt cōformitates. Specia lior autem est christus benedictus. qm̄ ipse diuina veritate fauēte de se ip̄lo testatur. Ego sūz via veritas z vita. Est. n. cōformitas inter deum z

bonum z. Aliam et
us s̄m qz ipse est intelle
tia p̄cipijs: z n
z. ideo ipse est omnib
suis modis falsum inte
Caput quart
Athenatice be
m
cipitur entitas
ente. z sic quau
mediata non ent: adbu
ente est: z aliquid secū p
fuit vel nō. z tūc bonitat
tia a non gradu entis me
Auerrois. 2. de generati
parationem abusiuam. Et
Es verum melius qz nō
s̄m indiuiduū qz s̄m sp̄m
istis inferioribus esse simp
ditatiam a p̄io. ideo Au
sue cōmento. 28. dixit de pa
est ens in rei veritate. Et
paratione abusiuā vt i prop
paratione inter se: z ad actū
z actū inter se: z cōpositio
hac mēsuracione dixit i libro
libro 5. Naturaliter aut
appeteditur entitas: que
z sic respectiva est cognitio
ordinat: z sic finis est. vel
z ordinatur in aliud. z sic est
Aristoteles primo metaphys
qui facit causas infinitas: si
naturam. posset tñ iste mod
qz metaphysicalis est. V
pendo intelligit̄ actuale ip̄s
actus: vel in actu. in actu est
liter vt cōpositū: vel denomi
bono igit̄ duo p̄siderantur: n
teriale est entitas: formale e
sequitur respectus formalis
ad voluntatē aptam appetere.
rius declaratur per esse appet
Aristoteles primo ethico: ut
est qd̄ oīa appetit. Appetitus
moralis z sequēs cognitionē. z
petitus nātūlis p̄cedat origin
p̄cipijs: siue intellectu siue sensu
ter p̄cedit. qz deus cognosco

hominem zc. Aliam etiam veritatem habet de
us fm qd ipse est intellectus agens dans euidē
tia primis principijs: z mediātibus illis qōnib?
zc. ideo ipse est omnium veroz examē zc. oppo
sitis modis falsum intellige.

Caput quartum de bono.

Athematically bonitatē cōcipiendo: Lō
m cipitur entitas aliquāte distans a non
ente. z sic quāuis materia diceret im
mediata non enti: adhuc aliquāte distans a non
ente est: z aliquāte secū permittit horū alteruz:
finite vel nō. z tūc bonitatis q̄ntitas penas distā
tia a non gradu entis mensurāda est. Et dixit
Auerrois. 2.º de generatione cōmento. 59. com
parationem abusiua. Ens melius q̄ nō ens.
Ens verum melius q̄ nō verū. Et ens verum
fm indiuiduū q̄ fm spēm. Et impossibile est in
istis inferioribus esse simpliciter nobile. ppter
distātiā a p̄io. ideo Auerrois. 12. methaphy
sice cōmēto. 28. dixit de particulari ipsum tātū
est ens in rei veritate. Et necessarium est com
paratione abusiua vt propter materierum cō
parationē inter se: z ad actum: z ad cōpositum:
z actū inter se: z cōpositorum inter se. Sed de
hac mēsurāione dixi i libro de itelligētis quo
libeto. 5. Naturaliter aut bonitatē cōcipiendo
apprehēditur entitas: que est finis vel ad finē:
z sic respectiua est cognitio: qua alterū ad ipsuz
ordinat: z sic finis est. vel qua ipsuz cōparatur
z ordinatur in aliud. z sic est ad finē. ideo Ari
stoteles primo methaphysice textu cōmēti. 8.
qui faciūt causas infinitas: sunt auferentes boni
naturam. posset tñ iste modus tantuz abstrahi
qd methaphysicalis eēt. Methaphysice aut p̄ci
piendo intelligit actuale ipsum: est aut actuale:
actus: vel in actu. in actu est dupliciter essentia
liter vt cōpositū: vel denominatiue: vt mā In
bono igit duo p̄siderantur: māle z formale. ma
teriale est entitas: formale est: actuale ad qd cō
sequitur respectus formalis vel aptitudinalis:
ad volūtātē aptam appetere. ideo bonū a poste
riori declaratur per esse appetibile. Dixit enī
Aristoteles primo ethycozum capite p̄io bonū
est qd oīa appetūt. Appetitus aut est duplex na
turalis z sequēs cognitionē. z licet in nobis ap
petitus nālis precedat origine cognoscitiuū ap
petitū: siue intellectu siue sensu: non tñ simplici
ter precedit. qz deus cognoscens est z amans.

ideo cum ipse sit finis entium: eius appetitus
est simpliciter primus. z quāuis fm nostrū mo
dū itelligendi nā in deo precedat ratione itelle
ctū: qz cōior est nā q̄ intellectus: non tñ sic est in
re: qz ordo noster cōcipiēdi nullam dignitatem
afferre aut auferre pōt omnipotēti. ordinando
igitur appetētia est iuenire primū appetēs: z or
dinādo appetibilia. est iuenire primū appetibi
le z ordinādo appetitus est iuenire primā appe
titionem. nō bene aut ascribit prima appetitio
secūdo appetēti aut appetibili. neqz primo appe
tēti secūda appetitio aut fm appetibile. ideo fm
naturam ordinādo in primo appetente erit pri
mus appetit? respū primi appetibilis. iō deo
existente maxime bono: ipse erit maxime ap
petēs maximo appetitu maximū appetibile. p
portionatur igitur appetitus intellectui. iō deo
existente maxime intellectiuo: erit etiam ipse
maxie appetitiuus. Dixit. n. Auerrois. 12. me
taphysice cōmēto. 36. Necessē est vt illud qd
est magis bonū: sit magis desideratum. Et iten
debat su. Aristoteles. Qd si motor corporum
celestiū ē magis bonus oibus: necessē ē vt sit de
sideratus magis bonus oibus. Et subiungit in
fine cōmēti. Et cū illa. s. corpora celestia sunt no
bilissima corpora sensibiliū: z meliora. necessē ē
qd illud bonū: qd appetūt: sit nobilissimū entū.
Et maxime qd appetit totū celū in motu diur
no. Idē h3 Aristoteles. 12. methaphysice textu
cōmēti. 38. Ex exponēbat Auerrois. Illud qd
diligūt pp se: z desideratur iter hec principia ab
stracta: quozū vnum qz qz ē aliqd vnum simplex
z elemētū corporis: qd mouet: est id qd ē ex eis
i fine nobilitatis z simplicitatis z vnitatis. Et
ē conclusio Aristotelis. 12. methaphysice tex. cō
mēti. 39. Non decet aut deum amare se plus q̄
ipse sit amabilis: qz error esset i deo z peccatus
in amādo se: que superfluū amorē qdaz: vt Sco
tus: luxuriā appellarūt. Admittētes primū an
gelum luciferū primo peccato peccasse p luxuri
am. Sed dicēdum qd duos status presentauit
altissimus lucibello seipsum cui semper sub eē
oportebat. z dominatiuū statū a deo seimctū.
nō presupponētem maiorez cui seruiendū esset
in statu illo: nisi coacte. Et tunc errauit lucibel
lus in eligēdo: qz vbi debuit humilitate repleri:
z dicere seruiam deo in eternū: superbia elatus
nolens maiorem recognoscere. dixit ponā sedē

meam ad aquilonem: et scdo vanegloriatus est in electioe. et subiurxit. Et ero similis altissimo. an aut supbia ex nimio sui amore intellectū obtenebrāte orta sit. nō est impossibile. et q̄ tāto tēpore detinuerit ipsum in obtinēdis alijs angelis ei seruituris: donec transuerit morula recognoscendi creatorē suū: et honorandi ipsum. aut morulā lucibellus sibi abreuiauerit. p̄imum oprimēdo et. Neq; decet deū se minus amare q̄ ipse sit amabilis. q̄ i eo esset defectus. remanet igitur deū se tātum amare quātum amabilis est. et sic si ipse est summum amabile: ipse se ipsum summe amat et summe delectatur: delectatione maxima maximū amorem p̄sequente. Dixit. n. Aristoteles. 7. ethicoꝝ capite vltimo. Quare si huius nā simplex sit: semp eadē actio delectabilissima erit. pp̄ q̄ deus semper vna et simplici gaudet delectatione. Descēdendo aut ad intellectum nostrū et sensum distinguit Aristoteles. 3. de aia textu cōmenti. 29. vnum ab altero. Dicens dispositio intellectus circa bonū in querere aut fugere est fm̄ q̄ bonum est bonū: et malū est malum. Dispō vero sensus est p̄ q̄ bonū est p̄sens in actu. non aut fm̄ q̄ bonū ē. Sant igit ipsius sensus excitamēta in motū delectis aut tristis actu p̄sens. bonum aut et malum intellectus pratici: sed intellectus speculatiuus circa verum vel falsum est et. 3. de aia textu cōmenti. 34.

CAn bonum cum ente conuertatur. dixit philosophus primo ethicoꝝ capite. 5. bonū equaliter enti dicitur.

CAn bonū et ens sint sinonima. Dixit Auerrois primo ethicoꝝ capite. 7. Quum igit nomē boni sinonime dicatur nomini entis: dicitur ambigūe de decem predicamentis. Intelligit sinonimū. eo modo quo declarauit Auerrois sinonimitatem vnus cum ente. s. significat idē: sed diuersimode.

CAn bonitas sit appetibilitas. Rñ. appetibilitas bonitatem sequitur. bonitas. n. causa ē q̄ res sit appetibilis: sed appetibilitas non est cā q̄ res sit bona. Nō tñ esset: si appetibilitas eēt bonitas ipsa. q̄ nihil est quo aliqd sit bonū: nisi bonitate. patet minor. Dixit. n. Auerrois. 12. methaphysice cōmento. 36. Desiderium enim est pp̄ existimationē eius q̄ est aliqd eē bonū. et nō existimamus aliqd esse bonum pp̄ q̄ desir

deramus ipsum. Et dixit Auerrois. 3. physicoꝝ cōmento vltimo imaginatio sequitur ens: nō ens imaginationem. Et primo de aia cōmento. 4. dispō in intellectu sequitur dispositiones in intellectu. Et Auerrois. 4. methaphysice cōmento. 15. Extimatio. n. bonis sequitur ens. Ens autem nō sequitur extimationem nisi entia nō haberēt esse nisi i aia. et tāgit philosophus. 9. methaphysice textu cōmenti. 21. Et. 5. methaphysice Auerrois cōmē. 3. Cōplementum. n. et bonū et largitas nō inueniuntur in rebus nisi p̄ causam finalem. Unde aut sit bonitas. dixit Auerrois. 2. methaphysice cōmēto. 8. nihil dī bonū: nisi p̄ causas finales. Et. 3. methaphysice cōmēto. 3. debes scire q̄ illud: q̄ disponit p̄ bonum: ē causa finalis. bonum. n. ē desiderabile: et cā finalis ē desiderabilis. Et ē implicita Aristotelis inia p̄o ethicoꝝ capite primo. Et dixit Auerrois. 2. physicoꝝ cōmento. 74. nobilitas nō accidit formis: nisi fm̄ q̄ sunt finis. p̄ q̄ mathematica sūt forme: et nō nobiles. q̄ nō sunt finis. Erit igit duplex bonitas finis vel ordinati in finē: et ex hac nascitur appetibilitas: dehinc amor vel electio hoc dictum sit naturaliter bonitatem cōcipiendo vt supra dictum ē: si aut mathematice bonitatem cōceperis: p̄scindit bonitas ab absolute et respectiuo reperibilis tñ ē i vtroq; q̄ dicit perfectionem rei essentialem: et sic quātitates virtutis: et sic dicit modum essendi. Aduertat tamen hic theologus cōcedens rez cōtingentiu: volūtatē diuinā esse primā regulā. ideo q̄ vult deus p̄tingentium. illud bonū est q̄ sit. Nō vero nō vult: nō ē bonum vt sit. ideo bonitas ista non videtur rebus in esse a principio earum intrinseco vel ex se: sed a principio extrinseco et effectiuo.

CAn bonum sit post verum. Rñ. Scoti et Thome q̄ sic. q̄ qualis est habitudo intellectus et appetitus inter se: talis ē appetibilis ipsius ordo et intelligibilis. Est aut appetitus naturaliter posterior intellectui. saltē fm̄ rōnem. dixit. n. Aristoteles. 12. methaphysice textu cōmenti. 37. intellectus ab intelligibili mouetur. et hoc est q̄ amans intellectus tendit in intelligibile amari tanq̄ in finē. ideo erit appetibile naturaliter posterior intelligibili. Est aut verum intelligibile ipsum: bonū aut amabile ip̄: ideo bonitas post veritatem est. **C**Contra appe

ibile habet rationē su
rus est intelligibilis. p
mum nullo modo post
pliciter primū sequit
p̄imum negatine qu
matue q̄ oibus alijs
spectū in se prius est
ad extrinsecū. ergo res p
bona ante q̄ comparatu
tem aut intellectū cogn
vel cognoscitū. et ideo
est post intelligibilitat
post intelligibilitatē. q̄ b
tate est. Nō si quis adm
mediate sequitur intelli
peribilitas. ad hoc argu
est bonitas a posteriori. q
p̄o: fm̄ rōnem q̄ appet
ad quā immediate sequitur
o: fm̄ rōnem bonitate ad
appetibilitas. Dixit. n. A
to. 22. p̄o: fm̄ substantiā
accidētia essentialia p̄p̄ia
prima bonitas fm̄ qua ali
gradu entis: est rebus intr
tū equiditati. Sed ve
aliquid est finis vel ordinati
et respectiuo. et respectus ad
respectus ad cognoscēs aut
cipiam est respectus ad fin
non potest. ideo tertia bon
est aliquid appetibile. et bon
q̄ duplex est appetitus. s. n
lis: est etiam appetitus int
nū est bonitas moralis de
est sermo. Alij bonū disting
bile vtile et honestum.
CAn bonitas vnitatem poster
modi essendi circa entitate
scindi nō p̄t. vnitatis igitur
et entitati cōparata ratione
rius. s. circūstantie. tamen c
tur non abinueniem p̄scindē
do malum intellige.

CCapit quintum
Vid tripliciter est
q̄ ipsa quidditas. vt
de elementis: aut

ribile habet rationē finis: ergo nequaquā posterius est intelligibili. p̄ p̄na q̄ simpliciter primum nullo modo posterius est. ipsum aut simpliciter primum sequit esse finem siue itellexeris primum negatiue quo nihil est prius: siue affirmatiue q̄ oibus alijs prius est. Sc̄do oē nō respectiuū in se prius est tale ante q̄ comparatur ad extrinsecū. ergo res prius est i se formaliter bona ante q̄ comparatur ad volūtatem appetētem aut itellectū cognoscentē aut appetitiuum vel cognoscitiuum. et ideo quāuis appetibilitas esset post intelligibilitatē: nō op̄ bonitatē esse post itelligibilitatē. q̄ bonitas ante appetibilitatē est. Nō si quis admitteret q̄ veritatē immediate sequitur intelligibilitas: et bonitatē appetibilitas. adhuc argueret q̄ post veritatem est bonitas a posteriori. q̄ si intelligibilitas est prior s̄m rōnem q̄ appetibilitas: tunc veritas ad quā immediate sequitur intelligibilitas: erit prior s̄m rōnem bonitate ad quā immediate sequitur appetibilitas. Dixit. n. Auerrois. 2. celi cōmēto. 22. prius s̄m substantiā debet esse prius s̄m accidētia essentialia pp̄ria. Sed dicendum q̄ prima bonitas s̄m quā aliquid est distans a nō gradu entis: est rebus intrinseca: sicut modus tñ ē quidditati. Sc̄da vero: que est s̄m quam aliquid est finis vel ordinatū in finē. est post rem: et respectiua. et respectus ad finem. prior est q̄ respectus ad cognoscēs aut appetēs. q̄ ad principium est respectus ad finem: sine quo res eē non potest. ideo tertia bonitas est s̄m quā res est aliquid appetibile. et hoc dupliciter est: s̄m q̄ duplex est appetitus. s̄ naturalis vel animalis: est etiam appetitus intelligentiarum. Alia aut est bonitas moralis de qua in proposito nō est sermo. Alij bonū distingūt in bonū delectabile vtile et honestum.

CAn bōitas vnitatem posterior sit. R̄s̄ sūt duo modi essendi circa entitatem q̄ abinvicem p̄scindi nō p̄nt. vnitatem igitur veritas et bonitas: licet entitati cōparata rationem habeant posterioris. s̄. circūstantie. tamen cum inter se cōparatur: non abinvicem p̄scindunt. Opposito modo malum intellige.

Caput quintum de Quo.

Quid tripliciter est: aut forma: que ē ipsa quidditas. vt dixi in primo libro de elementis: aut subiectum forme,

aut congregatum ex subiecto et quidditate. forma aut indifferēs est ad substantialem et accidētalem: subiectū similiter indifferēs est ad subiectum forme substantiali et forme accidentali. Similiter cōgregatum ad congregatū ex actu et potentia: que sunt substantia: aut ex actu et potentia de genere accidentium et diuiditur in cōposita nouem generū accidētium. Tripliciter igitur ens est quid. primo q̄ est quidditas: secundo q̄ denominatū est a quidditate. Tertio vero q̄ cōstitutum est per quidditatē. Istorum trium quid: forma est nobilior. vt dixi in libro de itelligētis. Quod si adduxeris Auerrois 7. metaphysice cōmēto. 21. dicentem quidditas hominis est forma eius: et non est homo cōgregatus ex m̄a et forma. Dico q̄ loquitur Auerrois de eo quod maxime quidditas est et ea loquutione vtoz. me aut nūc oportet alias termini significatiōes cōprehendere. inter formas abstractas aut deus est primū: q̄ abstractissimus est: et nullam mixtionē habens cum potētia. vt dixi in libro de orbibus. ipse enim ad quodcūq̄ comparat: rationem habet actus. vt in libro de vniuersalibus dixi. et nihil ad ipsum actus est: sed omne potētia est. ideo ipse est primū quid: et prima quidditas. Cum aut quidditatum ad intellectum et predicationes reducitur: tunc quidditatum dici potest oē in quid predicabile de altero. et sic indiuiduum nō est quidditatum. q̄ de nullo predicat. iuxta Aristotelem et Auerrois. 7. metaphysice textu et cōmēto. 7. cū enim aliquid de se met ipso predicare volueris: nō erit illa p̄dicationālis. vt tangit Auerrois contra porphirium in predicabilibus capite de sp̄. a prima. n. substantia nulla ē p̄dicatio Aristoteles in predicamentis capite de substantia. Sed indiuiduum ē de quo alia predicant i qd. Secundo quidditatum dici pot. subicibile i predicatione quidditatiua. et sic indiuiduum ē quidditatum. Tertio indicatiue. vt diffinitio: que indicat quidditatem rei: dixit. n. Auerrois. 7. metaphysice cō. 21. Verbi gr̄a. quoniam homo et sua quidditas: que est animal rationale: sunt idēz nō separabiles. et 7. metaphysice com. xj. substantia rei est illud qd significat s̄mo: qui dat essentiam rei: que ē diffinitio: ideo subiungit q̄ diffinitio ē idē cum substantia rei. dixit

etiam Auerrois. 7°. metaphysice cōmēto. 20. suba: q̄ ē q̄dditas: ē suba singularis. Verbi gr̄a fortes est aīal rōnale. fortes enīz nihil aliud est q̄ animalitas z rationalitas: que sunt quidditates eius: neq; animalitas z rationalitas sunt quidditates nisi fortis z platonis: z sic itellige nihil aliud. s. quidditatiue. Quarto rēpresentatiue. ut species intelligibilis: aut actus intelligēdi quidditatē. Intellecta. n. rerūz notificāt substantias rerum: z nō sunt substantiē rerum primo metaphysice cōmēto. 47. Quinto specificatiue. ut differētia specifica: que determinat genus quod predicatur in quid. aut differētia individualis: que determinat speciem. dixit. n. Auerrois. 7. methaphysice cōmēto. 11. rationalitas est quidditas aīalis. et dixit Auerrois primo methaphysice cōmēto. 44. determinās et determinatū sunt idē numero cū specie. Sexto cōsecutiue ut passio quidditatis. dixit. n. Auerrois. 7. methaphysice cōmēto. 11. sermones cōpositi ex accidentibus essentialibus significāt hoc qd̄ est quidditas substantiarum sensibilium. Quid aut z aliquid sinonima sunt. ut dixi primo de elemētis qōne. 23. opponit aut aliquādo ipsum quid ipsi nihil. aliquādo vero ipsi modo z aliqū ita extendit qd̄ dī de nō ente. dixit enīz Auerrois. 5. physicoz cōmēto. 7. hoc nomen gli quid dicitur simpliciter de esse et non esse: aut de affirmatione z negatione. aliter non esset verum oēm trāsmutationem esse de aliquo in aliquid. que tamen est ppositio ab Aristotele ibi in litera posita. est. n. generatio a non esse in esse progressio. Corruptio vero de esse in non esse. ut primo de elemētis dixi.

Caput sextum de re.

Es contra signum distinguitur. z intentio quoddā signū ē. z ut exprimeret Auerrois rem sic accipi. 2°. 8 aīa cōmēto. 62. dixit alterationis: que est subiectū rerum verarū. res. n. corruptibiles ad hoc ut sint: alterationē presupponūt: quāuis nō recipiātur in alteratione tanq̄z in subiecto. intentiones aut nō. sub signo cōprehendūtur ad placitum significātia ut noīa que voces sunt: z consequenter scripta multis etiam alijs significaciones zc. Signa aut nāliter sunt cōmitāria: aut effectus ostendentes aut apti ut intellectus ex eis aliquid cognoscat. Qd̄ si causa super causato ē

significet. signum erit. ideo signi descriptio est quo apprehēdo ducimur i cognitionez alicuius: siue aliquid: siue aliquāliter significet. nāliter significātia sunt naturales rerum similitudines siue in medio sunt. ut sensibilium similitudines siue in sensibus fuerint: exteris. aut iteris: siue in intellectu. nō tñ opz qd̄ nō in idem coincidunt signum z intētio cū re. qz intelligentie sunt intentiones z res. qz intellectiones sunt z itellecta. sub rōne aut qua itellectiones sunt: sunt nāles rerum similitudines: prout aut sunt intellecte: ipse ad intellectuz referunt. z sic est res subiecta cōparationi. aliquibus tamen rebus accidit itelligi. ut mālibus: que per aliud sunt actu intellecte. sed per nām sui nō sunt intellecte. sed intelligūtur in genere cause efficientis per efficiens faciens res ipsas esse intellectas. sic cōsuevit Auerrois uti hoc nomine res. cum secundo de anima sepius: z alibi. diuidit esse in esse intētionale z reale. dixit enim secundo de anima cōmēto. 54. Hec duo genera essendi sunt diuersa. s. intētionale z reale. z esse vnius generis. s. reale: cū fuerit motus: est actio non perfecta z esse alterius generis. s. intētionale est actio perfecta. z Aristoteles ibi textu cōmēti. 57. distinguit inter motū intētionale z realem z pluries alibi ut. 3°. de anima textu. 28. trāsumitur tamen aliquando ut dicamus re: que est intētio. Qd̄ si per hec verba intelligit id cuius est intētio: tūc stat qd̄ pprie accepta esset intētio. Si at intelligatur intētio ipsa: cū citra intellectus fuerit consideratio. p3 qd̄ transumptiua est locutio qua etiam utitur Auerrois cum intētionē vocat res velocis trāsmutationis. ut p3. 5. de aīa cōmēto. 59. zc. rōne aut distinguimus iter itellectionē dei: z deū intellectū: quemadmodū inter obiectum z operationē circa illud. deo igit̄ existente prima re intellecta: tunc huius noīs res ipse est primum significatum. Est igitur deus gloriosus prima res. sic itelligo Auerrois ponentem rem esse genus analogum. destructione destructionum disputatione septima dubio prio. Ens aut res aut substantia sunt genera analogice dicta de deo. Auicēna aut. 2°. methaphysice declarās significacionem rei. per id de quo aliquid est enūciabile. postq̄z negauit eā esse declarationem. qz re nihil est notius. dixit illā datam esse aliquam designationem. z p3 qd̄ a po

teriori est. qz rebus acci
admodum respectus ad
sine in actu sit respectus
bus est accidentalibus. z
eius multiplicitas qm
significati de vacuo qd̄ nō
antecessio qd̄ pōt esse. z
falsas enūciaciones. z sim
vnaqueq; res certitudinē
eius additas. tunc querer
tionibus z qd̄ p̄uatiō
ditur. Aliqua aut entia
rois. 9. methaphysice cō. 7.
In stabilia non dicuntur esse
aīa esse: z in cognitione au
cantur esse entia. sicut res
physice cōmēto. 6. imposs
cōe pluribus sit substantia:
tñ. suba igit̄ mālis i suo est
salis: s. i. d. zc. vniuersalis
lectu. z de istis esse vniuers
bo de vniuersalibus. z sec
sepe ab Aristotele z Auer
6. methaphysice textu cō
nem z diuisionem esse in m
Et Auerrois ibi diuidit en
tu. z esse extra intellectuz.
esse in aīa. z esse extra anim
per magis amplum: esse in i
tionem: esse in intellectu: esse
nem. z consequenter istis p̄
se inuicem expēdunt: qz inte
intellectu: z non per cōposit
sunt in anima: z non in intell
sensibilium in medio sunt in
sunt in anima. Quod aut dix
aīa cōmēto. 121. qd̄ extra aīa
bentiones: z intentiones: se
non sunt comprehendēse oīno
qd̄ aliqua intētio est que est cō
qd̄ non est intētio extra ani
gnitio: cum quo stat extra an
nem: que non est cognitio. S
nūm sit ens per in aīa z extr
intelligit oīa que formāt anim
p̄sine incompleta: siue ficta
positum entia que non formā
nā dīcō possunt. z sic anima ex

steriori est. qz rebus accidit enūciabilitas quē
admodum respectus ad intellectum nostrum:
siue in actu sit respectus: siue in aptitudine re-
bus est accidentalis. z patet in verbis illis Aui-
cenne multiplicitas qm̄ de chymera enunciatur
figmentū de vacuo qz nō est. de cesare qz fuit. de
ante christo qz pōt esse. z de deo qz est. relinquo
falsas enūciationes. z similiter cum subiūgit qz
vnaqueqz res certitudinem habet ppriā: q̄ est
eius q̄ dditas. tunc querendum est qd de nega-
tionibus z qd d̄ priuationibus. qd d̄ modis qd
ditatur. Aliqua autē entia in aīa declarat Auer-
rois. 9. methaphysice cō. 7. Intelligibilia z vo-
luntabilia non dicuntur esse simpliciter: sed in
aīa esse: z in cognitione aut appetitu. sed non di-
cuntur esse entia. sicut res mobiles. z. r. metha-
physice cōmento. 6. impossibile est vt aliquid
cōe pluribus sit substātia: nisi fm̄ qz est in aīa
tm̄. suba igit̄ mālis ī suo esse reali non ē vniuer-
salis: s̄ si d̄z eē vniuersalis: opz ipsam esse ī intel-
lectu. z de istis esse vniuersalibus satis dixi ī li-
bro de vniuersalibus. z secundo z tertio de aīa
sepe ab Aristotele z Auerro. Aristoteles autē
6. methaphysice textu cōmenti. 8. dixit cōpō-
nem z diuisionem esse in mente. z nō in rebus
Et Auerrois ibi diuidit ens per esse in intelle-
ctu. z esse extra intellectū. z aliqñ diuidit per
esse in aīa. z esse extra animā. Hec autē differunt
per inagis amplum: esse in intellectu p̄ compo-
sitionem: esse in intellectu: esse in aīa: esse intētio-
nem. z consequenter istis p̄tradicatorie opposita
se inuicem excedunt: qz intentio incōplexa ē in
intellectu: z non per cōpositionem. sensationes
sunt in anima: z non in intellectu. similitudines
sensibilium in medio sunt intentiones: sed non
sunt in anima. Quod autē dixit Auerrois. 2. de
aīa cōmento. 121. qz extra aīam non sunt compre-
hensiones: n̄z intentiones: sed res materiales
non sunt comprehense oīno. Intelligendū est
qz aliqua intētio est que est cognitio: aliqua nō.
qz non est intentio extra animam: que sit co-
gnitio: cum quo stat extra animam esse intētio-
nem: que non est cognitio. Scias etiam qz l̄z di-
uisum sit ens per in aīa z extra animāz per ī aīa
intelligit oīa que formāt animam siue comple-
xa: siue incomplexa: siue ficta: siue non. z per op-
positum entia que non formant aīam extra ani-
mā dici possunt. z sic anima extra animam dici

debet. tamen dantur aliqua: que aliquo modo
sunt in aīa: z aliquo modo extra. vt tempus. ha-
bet enim suum esse in potentia extra animam:
suum vero esse in actu in aīa p̄. 4. phisicorum
cōmento. 88. z de motu z tempore ponit Auer-
rois. 4. phisicorum com. 109. extra mentem nō est
nisi motus: motus et tempus non sūt nisi quā-
do mēs diuidit motum in prius et posterius.
z. 4. phisicorum com. 131. tempus in actu non
erit: nisi aīa sit. in potentia vero erit: l̄z aīa non
sit. intellige de aīa nostra: nō autē de aīa celi. Et
dixit Auerrois. 4. phisicorum com. 5. aliqua sūt
in respectu quo ad nos: absqz eo qz habent esse
extra animam in se. de differentijs pōnis loqui-
tur. De numero autē dixit Auerrois. 4. physi-
corum com. 131. manifestū si anima non fuerit. non
erit numerus. z qz esse numeri in anima non est
oībus modis esse in aīa. quoniam si ita esset: esset
fictū et falsum. vt chymera. sed esse eius extra
mentem est in potentia pp̄ subiectum ppriū
z esse eius in aīa est in actu. s. qñ aīa egerit illaz
actionem in subiecto preparato ad recipiendū
actionem: que dicitur numerus. Quod autem
dicunt scotiste derelictum in obiecto cognito p̄
opus intellectus: aut volito per opus volunta-
tis. qd̄ appellant relationem rationis: non pono.
qz obiectum noiatur volitum aut cognitūz de
nominatione extrinseca accepta ab intentione
in aīa aut volitione. non autem denominatione
intrinsicā a respectu existente ī obiecto. non. n.
intellectus noster est vis emissiuā opando ī eo
qz intellectus est: sine alio istrumento. Quz qz
quāuis esset comparatio intellectus ad rē: non
tm̄ est comparatio rei ad intellectum. ut allega-
gatum est ex Aristotele in. 5. methaphysice. z
ex Aristotele in p̄dicamentis dictum est qz sci-
bile non refertur ad intellectum. aliter relatio
ibi esset mutua. qd̄ est contra Aristotelem ibi z
alibi. faciunt etiā scotiste differentiam inter ef-
se reale z esse extra animam. qz volunt quiddi-
tates in potentia obiectiuā esse entia extra ani-
māz qz non sunt entia rationis qz non sunt dere-
licta p̄ opus intellectus comparātis zc. quiddi-
tatem in potentia obiectiuā intelligunt certam
speciem entis: quā deus non produxit potest ta-
men producere: aut si eam p̄duxit. trāsmit ta-
men in preteritum. sic qz nullum illius indiui-
duum est. et tm̄ non sunt reales: l̄z cum existāt:

Caput

sunt reales. 7 patet qd deberent dicere qd possunt esse res: lz non sunt res. qd etiam dicunt. x. predicamenta esse entia realia. eis non admitto qd predicamenta pertinent ad ens rationis: nō at ad ens reale. dixit. n. Auerrois. 6. methaphysice cōmento. 8. Ista. s. predicamēta existimant sic qd nisi anima esset: nō essent. ideo predicamēta potius sunt signa rez q̄ res. 7 sic nō dantur predicamenta naturalia: neq; methaphysicalia sed pdicamenta solū ad logicū spectāt: vt alias dixi. Ad id qd volūt Aristotelem in. 5. methaphysice de predicamentis esse loquutum. Dixit Auerrois cō. vltimo illius. hic non intendit nisi exponere tantum noīa. idem dixerat in eodem. 5. cōmento. 19. ponant igitur tot predicamenta quot dictionū significaciones exprimuntur ibi. aut nullā dictionem p pdicamento accipiāt. par. n. modus est Aristotelis pcedendī 7 Auerrois in oībus illis. Ponunt etiaz scotiste distinctionem inter hoīem methaphysicū 7 hominem nālem. volentes methaphysicum hominem ex aīalitate 7 rōnalitate esse constitutum. nālem vero hoīez ex intellectiua aīa 7 eius corpore esse cōpositum. Sed dōm qd differentia methaphysica a nāli philosopho in hoc. non est ex parte subiecti utrobiz cōsiderati. sed ex parte rōnis p̄siderātis. qd hoīem p̄siderat methaphysicus in quātum ens: aut substātia: aut cōpositū ex actu et potentia. nālis vero in quātū est corpus mobile: aīatu: aīal: homo. 7 qd scotiste realiter distingūt totū essentiale a partibus simul sumptis: seqtur apud eos hoīem nālem et methaphysicum esse tota: quoz partes realiter differūt: qd aīalitas ab aīa 7 corpore differt apud eos sicut totū essentiale a partibus: 7 tamen tota nō differūt. s; quemadmodū totū quātitatiuum duobus modis diuisibile: primo p medietates. scōo p tertias. tunc partes realiter differunt: ad hunc sensum qd vna pars nō est altera. nō tñ tota realiter differūt. ita partes hominis methaphysice p̄siderati: 7 partes hominis naturaliter p̄siderati: differūt sicut totum et pars et consequenter nō valet p̄sia istoz totoz ptes realiter differūt: ergo tota ex illis partibus cōstituta realiter dñt. Inter cetera aut entia prime distans ab esse intentionali est materia: qd est pura potentia: nullo modo potens forma re animam. qd si Auerrois. 12. methaphysice cō

mento. 4. dicit illam habere esse in anima: intellige per intentionem ad placitum materiam significantem. 7 ipsam esse extra animam s̄m esse eius reale. dūtinguit etiā Auerrois ibi forma artificis in aīa ab ea que est extra animam ordinatur. n. forma anime ad opus aliquado vt 12. methaphysice cōmēto. 23. dixerat Auerrois.

Caput. 7. de eodem subiecto.

Distinctionibus: quibus Aristoteles 7 Auerrois vsi sunt: determinādo icipiā ab idēitate s̄m subiectum 7 distin

ctione. 7 declaratione quasi inductiua pcedam tāgendo eoz loca. quāuis de diuersis rebus loquatur. prius tñ terminoz significaciones aperiam subiectum pprie capitur pro stāte sub altero: siue stās sub sit mā: forma: vel cōpositum. siue alterū cui substatur: sit forma substātia: siue accidentalis: siue absoluta: siue respectiua: siue modus essendi. 7 vt modo loquendi vtat Auerrois. 12. methaphysice cōmento. 39. dñt sicut defferens a delato. Cum igitur vnum intelligitur stans sub se met. vt ens in quantum ens ibi intelligitur idēitas vtriusq;. Si aut intelligitur vnu stare sub alio: tūc vnu est subiecto: 7 vnu in forma. Si aut vnum intelligitur stare sub duobus: tunc concipitur vnitās subiecti: 7 pluralitas formarum. aut dispositionum. Sed cū duo subiecta cōcipiuntur: 7 quodlibet illoz sub sua forma: tunc est pluralitas subiecti 7 forme. 7 cum cōcipitur vna forma in pluribus subiectis: tunc est ibi vnitās s̄m formā: et pluralitas s̄m materiam. 7 isto modo concipit Auerrois intellectum humanum. Ex his p; Auerrois primo phisicorum cōmento. 60. loquens de eo quod generatur in actu. i. de eo qd est in generari. dixit. n. ipsum esse vnum subiecto. sed apparent in eo duo. s. terminus a quo generationis: et terminus ad quē. s̄m diuersas tamen partes subiecti quātitatiuas: 7 in eodez cōmento exponit Auerrois idem numero. i. idē subiecto. exemplo Auerrois primo phisicorum cōmento. 62. declarare potes. Non cessant partes spermatis 7c. Vbi aut subiectus ad formas accidentales cōparatur: exemplum habetur ex Auerrois. 2. de aīa cōmento. 147. P̄comum est indiuisibile subiecto. i. subiecto vnum: 7 diuisibile s̄m essentiam diuersam in eo: s̄m qd habet colorem: odorem: et saporem essentia intellige

eam qua aliquid est: sicut
ric siue accidentalis. Auc
cor cōmento. 21. Albū 7
iecto: puta hō: 7 diuersa
iūctū Auerrois. vnu s; 7
cōmento. 85. 6. phisicorum
idē s̄m subiectū. 7 subiectū
subiectū dicens. 7 qd est
idē per accidēs 7 subiectū
idē p se dicens. Idē. n. in
forma: qd idēitas s̄m mā
lis formis: aut quasi ex tri
forma. aut s̄m rōnē est. qu
Auerrois etiā. 4. celi cō.
subiectū est idē: 7 cōparat
trum terre 7 totius. s. mū
7 differt diffōne. qd pūctū n
trū terre: qd ab eo ad super
euales: vel salte aliquo m
tendēs: nō curo nūc. sed idē
di celi: qd ab eo ad sup̄ficie
linee ducte sunt equalēs. 7
pūctum est mediū et centrum
34. sed in rōne mediū respici
ria: siue nō. sed in rōne centr
aut s̄perā figurā. Declarat
vbi modi plurificatur circa
Auerrois. 4. celi cō. 22. in el
motū sunt idēz subiecto: 7 d
S̄puitas. n. in lapide est mot
tūm: 7 ipsa est mota in qua
na materia. 5. celi cōmento.
rois. 2. celi cōmento. 17. dicen
fit. motus in eis. s. inferiorib;
do: qd fit. s. motus. quāuis
vnu subiecto. Intēdit. n. qd idē
fieri a motore: 7 ipsum fieri p
qd motus cōparatus motori c
ti. aut s̄m primario: cōparatus
cōparatur s̄m secundario: idē
modis. Auerrois etiā primo d
mento. 41. Libū cōparat virtu
gumetatiue 7 vult qd cibus est
gumetatiuo: 7 differt i modo. c
substātia est: cibus est. intelli
substātia apta pari a calore n
animati: 7 trāsubstāntiari ad ai
vūz qua substāntiam quātā fa

eam qua aliquid est: siue forma substantialis siue
rit siue accidentalis. Auerrois etiā primo phis
coꝝ cōmento. 21. Albū z musicum sunt idē sub
iecto: puta hō: z diuersa s̄m esse. i. diffōne. z sub
iūxit Auerrois. vñū s̄z subz: plura s̄o p accidēs. z
cōmento. 85. 6°. phisicoꝝ. hō. n. z musicus sunt
idē s̄m subiectū. z subiungit nām idētatis s̄z
subiectū dicens. z qd est idē s̄m subiectum: est
idē per accidēs z subiungit: que sunt illa: q̄ sunt
idē p se. dicens. Idē. n. in rei ueritate est idē s̄z
formā: q̄ idētitas s̄m mām est quasi accidenta
lis formis: aut quasi extrinseca: sed idētitas s̄z
formā. aut s̄m rōnē est. que est uera identitas.
Auerrois etiā. 4°. celi cō. 33. ponit exēpluz ubi
subiectū est idē: z cōparatio diuersa dicens cē
trum terre z totius. s. mūdi est idem subiecto:
z differt diffōne. qz pūctū mediū terre dicit cen
trū terre: qz ab eo ad superficiem terre linee sūt
equales: uel saltē aliquo modo ad equalitatez
tendētes: nō curo nūc. sed idē punctum est mun
di cētrū: qz ab eo ad supficiem mūdi exteriorē
linee ducte sunt equales. z hoc modo etiā idēz
pūctum est mediū et centrum. 4°. celi cōmento
34. sed in rōne mediū respicit extrema: siue spe
rica: siue nō. sed in rōne centri respicit circulum
aut sphericā figurā. Declaratio autē exemplaris
vbi modi plurificantur circa rem: colligitur ex
Auerrois. 4°. celi cō. 22. in elementis motor et
motū sunt idēz subiecto: z differunt s̄m modū.
Gravitas. n. in lapide est motor s̄z qz est forma
tātum: z ipsa est mota in quātum ipsa est in pri
ma materia. 3°. celi cōmento. 28. ad idēz Auer
rois. 2. celi cōmento. 17. dicens modus ex quo
fit. s. motus in eis. s. inferioribus est aliud a mo
do: ex quo fit. s. motus. quāuis duo modi sunt
vñū subiecto. Intēdit. n. q̄ idem est motuz celi
fieri a motore: z ipsum fieri pp̄ hec inferiora. z
qz motus cōparatus motori cōparatur efficien
ti. aut fini primario: cōparatur autē inferioribus
cōparatur fini secundario: ideo diuersitas est in
modis. Auerrois etiā primo de generatione cō
mento. 41. Libū cōparat virtuti nutritiue z au
gumētatiue z uult qz cibus est idē subiecto au
gumētatiuo: z differt i modo. qz sub ratiōe qua
substantia est: cibus est. intellige sub ratiōe qua
substantia apta pati a calore naturali corporis
animati: z trāsstantiari ad aīam. sub ratiōe
autē qua substantiam quantā facit: augmenta

tium est. Intellige quantū est de se. nō enim
augeret cibus ille senē: aut cōsistentē. Et Auer
rois. 2°. de aīa cōmento. 48. Iste actiones s̄z
nutritio augmentatio z generatio: sunt diuer
se secundū diuersitatē suoz finium. licet subie
ctum sit idē. s. nutrimentum. intellige subiectū:
patiens ipsuz. loquens etiā Auerrois de primo
efficiente prima forma z primo sine. 12. metha
physice cōmento. 6. dixit qz sunt vñūz subiecto.
qz ille tres cause sunt deus gloriosus. ideo sub
iungit Auerrois: nō sunt tria numero: sed sunt
vñū in subiecto z tria ratiōe. et sic tātū exten
dit nomen subiecti: qz ipsum non repugnat deo:
quia deus est aliquid: circa quod speculatur in
tellectus ratiōes diuersas. dixit etiā Auer
rois primo de aīa cōmēto. 7°. virtutē intelli
gibilem concupiscibilem z nutritiua esse eadē
subiecto: z plures s̄m virtutem. qz si de virtu
te singulariter intelligibili itelligat. que est vir
tus cogitativa sunt ille tres virtutes vna ani
ma: sed virtus differt ex operibus diuersis de
clarāda. qz si de intellectu vniuersaliter iudicā
te intelligit: tunc ille virtutes: licet sint due ani
me: sunt tamen in eodem subiecto. qz eandem
materiam formant. z dixerat Auerrois primo
de anima cōmento. 92. z 93. anima est vna sub
iecto: z plures secundum virtutem. intellige in
eodē supposito. secundo etiā de anima cōmento
19. dixit Auerrois. Iste virtutes. s. que sūt ps
anime in quibusdā animalibus sunt eadē subie
cto: z alia diffinitione. dixit. n. Auerrois animā
facere opera diuersa per virtutes diuersas z
membra vnica scilicet principalia: et mēbra di
uersa scilicet particularia. vt oculo visio zc. pri
mo de anima cōmento. 89. Contra Auerrois se
cundo de anima cōmento. 152. dicit qz intelle
ctus z sensus sunt subiecto diuerse virtutes: er
go necesse est vt sint diuerse in esse. que enim
differunt in subiecto: differunt in esse. Respon
deo differre subiecto est dupliciter: adequato:
non adequato. tūc intellectus z sensus differūt
subiecto adequato. qz oīs mortalis aīalis cor
pus est formabile sensu: sed nō oīs mortalis aīa
lis corpus est formabile intellectu humano. sed
idem est subiectū non adequatum amboꝝ. qz
oīs hoīs corpus est formabile sensu z intellectu.
Et tunc patet solutio questionis mote. 3°. de
aīa textu z cōmento primo. Sed nō solute ab

Aristotele neq; ab Auerroie ibi. q; patebat solutio ex fine scđi de aia. s. an intellectus z sensus differat subiecto sicut differūt intētionē. i. rōne. possunt tñ sensus z intellectus dici differre subiecto in doctrina Auerrois: q; sunt due forme: quāuis eādē mām in formēt. loquēs ēt Auerrois. 2. de aia cōmēto. 147. 148. 149. de sensu cōmuni dixit iudicās cōtraria diuersa s̄m essentiam est diuisibile. sed s̄m subiectū z mām est in diuisibile. q; diuersis formis format eadē virtus: vult tñ Aristoteles meliorē esse sentētiāz dicētē sensū cōmē vniū formalē. q; vniū ē operis. s. iudicij. z multa māliter ex multitudine formarū iudicatarū. q; indicatū ē mā circa quā uersat iudicium Auerrois ēt. 3°. de aia cō. 29. loquēs de vnitāte virtutis appetitiue cū intellectu aut sensu. dixit q; ibi est vnitās subiecti. s; est diuersitas in ope. q; eiusdē virtutis est fugā z psequitiōne facere z sentire: sed opa sunt diuersa. z sic idēitas subiecti ē ibi. q; vna est substantia aie. Tum q; idēz est susceptibile aie: que est virtus. operū aut distinctio patet. de forma ēt loqur. 3°. phisicorū Aristoteles neq; color idē z visibile. Et Auerrois ibi cōmēto. x. de colore z visibili q; nō est idē. z si subiectū est idē. Et 3°. phisicorum cōmēto. 18. actio agentis z patientis est vna in subiecto: z duo in diffinitione. Similiter de motore z moto. z vniuersaliter in oibus reatiuis oppositis. quēadmodū. n. idē spatiū a sursum in deorsuz zc. q; illa forma: quā educit agens de mā: est actio vt ab agente est. vt vero est in passo. ipsa est passio. Infert ēt Aristoteles. 4°. phisicorū contra aliquos textu cōmēto. 50. locus est vacuum. z esse illis nō est idē. Auerrois vero cōtingit istis q; vacuum z plēnū erunt eadem subiecto: z diuersa diffinitione. q; apud eos locus cōprehēdens locatū est plēnū: et locus nō cōprehēdens locatū est vacuum. Et 5°. phisicorū cōmēto. 30. loquēs Auerrois de esse simul z tangere. dixit q; sunt idem secundū subiectū. sunt tñ duo s̄m diffinitionem cū diffinitio tāgentiū sit habere extrema simul z diffinitio eoz: que sūt simul: est hēre extrema in eodē loco: z ipsi simul opponitur esse soluz: z tangere nō opponitur ipsi esse soluz: sed ipsi esse separato. q; si dicas: simul intrat diffinitionem tangere: ergo intrante loco diffinitionē simul: ipsam intrat diffinitionem tangere. Rñ° verū

est implicite: sed Auerrois dixit. apparet. quod notat esse explicitum. Et 5°. phisicorū Aristoteles motus a sanitate in egritudine idē z vnus est. esse aut nō idē ipsis. Auerrois aut ibi cōmēto. 47. uidetur permiscere loquitiōne de motu z moto. segregentur igitur. motus a sanitate z motus ad egritudine est idem s̄m subiectuz: sed rōne differūt. q; idem motus cōparatur ad terminū a quo z ad terminū ad quem. Et motū etiā formaliter acceptū de vno in alterz est idēz Et subiungit Auerrois pprietatem eorum: q; sunt idem subiecto: z diuersa s̄m diffinitionez q; non p̄triantur. p; q; tūc si essent contraria: cum sint idem subiecto: contraria essent simul. Et 6°. phisicorū Auerrois cōmēto. 70. videt q; cessans sit idē cū moto oīno: sed nō est veruz sed cessans z motum sunt idem s̄m subiectum: z duo s̄m modū: cessans intelligitur declinans a motu: seu tēdens ad quietē. dixit. n. Auerrois 5°. phisicorum cō. 61. Intellego p̄ cessationem ire ad cessandum. Et Aristoteles loco de ly cessans habet stans. Et 8°. phisicorū cō. 35. duas ppōnes dixit eadē s̄m subiectum: sed diuersas s̄m modū. s. oīs motor aut mouet sine istrumento: aut cum instrumento. et oīs motor: aut est primus: aut est medius inter primum motōē et motum vltimum. Capitur instrumentū large pro omni moto ab alio. mouente tamē motum vltimum. iuxta expōnē Auerrois ibi. De multitudine aut subiecti loquitur Auerrois. 3°. de aia cōmēto. 5°. ad finē cōmēti dices. Quū igit posuerimus reitelligibile. i. spēs itelligibile: quā appellat Auerrois intellectū speculatiuū z itellectionē: q; est apud me z apud te multa i subo: s̄m q; ē va. s. formā ymaginatiois q; fantasmata sunt q; si mā intellectus speculatiui. q; circa illa uersat intellectus: z sunt multa. dixit. n. intellectus speculatiuus ē multa subiecto s̄m q; ē verus. s. s̄m formā ymaginatiois: respē cuius itētio intellectus est va itētio. q; illi rñ det aliqd' ēt intellectū cui p̄format intellectus. sequitur Auerrois vna i subo. s. intellectu possibili s; q; s̄m ē vna. s. itētio. p̄ qd. s. subm ē intellectus ens scz speculatiuus: z ē. s. subz illō intellectus mālis dissoluētur iste qōnes p̄fecte. s. an intellectus sit vnus. solutio. n. ē. intellectus speculatiuus ē vnus p̄ intellectū possibile i quo recipit. z ē multa p̄ fantasmata: quozuz est naturalis similitudo. et sic

Intellectui speculatio
ca. solutio eni dicere in
intellectu speculatio
ca. q; non verificat vni
diuersis. Et Aristoteles
mēt. 1. 4. 1. Dixit vnus ē
subilis: esse aut est alterū
est vnus in essentia z for
ca. q; aliud subiectū hab
suo esse naturali. s. materi
reationali. s. sensu. Eandē
stoteles z Auerrois. 2. de
ca. 1. 39. 140. Itē Aue
25. manifestū est q; potētia
ad formā z vbi est in eodē
a quo vel ex quo est gener
quia a principio capitis con
di cōueniunt in se z in sub
uerfatur s̄m subiectum tan
se. quēda vero differunt in
subiecto. s. corpus celeste z
Auerrois etiā. 7°. phisicorū
sit diuersa in subiecto et for
ps tñ dicit Auerrois. 7. phy
dicit eni tale nō est. s. diuersi
rōne. Rñ° diuersitas subiecti
eter intelligitur aut q; sic di
nō cōueniunt in aliquo. z sic
corpus celi z sublanare cōuen
trāscendētibus z analogis q;
ens: substantia: corpus. z in hoc
Auerrois ibi aut q; differētia
ei in se. sit spālis. sic q; licet in
puta in genere analogo. differe
uoco. z sic intelligit argumētū
ferant specte: z cōueniant gene
ca. z sic cōceditur ab Auerroie.
3. san multa talia. vt plante cū
tñ mēbrū diffinitionis satis est
s; aliqua esse idē subiecto: z di
De mltari crepū habes infra in
te. 12. q; diuisibile ē subiecto: z
Similiter de priori z posterior
respectu forme. sed primationis
plum capite. 12. etiam infra.
Caput octauū de e
Dñ s̄m formā intell
ma sit in re vna. z tunc

intellectui speculatiuo duo respondent subie-
cta. solutio enī dicere intellectus agens est vnū
z intellectu speculatiua multiplicatur ē sophisti-
ca. qz non verificat vnū z multa de eodē: sed de
diuersis. Et Aristoteles. 2. de anima textu cō-
mēti. 141. Dixit vnus est actus sensitiui z sen-
sibilis: esse autē est alterū. Et Auerrois habitus
est vnus in essentia z forma: z differunt subie-
cto. qz aliud subiectū habet forma sensibilis in
suo esse naturali. s. materia: z aliud in suo esse in-
tentionali. s. sensu. Eandē sententiā habent Ari-
stoteles z Auerrois. 2. de anima textu z cōmē-
to. 138. 139. 140. Itē Auerrois. 4. celi cōmēto
25. manifestū est qd potētia in istis. s. simplicib⁹
ad formā z vbi est in eodē subiecto. s. in corpore
a quo vel ex quo est generatio. Sed dubitat.
quia a principio capitis conceditur qd entiu: que-
dā cōueniunt in se z in subiecto: quedā vero di-
uerfatur fm subiectum tantū: z conueniunt in
se. quedā vero differunt in vtroqz. s. in forma z
subiecto. s. corpus celeste z corpus inferius. Et
Auerrois etiā. 7. physicorū cōmēto. 31. conces-
sit diuersa in subiecto et forma. Sed huius op-
positū dicit Auerrois. 7. physicorū cōmēto. 28.
dixit enī tale nō est. s. diuersū i subiecto rōnis z
rōne. Rū^o diuersitas subiecti z rationis dupli-
citer intelligitur aut qd sic differant diuersa qd
nō cōueniant in aliquo. z sic nulla sunt talia. qz
corpus celi z sublunare cōueniunt in predicatis
trāscendētibus z analogis qz quolibet illoz est
ens: subfātia: corpus. z in hoc sensu se declarat
Auerrois ibi aut qd differētia in rōne subiecti
et in se: sit spālīs. sic qd licet in aliquo conueniāt
puta in genere analogo: differūt tñ genere vni-
uoco. z sic intelligit argumētū dubii. vel qd dif-
ferant specie: z cōueniant genere: quāuis vniuo-
co. z sic cōceditur ab Auerro. 7. ph. p. icorū cō.
31. dari multa talia. vt plante cū aīalibus. quar-
tū mēbrū distinctionis satis est supra declaratū
scz aliqua esse idē subiecto: z differre in forma.
De unitati exēplū habes infra in hoc libro capi-
te. 12. qd diuisibile ē subiecto: z diuisibile rōne.
Similiter de priori z posteriori. z de mā non
respectu forme: sed priuationis ponitur exem-
plum capite. 12. etiam infra.

Caput octauū de eodez fm formā

i De fm formā intelligitur. siue for-
ma sit in re vna. z tunc intelligētia cō-

parata multis partibus eiusdem orbis est vere
vna. Intellectus autē possibilis comparatus di-
uersis hoibus est diuersus fm esse. Siue igit
forma subfātialis sit. siue accītalis: siue eadē
in gradu: siue non. vt. 1. methaphysice cō. xi.
tā zū: siue rō formalis sit vna. Dixit. n. Auerro-
is. 8. methaphysice cō. x. vnū qd significat dif-
finitio vna est vnū: p subfātia: qd est forma. s. p
vltimā formā. z vltimā dīam. vbi nota dupli-
cē vnitatē ptractā. s. vnā in esse reali. z est p vlti-
mā formā rei. Alia est vnitās in cē intētionali
z illa est p vltimā dīam. Auerrois autē pūo ce-
licō. 19. loquēs de hōgeneis dixit ps z totū sūt
idē dīffōne: z quēadmodū sunt idē dīffōne: sunt
idē i forma. z quēcūqz sunt idē i forma: sunt idē
actiōe pueniēte a forma illa. ex hoc collige du-
os modos arguēdi idē i forma. vnū a priori sūt
idē dīffōne: ergo idē i forma. Aliud a posteriori
scz sunt idē in ope pueniēte a forma. ergo sunt
idē i forma. Sed hec scōa pūa ut valeat: suppo-
nit opationē conuerti cū forma. sic qd sit opatio
adequata forme. qz sol z ignis calefacere possūt
ideo nō v3 pūa. hoc calefacit: ergo ignis est vel
igneū. Ista rōne vti Aristoteles. 2. de aīa tex.
cō. 14. ad pbādū sensum cōm esse fo: maliter
vnū qz vna est eius operatio. s. iudicium. qz vna
opatio vnā regit virtutem: qua sit. z dixit ibi
Auerrois ista virtus. s. sensus cōis in quantum
est diuisibilis id est multa: comprehendit res
numeratas diuisibiles. s. multas formas et in-
quātū est eadē: iudicat ea vnico iudicio. Eandē
sententiā habet Auerrois. 3. de aīa cō. 31. decla-
rans quō iudicans diuersa ē vnū dicens in yma-
ginibus diuersis est vna intētio: que facit vt iu-
dicās eas sit vnū itellige opationē: qd iudicū est
eē formā qd iudicās arguitur esse vnū. Sed ne-
gatiue v3: non sunt idē in opere: ergo neqz i for-
ma. qd si arguas cōtra Auerroim. mā 7 pe mae
sunt idem dīffōne: z non forma: neqz ope. Rū^o
opatio mae ē pati z nō agere: iō mā 7 pe eius
eiusdē sunt opis. licet nō actiue: sunt tñ eiusdē
opis: qd vtrūqz patit: z licet non sint mā 7 pars
eius idē in forma formate mām. sunt tñ idem
in forma declarate qd est res. s. dīffōne. qd si vis
aīis prime pūe differre a consequente plus qz
ratione: pcedo qd eadē forma: qd formatur tota
materia: formatur et pars materie. z eadē opa-
tio: qd causat a forma toti? mae: catur a fo: a par-

tis materię: nisi forte forma esset eterogenea
 consequentiã oppositam ponit Auerrois nono
 methaphysice cõ. 7°. Entia non habent actionē
 propriã naturaliter: ergo nõ habent essentiã p
 priã. qz actiones nõ diuersantur nisi per essenti
 as diuersas. vtrũqz etiã medium arguendi. s. a
 priori z a posteriori tãgit Auerrois. 8°. metha
 physice cõ. 10. Illud qd est demonstratũ: est vnũ
 per actionē vnã existētes in eo: z vnã naturam:
 qz est vnũ secundũ formam. Dixit etiã Auerro
 is. 5. phisicorũ cõmento. 38. quum actio. s. mo
 tus fuerit eadem: sequit vt forme subiecte illi
 us actionis sint eadem. z similiter forma agēs
 illã. z quum forma fuerit eadem: nõ sequitur vt
 motus sit idem. Primo aut phisicorũ Aristot
 eles textu cõ. 60. Et hoc. s. de quo dicitur gene
 rari. s. subiectũ z oppositum: si numero est vnũ:
 specie non vnũ est. specie enim dico et ratione
 idē. Idē dixit philosophus primo phisicorum
 textu cõ. 66. Est aut subiectum numero quidez
 vnũ: specie vero duo. z exponit ibi Auerrois
 cõ. 60. vnũ numero. i. subiecto. vnũ rōne. i. diffi
 nitione. Et Aristoteles primo de generatione
 textu cõ. 35. qualēcunqz igit partē augmentari
 et aduenire aliquo: fm quidē specie est con
 tingens. fm materiam vero non est. Et dixit
 Auerrois quod augmentatur debet esse fixũ
 z materia est in cõtinuo fluxu: forma autez est
 permanens. z illud qd augumētatur: necessario
 perm̄met. Contra nõ ne etiã pars forme fluit: z
 si non pars intellectus. fluit tñ pars cogitatie.
 Respondeo pars forme fluit fm qd est esse mate
 rie fluentis: non fm qd ea seruetur mēbri cõposi
 tio. consimilē enim cõpositionē habent manus
 cibata z nõ cibata. lz differat penes restauraturz
 z nõ restauraturz. primo de generatione cõ. 38.
 Auerrois. Et qz predicata respectu subiectoz
 sunt forme. pdicatũ aut est duplex: vniuocum z
 analogũ. Vniuocũ duplex: generale: z spale. id
 Auerrois. 12. methaphysice cõ. 27. tãgit idē tita
 tē in forma generali z spali. pp predicata vniuo
 ca generalia z spalia. z idē tita tē in sermone vni
 uersali. pp predicata analogã. Vniuoca igit con
 ueniunt in cõceptu naturali apud aiã. analogã
 vero in cõceptu ad placitũ significatiuo. ideo di
 xit Auerrois vnitatē analogoz esse vnitatē in
 sermone vniuersali. Et vult que soluz analogia
 cõueniunt nõ sunt eadē fm naturã. qz in nulla in

tentionē nãliter representatiua cõueniunt. Et di
 xit Auerrois. 5°. methaphysice cõmento. 30.
 forma fm qd est genus: differt a formis fm qd
 forme sunt. illas. n. esse genus aut differētiã est
 accidens. qd accidit eis. Ubi nota qz forma est
 genus: z qd predicatum illius ppositionis acci
 dit subiecto. Idē tita tē fm formam tangit etiã
 Auerrois. 2. phisicorũ cõmento. 70. dicēs gene
 rans et generatum sunt vnũ fm formã. z tũc pa
 tet qd generans et generatũ differunt numero.
 qz si forme generabiliũ essent eadem forma nu
 mero. s. generans z generata: non esset hic aliqd
 factũ omnino. z sunt eiusdē spēi: cuz gñatio fue
 rit vniuoca: sed Auerrois ad nom en logicũ no
 lens descēdere dixit generatũ generatiõe actua
 li et generatione non cessabili: cessare possunt ad
 tēpus ex putri materia ortozum generationes
 hoc dixit Auerrois septimo methaphysice
 com. 28. generans z genitum sunt duo nume
 ro: z vnũ intentione vniuersali. qz eiusdē spe
 ciei specialissime sunt. Et in fine cõmenti gene
 rans z genitum sunt duo in numero: z vnũ in
 forma. in esse tñ intentionali accepta. s. fm qd
 spēs ē. Idē. 7°. metha. cõ. 31. z 9°. metha. cõ. 13.
 Et dixi in. 2°. de orbib⁹ aial celeste et intelligē
 tia sunt idem secundum formas. intellige in ru
 mero: cõparando cõpositum ad suaz formas. sic
 intelligo etiã Aristoteles. 12. methaphysice tex
 tu cõmenti. 39. dicentē deus est animal sempi
 ternũ optimũ. Dixit etiã Auerrois. 4. metha
 physice cõmento. 3. Ens z vnũ significat eandē
 intentionē in forma: licet diuersentur sz modũ.
 quia important dispositiones diuersas. Cõtra
 debet dicere in materia. Respondeo i intellectu
 non cadit materia. ideo dixit forma: que tamē
 vt materia est respectu modorum. Aristoteles
 etiã primo celi textu cõmenti. 3. omne: totuz:
 z perfectum: non differunt secundum speciem:
 sed in materia. Et Auerrois ista nomina signi
 ficant idem: z non diuersantur secundum formã.
 sed secundum materiam. formale impos
 tatum est integritas. materiale vero diuers
 sum est: quia omne discretozum est: transumi
 tur tamen aliquando ad cõtinuũ. vt omnis aq̄
 reni parui contra frangigenas fluctuat. Totum
 cõtinuis applicatur: licet transumatur aliqñ ad
 discreta. vt omnis populus bononiēsis est in ar
 mis. perfectum autem forme applicatur vt vtu

ti. Auerrois. 4. celi cõ
 in alijs predicamentis
 ma: z non duo in subie
 m loco: sunt duo in for
 mediu contrariorũ fm
 subiecto: z duo fm for
 est in loco: quod est imp
 subiecto: sunt etiam imp
 Auerrois etiã. 12. meth
 bñeũ duplicē habet fo
 mã. in anima est agens
 se igitur idē in forma qu
 maximã vbi: vtrorũ. 35
 dē. vt in summis tunic
 cõ vnũ est alterius diffin
 tionale. Secundus grad
 eadem numero forma pa
 mnes intellectu apud A
 Auerrois in destructione
 tione pñia dubio octauo. a
 elmi sunt idē in forma: z
 possit tamen intelligi sum
 nitōe. Et apud ueritatē f
 non recedit in hoc plures p
 nis quantitatiue eadē formã
 d. ubi sunt. In formis
 quantitatiua a parte differe
 rit: idē. 10. qz etiã dē spe
 est diffinitio vt fontes et pl
 intellectus non sit numero
 tas generis vniuoci z anal
 das est vbi forma sit variat
 tamen secundũ essentias. vt
 z sensus sunt idem in forma
 mento quarto z quinto. sim
 intellectus et intellectus. anim
 do omnia est. Inre ligibilia
 sensibilia per sensum. 3°. de a
 tectu cõmenti. 37. et tunc pa
 cimo methaphysice textu cõ
 autem quidē scientiã oēm sci
 forma intellectus et obiecti
 esse: z stat qd predicamento
 eni est in qualitate. scilicet: ver
 cimo methaphysice cõmento
 tem z appetibile dixit philo
 forma. 3°. de aia textu cõment
 tur vnũ erit mouēs appetibile

ti. Auerrois. 4. celi cōmento. 38. Triasque sunt in alijs predicamentis. s. a loco: sunt duo in forma: et non duo in subiecto: et contraria: que sunt in loco: sunt duo in forma et duo in subiecto: id mediū contrariorū s. formas fuit in eis vnus subiecto: et duo s. formas: mediū autē quod est in loco: quod est impossibile vt sit vnū in subiecto: fuit etiam impossibile vt esset vnū. Auerrois etiā. 12. methaphysice cōmento. 36. balneū duplicē habet formas: in anima: et extra aīa. in anima est agens: extra aīa est finis. Et se igitur idē in forma quattuor gradus habet. maximus vbi vtrorūq. ratio est adequate eadē. vt in sinonimis tunica et indumentum. aut cū vnū est alterius diffinitio vt homini aīa rationale. Secundus gradus est cū aliqua plura eadem numero forma participant. vt plures homines intellectu apud Auerroim. Dixit enī Auerrois in destructione destructionū disputatione p̄ia dubio octauo. anima Petri et Gulielmi sunt idē in forma: et differunt in subiecto. posset tamen intelligi sunt idē in forma. i. diffinitio. Et apud ueritatē fidei a qua Auerrois non recedit in hoc plures partes eiusdē hominis quantitatiue eadē forma individuali et induisibili sunt. In formis autem extensis pars quantitatiua a parte differt. Tertius gradus erit individualior eiu dē speciei. quia eorū eadē est diffinitio vt sortes et plato. quāuis eorū intellectus non sit numero vnus. et p̄r est vnitās generis vniuoci et analogi. Quartus gradus est vbi forma sit variata secundū esse vna: tamen secundū essentias. vt obiectum sensibile et sensus sunt idem in forma. tertio de anima cōmento quarto et quinto. similiter obiectum intellectus et intellectus. anima enim quodā modo omnia est. Inelligibilia per intellectum: et sensibilia per sensum. 3. de anima Aristoteles textu cōmenti. 37. et tunc patet Aristoteles decimo methaphysice textu cōmenti. 21. accidit autem quidē scientiā oēm scibile eē. q. eadē est forma intellectus et obiecti licet differant s. esse. et stat q. predicamento differant. scientia enī est in qualitate. scitūz vero in substantia decimo methaphysice cōmento. 22. Appetitū autem et appetibile dixit philosophus esse idē in forma. 3. de aīa textu cōmenti. 54. specie igitur vnū erit mouēs appetibile aut appetitiuū.

Et. 12. methaphysice cōmento. 51. forma artificialis que est in materia: et que est in anima artificialis: est eadē. quanto magis in rebus intelligentibus. Proportionaliter de diuersitate s. forma dicendum est. homo et animal minime formaliter differunt: sortes et plato medie sortes et lapis extreme. hic tamē tertius gradus latitudinē habet: differentia genericā: analogicā et c. Similiter alij gradus latitudinē quādam habent. De diuersitate autē s. forma loquitur Auerrois sexto physicoz cō. 85. Circulus transfertur s. totū de loco in locū diuersū s. forma. licet non sit diuersus locus s. materia: loquitur de corpore celesti circulari. Idē dicit Auerrois p̄io celi cōmento. 31. Celi non mutat totaliter suū locū numero: quāuis n. u. tet eū s. forma. reuoluitur enī circulariter: et manet equaliter distans a centro ambiens aut ambitū ut p̄r. De diuersitate s. materia: et s. forma loquitur Auerrois. x. methaphysice cōmento. 25. homo albus. et equus niger differunt in materia et forma. distinctionē in mā intellige. nō q. subiecta differat. q. ista esset equiuocatio: sed distinctionē accidentales intellige s. q. hoc albū et hoc nigrū et tangit ibi differentia substantialē materie: et non forme. s. masculinitatē et femininitatē. Distinctionē autē in forma: intellige eēntialem. q. hoc est rationale: hoc vero imabile. patet ex Aristotele et Auerroie ibi textu et cōmento. Diuersitatē et s. materia: et forma tangit Auerrois p̄io de aīa cō. 55. membra leonis nō differunt a membris cerui: nisi propter diuersitates anime cerui ab anima leonis. et si esset possibile vt anima leonis existeret in corpore cerui. tunc natura ociosa ageret in faciendo corporum illorum diuersitatem. Ultimo aduertendum q. Auerrois decimo methaphysice cōmento ultimo. Comparat diuersitatem s. genus ad diuersitatem s. formam: dicens distinctio s. genus est maior quia differentia genere in nullo conueniunt. vniuoce intellige et genere generalissimo. Sed differentia s. formam possunt conuenire. vt due species sub genere. verum distingu potest differentia specierum secundum genus scilicet generalissimum et subalternum. Tria alia exempla duo de sensu cōmuni et vnus de pomo allegata sunt supra capite septimo.

Caput. 9. De eodem fm materiam.

Et idētas si mā in sua propria signi-
b ficatione accipitur, s. ex qua fit aliqd
 zc. est pars identitatis fm subiectuz
 sed si mā ample capitur pro stante sub. Ille idē-
 titates numero idē sunt. noīe differentes, eadez
 fm mām dicunt; que eādem habent mām. Hoc
 aut esse pōt successiue. vt genitū z corruptū: ex
 quo generabatur: z simul. z hoc dupliciter qz ī
 eodem subiecto plures possunt esse forme etiā
 substantiales: vt dixi de elemētis libro scō. co-
 gitatiua. n. z intellectus sunt idē materialiter.
 Et intellectus est multa māliter, vel respectu
 diuersorum īdiuiduoz iuxta Auerroim: aut re-
 spectu diuersarū partium eiusdē īdiuidui iuxta
 fidem z Auerroim. Accidētales aut multe ī eo-
 dem subiecto sunt, z sic materialiter idem dicū-
 tur: sortes: quātū: quale: z alia accidētū genera
 que fm aliqd īdiuiduoz eoz in sorte existūt. ter-
 tio modo qñ aliqua sunt idē re. z si aliquo mo-
 do variata fuerint: rōne differre dici poterunt,
 quemadmodum sortes hic z ibi. coruscus enīz
 hic z ibi alterū est. ex aristotele. 4. phisicorum
 textu cōmenti. 104. hec. n. distinctio: que fm eē
 est si intelligitur rōnis distinctio: modus loquē-
 di sophistarū est: iuxta Aristotelez ibi in textu
 qz distinctio rōnis que substantiale dicit principā-
 liter: multū extenditur: si significat oēm diffe-
 rentiam accidentalē. Si aut intellexeris mate-
 riam aliquoz esse eiusdem rōnis: que est pars
 essentialis eoz. eliciēda erit inde idētas gene-
 ris vniūci eoz. genus. n. summitur a mā. sic qz
 quorūcūqz mā eiusdē rōnis est intrīsecū princi-
 pium: illa sunt eiusdē generis vniūci. vt dixi ī
 de elementis libro secūdo. Similiter si aliqua
 sunt: quoz materia sit principium intrīsecū z nō
 vnius rōnis sit: neqz ppinqua materia: neqz re-
 mota, illa nō sunt eiusdē generis vniūci. ppor-
 tionabiliter de diuersitate fm mām dantē gra-
 dus. Contra materie nō est distinguere: sed for-
 me. 7. methaphysice textu cōmenti. 43. Rñ^o
 negatur aīis ad auctoritatem negatur pīa. pīa
 enim distinctio ex forma est. scōa vero ex mate-
 ria esse pōt. celestia. n. z sublunaria sunt alteri-
 us forme z materia zc. Auerrois. 6. phisicorū
 cōmento. 85. Differunt materia celeste corpus
 et sublunare vt de orbibus libro primo declara-
 ui: qz mā celi aliā ab ea forma quā habet recipe

re nō pōt. sed materia inferior sic: z simul: z suc-
 cessiue z diuisione separari nō possunt partes ma-
 terie eiusdem celi. sed partes materie inferioris
 separari possunt: z multa sunt faciliter, sepa-
 rabilia: z multa sunt actu separata. Differunt
 materie elemētouz a materia ppinqua mixto-
 rum: qz simplicē habēt elemēta materia: mixta
 vero cōpositā. z differūt mixta ex humoribus
 a non mixtis ex eis: non tñ humores sunt mate-
 ria imanes: quēadmodū elemēta: trāseunt enīz
 humores: z elemēta manent. 5. methaphysice
 cōmento. 4. excluditur elemētū quod trāsmu-
 tatur: cū aliqd generatur ex eo: sicut cū caro ge-
 neratur ex sanguine: tūc sanguis non remanebit
 pars carnis: sed qz alia est elemētouz pportio: cū
 nām humorū subierunt ab eoz pportione: cū nō
 subsunt forme humorū. z differunt constituta ex
 carnibus ossibus z nervis a non cōstitutis ex il-
 lis. diuersitati. n. formaz pportionalis est mate-
 rierum distinctio ppiāz. vnusquisqz. n. actus ī
 potētia existētis: in ppiā materia natus est fie-
 ri. 2. de aīa textu cōmēti. 26. de distinctione hz
 mām. exemplum de omni: toto: z perfecto ha-
 buisti capite. 8. z de loco non diuerso fm mām.

Caput. x. de eodem fm modum.

Diuersaliter ītellecto per formā: oī
v eo cui substā identitas modi ē que
 dā identitas hz formā. Modus aut
 est adiacens rei determinatio. vt albo clarū z
 obscurum: calori intēsū z remissū. z genera-
 liter vt termini significātes in rez significatam
 nos adducāt. adiectiua sunt substantiuoz deter-
 minationes: z aduerbia verborū. Hanc modi di-
 uersitatem intelligit Auerrois. 3. de aīa com-
 mēto. 9. declarās alietatē cadentēz in intellectu
 dum iudicatur singulare diuersum ab vniuersa-
 li. Dixit. n. qz cōprehēdit alietatēz iter duo: ne-
 cesse est vt sit vnū vno modo. z multa alio mo-
 do. qz ibi est vnitas iuditiū: z pluralitas iudica-
 torū. Eādez diuersitatez intelligit Auerrois. 3.
 de aīa cōmento. xj. dicens ītellectuz posse habe-
 re diuersitatem in iudicādo a sensu. z pōt non
 habere diuersitatē ab eo: puta cum circa abstra-
 cta cōsiderat. qz ītellectu mālia cōsiderante: sen-
 sus ea cognoscet: sed singulariter. intellectus ve-
 ro vniuersaliter. z sic diuersitas est in mō. Sz
 intellectu abstracta cognoscēte: non hz ītellect?
 diuersitatem ab eo. qz sensus abstracta non co-

quod est igitur ibi o
 re z non cognoscere: nō
 scidi. z Auerrois. 12. m
 principia vtriusqz scī
 sunt diuersa in modo t
 cipia in cōplexa pīa fo
 mus motor. dīa vero i
 tia vero in esse itelligit
 set vni non esse alterz. A
 mento. 22. nihil mouet f
 cū moto eodem modo. o
 mouendo materia sibi f
 alia tñ rōne moueret vt
 alia rōne moueret. puta
 enīz Auerrois. 4. celi cō
 motū in cōporibus simpl
 qz motus est forma: z mo
 aīa fm modū. qz forma v
 vero in materia est: moue
 to. 28. lapis mouet se inq
 actu. z mouet in quātūz el
 tellice de simplicibus sub
 lectibus. Auerrois aut. 4.
 z in loco. s. elemēta differ
 alibus. qz motores in isti
 ferant a moto nisi in mod
 qz putat qz motor: z motū ī
 mouent se in illis aut. s. aīa
 a moto esse z diffinitione: n
 an in esse separabilitatē. qz
 separabilia nisi forte altero
 ta cogitatiua diū separāt hīc
 mā sed itelligo qz motor: n
 to: est forma: z motū est m
 actu est p formas elementoz
 etiā Auerrois pīo celi cō. 11.
 rabile z nō generabile ex eis
 tiore. sed diuersis modis: v
 ligz vni significatuz que est
 ueros itellige diuersas sign
 nois generabile. Et Auerro
 dus causaz. de qbus cōsidera
 modo causaz: de qbus pīder
 stolo qz pīderat de causis
 nē a mā nālis vero de imersu
 am dixit nālis qz neutriū coz
 gus vero: qz linee exeuntes a
 pīa sunt equales. Dixit et

gnoscit. est igitur ibi differentia inter cognoscere et non cognoscere: non autem inter modos cognoscendi. et Auerrois. 12. methaphysice commento. 6. principia utriusque scientie. scilicet naturalis et methaphysice sunt diuersa in modo tatum: non in esse. sunt principia incompleta propria forma: primus finis: et primus motor. propria vero in modo est rationis. differentia vero in esse intelligit separabilitas. et satis est vnū non esse alter. Auerrois autem. 4. celi commento. 22. nihil mouet se: ita quod motor sit idem cum moto eodem modo. quauis. scilicet. forma malis mouendo materia sibi subiecta se met mouet. alia tamen ratione moueret ut puta secundum quod actu est: et alia ratione moueret. puta secundum quod malis est. dixit enim Auerrois. 4. celi commento. 24. mouens et motum in corporibus simplicibus sunt eadem res: quod mouens est forma: et motum est forma. differunt autem secundum modum. quod forma ut forma est: mouet. ut vero in materia est: mouet. Ideo. 3. celi. commento. 28. lapis mouet se in quantum est grauis in actu. et mouet in quantum est potentia inferius. intellige de simplicibus sublunariis: non autem celestibus. Auerrois autem. 4. celi commento. 24. Ista mota in loco. scilicet. elementa differunt a motis per se. scilicet. animalibus. quod motores in istis. scilicet. elementis non differunt a moto nisi in modo. et sunt idem subiecto et putat quod motor et motum in eis sunt idem. et quod mouent se. in illis autem. scilicet. animalibus motor differt a moto esse et diffinitione: non intellige differentiam in esse separabilitatem. quod materia et forma non sunt separabilia nisi forte altero desinente. vel. 3. puta cogitativa dum separatur hic intellectus ab ista materia: sed intelligo quod motor non est motum. quod motor est forma: et motum est materia. secunda tamen que in actu est per formas elementorum ruptas tamen. Dixit etiam Auerrois primo celi commento. 112. possibile est generabile et non generabile ex eis dici de vna intentione. sed diuersis modis: vna intentione intellige vnū significatum: que est res: vna modos diuersos intellige diuersas significationes huius nominis generabile. Et Auerrois. 2. celi commento. 57. modus causarum. de quibus considerat naturalis: alius est a modo causarum: de quibus considerat astrologia. quia astrologus considerat de causis abstractis secundum rationem a materia: naturalis vero de iunctis. ut celum spericum dixit naturalis. quod neutrum corpus est. Astrologus vero: quod linee exeuntes a centro in circiferentia sunt equales. Dixit etiam Auerrois. 7.

methaphysice commento. 7. dicit vnū modis equalibus eis: quibus dicitur hoc nomen ens: sed dicitur per modum. Dixit etiam Auerrois. 7. methaphysice commento. 23. Sanitas dicitur duobus modis. dicitur enim de forma: que est in anima: et de habitu: quod est in corpore. et ambo sunt idem: sed sanitas secundo modo iuncta ab ea que est secundum primum modum. quod sanitas: quam concepit medicus regulat medicum in extrahendo sanitatem de corpore egrotantis in actu. Dixit etiam Auerrois in predicamento relationis. non est longinquum quod sit aliquid vnū numeratum in duobus predicamentis per duos modos. non per vnū. quod illud est impossibile. Aliud exemplum. cibus ut repositiuus substantie: est obiectum nutritiuum: ut vero repositiuum est substantie quate: est obiectum augmentatiue virtutis. Et dicit Aristoteles. 2. de anima text. commento. 47. esse autem alterum alimento et augmento esse Aliud exemplum et incipit. scilicet. Aristoteles declarare ea. scilicet. ens et vnū significare eandem naturam in forma licet diuersentur secundum modum. 4. methaphysice commento. 5. et 7. methaphysice commento. 8. hec nomina ens et vnū significant vnā essentiam: sed dicitur secundum modum. Aliud. 4. physicorum commento. 61. vacuū et plenum quidam existimauerunt esse vnū secundum subiectum: et duo secundum modum. Aliud Auerrois in libro de memoria et reminiscetia. memoratio est conseruatio obliuata. suatio vero est memoratio continua. Ista igitur virtus est vna subiecto: et due per modum. Eandem sententiam infra ponit dicens virtus conseruationis et rememorationis est idem in subiecto: et duo per modum. Auerrois etiam. 5. physicorum commento. 44. tangit diuisionem generis et speciei in modos et accidentia. et Auerrois. 12. methaphysice commento. 39. sic intelligendum est cum dicimus ipsum. scilicet. deus esse vnū: et habere vitam. scilicet. idem in subiecto: et duo per modum. modum intellige concipiendi intellectus nostri. et ratio est. quod vnitati primi principis rerum pluralitas repugnat. et plurium generum bonitates ab ipso uti ex vberissimo fonte liberaliter effunduntur. Tria alia exempla primum de duabus propositionibus modo differentibus secundum cessante et moto quod sunt duo secundum modum. tertium quod sunt duo modi idem subiecto: habes supra capite septimo non repeto. Dantur igitur modi essendi: intelligendi: significandi: predicandi etc.

Caput. xi. de eodem esse.

¶ Quia ipsum esse est cui substatur: ideo idemitas secundum esse est quedam idemitas

tas h3 formam. Similiter diuersitas h3 esse est quedā diuersitas h3 formā. p̄suppositū. n. est: vt per formā intelligatur. **D**onne illud cui substat. Eadē secundū esse sunt: quecumq; eodē esse sunt. vt mā: forma: z cōpositū. Forma. n. est: quo forma est. quo mā ē: z quo cōpositū est. z sic hec tria: eodē esse sunt. accidentia etiā ipso esse subiecti sunt. quāuis certū accis non sit substantia. accidens. n. non pōt iuxta philosophos existere sua propria existentia: nisi per substantiā sustineatur. Diuersa autē secundū esse intelliguntur illa que separabilia sunt: z hec est maxima distinctio secundū esse: que tñ cōprehendit ea: que sunt ad inuicē separata: z etiā ea que coniuncta sunt: potentia tñ seorsuz existere. Alius autē gradus distinctionis secundū esse est: qñ modi essendi differunt: aut definitiones: z sic aliquo modo conuenit alicuius secundū esse cū alicuius definitionis. Et idē vñ secundū esse dupliciter intelligitur: vno modo preter opus intellectus. z tūc illa sunt vñ secundū esse que eodē esse sunt. alio modo intelligitur apud aīaz. z tunc illa sūt vñ secundū esse quoz eadē est ratio cōcipiendi. vt distinctio eadē. Auerrois igitur. 8.º. physicoz cō. 30. dixit q; motor differt a moto definitionē z esse: z voluit q; differat esse: qñ motū est motū ab extra: aut definitionē tantū vt in aīatis. **A**īa. n. a corpore definitionē differt: non autē h3 esse sic q; separabilia sunt. possunt tñ dici differre secundū esse: si intelligeret vñ eoz non esse alterū. Et licet theologus ponat intellectū posse esse sine corpore. Aristoteles tñ p̄io de aīa textu cō. 12. z. 2.º. de aīa textu cō. 26. hoc habet pro impossibili. vbi reprobat pythagorā. Auerrois etiā. 9.º. methaphysice cō. vltio. duo esse attribuit intellectui hūano: p̄io z vltio. p̄io ante felicitatē. vltio vero in felicitate intellige de felicitate in idiuo certo: nō autē simpliciter. vñ mediū ponit Auerrois. 2.º. de aīa cō. 152. ad concludenduz distinctionē secundū esse. Dicit enīz que differunt subiecto: differunt secunduz esse: **A**dvertēdū tñ q; Auerrois. 8.º. physicoz cō. 28. distinguit distinctionē secundū esse a distinctione h3 definitionē dicēs itelligo p̄ distinctionez distinctionē in esse: nō distinctionē secundū definitionē. q; motore in aīalibus esse distinctū ratione a moto est manifestū per se: sed ignotū ē. vtrū distinguat nisi per accidens. i. differat mo-

tor z motū s̄m esse in alio casu q̄z cūz aīal mouetur per accidens. q; mouetur ab extrinseco. **A**ristoteles autē. 4.º. physicoz textu cō. 84. non separata qdē est materia: esse autē alterz est. z vna est numero. Et Auerrois ibi dixit materiā nō separari a cōtrarijs secundū esse. z intelligit q; materia nunq; est sine altero cōtrarioz: neq; aliq; cōtrarioz existere pōt sine materia: sed esse materie est alteruz. q; ipsa est diuersa rōne a cōtrarijs. puta definitionē. z ibi dixit Auerrois. qd; ditas. materie est aliud a quidditate cōtrarioz. quidditatē intellige materie: nō formā. s; potētia formā. Auerrois etiā. 2.º. physicoz expo nit cōmento. 12. quid est formā separari a materia secundū esse. i. q; possit esse sine materia: sed est separata a materia secundū definitionē tantū. hoc idē habet Auerrois. ut p̄io libro de oribus dixi. p̄io physicoz cō. 65. loquēs de distinctione materie z forme. Dixit. n. distinguunt secundū definitionē: nō secundū esse. nō. n. separantur a se inuicē in esse: sed separantur ratione. substantiā etiāz habere duplex esse in intellectu: z extra. ponit Auerrois ī p̄dicabilibus. Et Auerrois p̄io de aīa cō. vltio. secundū diuersa eē diuersa predicata rei attribuunt: vt corpus viuū est nutritibile z graue: sed est nutritibile secunduz q; viuū. z graue aut leue secundū q; corpus materiale: z Aristoteles. 5.º. physicoz cōmēto p̄io. vt musicus currit: nō. n. currit secundū q; musicus: sed secundū q; est aīal ambulans. cui accidit vt sit musicus. Et Aristoteles de iustitia z virtute loquēs. 5.º. ethicoz capite. 4. Est quidē. n. eadē esse aut non idēz. Et dixit Auerrois ibi hec se; iustitia z virtus simpliciter idēz sunt subiecto: esse autē non idēz. q; hec in ad alterū. virtus autē secundū q; habitus aīe talis. Formas etiāz in duplici esse considerari. vt quantitatez dixit philosophus z Auerrois etiā. 2.º. physicoz textu z cōmento. 18. esse in mā p̄inet ad nālē. esse s; abstractuz ad mathematicuz. Et Auerrois p̄io de generatione cōmento. 44. abstractum dupliciter sermone z eē z s̄mone tantū. intellige sermone definitionē. De hac distinctione loquit Auerrois. 4.º. physicoz cōmēto. 103. z. 104. dicens instans quod est agens tempus: est idēz in oī motu sed esse eius diuersat. s; p̄ prioritatē z posterioritatē intellige agere mathematicum eo mō quo punctū fluens causat lineā: non autē

agere naturaliter. q; fluens est. fluere tamen instantaneuz est precise. expositio. mēto. 104. Auerrois etiā dixit de sensu cōmuni q; definitionē: z in esse in aīa mēta. q; ipse est vna virtus. ratiō. i. iudicare de sensibilibus. exteriorum sensuum: sed multa organa diuersoz sensuum. ipse dicitur multa. Et dixit aīa textu cō. 14. 7. s̄m esse cō aut z numero indiuisibile. cōmuni. z subdit ibi cōmuni idēz z indiuisibile cōtrarioz. **E**xpano ante textu cō. 12. quidē igitur idē: sed esse aliter. 3.º. de aīa textu cōmēto. n. loquēs sed vltimū vñ: aut ipse plura. Et loquēs Auerrois. 3.º. de aīa textu cō. 32. se autē non idēz: z illud finitū etiā in libro de sensu z sensuum numero sensitiuū oīum: secundū cōm q; diuersis sensationibus. **A**ristoteles etiā. 2.º. de aīa textu actus z sensus idē est z vñ idē. Et paulo infra **A**nnus est bilis z sensitiuū: esse autē alterū. 141. q; eadem est forma in esse eius naturali: z intentionali. z hoc voluit Auerrois (sensibilis extra aīam definitionē) sentiente: z hoc est. q; vñ vero spirituale. Et habet cōmento. 62. z. 76. **C**olor habet multū odor. naturale z extrinseco. **I**ntentionale vero est. **A**ristoteles in libro de intentione aīal p̄vago vñ est idē amborum. quoniam animal vñ ymaginis esse est esse eiusdē. **T**ertio autē de aīa textu dixit Aristoteles aliud est nō gitudinis esse: intellige esse nō dicitur magnitudinis: intrinseco cōstrui. Et 3.º. de aīa textu Non alterū appetituum z fu-

agere naturaliter. qz fluxus puncti ymaginari
us est. fluere tamen instantis non per ymagina
tionez est precise. expositio est Auerrois ibi cō
mēto. 104. Auerrois etiā. 2° de anima cō. 148.
dixit de sensu cōmuni qz vnus est intellectu. i.
diffinitione: z in esse in actu z plura s̄m instru
menta. qz ipse est vna virtus: cuius est vna ope
ratio. s. iudicare de sensibilibus z sensationibus
exteriorum sensuum: sed ad ipsum terminatur
multa organa diuersoz sensuum: ratione quoz
ipse dicitur multa. Et dixit Aristoteles. 2. de
aia textu cō. 147. s̄m esse quidem diuisibile: lo
co aut z numero indiuisibile. loquens de sensu
cōmuni. z subdit ibi cōmento. 148. potētia enīz
idem z indiuisibile cōtraria. s̄m esse autem nō.
Et paulo ante textu cō. 122. sensitiuū primū est
quidē igitur idē: sed esse alterū est: z Aristote
les. 3° de aia textu cōmenti. 31. de sensu cōmu
ni loquēs sed vltimū vnū: z vna medietas. Esse
aut ipsi plura: Et loquēs Aristoteles de intelle
ctu. 3° de aia textu cō. 32. dixit. Idē quidē: ef
se aut non idem: z illud similiter. Aristoteles
etiā in libro de sensu z sensato dixit in fine: vnū
numero sensitiuū oīum: secundum esse alterū. pu
ta scōm qz diuersis sensationibus format. Ari
stoteles et. 2° de aia textu cō. 138. Sensibilis
actus z sensus idē est z vnus: esse aut ipsozū nō
idē. Et paulo infra. Vnus est quidē actus. sensi
bilis z sensitiuū: esse aut alterū est. ibi textu cō
menti. 141. qz eadem est forma: que est in re ex
tra: in esse eius naturali: z in sensu: sed in esse in
tēriale. z hoc voluit Auerrois ibi dicēs. mo
dus sensibilis extra aīam differt a modo sui ef
se in sentiente: z hoc est. qz vnū est esse reale: ali
ud vero spirituale. Et habetur idem. 2° de aia
cōmento. 62. z. 76. Color habet duplex esse: si
militer odor. naturale z extraneum: naturale
est reale. Intēriale vero est extraneum. Idē
dixit Aristoteles in libro de memoria z remi
niscentia. aīal ymago vnū est. esse tamen non est
idē amborum. quonā animalis verū est esse: s̄z
vere ymaginis esse est esse representatiuum
eiusdē. Tertio aut de aia textu cōmenti noni.
Dixit Aristoteles aliud est magnitudo z ma
gnitudinis esse: intellige esse magnitudinis qd
ditatem magnitudinis: intrāsiue intellige ge
nitiuū cōstrui. Et. 3° de aia textu. cōmenti. 29.
Non alterū appetitiuum z fugitiuū: neqz abin

uicem: neqz a sensitiuo: sed esse aliud est. Et. 3°
de aia cōmento. 49. Necessē est vt intellectus
sit mouēs s̄m qz est desiderās: non s̄m qz est cō
prehendens. neqz s̄m qz desideriuū est alia vir
tus ab intellectu ex quo nota intellectū appe
tere s̄ scotū z Tho. z a fortiori virtus intelle
ctiua est appetitiua. nota etiā appetitiuam cō
gnoscere ex. 3° de aia cōmento. 52. virtus ani
me que cōprehēdit rem: z desiderat ipsam: est
virtus mouēs aīal: z est que dicitur appetitiua
z Aristoteles in libro de somno z vigilia. est
idē sensitiuo fantastico. Esse aut sensitiuo et
fantastico alterū. Et Aristoteles. 3° de aia tex
tu cō. 41. Adhuc aut z fantastica: que per esse
quidē ab oībus altera est. de hoc aliquid dixi
in libro de principis phisionomie. Dixi etiāz
libro scōo de elementis. intimius est esse forme
qz passio subiecto. qz non ymaginabilis est for
ma sine esse. z ymaginabile est subiectum sine
passione. i. nō ymaginata passione. Diuersitatē
etiā s̄m esse imō s̄m essentia tāgit Auerrois
4° celi cōmēto. 8. loquēs de natura grauium z
leuium. dixit enim iste due nature sunt diuer
se in diffinitione z essentia. naturas itellige for
mas substantiales.

Utrū distinctio secundū modū differat a disti
ctione secundū esse. Rñ^o p Auerroim. 12. me
taphysice cōmento. 6. qz sic. Dixit n. principia
naturalis scientie z metaphysice sunt diuersa
in modo tātū: nō aut sunt diuersa in esse. prima
enī forma z primus finis sunt metaphysice pī
cipia. z sunt principia naturale. quod est prim^o
motor. Alia tamē ratio est causalitatis finis a
forma z efficiente. Dico igitur qz nō simplici
ter differunt. sed s̄m determinatā acceptione: z
distinctio. n. s̄m esse aliquādo intelligitur disti
ctio s̄z eēntiā: seu s̄z modū eēndi: seu s̄z diffōnē
Aliquū vero dicit separabilitatem eoz que sic
differunt. Et hoc scōo modo intelligit Auerro
is in auctoritate allegata distinctiōne secundūz
esse. non. n. separabile est esse primā formā a pri
mo efficiēte: neqz a primo fine. neqz e contra.

Utrū distinctio secundū esse sit sufficiens ad
hoc: vt contradictoria verificentur de aliquo
z videtur qz sic. per Auerroim primo celi com
mento. 3. dicentē corpus inquantū continet in se
lineā: dicitur continuū: non discretū: inquantūz
vero continet in se superficiem dicitur discretū

secundo de essentia lapidis in esse naturali dicitur sub tantia de eadem vero in esse intentionali dicitur qualitas. tertio de linea dicitur esse finitum et infinitum. 8. physicoz co. 68. qz linea sicut quod una est finita. qz duobus punctis terminatur: sicut vero quod est multa: est infinitum in potentia.

Conpositum primum principium est contradictoria non verificantur de eodem simul.

Circa si sunt aliqua distincta sicut esse: sic quod separabilia sunt de illis verificari possunt contradictoria. Si autem sicut esse distinctio sit rationis tantum: non oportet verificari contradictoria quorum alterum sit reale.

Cad primum ad contradictionem requiritur quod sit sicut idem: sed in proposito est secundum diversam. quia non discretum per lineam: et discretum per superficiem non contradicit. discretio enim ibi est divisibilitas sicut plures dimensiones: et tunc corpus per lineam non est divisibile in plures dimensiones: sed per superficiem sic. Unde autem eorum. scilicet lineam: et superficiem includit corpus: quia corporis terminus est superficies et terminus superficiem est linea.

Cad secundum essentia prescindente a modo essendi: ipsa nondum est in predicamento: neque substantie: neque accidentis. Sed ipsa accepta in determinato esse. puta forma lapidis in materia: ipsa substantia est: sed ipsa accepta. ut in intellectu est: ipsa est qualitas: non tamen propter hoc verificatur contradictoria de eodem secundum idem. sed sicut diversa esse. puta sicut esse extraneum: et esse naturale: et sic que verificantur non sunt contradictoria.

Cad tertium non repugnat idem esse actu finitum et potentia infinitum.

Cdue alie auctoritates de sensu et sensibili. Et aliud exemplum de musico et albo. posita sunt capite septimo.

Caput. 12. de eodem diffinitione.

Aris apertus est: que idem diffinitione

f dicatur. puta cum eadem sit duorum diffinitio: aut unum sit alterius diffinitio.

sive equaliter sit amborum diffinitio illa ut in synonymis: aut non equaliter. ut in individuo speciei comparato. ut sortes et homo. aut uno individuo alteri comparato. ut sortes platonis. Et licet diffinitio generis verificetur de specie: tamen genus et species ratione differunt. quia alia est generis diffinitio a diffinitione speciei. et sic maior

est distinctio sicut diffinitionem inter genus et speciem quam sit inter speciem et individuum. tamen si individuo assignaret diffinitio proportionali passu incederet individuum respectu speciei: et species respectu generis. Idem tamen aut diffinitionis cum diffinito declarat Averrois. 7. metaphysice commento. 40. diffinitio est unum cum diffinito secundum predicationem: non quia ipsa diffinitio: que est forma: est ipsum diffinitum. quod est habens formam. nisi forte eo modo quo quoditas hominis est homo uno modo. scilicet sicut formam: non autem sicut congregatum. ut. 7. metaphysice commento. 21. dicit Averrois. Sed adhuc est differentia inter intentionem et rem: cuius est intentio. Dicit. n. Averrois primo metaphysice co. 36. diffinitio hominis non est homo: et commento. 45. eiusdem intellecta res non sunt substantie reze. Et quia diffinitio duarum partium est: puta generis et differentie. Unitatem diffinitionis declarat Averrois. 8. metaphysice co. 7. Unitatem quod significat diffinitionis: est unum per subiectum: quod est forma. scilicet per ultimam formam et ultimam differentiam. Differentiam autem forme a materia et composito declarat Averrois 8. metaphysice commento. 8. dicens. forme: quam distinguuntur ab intellectu a materia: inveniunt eas aliud a subiecto et a composito. quam autem intelligit aggregatum ex eis. scilicet sensatum: inveniunt eas idem diffinitionem: non autem diversa. et subdit diffinitio omnem cum suis partibus apparet quod sunt idem quodam modo: et non idem alio modo. Unitatem subiecti et diffinitionum pluralitatem tangit Averrois primo physicoz commento. 21. hoc nomen ens dicitur de pluribus sicut diffinitionem et uno sicut subiectum: ut homo est albus musicus etc. Et Aristoteles primo de generatione textu commento. 29. materia est eadem et una numero: ratione autem non una. Et 2. physicoz commento. 70. forma et finis sunt unum sicut subiectum: et plures sicut diffinitionem. Et. 5. Ethicoz Averrois capite. 6. Erunt compositionalia quattuor ratione: et si non subiecto: quia idem terminus aliquando bis computatus rationem habet duorum terminorum proportionis. ut 2. 4. Duo enim comparantur ad unum. quibus quattuor comparantur. Et. 5. Ethicoz capite. 3. dicitur. Est ergo ipsa. scilicet iustitia et virtus unum subiecto: et diversum ratione. Et de identitate diffinitionis generis. Dicit Averrois. 5. metaphysice commento. 21. hoc modo sunt res diversae

se secundum diffinitio
subiecti. ut augumentum
rit Averrois in libro
ta. Et Aristoteles de
memorativa est alia
quod sunt due diffinitione
do in praepositione
pate. 20. ymaginativa in
bi manifestatur: reme
Ide dicit Averrois p
8. diffinitio species in
cerbum est unum. in
hanc actionem secundum rep
eo. Averrois in libro de
aut ab Averro hic par
nifestari opera cerebri in
ho existit vel sub eo: m
minatur in parte illa vbi
le. et locus ille directioe
bet et communicationem
Aristoteles. 3. de ai a te
huc autem appetitiva et qu
altera videtur esse ab om
tione. i. diffinitione. et pot
om appetitiva mouere po
primo physicoz textu com
am et patione: esse duo
vni secundum subiectum. est.
materia nominatur primat
sit materia. scilicet esse ex quo si
s; carentia forme in sub
Averrois. 4. physicoz cor
ctus per se est duo secundum
quod est duo. dividit linea. Et
copulat ea. et subiungit di
vna essentia. secundum vero
nem differant. divisio igitur
no in substantia eius. Et A
ri commento. 24. instas quoc
riti. et principium futuri: est
condi subiectum: sed est di
nem. scilicet ultimam preteriti non
principio futuri: quia instans in
tur de illo quod non dividitur
sicut commento. 104. natura n
fate quonia sicut quod numerat
tempore: ratione est numerat
subiectum est idem. Et subiun

se secundum diffinitionem et unum secundum subiectum. ut augmentabile et diminubile. Et dixit Auerrois in libro de memoria et reminiscētia. Et Aristoteles declarat quod ista virtus rememoratiua est alia a virtute ymaginatiua: et quod sunt due diffinitione et subiecto. Et exponendo iuxta expositiones Auerrois. 2°. colliget capite. 20. ymaginatiua in primo ventriculo cerebri manifestatur: rememoratiua autem in medio. Idem dixit Auerrois pro cantico:um commento 85. perficitur species in ipsius ventriculis. Et cerebrum est unum instrumentorum coplentius hanc actionem secundum temperamentum existens in eo. Auerrois in libro de somno et uigilia. Ego autem ab Auerro hic parum dissentio. et teneo manifestari opera cerebri in rete mirabili in cerebro existenti vel sub eo: nerui enim ad cerebrum terminantur in parte illa ubi aperte est rete mirabile. et locus ille directionem et apertorem viam habet et communicationem cum corde. Dixit etiam Aristoteles. 3°. de anima textu commenti. 42. Adhuc autem appetitiua et que ratione et potentia altera videtur esse ab omnibus. et intelligit ratione. id est diffinitione. et potentia. id est vigore quoniam appetitiua mouere potest. Aristoteles autem primo physico:um textu commenti. 66. dixit materiam et priuationem esse duo secundum rationem: licet sint unum secundum subiectum. est enim ens et priuatio. quia materia nominatur priuata: id est alterius rationis sit materia. id est esse ex quo fit aliquid. et priuatio scilicet carentia forme in subiecto apto. Et dixit Auerrois. 4. physico:um commento. 121. unus punctus per se est duo secundum rationem: et secundum quod est duo. diuidit lineam. Et secundum quod est unum: copulat eam. et subiungit diuisionem et adunationem sunt unius essentie. secundum vero essentiam et diffinitionem differunt. diuisionem igitur puncti est relatiua non in substantia eius. Et Auerrois. 6°. physico:um commento. 24. instans quod dicitur finis preteriti: et principium futuri: est unum indiuisibile secundum subiectum: sed est diuisibile secundum rationem. id est ultimam preteriti non est aliud subiecto a principio futuri: quod instans in rei veritate dicitur de illo quod non diuiditur omnino. Et. 4. physico:um commento. 104. natura instans est in diuersitate. quoniam secundum quod numeratum in quo est. suum in tempore: ratione est numeratum. Et secundum subiectum est idem. Et subiungit instans est unum

in subiecto: et duo ratione. Et Auerrois etiam. 6. physico:um commento. 26. instans: quod est finis preteriti et principium futuri: est unum indiuisibile: nisi secundum diffinitionem tantum. quod alia est ratio terminatis preteriti a ratione terminatis futuri. Et dixit Aristoteles. 8°. physico:um textu commenti. 69. Signum utriusque esse et priori et posteriori et idem et unum numero: ratione autem non idem: per signum intellige instans. Et. 8. physico:um commento. 73. distinguit Auerrois principium et finem in motu non circulari et in circulari. quod in non circulari sunt duo ratione et subiecto: sed in circulari sunt unum subiecto: et duo ratione. quod motus naturales simplices non circulares sunt iter sursum et deorsum. circulares vero ab oriente in orientem. Et dixit Auerrois. 3°. physico:um commento. 18. portio est eadem: ut iter quattuor et duo: et illa duo: que sunt substantia proportionis: sunt diuersa secundum diffinitionem. secundum enim quod iter duo est: idem secundum vero quod a quattuor est dupla. secundum vero quod a duobus est medietas. Idem intelligit Auerrois ibi commento. 20. Aristoteles etiam. 3°. physico:um textu commenti. 18. Idem est actus motiui et mobilis. ratio autem non una. quod forma in passo producta est actio ut ab agente est. Est autem passio ut ipsa est in passo. declaratio est Auerrois ibi commento 20. Esse autem ab hoc non est idem ratione: cum esse in hoc. ideo dicitur ibi commento. 21. actio et passio sunt idem secundum subiectum: et duo secundum diffinitionem. subiectum igitur actionis et passionis est unum: et etiam forma: que est actio et passio: est una. tamen diffinitio actionis non est diffinitio passionis. Auerrois etiam. 4°. physico:um commento. 99. prius et posterius: cum fuerint accepta secundum quod sunt in subiecto: tunc erunt partes motus: cum autem fuerint considerata secundum diffinitionem et quidditatem: tunc prius et posterius erit aliud a motu. quoniam motus est in quantitate: et prius et posterius sunt in numero. Intellige motum in quantitate. id est esse continuu: et prius et posterius esse in numero. id est esse in tempore: quod est numerus ipsius motus. et concludit Auerrois. 4°. physico:um commento. 102. Et per hoc distinguitur natura temporis a natura motus secundum diffinitionem. Habet autem Auerrois pro inconuenienti destructione destructionum: disputatione tertia dubio. 14. secundam intelligentiam esse unam formam in subiecto: et multa in diffinitione. Quod intelligendum est secundum idem esse. quod secunda intelligen-

tia respectu prime est potentia: et respectu ter-
tie est actus: sed ipsa in se absolute accepta non
est nisi vna res: et vnus modi essendi proprii
et essentialis: et consequenter diffonis vnus: mul-
ti tamē modi circumstant: cum sui orbis triplex
sit causa etc.

Utrum esse quidditatiue idem alicui sit esse
idem diffone illi. Rñ^o q^d sic dixit. n. Auerrois
3°. phisicorū cōmento. 22. mouere et moueri nō
sūt idē sūm quidditatē. q^d diffinitio eorū ē diuer-
sa. mouere. n. est actio motoris in rem motam.
moueri autē est passio moti a motore. Scias tñ
mām et formā esse p̄dicata primi modi dicēdi
per se: cum in obliquo predicantur de cōposito.
vt hō est ex materia et forma: et tamen eorū alia
est diffinitio. particulariter igit idem sunt esse
quidditatiue idē et diffinitione. Sed vniuersali-
ter nō. superius enī et inferius sunt aliquo mo-
do quidditatiue idem. et diuersimodū sunt diffonum.
tñ diffinitio vnus verificat de altero. nō repu-
gnat etiā aliqd esse quidditatiue idem alicui:
q^d tñ diffonem non habet. vt ens etc. Et dixit
Auerrois. 3. phisicorū cōmento. 21. non omne: de
quo dicitur hoc nomē vnum: dī de eo sūm q^d quidditas
sit idem. nō intelligas q^d aliqd sit: de quo
vnu nō dī quidditatiue. sed q^d non oīa q̄ sunt
vnum: sunt vnus quidditatiue.

Utrū eē diffinitione idem sit esse idē sūm esse
et videtur q^d sic. q^d Auerrois. 5°. phisicorū cō-
mento. 47. cū dixit motū a sanitate et motū ad
egritudinē esse idem secundū subiectum: sed ra-
tione differt. dixit Aristoteles esse non idem:
et sic nō esse idem ratione et secundū esse idē sūt.
Et dixit Aristoteles. 2°. de aīa textu cōmenti
22. de partibus aīe loquēs. ratione autē q^d altere
manifestū. et pbat sensitiuo. n. esse et opinatiuo
alterum. et sic diuersitas diffinitionis probatur
ab Aristotele per diuersitatem ipsius esse.

Rñ^o q^d non vniuersaliter. Dixit enī Auerro-
is. 2°. phisicorū cōmento. 19. quicquid separatur
ab esse. separat rōne: et non conuertitur. q^d duo
indiuidua eiusdem speciei specialissime sunt
idem diffone: l3 non adequate sit eorum diffini-
tio: que tñ differunt secundum esse. q^d forte se-
parata existunt. vt sortes et plato. Dixit enim
Auerrois. 8°. phisicorū cōmento. 28. intelligen-
dū p̄ distinctionem: distinctionem in esse: non p̄
diffonem. distincta in esse intelliguntur sepabilia

Et. 8°. phisicorū cōmento. 30. quedā distingunt
sūm diffonem et esse: sicut que mouent ab extrin-
seco: quedā vero distingunt secundū diffonem tā-
tū vt aīa a corpore. Contra Aristoteles. 7°. me-
thaphysice oportet vnu esse quecumq^z in diffō-
ne. vbi Auerrois cōmento. 42. oportet que sunt
vnu p̄ diffonem: sint vnu numero. Rñ^o verū est:
si sint vnus rōnis adequate. Equiuoce igit ac-
cipit esse idē secundū esse. s. p̄ inseparabilitatez
et p̄ eīdem modū essendi. Dixit. n. Auerrois
primo methaphysice cōmento. 4. prius sūm diffō-
nē nō dī esse prius natura sūm esse. patet de ma-
thematicis: quorū diffinitio precedit diffonem
sensibiliū. sed secundū naturā in esse non. et Auer-
rois. 8°. phisicorū cōmento. 42. pars mouēs de-
bet distingui a pte mota secundū esse: aut p̄ dif-
finitionē. Et dixit Auerrois. secūdo phisicorū
cōmento. 12. forma nō separat a materia in esse.
ita q^d possit esse sine materia: sed est separata a
materia sūm diffonem tantū. Idē dixit Auerro-
is primo phisicorū cōmento. 65. Et dixit Auer-
rois. 2°. phisicorū cōmento. 68. Intendit p̄ res
imobiles ea que nō sunt in materia: aut secun-
dū esse: aut secundū diffonem. mathematica. n.
sunt in materia secundū esse: non aut sūm diffonem.
Utrū distinctio per diffonem sit distinctio p̄
solū opus intellect^o. Rñ^o p̄ Aristotele et Auer-
rois vniuersalia solū in aīa sunt. vt declarati i
libro de vniuersalibus. ideo diffinitio ab aīa ē.
conuenit tñ rebus: et inuenit in motibus natura-
libus distinctio eorū: q̄ ratione differre dicatur.
Dixerunt enī Aristoteles et Auer. 2°. celi tex-
tu et cōmento. 99. et 100. licet mediū terre et me-
diū mūdi sint idē. tñ grauiā mouent ad mediū
vnu secundū q^d est mediū totius: non secundū q^d
est mediū terre. q^d tūc leuiā vt ignis ascenderēt
ad circūferentiaz terre. nō aut ad circūferentiaz
totius. cuius oppositū patet experientia. etiam
si terra esset ex locuz suuz. tunc ad terre centz
non mouerent grauiā: neq^z terra: neq^z alia. Et
tñ de istis centris dictuz est quarto celi cōmen-
to. 33. q^d sunt idē subiecto: et differūt diffinitio-
ne. Et dixit Auerrois quarto phisicorū cōmen-
to. 42. Graue nō querit hunc finē nisi secundū
q^d est mediū. totius nō secundū q^d ē finis aq^z.
et si non: tunc terra mouerēt ad aquā vbi esset
finis eius: sicut ferrum mouet ad magnetē: vbi
cumq^z fuerit. et hoc non sentit in aqua. s. trahere

ipsum terram. Plura al-
titudine inuenies capite
vniuers. de primis causis
Caput. 13. de eod
Abilitas di-
b tertia secum: si
est videre: sed
potētia habet partē di-
ferentialem inclinacionē non
volētum graui est ascēdē-
potētia dicit. et nō quam
nāle. et tūc idē habilitate
tūc quādamodi diuersum
sūm in potētia. De ista lo-
cū celi cō. 25. manifestum est
formā et vbi: est in eodem
quo est generatio. i. i corpe
tūc. q^d recipiens formā et
vnu duo sūm p̄parationē et
mā prima est subiectū reci-
tūc ipsa met recipit motū.
materia et forma non recipi-
tūc nō est principii recipi-
tus element: quāuis sit nā-
tūc: et non mā: tñ nō recipi-
rie. sed est ibi ordo potētiarū
actu. q^d potētia substantialis
tūc accidētalis posterior. et
tūc. q^d potētia substantialis
substantia. q^d actus et potētia
neris. aliter cōpositū nō esset
ad motū nō est substantia. que
tūc est substantia. ideo due sūm
tūc. sed locus et subiectū nō
ris. et. 40. celi cō. 35. mā. q^d
subiecto dicit esse plura habi-
litas sūm essentia multas h3 m-
varias formas recipit. aut rec-
materia simul multas forma
ueritas tñ sui partes quāritate
sue sūm pte eandē. Eandem se-
ris. 12. methaphysice cō. 17. d-
et vna sūm subiectum. et plur-
pimo. n. habet habilitates ad
nas p̄rietates. s. substantiales s-
mōtū: ad quas p̄ia p̄rietates: q^d
p̄mis nāiter cōsequit. simili-
motus localis recti. s. ascēsus e-

ipsam terram. Plura alia exempla huic capiti pertinentia inuenies capite. 7.º. vt de virtutibus anime. de primis causis: de vacuo.

Caput. 13. de eodem habilitate.

Habilitas dicitur aptitudinē: siue sit potentia secum: siue non. cecum. n. aptum est videre: sed non potens. graue autem potentia habet patiēdi ascēsum: sed aptitudinē seu nāle inclinationē non habet in illū motū. quia violētum graui est ascēdere. Nūc autem habilitas potentia dicitur. et non quancūq; quia non violētā. sed nāle. et tūc idē habilitate est idē secundū potentia. quēadmodū diuersum habilitate est diuersum in potentia. De ista loquitur Auerrois. 4.º. celi cō. 25. manifestum est quod potentia in istis ad formā et vbi: est in eodem subiecto. s. in corpe: a quo est generatio. i. i corpe subiecto transmutationi. quia recipiens formā et motū eius est duo et vnum. duo secundum preparationē. et vnum secundum locū. quia materia prima est subiectū recipiens formā elementis: et ipsa met recipit motū. cōgregatū enim ex materia et forma non recipit nisi ratione materie. et nihil est principii recipiendi nisi materia. ideo motus elementis: quāuis sit nālis toti. et propriū totius: et non materiae: tūc non recipitur nisi ratione materie. sed est ibi ordo potentiarū. quēadmodum et actū. quia potentia substantialis est prior: et potentia accidentalis posterior. et sunt potentie distincte. quia potentia substantialis est de predicamento substantie. quia actus et potentia sunt eiusdem generis. aliter cōpositū non esset per se vnum. et potentia ad motū non est substantia. quēadmodū neque motus est substantia. ideo due sunt habilitates in materia: sed locus et subiectū non est nisi vnum. Auerrois est. 4.º. celi cō. 35. mān: quā dixit esse vnā subiecto: dixit esse plura habilitate. quia vna est essentia multa habet materia potentias: quibus varias formas recipit. aut recipere potest. potest enim materia simul multas formas habere: secundum diuersas tūc sui partes quātitatiuas: et etiā successiue secundum partē eandē. Eandem sententiā habet Auerrois. 12. methaphysice cō. 17. dices materia prima est vna secundum subiectum. et plura secundum habilitatez. primo. n. habet habilitates ad recipiendum primas proprietates. s. substantiales formas quattuor elementorum: ad quas prima proprietates: quę sunt in qualitatibus primis: nāliter cōsequit. similiter et contrarietas motus localis recti. s. ascēsus et descēsus. et cō

sequenter contrarietas locorum: in quos nāliter inclinant contrarij motus. scō h3 mā potētiās formas mixtorū cōsimiliū partū mediātibus formis quattuor elementorum. et mediātibus similium mixtorū formis in formas corporum eterogeneorum inclinā. Auerrois est prior de generatiōe cōmēto. 22. Est. n. s. mā vna scōm subiectū et multate scōm potētiās et habilitates ad recipiēdū formas prias. dixit tūc philosophus ibi. Ens subicitur idē: eē autē nō idē. Intellego in dicto Auerrois habilitatē in significatiōe vā. Ideo sciēdū quod perditā. a. forma remanet mā habilis ad. a. formā et tūc nō h3 mā potētiā nāle ad. a. formā. idē supra expositū ē hic habilitatem nō eē accipiēdā secundum propriū significatū: sed per potentia nāli. Aduertat tūc theologus hic per resurrectionē. Distiguit et Auerrois. 4.º. celi cō. 35. mān a corpe aialis. quia idē corpus: h3 recipiat vtrāq; nō tūc egliter. similitate. n. recipe videt essentialiter. Egritudinez autē accidentaliter. mā vero essentialiter recipit priā. quia si dicas mān et nāliter inclinari formā. Rñº sermo de priis. quorum vtrūq; positū est. scitū. n. est quia h3 mā priuatione afficiatur: in illaz tūc nō h3 nālem inclinationē. quia illa nō est bonū.

Caput. 14. de eodem in re demonstrata.

Ad re demonstrata itelligo: quia eadē e quibus sermo est: nō sunt duo: sed vnum. et ex opposito nō ē idēitas in re demonstrata: cū illa de quibus sermo est: nō sunt vna res sic quia vnum eorum nō est alterū: siue sint illa vnum tertium: siue nō. De hac loquitur Auerrois. 3.º. physicorum cō. 9. et h3 pro incōuenienti quod actus sit potentia. et tūc actus et potētie subiectū est idē: successiue tūc. Et dixit ibi. 3.º. physicorum cō. 10. actus cū potentia in re demonstrata nō est idē. et si subiectū sit idē. vix est tūc quod quia res ē potētia: ipsa nō ē actu: et quia actu est: ipsa nō est potētia nisi forte equo. aut successiue. ut dixit ibi Auerrois. 3.º. physicorum cō. 8. Auerrois etiā. 2.º. de aia cō. 12. primū sentiens recipit intentionem abstractā: et efficit idē: sed differūt in numero. Intellego quod efficiūt idē. nō quia vnum sit alterum: sed per formales vnionē vnus ad alterū. differūt autem numero. quia numq; actus est potentia eiusdem: sed horum vnum est actus: reliquū h3 potentia. intellego dīam numeralē: nō in actu: sed in potentia: vt patet infra. et hoc intellegbam de intelligētis dubio secundo anima et corpus

sunt due res. s. in potētia: s. sunt vnum in actu. qz sunt ipsum cōpositum: qz totum est sue ptes. Similiter vere demonstrantur: que actu sunt: que aut nō sunt actu: nō pprie demonstrantur. Dixit enī Auerrois. 8. methaphysice cō. 16. aīa est pfectio corporis: neqz sunt duo diuersa. qz nedum sunt simul: sed eodē esse ipsa sunt. Dōm igit qz forma ē id p qd suba est demonstrata i actu. pzo physicoz cōmēto. 69. Et. 2. physicoz cō. 30. mā nō pōt esse in actu demonstrata nisi p formas. Et dixit Auerrois. 7. methaphysice cō. 5. substantia demonstrata nō est vna nisi p hāc substantiā: z p hāc nāz: que dicitur forma. Idē. 2. de aīa textu cō. 2. forma est id quo aliqd est hoc. Et. 7. methaphysice cō. 27. quoddā est forma. et est illud qd demonstratur p hoc pnomē hoc. Et Auerrois. 8. methaphysice cō. 10. Illud: qd est demonstratū: est vnu p actionē vnam existētē in eo. z vna naturā. qz est vnum secundū formam.

Caput. 15. de eodem secundū positionē.

Identitate positionis raro vtit Auerrois: z minus Aristoteles: z est conueniētia in aliqua sex dīaz pōnis: qz sunt sursum deorsum que lōgitudinē termināt dextrā z sinistrā: qz latitudinem termināt: ante z retro que profunditatem terminant. Distinguit aut Auerrois. 5. methaphysice cō. 24. inter pōnē: que est pdicamētuz: z positionē: que est dīa quāti. qz ordo partiū in loco est. situs. s. pdicamētuz: sed ordo partiū rei adinuicē ē differētia quāti. An aut pūctum pōnem habeat. iuxta Auerrois. 5. methaphysice cō. 11. Et Aristotelē ibi textu. 12. Et Auerrois. 5. physicoz cōmēto. 29. difficile videt. pp eius indiuisibilitatē. qm vtraqz positio: tā que est quanti dīa: qz que est pdicamētum: presupponit quātitatē. Rūdet tñ Auerrois quō a pūcto p̄supponatur quātitas: z quō positionē habeat: quāuis nō sit in se quātū. dīcēs qz est in aliquo loco demonstrato linee. aut in medio aut in extremo: locū non intellige naturalē. Dixit aut Auerrois. 4. celi cō. 22. motor z motū in lapide sunt idem secundū pōnem: z differunt fm modum: volens qz motor z motū in illo nō sunt essentialiter relatiua: sed accidentaliter. qz motor z motum: que essentialiter relatiua sunt: positione differunt. Correlariū oportet corpus corpori cōparari vt mouēs z motum: vt in motis ab extra.

Caput. 16. de eodem essentialiter.

Identitate eēntialē itelligo eē iter aliqua: qm vnu ē de eēntia alterius: aut cōuertibiliter. ut diffinitio cū diffinito: aut nō adēqte: vt ps eēntialis ē de eēntia totius: z supius ē de eēntia inferioris. Nō tñ dōz si aliq sunt de eēntia vnus tertij: qz illa sunt de eēntia inuicē: vt mā et forma sunt de eēntia cōpositi: s. vnu nō est de eēntia alterius. dixit enī Auerrois pzo celi cō. 92. suba forme ē alia ab eēntia māe. Si tñ se mutuo causant mā z forma: et se mutuo diffiniūt. Scōo qz opz pcedere qz inferior sit de eēntia superioris qd est exp̄sse falsum. qz supius fm eius diffōnē cōcipi pōt: nō cōcepto eius inferiori. pz tñ p̄na. qz supius vt gen⁹ z inferior vt spēs sūt de eēntia indiuidui. Claudūtur. n. i intellectu eius vel fiat rō de genere generalissimo z genere subalterno. que claudunt in intellectu spēs. Similiter opz genus esse de eēntia sue diffōnis. qz vtrunqz tā genus qz eius diffinitio sunt de eēntia spēs. Differentiā autē secundum substantiam appellat Aristoteles. 1. methaphysice textu cō. 12. differentiam specificā aut genericam. De hac identitate loquitur Auerrois. 7. methaphysice cōmēto. 42. homo albus nō significat vnu. qm alterū nō est reliquū essentialiter. z iō hō z albedo nō sunt idē: nisi p accidens. Dixit. n. Aristoteles. 7. methaphysice textu cōmēti. 41. sortes z musicum: hec. n. eadē secundū accidens. vt. 5. methaphysice textu cō. 7. dixit Aristoteles. Et subdit Auerrois 7. methaphysice commento. 42. qz differentie nō sunt vnu accidentaliter. qz sunt i vno: sed essentialiter. qz dīa ē de eēntia eius cuius est dīa qz si cōcesserimus qz oīa: qz sunt i vno: sunt vnuz essentialiter: ptingeret qz totus mūdus eēt vnuz essentialiter. oīa. n. sunt i celo: qd est vnu. Sciendū tñ qz dīa dī essentialis generi: quāuis ipsa nō sit de eēntia gnis. Dixit. n. Auerrois. 9. methaphysice cō. pzo. Ens fm qz ens diuidit eēntialiter i potētia z actū. Sed diffōnes z partes eaz sūt: qz sūt diffinitis idē eēntialiter. 7. methaphysice cō. 21. Et. 7. methaphysice cō. 40. Res diffinita ē vna eēntialiter z subiūgit diffinitio ē vnu cū diffinito fm p̄dicationē. nō qz ipsa diffinitio: que est forma est ipsum diffinitum: quod est habens formam. De hac etiam identitate loquit Auerrois. 5. methaphysice cō. 13. dīcēs

homo essentialiter dīa
z sunt idē essentialiter
et de eēntia inferioris
eēntia superioris. Et. 5.
7. hō vnuerfalis z dī
tialiter. Et ibi si eēnt dī
de quo predicantur. tūc
vnu essentialiter. Dīstī
elle: qz vna forma qd dīa
essentialiter. vt forma hō
ta ē essentialiter dīnt: cū
ter dīnt. dīnt. n. i pzo lib
cū nō differre stellaz ab
qz nō mā: neqz forma eoz
vnu obis ab altero esse
portionabiliter obis ab
vno obis sunt cuius dē spēs
bibus declarauit. Dāc tñ
essentialis ipoz: aut id
ligētia dīnt eēntia terri
elle sine eius p̄pium. z su
ma idē essentialiter secu
claudit in eēntia prime. q
na prime quāuis sit secū
neter cōtēta in prima. Ali
ttas aliquoz: qz eadē eē
obiectum sensibile mediu
sibilis intellectus. Dixit. n.
habitus sententiis z habit
in eēntia z forma. licet dī
Aristoteles textu cō. 14. C
bilis z sententiis. esse aut alt
tu cō. 3. 7. p̄culariter de
139. 7. 144. pbat. 3. de aīa
differētie sunt eodem: sunt
candem que habent eadē
quo sensibile est actu sensat
sententiis. similiter eadē fo
male est actu intellectu: itel
ligē. Intellectus igitur eē
z sensus est ipsū: sensatum.
tialcm tangit cum vnitatē si
de anima cōmēto. 14. 7. p̄
spectu lapidis z coloris.
Cūtrū ex eo qz essential
aliquoz dīcat vnuerfalter d
Rū p̄dicata primi modi dī
semper z vnuerfalter pred

homo essentialiter distat ab animali vno modo: z sunt idem essentialiter alio modo. qz superius est de essentia inferioris: sed inferioris non est de essentia superioris. Et. 5. methaphysice commento 7. hō vniuersalis z hō particularis sunt vni essentialiter. Et ibi si eēt differētie essentialis eius de quo predicantur. tūc congregatum ex eis eēt vni essentialiter. Distinctio aut essentialis pot esse. qz vna forma qd dicitur differt ab altera z essentialiter. vt forma hoīs z forma equi. cōposita ē essentialiter dīnt: cū pīcipia eoz essentialiter dīnt. dixi. n. i. pīo libro de orbibus qōne secūda nō differre stellaz ab orbe suo essentialiter. qz nō māneqz forma eoz essentialiter dīnt. sed vnus orbis ab altero essentialiter differt: z proportionabiliter orbis ab orbe. Cū hoc tñ stat qz duo orbis sunt eiusdē spēi analoge. ut pīo de orbibus declarauī. Dat tñ modus distinctiōis essentialis iproprius: aut idētitatis vt scōdam itelligētā dixi eē formā tertie: z primaz secunde: z esse finē eius pīum. z sic quodā modo est pīma idem essentialiter secunde: sed secunda non claudit in essentia prime. qz secūda nō est de eētā prime. quāuis sit secūda virtualiter aut emīnēter contēta in prima. Alia est essentialis idētitas aliquoz: qñ eadem est essentia vtriusqz. vt obiectum sensibile mediū sensus fantasia z possibile intellectus. Dixi. n. Auerrois. 2. de aīa habitus sentientis z habitus sensibilis est idēz in essentia z forma. licet differat i subiecto. Vbi Aristoteles textu cō. 141. Vnus est actus sensibilis z sensitiui. esse autē alter. Idē dixerat textu cō. 138. z particulariter declarauerat textu cō. 139. z 144. pbat. 3. de aīa cō. 38. qz res. quarū differētie sunt eedem: sunt eedem: eo modo secundum quē habent easdem dīas. Eodē. n. actu quo sensibile est actu sensatum: sensus est actio sentiens. similiter eadem forma: qua obiectum māle est actu intellectū: intellectus est actu itelligēs. Intellectus igitur est ipsum intellectum z sensus est ipsūz sensatum. Et diuersitatē essentialē tangit cum vnitatē subiecti Auerrois. 2. de anima cōmento. 14. z. p3 exemplo de pomo respectu saporis z coloris.

¶ Atrum ex eo q essentialiter dicitur aliquid de aliquo: dicat vniuersaliter de eodem et semper. Rñ p̄dicata p̄mi modi dicendi p se sunt: que semper z vniuersaliter predicat de illis: quoz

sūt p̄dicata. similiter passio p̄uertibilis cūz subo de subiecto: p̄fertiz si eternū fuerit subm. Si at subiectū fuerit nō eternū. tunc verificant subiecto supponēte pro aliquo qd existat. Sed Auerrois. 4. celi. cō. 35. vult elementa esse essentialiter i loco. s. naturali. z p3 qz nō semper neqz necessario sunt elementa i eoz loco nāli. z p̄fertiz de partibus elementozum. qz possunt p violentiā de loco nāli extrudi: aut extra locū nālem generate possunt violēter detineri. faciēda est tamen qdā dīa iter totū elementū z ptē elementū. qz extrudi pot ps elementū. nō totū. generari pot pars elementū extra suū locū nāle: nō aut totū elementū. z lz semp erit ignis i p̄cauo celi: nullus tamē ignis erit semp i cōcauo celi. Et subiūgit Auerrois. Animal recipit sanitatē cēntialiter: z tñ p3 qz qd cūqz aīal est sanū: ipm violēter trāsmutabile ē ad egritudinē. Intelligit igit hic sanū essentialiter. i. nāliter iclinatū i sanitatē: z exclusifcāis p̄ter nāz: d̄ facto aīal sanū ē. Similiter elementū nāle lz iclinationē i suū locū nālem: similiter z pars a quo nō exit nisi per violentiā: neqz extra ipsum retinetur: nisi violentia.

¶ Caput. 17. de eodē actu vel potētia.

¶ Quid sit ens p̄ actū z potētia. i. p̄ mān z formā: z p̄ ens in actu z ens in potētia. i. p̄ exis z potēs existere: z de his hic nō ē s̄mo. Diuidit aut distincta p̄ actū distincta z in potētia distincta. i. distinctoz quedā seorsum existūt: qdā nō. z de hoc hic itelligitur. In actu igit distinctio est separatorūz. qz illa sunt actu entia. Distinctio i potētia est duplex. quia existētū in toto: qdā sunt separabilia vt partes quātitatiue in eo qd est i duplo maior qz minimū. aut plus qz i duplo maior. vt ciatus aque a fluuio possibile est separe. Dixi. n. Auerrois 5. methaphysice cō. 24. ptes nō sunt distincte: nisi i potētia i rebus p̄similibus. z distinctio isto rū lz nō sit separatorūz: est tñ sepabiliū. Alia ē distinctio eoz: que sunt i toto: sed separe nō possūt. z ista est distinctio rōnis vt māe z forme. Ista distinctio partium totius colligit ex. 2. physicoz cō. 31. z p̄io physicoz cō. 36. neqz p̄dictio est partes sepabiles dicere i potētia: z in actu equoce in actu prout sepabiles sunt: in potētia vero p̄ ut sunt in toto. De hac distinctōe loquit Auerrois. 7. methaphysice cōmento vigesimo p̄io quid z sua quidditas sunt idēz. z non sunt idem

per accidens vbi supra. quoniam homo et sua quidditas que est animal rationale: sunt idē. nō separabiles. et similiter aīalitas et rōnālitās: que sunt in eo. s. homine sunt idem in actu: et duo in potentia. Et hoc probauit Auerrois. 8. methaphysice cōmēto vltimo. Si essent duo in actu: ptingit querere que sit cā ligamēti eoz. Dixit et Auerrois. 7. methaphysice cō. 33. diffinitio et diffinitū sunt idēz i actu. et qz multitudo in suis partibus ē in potētia. Et dixit Auerrois. 7. methaphysice cō. 17. pgregatū ex genere et dīa est vñū in actu. Et dixit Auerrois. 7. methaphysice cōmēto. 12. si hō albus hz dīffōnē: opz qz pgregatū ex hoīe et albo sit vñū in actu et duo in potētia. qz dīffinitū d3 ē vñū simplex in actu. Distinguit et Auerrois. 7. methaphysice cō. 42. inter dīam vltimā datāz i dīffōnibus et nō vltimā: qz vltimā est dīa: qz p̄tinet formā: p quam ens est in actu vñū. et ens i actu. dīe autē q̄ sunt ante vltimā dīa: sunt ep̄tes in dīffinito in potētia. Hec de ptibus fm rōnē. De dīffōnē autē aliaz ptū loquēs Auerrois. 8. methaphysice cōmēto. 8. forme cū dīffōnētur ab intellectu a materijs: iuenit eas aliud a subiecto. et aliud a cōposito ex eis et subiecto. Et dixit Aristoteles. 7. methaphysice textu cōmēti. 49. Totum est vñū i actu: et duo in potētia: non itelligas tñ hoc de toto aggregatione. dixit. n. Auerrois. 7. methaphysice cō. 60. in aceruo ptes nō aggregātur i vñū i actu. vt dixit et Auerrois. 7. physice cō. 37. cū pars est i p̄tinuo: nihil est i actu. s3 est i potētia i toto. et ibi prius dīfferat. vna pars nō op̄at i actu: sed i potētia. Sed de ptibus eēntialibus loquēs Auerrois. 7. methaphysice cō. 27. dixit necesse est vt oē gñatū sit dīuisibile in duas ptes rōnē: non actu. in mām. s. et formam. Et dixit. 7. methaphysice cō. 31. subiectū et sua forma essent duo i actu qd est ipossibile. qz s3 fm forme nō h3 ēē nisi p formā. Dixit. n. Auerrois 8. metha. cō. 16. p formas. n. sūt composita ex mā et forma vñū et aliqd ens. et p hoc declarat Auerrois. 8. methaphysice cō. 15. qz agēs trāsferēs de potētia ad actū nō largit̄ multitudine: sed pfectionē in esse et in toto. hoc est vñū i actu. Et dixit Auerrois. 4. physice cō. 49. forma et mā nō sūt i actu utraqz p se. Et dixit. 3. celi cō. 31. quā cōpositū dīuidit: nō ep̄stūt i actu. forma enī corūpit: et mā induit alia formā. Et Auer-

rois. 4. physice cō. 17. declarās diuersitatem māe a forma respectu loci dixit. mā et forma nō numerātur i actu: sed rōnē: et declarat qd est numerari in actu. dicēs. Forma. n. nō separatur a materia per se. sic qz mutetur de vna materia i alia: quēadmodū corpora mutātur de loco i locū. Intellige mutari in actu illud qd p se existere pōt. intellige p̄scitate tertij modi dicendi per se. et numerari cum aliquo est qz ipsum existere possit sine illo. Et formā numerari in actu est cū ipsa existere pōt sine mā aut ipsa mutaret de vna mā in alia. et sic forma nō haberet mām sibi ppriā. licet hoc dictū difficultatem habeat i via Auerrois. qz cōcedit ipm esse in sorte: deinde i platone et. licet facilis posset esse euasio: pp similitudinē: quā subiunxit Auerrois. qz illa mutatio: que accidit intellectu: diuersas materias successiue vel simul formati: nō est mutatio talis: qualis est loci mutatio a corpore. Tamē nō euadit rñsio hec aliud. s. forma debet esse propria materie. Diceret tñ Auerrois intellectu fm esse aliquod appropriari huic materie: secundūz vero essentiaz ipse est cōis cuiuslibet materie formate p animā cogitatiuā. Intellectus igit fm esse quod habet in sorte: non habet esse in platone. licet essentia intellectus humani apud Auerroim esset vna. Sed hec Auerroistica rñsio doctrinā Aristotelis ponit in ruinā de formis particularibus principiantibus indiuidua. quia aperit viam tenentibus omnia esse deo gloriofo formaliter. dicendo deum fm esse determinatum esse in hoc. et desinit esse in isto fm determinatū esse hoc. quando ista res desinit esse: licet deus non simpliciter desinat esse: et sic incipiēte esse la p̄de hoc: deus in ista materia accipit hoc esse: quo prius nō erat. Neqz uidetur p̄menidis opinio melius reducere omnia in vnum. q̄ hec opinio que concedit omnia esse vnum formaliter secundum essentiam: licet differant secundum esse. Aperit etiam viam p̄deis: que sunt forme abstracte: qz possint formare materiam fm determinata esse. Sed hec missa nunc facio. Et contra prius determinata. Allegatur Auerrois. 8. physice cōmēto vigesimo octauo animal componitur ex motore et moto: quozum vtrūqz dīffōnētur a reliquo naturaliter. non ita qz motor et motum sint in eodem idem in actu secundo: quia Auerrois secundo de anima

cōmēto. 12. dixit. Et numero. Rñsio loquē illam opinionem: quā motoris a moto: sic rō: nō dīffert a nauibernator: actu est: et nō duo dīfficta. dīfficti due nāc. quā vna cō sua. Ad h3 Auerrois le in potētia: nō aut in li cōmēto. 29. dixit nō esse: qz non esse aliquo i actu: nō dīfficta nō est ens in actu qz est pars eius: nō dīfficta nō pōt sine eo: m̄ ens nō ens. quāuis potētia potētia existere: ipsa esset ens. et. 2. de aīa cōmēto. dīfficta mām et formā. Hec dīfficta tangit cōmēto. 25. Auerrois hoc qd dā nō dīfficta et intelligit ptes mobili a quo: et illa que est i te gñatū in actu: sed in potētia p̄de aīa cō. 45. est mutabile. et est cōpositū esse in actu. Et Auerro mēto. 27. necesse est vñū uisibile in duas partes et formā. Et Auerrois. quis de intellectu possit due substantie sunt duo modo. Intellige sunt vñū nō cōcurrūt. licet in dīfficta qz agēs effectiue trāsferēt. Et et. qz m̄lis p̄ficatū git ipm. et sic felicitatē diuersa. qz duabus operatio agere et pati. quāuis sioni. qz intelligere est a pati. vt in passio est et. et intellectus agētis est intellectus: sed ante felicitatē operatio agētis intellectus quod abstractū fuit ab a

cōmento. 122. dixit. Materia 7 forma differunt numero. Rñ^o loquitur Auerrois secundum illam opinionem: que dicit de aīali diuersitatē motoris a moto: sicut est in nauī. qz gubernator nō differt a nauī s̄m eē: puta in esse quo gubernator actu est: 7 nō sunt idē in actu, quia sūt duo distincta. distinctionē nālem itellige. qz sunt due nāe. quarū vna est actiua: reliqua vero passua. Ad h̄z Auerrois intelligit dīam numerale in potētia: nō autē in actu. Auerrois etiā. 3°. celi commēto. 29. dixit dīa inter esse in potētia 7 nō esse: est: qz non esse nō est ens in actu neqz in aliquo i actu: nō distinctū ab eo. Sed eē in potētia nō est ens in actu: sed est ens in ente i actu qz est pars eius: nō distinctū tñ ab eo: sic qz existere nō pōt sine eo: nisi mutet esse: 7 sic añ xps ens nō ens: quāuis possit esse. 7 mā est potētia: 7 pars potētis existere. qz si ipsa posset seorsum existere: ipsa esset ens. nō autē nō ens. Auerrois ē. 2°. de aīa cōmento. 7. distinctio i potētia cadit iter mām 7 formā: q̄ sunt in toto in potētia. Hic distinctionē tangit Auerrois. 8. phisicorū cōmēto. 23. Auerrois ē. 6. phisicorū cō. 32. licet hoc q̄dam nō distinguat in actu: sed in potētia 7 intelligit ptes mobilis. s. illa q̄ est in termino a quo: 7 illa que est i termino ad quē: nō distinguatur in actu: sed in potētia. dixerat. n. Auerrois p̄io de aīa cō. 43. esse. n. motus est esse transmutabile. 7 est cōpositū ex esse in potētia: 7 ex esse in actu. Et Auerrois. 7°. methaphysice cōmento. 27. necesse est ut omne generatū sit diuisibile in duas partes rōne: nō in actu: in mām 7 formā. Et Auerrois. 3°. de aīa cōmēto. 20. loquēs de intellectu possibili 7 agente. dixit iste due substantie sunt duo vno modo: et vnuz alio modo. Intellige sunt vnū. qz ad vnā operationē cōcurrūt. licet in diuersis generibus causarū. qz agēs effectiue trāsferēdo. 7 possibilis recipiēdo. Et ē. qz m̄lis p̄ficatur per agentē: 7 intelligit ip̄u n. 7 sic felicitatur possibilis 7c. sed sunt diuersa. qz duabus operationibus operantur. s. ipso agere 7 pati. quāuis tñ eadem sit actio passioni. qz intelligere est actio vt ab agēte est: 7 ē pati, vt in passo est 7c. 7 in felicitate substantia intellectus agētis est intellectio illorum duorum intellectū: sed ante felicitatem abstrahere est operatio agētis intellectus. intelligere vero id quod abstractū fuit ab agente: est operatio intel

lectus m̄lis. qz dicunt aliqui ista duo sunt vnū in actu: 7 duo in potentia. nō videtur verum. qz separabilis est intellectus agens a possibili. et sic vtrūqz eoz seorsum existere pōt: presertim vt in a. indiuiduo accipiuntur. 7 sic separabilia sunt. 7 sic sunt in actu. apud tñ Auerroum non simpliciter separatur. qz vult cōtinuā esse felicitatē hoīs vt dixi in libro de intelligētis quo libeto quarto. Sed respectu a. indiuidui quāuis eruditi pōt p̄gritudinez vel p̄ uulnus p̄di fantasima sine dispōne vt redeat. 7 sic in illo uiuente remanebit intellectus possibilis et agēs nō illi cōtinuatus in actu. neqz in potētia. Et dixit Auerrois p̄io de generatiōe cōmento. 74. Causa qz cōtraria sunt diuerse nature est quia subiectum eoz est duo in potentia in quantum est compositum. i. m̄ta. Et si esset. s. simplex 7 vnū numero in potentia: cōtraria essent in eadem dispōne nā. s. idem formaliter et materia liter. Quomodo autem elementa sunt in mixto in esse in potentia vt. 2°. de generatione tangit Auerrois cōmēto vltimo satis dixi in libro de elemētis. aduerte tamē ad id quod dixit Auerrois. 7. methaphysice cōmento. 23. partes enim sunt in composito in potentia. non in actu. 7 loquitur Auerrois de elemētis in mixto remanentibus. 7 cōcedit dominās elementū esse ibi in actu. 7 esse quo mixtum sit in actu. Quomodo autē colores sint i medio in potentia. vt 5°. phisicorum ponit Auerrois cōmento. 6. alias forte deo dante dicam. Quomodo autē obiectum sensibile cū medio. cū sensu: cum fantasia: cum intellectu possibili: aut appetitu sit idem i actu s̄u forma supra dictum est capite. 16.

Caput. 18. de eodem s̄m dispositionem.

Distinctione secundum dispositionem
 dicitur Auerrois duodecimo methaphysice cōmento. 39. dicens intellectus intellectum 7 intelligens reducuntur in vnū: et non differunt nisi s̄m respectum dispositionum. quia apud ipsum illa tria sunt eadem res precise. diuersis tamen diffinitionibus declaranda. secundum qz est operans operatio aut obiectum circa quod est opus. Et Auerrois in libro de substantia orbis capite primo agens forma 7 finis non differunt nisi dispositione. dispositio autē intelligitur modus quidam circa rē. distinctio igitur dispōnis intelligēda ē modalis

quedam distinctio. diuersitas modorum intel-
ligenda est: a qua diuersa causarum genera accipi-
untur. vt esse gratia cuius alia sunt. et sic finis est:
esse unde originatur motus: et sic efficiens est: esse
id quo aliquid est. puta orbis primus maximus
et sic forma est. Et Auerrois. 3.º. de anima comen-
to. x. loquens de iudicio intellectus multitudinem
inuenit. scilicet dispositiones diuersas. id est dispo-
sitionem similem linee sperali. recta
est. cum tendit intellectus in obiectum extra intel-
lectum relucens in fantasmate. speralis vero cum ten-
dit in quidditatem quidditatis obiecti resoluendo
id quod primo apprehensum est usque in quiddita-
tem simplicem. vt carne usque in generalissimum
substantie viuicium aut in formam simplicis elemē-
ti. prima est resolutio logica. secunda autem est res-
olutio physica. Et Auerrois primo celi comen-
to. 92. In omni subiecto est aliquid: cuius dispo-
sitione abstracta apud intellectum est alia a sua
dispositione extra intellectum. scilicet in esse vt rotundi-
tas in anima et rotunditas in materia. Unitate etiam in
predicatione et diuersitate in intentione utitur
Auerrois in commento. 39. 12. metaphysice. Idem
intellige de quo est predicatio. et diuersitate in
consideratione. Et subiungit multitudo in deo. non
est nisi in intellectu diuina: non in esse. Ex hoc nota
contra Scotum ponentem in deo distinctionem ex natura
rei. que propter intellectum est apud ipsum. Et dicit
Auerrois. 4.º. metaphysice commento. 3. Eadem
natura intelligitur. cum dicimus vnus homo
ens homo. quia iste dictiones iterantur: licet
important dispositiones diuersas. Ita identita-
te secundum rem et diuersitate secundum dispositionem utitur
Auerrois. 3.º. de anima commento. 20. Ubi loquens de opi-
nionem Themistij dixit. secundum igitur hanc opi-
nionem agens et patiens et factum erunt idem. et est
dictum ab istis tribus dispositionibus per diuersitates
que accidunt ei. apud. n. Themistium anima nostra est
intellectus agens: et ipsa est intellectus possibilis:
et ipsa est intellectus speculatiuus diuersis ta-
men modis. quia per animam nostram abstrahimus
et sic ipsa est agens per ipsam intelligimus. et sic
ipsa est intellectus possibilis: et ipsa est intellectio
qua intelligimus. et sic anima nostra est intel-
lectus speculatiuus.

Quærit autem quæ sit maxima identitas. Rñº Auer-
rois primo physicoz commento. 25. declarans quid
requirit ad esse vnum simpliciter: dixit vnum sim-

pliciter debere habere duas dispositiones. scilicet esse vnum
numero et esse vnum diffinitione. Auerrois etiam. 4.º.
metaphysice commento. 3. cum declararet quod intelli-
gitur per vnum omnibus modis: exposuit. scilicet diffi-
sione et subiecto. Et. x. metaphysice textu comen-
to. x. Dixit Aristoteles vno quodam modo secundum
numerum si ratione et numero vnum sunt. vt tu tibi
ipsi et spe et materia vnum. Correlatiuum primum subiectum
et propria passio non sunt simpliciter idem. Correlati-
uum secundum superius et inferius non sunt simplici-
ter idem. patet enim ex diuersitate diffinitionis eorum.
Reducendo autem datas distinctiones ad duas pri-
cipales dicendum quod reducitur in diuersitate secundum
materiam: vel formam: quemadmodum identitates
in identitate secundum materiam et hinc formam. Sed quia for-
ma proprie accipi potest: generalior acceptio est idem-
tatis subiecti vel diuersitas et identitas dispositionis
vel diuersitas. ois igitur identitas materie est
identitas subiecti. et ois diuersitas forme est di-
uersitas dispositionis. et non e contra. sub dispositione igitur
comprehenduntur modi diffinitionis habilitates for-
me. Vt utissima autem distinctionum apud Aristo-
telem est distinctio secundum esse. id est Aristotelem
dicentes in libro de memoria et reminiscencia.
fantasma in quantum ipsum speculamur: in quantum
autem alterius memoramur. Intellego de distinc-
tione secundum esse.

Caput. 19. de distinctione rationis.

De distinctionibus modernorum et pre-
sertim scotistarum nunc loquendum est.
et primo de distinctione rationis. Ra-
tio hic est intellectus discurre aptus. et ille est
potentialis. et quauis apud scotum alij intellectus
abstracti discurre possunt. non tamen sermo est
de distinctione rationis: quia intellectus diuinus
aut angelicus causare habeat. Satis enim mihi est
nunc loqui de eo quod in nobis experimur. Cõce-
ptum intelligo quemadmodum puer in ventre ma-
tris conceptus est: ita hic intelligo id quod in anima est
comprehensum. nomines id spem intelligibilem:
actum intelligendi: aut aliud. non curo. Identitas igitur
rationis est vnitas conceptus. et consequenter in
distinctio. Distinctio autem rationis est alietas cõce-
ptus. siue per rationem sit comparatem: siue per volunta-
tem affectantem. Hec distinctio a philosophis con-
ceditur. et in eorum distinctionibus comprehensa est.
lapis enim conceptus comparari potest ab intellectu
ad ea de quibus predicatur: et de predicatum vel

predicabile non curo
uertibile: et ad ea comparari
et de subiecto: aut subiecto
ca cum quibus non conueniunt
non subiecti et predicati
sunt idem maliter vel
maliter vel ratione. simili-
tudo est distinctio in
gis cõce vel minus com-
differunt. nisi secundum par-
tione vel ratione differunt
dare a philosophis com-
tu et extra intellectum. Y-
lij potest ad equata: vt in
vsus sub genere: sub
mo. generalissima sub tra-
di dicitur est dum de idem
sermo esset. Mathematici
bile habet: rationis dist-
distinctiones intelligere
metaphysice commento. 39
quedam differunt in esse
vero differunt intellectu
supra in eodem commento cum
bonum formam in materia
formam tantum dicens in eis
in materia dispositio et dis-
ad vnum in esse: et duo in
stratis intelligens intelle-
gens et vita. Et subiungit
tum vnum erit in predicat-
tione. expositum est supra.
Cõueniunt scotiste inte-
paratem relinquere quod
tis comparatis: quos relati-
pellant. vt generalitatem spec-
tatur: an relationes rationis
intellectus aut voluntas in
aut appetitis: sunt ponende.
Cõcedendum vt supra dicitur
ponendo doctrinam: egi diu-
Conceptus comparati sunt po-
species et alia huiusmodi: et
rituales: quibus intellectus
formaliter intelligens. et ob-
nominatur intellectum. in ho-
mani opinionem asserente quod
liter differant ab obiecto ex-

predicabile non tunc vel superius: vel conuertibile: et ad ea comparari potest quibus subiicitur. et de subiecto aut subicibile aut inferius. et ad ea cum quibus non conuenit. et de extraneum. et tunc ratio subiecti et predicati et extranei in intellectu sunt idem modaliter vel subiecto: et differunt formaliter vel ratione. similiter generis et speciei distinctio est distinctio in intellectu secundum magis esse vel minus commune. que subiecto non differunt. nisi secundum partem ambitus. sed definitione vel ratione differunt. sunt igitur distinctioes date a philosophis communes entibus in intellectu et extra intellectum. Idemitas in conceptu intelligi potest adaequata: ut in synonymis: non adaequata ut species sub genere: subalterna sub generalissimo. generalissima sub transcendente. quemadmodum dictum est dum de idemitate secundum distinctionem sermo esset. Mathematica etiam cum esse conceptibile habeat: rationis distinctionem habent. Ita distinctionem intelligere videtur Auerrois. 12. metaphysice commento. 39. dicens. differentium quedam differunt in esse et intellectu: quedam vero differunt intellectu tantum. Idem voluerat supra in eodem commento cum distinguit preterita habentium formam in materia: a concretis dicentium formam tantum. dicens in eis: que sunt forma non in materia dispositio et dispositum reducuntur ad unum in esse: et duo in consideratione. et in abstractis intelligens intellectus et intellectus uiuens et vita. Et subiungit dispositio et dispositum unum erit in predicatione. et duo in intentione. expositum est supra.

Coluerunt scotiste intellectum nostrum comparationem relinquere quosdam respectus in obiectis comparatis: quos relationes rationis appellat. ut generalitatem specietatem etc. ideo dubitatur. an relationes rationis: quas derelinquat intellectus aut voluntas in obiectis cognitis aut appetitis: sint ponende.

Dicendum ut supra dictum est capite. 6. proponendo doctrinam egidij romani in hoc scoto. Conceptus comparati sunt ponendi: quod sunt genus species et alia huiusmodi: et sunt qualitates spirituales: quibus intellectus possibilis nominat formaliter intelligens. et obiectum extrinsece nominatur intellectum. in hoc autem discordo a communi opinione asserente quod conceptus essentialiter differant ab obiecto extra. quod licet differant

specie et genere: ut possibile est: non tamen essentia distant. quod dictum est eandem essentiam habere duplex esse: naturale et in materia: et extraneum abstractum. puta in intellectu. Si autem in obiecto cognito intelligatur quendam respectus derelinqui: quo intrinsece denominetur obiectum comparatum cognitum vel appetitum: negatur relationes rationis. quod multiplicatur entia sine necessitate. sic quod ratio eas non concludit: neque experientia illas ostendit. Et melius est tales respectus non ponere quam ponere. neque hoc grammatica destruit aut logica. quoniam non negatur nomina respectiua: neque respectus. puta ex parte intellectus ad obiectum: licet negetur respectus ex parte obiecti ad intellectum: dictum enim alias quod non mutuo referunt res ad intellectum iuxta Aristotelem in predicamentis 7. 5. metaphysice: et negatur esse distincti a fundamentis eorum: intelligo de distinctione: quorum unum non est alterum.

Utrum actus intellectus possibilis collatiuus sit in propria operatione intellectus. Respondeo ex Aristotele. 3. de anima textu commenti. 21. duplex est intellectus possibilis operatio: prima formatio et est qua intellectus possibilis formatur. quod intentionem recipit. secunda est fides. et est qua intellectus componit. Correlarium fides discursus comprehendit. quod dupliciter est veritatem propositionis videre. vel ex luce propria terminorum propositiones integram. vel ex illustratione aliunde habita. videntur autem veritates ex discursu per antecedentium euidentiam. Tunc collatio iteruenire potest intellectu incomplexe concipiente. quod intellectus per intentionem lapidis potest exempli gratia lapidem absolute intelligere: et respectiue ad alterum comparando. excludit. n. Aristoteles a predicamentis compositionem et diuisionem: quorum unum est ad aliquid. collatio igitur: que comparationem dicit: non excludit a propria intellectus operatione: sed bene collatio: qua asserit ab intellectu hoc esse hoc: vel non esse hoc: multa tamen predicata respectiua per complexionem verbalem explicant. ut pater est: quod genuit filium. sed quod respectus non dicunt rem supra fundamentum. ideo absoluti receptio ab intellectu formatio est. respectiua igitur cognitio formationem presupponit: quauis igitur comparatiue incipiat intellectus intelligere: non oportet nouam formationem intelle

ctui aduentre. qz dictus est eandem cognitione: que prius erat absoluta: esse respectiuam. differunt enim absolutum z respectiuum secundum esse aut ratione: non oportet autem qz re.

Utrum ex comparatione intellectus possibilis fiant respectus: qui sunt genus aut species zc. **R**espōdeo inueniuntur esse: non autem fiūt ab eo: qz ex collatione intellectus possibilis inuenit conceptum esse genericum vel specificum sed intellectus agens abstrahens est: qui causat cōceptus: qui generici sunt vel specifici. vel simpliciter causet: vel in isto. non curō nūc: quē admodum non curō an vere causet: aut de ordine in ordinem transferat intellectus. Sunt tamen aliqui respectus intentionales: qui ratione operis intellectus possibilis incipiunt de formationibus rerum verificari vt subiectum: predicatum: mediū. Intellectus. n. possibilis est qz cōponit aut diuidit. vt oīs homo est hō intellectus vna intentione bis vtitur. semel vt subiecto. secundo vt predicato. lz non propria sit huiusmodi p̄dicatio. non. n. spēs intelligibiles aut intellectiones multiplicatur in numero: saltē in eodem intellectu. possibile est igitur p̄pōnem esse de tertio adiacente ex vna intentione solum. z possibile est affirmatiuam p̄pōnez appellare diuisionem ratioe actus copule cadētis inter subiectum z predicatū. 7 tūc intelliges Auerroim 3°. de aīa cōmēto. 22. possumus dicere negationem z affirmationem esse cōpōnem. qz vtrobiqz vnū predicatum subiecto. lz in vna negatiue: i alia affirmatiue sicut possum⁹ dicere vtrū qz diuisionem. vt dixi.

Utrū sit aliqs conceptus fictus. **R**espōdeo simplex non: neqz cōpositus ex possibilibus cōponi. vt ex actu z potentia. sed cōpositus ex nō possibilibus componi per naturā iam fictus est. vt chymere cōpositio ex similitudine capitis leonis ventris capre et caude serpentis. compositionem intellige indistantem. s. sine copula ē mediante inter ea que intellectus habet cōposita: intellectum igitur male cōposuisse intellige aut ex fantasia male cōponente abstraxisse. qz partes ille ita distinctam habent naturam: vt non cōcordent. vt aliquo mō bene dixit Empedocles zc. iuxta allegationes Aristotelis. 3. de aīa textu cōmēti. 20. potest etiā intelligi fictio ex possibilibus cōponi. non tñ cōpositis si-

cut est i re. sed tūc fictio cū falsitate: coicidet. zc. **U**trum seclusa operatione intellectus possibilis res ratione differant. **R**ñ^o distinctio z distinguibilitas differunt sicut actus z aptitudo. similiter ex parte intellectus cōcipiens z p̄ceptiuum: tunc secluso actu intellectus: secludit distinctio rōnis: non autē excludit intellectiuitas ex parte intellectus p̄ceptiuū neqz distinguibilitas ex parte obiecti intelligibilis. sed secluso intellectu tam p̄cipiente q̄ p̄ceptiuo: remouēt distinctio rōnis z distinguibilitas rōnis. qz si intellectū diuinum excluderis: nihil remaneret: sed de intellectu diuino aut angelico non est sermo n̄. sed de hūano vt p̄dixi formante corpus.

Utrum p̄ceptus a rebus: quarū sunt p̄ceptus sint rōne distincti. **R**ñ^o qz sic dixi enī in libro de vniuersalibus natura z intentio nō re differunt: qz de eadem essentia vtrūqz vere z affirmatiue predicat. vt forma lapidis in materia ē natura: z forma lapidis in intellectu est intētio. neqz vtrūqz illoz est res p̄prie. licet. n. forma lapidis in mā sit res. tamen forma lapidis in intellectu nō d̄ res: sed rei intētio. nisi intelligas rez transcendenter vt cum ente p̄ueteret: sed formaliter differunt seu ratione. tamen nisi vtrūqz extremū fuerit ab intellectu cognitum: eoz distinctionē non sciet intellectus.

Utrū quilibet p̄ceptus ab alio p̄ceptu soluz rōne distinguat. **R**ñ^o p̄ceptus intrinsece d̄runt rōne. z non plus: sed extrinsece z denominatiue. eo qz a rebus re diuersis aut distinctis accipiunt aut accipi possunt: dici possunt plusqz rōne differre. vt p̄ceptus leonis z equi. z tūc patet latitudinem esse in distinctione rōnis satis magnā. qz duoz p̄ceptuū sic separatoz vt in exēplo accipit: possibile est vnū sine altero existere. neutrū enī ab altero depēdet zc. sunt z alij quoz vnus sine altero existere pōt: z non eō. vt p̄ceptus sp̄i z generis. vt hoīs z aīalis. licet. n. nō sit possibile: p̄ceptu hoīs existēte: non eē p̄ceptū aīalis. tñ possibile est p̄ceptū aīalis esse: nō existente p̄ceptu hominis: aut ad minus certi dati alterius animalis: non. n. apparet ab homine hoīs p̄ceptum euadere: sed bene possibile ē certi dati alterius animalis p̄ceptum quāuis specificuz latere hoīum. z hec tñ dese inuicem vere affirmatiue p̄dicant. Erunt et alij p̄ceptus quoz vnū ab altero separari nō poterit: z tamē

De se inuicem non p̄dicant
si forte i obliquo. vt i
z cūlarum zc.
Utrum oīa rōne i
cideret. **R**ñ^o que apti
in subiecto. s. intellectu
materialiter idem. **A**
dico qz non. dicit. n. **A**
cōmēto. 54. nō est possi
sit essentia materie. i. f.
motoris nō attribuitur
possibile est: quāuis rā
causa eiusde; vtroqz m
causis: qz tūc resolutio
teria vero ad potentia.
maliter differre. z tunc
intellectione aut uolitione
qz in eandem rem coicidit
pat. Auerrois. 3°. de aīa
um. n. differt ab artificia
rationis distinctio inuicem
actis p̄dicatis ad rōnem
vni verificat affirmatiu
ro vere negatur. predicat
sunt modi gramaticales
tractū p̄ceptū. substantiu
giales appellatio aptiat
predicatum. maior extre
genus species zc.
Utrum distinctione vsus
elementis. genus z differ
z nō re. qz de se inuicē ver
citur. z ratio vnus eoz i
Et in libro de intelligētij
lectus et voluntas sunt id
rōne differat. **I**ntellige ly
em potētie anime sic disti
tia vere negatiue predicet
dicit. n. Auerrois destr
disputatione quinta dubio
ma prudens aīa volens: de
minationū est qz ipsarum si
plicatur in actu. imo tātū ill
plicatur diffinitum ex part
delicet qz multiplicatio est
seu actualis. z Aristoteles.
geni anima: z pluries alibi
ipsam intelligibile actū in

de se inuicem non predicabuntur affirmatiue. ni
si forte i obliquo. vt in correlatiuis patet. vt ca
z causatum zc.

Curum oia rone distincta possint in idem coin
cidere. Rñ^o que apud intellectū sunt: coincidūt
in subiecto. s. intellectu possibili z istud est esse
materialiter idem. An autē inter se coincident:
dico qz non. dixit. n. Auerois. 12. methaphysice
cōmēto. 54. nō est possibile vt essentie motoris
sit essentia materie. i. hoc sit illud. essentie enim
motoris nō attribuitur essentia materie. qz im
possibile est. quauis ratione differant: vt idē sit
causa eiusde; vtroq; modo. intelligo de primis
causis: qz tūc resolutio motoris stat ad actū: ma
teria vero ad potentiā. rone autē differre est for
maliter differre. z tunc cōsequēter tene qz faciēs
itellectionē aut uolitionē aut sensationē nequa
qz in eandē rem coincidunt cū recipiente. vt di
xit Auerois. 3°. de aia cōmēto. 5. z. 20. artifici
um. n. differt ab artificiatio zc. Quibus autē vijs
rationis distinctio inuestigetur. Dico qz ex di
uersis pdicatis ad rōnem pertinetibus. quorum
vnū verificat affirmatiue de vno: reliquum ve
ro vere negatur. predicata autē ad rōnez ptinētia
sunt modi grāmaticales: vt rectus obliquus. ab
stractū pcretū. substantiuū adiectiuū zc. modi lo
gicales appellatio apliatio suppositio subiectus
predicatum. maior extremitas minor medium
genus species zc.

Hac distinctione vsus sum in secūdo libro de
elementis. genus z differentia rone distinguūt:
z nō re. qz de se inuicē vere z affirmatiue predi
cātur. z ratio vnus eorū non est ratio alterius.
Et in libro de intelligētis quolibeto. 3. Intel
lectus et voluntas sunt idē re: licet fm esse vel
rone differāt. Intellige ly vel expositiue. non
enī potētie anime sic distinguūt ab aia qz poten
tia vere negatiue predicetur de aia: aut ecōtra.
Dixit. n. Auerois destructione destructionis
disputatione quinta dubio tertio. Cum dī ani
ma prudens aia volens: de natura talium deno
minationū est qz ipsarum subiectum non multi
plicatur in actu. imo tātū illo modo quo multi
plicatur diffinitum ex partibus diffinitionis. vi
delicet qz multiplicatio est mentalis: non realis
seu actualis. z Aristoteles. 2°. de aia potētia or
ganī anima: z pluries alibi zc. Similiter cuz di
xi spēm intelligibile actū intelligēdi z habitus

intellectus esse idem: sed rationes eorū differūt
qz spēs est forma intelligibilis. z etiā spēs illa ē
quo itellectus itelligit: dum fantasia itellectui
seruit in opere. cessante autē fantasia: remanente
fantasmate huato: remanet spēs itelligibilis in
itellectu: z ē hitus. Similiter i libro eodē quo
libeto. 4°. deus z felicitas rone differūt. qz ipsa
vt actus purus ē: de^o ē: vt vō ipsa ē quo aliqs fe
lix ē. felicitas ē. Similiter dixi qz cē nō differt
ab eētia: nisi ratio ē. Et destructio destructio
nū disputatione quinta dubio tertio reprehēdit
Auerois Auicēnam qz esse sit accidens qd
ditati. esse enim z essentia grāmatically diffe
rūt: z nō plus. In qōne autē de potestate syllogis
mi pcessi vnū syllogismum re: variatum rone
pnālem z non naturalem. intellige re: rōnis tñ.
qz syllogismus nō est extra aiām: nisi intelligat
syllogismus in voce aut in scripto. secundum enī
qz pmissa vt primi modi prime figure compa
rantur ad cōclusionem eiusdem modi: appellant
syllogismus nālis. qz cogitatio z intellectus no
ster nāliter inclinatur in extractione cōsequētis
illius de illo antecedente. vt autē dicte pmissa
primi modi prime figure comparantur ad cōclu
sionem per cōuersionem per accidens extrabi
bilem de illis pmissis: appellant artificialis.
qz intellectus ex sua naturali inclinatione nō fer
tur in illud pns. sed solum pns illud elicit intel
lectus: cū regulat per artem conuersiuam ppo
sitionis vniuersalis affirmatiue i particularem
affirmatiuam zc. In. 2°. etiam libro de elemen
tis cōcessi qz non oportet distinctionem caloris
in naturalem z artificialem esse realem. sed suf
ficit qz ibi sit distinctio rationis. p3 de igne fabri
cuius calor vt ab igne est: res est naturalis. sed
vt arte regulat. artificialis est: non qz factus per
artem sit. Distinctionis autē rōnis pars est disti
ctio secundum diffōnem. qz diffinitio est predi
catum intētionale. ideo habentia diuersas diffi
nitiones. vt sic. rone distinguuntur. non oportet
autem qz omne rone distinctum diffinitione dif
ferat: qz stat qz ipsum non habeat diffōnē. vt cū
ens cōparat ad vnū. Dixi etiam i secundo libro
de elementis materia z forma distinguuntur ra
tione: non autem secundum esse ex Aueroe. 4.
physicorum cōmēto. 17. non qz vnū sit alterū
sed qz eodem esse sunt. z. 7°. methaphysice cō
mēto. 17. qz alia est materie diffinitio a diffi

nitioe forme: z tñ materia z forma non separabilia sunt secundū esse. quāuis. n. cōpositum corū rūpatur z forma illius desinat esse: z materia maneat: nō tñ manet materia secundū idem esse: lz secundum eius essentiam mā remaneat. Similiter quāuis intellectus remaneat qui fuit sortis. non tñ remanet secundum illud esse secundū quod fuit illius. neqz ex hoc sequitur esse z eētiam plusqz ratione differre. z sic nō capitur hic distinctio secundū esse pro distinctione ratiois. Et dixi in libro secūdo de orbibus distinctio diffinitionū nō est distinctio ex natura rei. qz distinctio diffinitionum est apud intellectum. vbi distinctio ex natura rei est distinctio aliquorum preter opus intellectus. z de ista distinctione formali intelligit Auerrois cum dixit illam nō esse preter opus intellectus. vt supra allegatū ē.

Capit. 20. de distinctione ex natura rei.

¶ Illa ex natura rei distinguuntur quecūqz preter opus intellectus magnam vel parvam habent distinctionem. Et per oppositum quecūqz sunt. z nullam preter opus intellectus distinctionem habent. Illa sūt idē ex natura rei. Quattuor autē medijs distinctio hec inuestigatur. s. quattuor generibus oppositionis. s. contradictoria priuatiua: contraria: z relatiua. qz verificare opposita de simpliciter eodem non est possibile. alias limitationes ab Aristotele positas p̄o elencoz subintellige. cū ergo duo opposita verificant illa de quibus verificant: non sunt oīno idem ex natura rei. Intelligē de oppositis quorum alter est reale qd diuersa predicata rōnis cum idēitate rei stant. qz in prima figura medium subicit in maiore p̄positione: et predicatur in minori. nō intelligas p̄ hoc duo p̄dictoria de eodē verificari. s. subici nō subici. predicari. nō predicari. vnum. n. verificat. z nō alterum. nō. n. valet p̄na subicitur: ergo non predicat. quēadmodū non v3. hoc predicat: ergo non subicitur. Exēplum huius distinctionis est totū z vna eius medietas. qz totum cōponit ex altera medietate. Et de toto essentiali. dixit Auerrois. 8. methaphysice cōmēto 8. apparet qz anima hominis et homo sunt idēz quodāmodo: z non idem alio modo. qz sunt idē secundum formam: non autem secundum congregatum ex materia z forma. Similiter brutum ex corpore componitur z sensus eius non-

brutum ex sensu componitur z corpus eius non. Et sexto topicorū capite vigesimo p̄o dixit Aristoteles cum partes sunt: stat totū non esse. Intelligē de toto z parte māliter acceptis scz pro rebus: que denominatur. nō autē formaliter z respectiue. quare non idem partes toti. z hec est qd: quā dixit Aristoteles p̄mo physico rū textu cōmēto. 17. esse pulchrā in se. moderni autē sequenti Auerrois aliam qōnez addiderūt scz an totum a partibus simul sumptis distinguatur. sed de hac dixi satis in libro primo de elementis.

¶ Distinctionē ex natura rei quidā inuestigāt qz mediū demonstrationis differt ab extremis. Secūdo qz differt p̄positio per se nota a propositionē nō p se nota. Tertio qz diffinitio z diffinitū differunt. Sed dicendū est hec media distinctioe rationis concludere. nō autē distinctio nē ex natura rei. qz illa sunt intentionalia predicata: nō autē realia.

¶ Atqz distinctio ex natura rei sit accepta ab Aristotele. qz sic. qz Aristoteles p̄o posteriorū 7. 7. methaphysice de particularibus nō est scientia: sed de vniuersalibus. z probemio primi methaphysice callias p se sanatur: nō autē homo. ergo apud Aristotelem est d̄ia inter singulare z vniuersale: nō autē alia nisi ex nā rei. Similiter singularia nō sunt diffinibilia: sed vniuersalia sic. Singularia inferiora sunt corruptibilia: z non vniuersalia. Secūdo quidditas z id cuius est quidditas i materialibus differunt: ergo species ab individuo. p3 antecedens ex. 3. de anima textu cō. 9. z. 7. methaphysice textu cōmēti. 41. Tertio in diffōne hoīs intrant carnes z ossa: nō autē he. carnes. aut hec ossa. ergo vniuersale z particulare differūt. dixi. n. in libro de vniuersalibus. vniuersale z singulare sunt due nature ex Auerro. 3. methaphysice cōmēto. 1. qz hoc intellectum est. puta vniuersale. hoc vero sensibile. s. singulare. Quarto genus est vt materia: d̄ia vero vt forma. p3 ex Porphyrio z ex Aristotele z Auerro. 7. methaphysice cōmēto. 43. ergo animal z rōnale ex natura rei differunt. Quinto magnitudo z magnitudinis esse differunt: ergo species z individuum ex natura rei differūt. Sexto ens est commune. p. predicamentis: z substantia nō. ergo substantia z ens ex natura rei differunt. Septimo deus z creatura

comenunt in ente. z d
cū. qz nihil idem p̄ci
nēntie z differentie ali
do differt ex natura
Cā d̄ distinctio illi
rei nō accipitur ab A
quā ad multa que di
tū ad aliqua conceditur
bit solūdo ratione u
Cā d̄ p̄mū illa disting
nāle z esse reale: nō autē
ex natura rei. qz in esse
diffinibiles sunt. z mate
nerabile z corruptibile
tio vniuersalis. nisi uald
que dixit Auerrois. 3. d̄
tellectis speculatiuis resp
ceptibilib: nō aut respectu
Cā d̄ secundum negatur
tcedentis est. forma diff
do cōcodit p̄is. s. intētion
nō tñ realiter. qz nō vtrūq
eadem forma verificantur
Cā d̄ tertū diffinitio z d
cum sunt. ideo quecūqz
apud intellectum sunt. sed
est in intellectu. ideo ipsū
intrare nō p̄t. tñ qz opz d̄
mōnis cōuenire. quod nō e
indivisiū diffōnem intrar
s. methaphysice cō. 12. vni
dicit vere de duobus in nu
accidit vt vni in specie sit
de sepe nō inuenitur nisi
Cā d̄ confirmatiōe vniue
differunt secundū esse. z in e
indivisiū sensui: z in esse in
tur intellectui.
Cā d̄ quartum negatur d̄
tionalen habeat modū se
secreta sicut materia z form
tellect. 8. methaphysice tex
tanta est distinctio inter gen
inter mām z formā. qz genu
em vere affirmative predic
eivm aut e contra. nisi for
nominatiue. apud igitur in
dūm z distingubile vt m

conueniunt in ente. 7 differunt non eodem precise. qz nihil idem precise est principium conuenientie 7 differentie aliquozuz. ergo aliquo modo differunt ex natura rei.

CRū^o distinctio illa sub hoc nomine ex natura rei nō accipitur ab Aristotele. 7 secundum rē quātū ad multa que dicuntur: nō ponitur: sed quantū ad aliqua conceditur illa distinctio. vt patebit soluendo rationes in oppositum.

CAd primū illa distinguunt inter esse intentionale 7 esse reale: nō autē cōcludunt distinctionez ex natura rei. qz in esse vniuersali res scibiles 7 diffimibiles sunt. 7 materiale indiuiduū est generabile 7 corruptibile 7 alterabile. nō autē intentio vniuersalis. nisi ualde equocando iuxta ea que dixit Auerrois. 3°. de aīa cōmento. 5. de intellectis speculatiuis respectu fantasmatum corruptibilib⁹: nō autē respectu intellectus possibilis.

CAd secundum negatur p̄na. qz intellectus antecedentis est. forma differt a cōposito. Secundo cōcedit p̄na. s. intentionale esse differt a reali: nō tñ realiter. qz nō vtrūqz extremū ē res. 7 de eadem forma verificantur.

CAd tertū diffinitio 7 diffinitū apud intellectum sunt. ideo quecuqz diffinitionez intrant: apud intellectum sunt: sed indiuiduum reale nō est in intellectu. ideo ipsum diffōnem realis rei intrare nō pōt. tñ qz opz diffōnem multis indiuiduis cōuenire. quod nō est possibile. si signatū indiuiduū diffōnem intraret. dixit. n. Auerrois 5°. methaphysice cō. 12. vnum. n. in spē ad minus dicit vere de duobus in numero. dixit vere. qz accidit vt vnū in specie sit vnum in numero. qñ de specie nō inuenitur nisi vnū indiuiduum.

CAd confirmationē vniuersale 7 indiuiduum differunt secundū esse. 7 in esse reali presentatur indiuiduū sensui: 7 in esse intentionali presentatur intellectui.

CAd quartum negatur p̄na. quia licet proportionalem habeat modū se habendi genus 7 differētia sicut materia 7 forma: vt dixit Aristoteles. 8°. methaphysice textu cōmenti. 9. nō tñ tanta est distinctio inter genus 7 dīam: sicut ē inter mān 7 formā. qz genus 7 dīa de se inuicem vere affirmatiue predicantur: nō autē de mā 7 forma aut econtra. nisi forte in concreto 7 denominatiue. apud igitur intellectum distinctiuum 7 distinguibile vt materiale et forma-

le se habere possunt.

CAd quintuz negatur p̄na. vult autē philoſophus ibi distinctionem inter obiectum intellectus 7 sensus: nō curando. an sit preter opus intellectus distinctio illa: nec ne.

CAd sextum similiter. qz non habetur inde nisi qz termini illi nō sunt paris ambitus in significando. hoc autē nihil ponit ex parte rei.

CAd septimum non est aliud conuenientia in ente qz quodlibet illorum est ens. 7 differentia qz qz vnū non est alterum. 7 concedo qz non est idē mediū cōcludendi aliqua differre cū medio concludendi qz sint idem. nō qz cōuenientia sit ī aliquo reali preter opus intellectus.

CDubitatur pp Scotū. Utrum diffinitio 7 diffinitū ex nā rei distinguantur. videtur qz sic. qz de eis p̄dicata contradictoria verificantur. quorū alterū est reale. qz diffinitum est constitutum ex partibus diffinitionis 7 non cōstitutiuū eaz diffinitio vero est cōstitutiuā diffiniti: 7 non cōstituta ex diffinito. secundo qz diffinitum dicit vnā conceptibilitatem. diffinitio vero duas.

CRū^o diffinitio 7 diffinitū formaliter accepta non sunt extra intellectū. sed in intellectu sunt. 7 quāuis extra sint hō 7 aīal rōnale: nō tñ sūt diffinitio 7 diffinitū. nisi cū in esse intentionali accipiuntur. 7 sic sunt in intellectu. Et tunc inter illa cadit distinctio rōnis. 7 sic diffinitionē declararet non declarari. diffinitum vero declarari: 7 nō declarare. non arguūt nisi distinctionē rationis. Sed loquēdo de denominatis esse diffinitiones aut diffinita reruz: que sunt extra animam. dico qz solum ratione differunt. non autē ex natura rei. nō enim ualet animal est equus. hō non est equus: ergo hō nō est animal. Quod allegatur genus 7 differentia constituūt speciē. dico exempli gratia animal ratiōale est homo. nō autē cōponit hominem. sed apud intellectum cōceditur cōstitutio illa. p̄ apud Auerroim primo physicoz cōmento. 5. dum loquitur de compositione apud ymaginationem. non enim capit intellectus qd hō sit aīal: 7 qz aīal sit pars componens hominem extra intellectum. neqz capit intellectus qz animal sit pars componēs hominem. 7 qz aīal vere affirmatiue 7 essentialiter predicetur de homine. vt dixi in secundo libro de elementis.

CAd argumentum predicata contradictoria:

quorum alterum est reale: concludunt distinctionem ex natura rei. nō autē predicata cōtradietoria intentionalia. qualia sunt diffinitū: nō diffinitū. diffinitio: nō diffinitio. demonstratum nō demonstratū p̄stitutū apud intellectum: non cōstitutum. Sed cum sunt predicata contradictoria que apud rationem sunt: illa distinctionem rationis inferunt. ex hoc patet ratio quare limitabatur a principio capituli ad concludendū distinctionem ex natura rei. q̄ oportebat accipere contradictoria: quorum alterum est reale.

Utrum intellectus agens et possibilis distinguantur ex natura rei: nō realiter. q̄ sic. q̄ sūt mouēs et motū. Rñ° apud Auerroem sunt due res. sc̄z prius intellectus et infimus. et hoc concludit ratio. q̄ resolutio mouentis et moti: cum ad prima principia deuenit. de necessitate ad duo stat: quorum vnum non est alterum.

Ubi dicitur quid uelit Auerrois. 7°. methaphysice cōmento. 20. dicens sortes nihil aliud est q̄ animalitas et rōnalitas. q̄ rationalitas est anima intellectiua. et animalitas est anima sensitua. hec autē falsa est. sortes est aīa sensitua et intellectiua. q̄ sortes includit corpus. quod non includunt forme eius. sc̄do Auerrois. 8. methaphysice cō. 8. neq̄z homo est ipsa aīa et multitudo pedū. sed est aīa quod disponitur p̄ animalitatem et p̄ pedum multitudinem. Respondet intelligit Auerrois p̄ abstracta: concreta sc̄z sortes nihil aliud est q̄ aīa rationale. Sed iste sensus: quāuis sit uerus: non est ille quem Auerrois ibi intelligit. q̄ esset hoc facere sermone esse inartificialem. intelligit igitur Auerrois per abstracta: abstracta ipsa non concreta. s. sortes nō est aliud quidditatiue seu secundum formā q̄ animalitas et rationalitas. p̄ iste sensus p̄ uerba eius. s. que sunt quidditates eius: neq̄z animalitas: et rōnalitas sunt quidditates: nisi fortis et platonis. p̄cretis autē non cōuenit esse quidditatem: sed ea esse quorum est quidditas q̄ si ultra humanitatem aut animalitatem ponatur in sorte forme elementoz. Rñ° sunt ibi in potentia. et non in actu. quidditas autē actum dicit. et q̄ forme elementoz sunt presuppositae aīalitati. ideo dictio exclusiua illas non simpliciter excludit.

Utrum communicabile et predicabile differant. sic q̄ communicabile reperitur ex parte rei:

predicabile autem ex parte intellectus. iuxta ea que dicunt Scotiste. Dico q̄ non: sed nō differunt nisi nomine: ideo quemadmodum predicabile nō est extra intellectum. ita neq̄z cōdicabile. q̄ cōmunicatio vniuersalium nō est nisi p̄ predicationem. q̄ si assumpseris. cōmunicabile est extra intellectum: ergo et predicabile. nego assumptum. si probas q̄ secluso opere intellectus homo est in multis. Rñ° mala est locutio: sed si bene intelligatur: sensus est. multi sunt hoies ex qua non sequitur homo est in multis. q̄ nulla est res que sit in multis: nisi forte de intellectu possibili apud Auerroem: nō. n. bene dicitur homo est in sorte. sed bene dicitur sortes est homo. distinctiones igitur generis speciei et indiuidui: habitudines totius vniuersalis et partis subiectiue: apud intellectum sunt. nō autem extra intellectum. quemadmodum ordines predicamentozum apud intellectum sunt: non autem extra animam.

Capit. 21. de distinctione modali.

Utrum intrinsecum quiddam diffinitum qui additus non variat rationem formalem rei. ut gradus albedini: similiter neq̄z remotus ab ea: q̄ modus in se nullat dicit formalitates. Erit igitur differentia inter modum contrahere diuisum: et diuisi aut constituti rationem formalem variare. potest enim modus diuidere: quemadmodum et differentia: licet alterius rationis sit diuisio: sed differentia constitutiua est: et actuatiua: non oportet autem q̄ modus constituat. Sed an Scotus in hoc bene: aut consequenter dicat. videndum est. q̄ vult finitū et infinitum esse modos intrinsecos: similiter necessitatem et contingentiam: existentiam: actum et potentiam: intensionem et remissionem: differentiam indiuidualem: realitatem: q̄ igitur infinitas predicatur in primo modo dicendi per se de deo apud ipsum. Quero an remoto modo: puta infinitate: per intellectū intelligi. remanet diuinitas. et sic remoto predicato primi modi remanet res apud intellectum. quod est impossibile. aut non remanet diuinitas. et sic remotio modi remouet formalitates. cuius est modus. Similiter existentia apud ipsum predicat in primo modo dicendi per se de deo: et tūc fiat argumentum de existentia: sicut argumentum est de infinitate. tertio q̄ finitas aut exi-

stentia apud ipsum non
in creatura: ergo neq̄z in
stentia. patet consequenter
infinitas rationi formal
q̄ finitas rationi formal
vult argumentum con
modum diuisum non
vult: ut infinitas respect
ditate constituti: ut infu
tra quos sequitur deus
dicitur tantus. consequen
am apud ipso: quia de
quidditates formaliter
ete: et sic non modaliter
tra quia ens infinitum al
ferenti infinitate. q̄ si d
infinitate differt: tunc d
ens infinitum. et sequitur
stitum in esse quiddita
abominabile est apud i
nitas in esse diuinitatis p
tunc apud eos. Dicitur
creatura formaliter esse p
tatem tantum extendum
bendit: sed fundamenta
est quod quero. quia dem
tellectum nostrum. aut re
tia precise. et sic non est di
to inter deum et causata.
ditas. et sic deus alio diff
et sic non precise per illum
tur ens ad deum vel caus
alind. Conceditur igitur
non esse conceptibile sine
et intensio albedinis sine
conceditur deum esse con
lem. et licet in intellectu n
aut resolutio: non tamen
hoc ex parte rei. ut duod
debat. Auerrois comm
Dicitur autem q̄ infinita
mus conceptus: quem ha
qui circuloquatur nobis
quid considerationis. sed
dicitur eis q̄ comparatur
modis. ut independentia
nihil. ut dependentia

stentia apud ipsum non quidditative includitur
 in creatura: ergo neque infinitas in deo: neque exi-
 stentia. patet consequentia. quia non intimior est
 infinitas rationi formali rei: que est independens
 quam finitas rationi formali rei: que dependet. Et
 vadit argumentum contra modernos dicentes
 modum diuisivum non esse de quidditate di-
 uisi: ut infinitas respectu entis. sed bene de quidditate
 constituti: ut infinitas respectu dei. Con-
 tra quos sequitur deus differre a creaturis mo-
 daliter tantum. consequens est inconueniens eti-
 am apud ipsos: quia deus et creatura sunt due
 quidditates formaliter et quidditative distin-
 cte: et sic non modaliter tantum. patet consequen-
 tia quia ens infinitum ab ente finito non dif-
 fert: nisi infinitate. quod si deus a creatura plusquam
 infinitate differt: tunc diuinitas aliud dicitur quam
 ens infinitum. et sequitur quidditatem esse con-
 stitutam in esse quidditatis per modum. quod
 abominabile est apud intellectum. quia diuini-
 tatis in esse diuinitatis per infinitatem consti-
 tuitur apud eos. Dicunt distinctionem dei a
 creatura formaliter esse per modum. quod formali-
 tatem tantum extendunt quod modum compre-
 hendit: sed fundamentaliter non. Contra hoc
 est quod quero. quia dempta infinitate per in-
 tellectum nostrum. aut remanet quidditas en-
 tis precise. et sic non est distinctio in fundamen-
 to inter deum et causata. aut remanet alia quidditas.
 et sic deus alio differt a causato quam modo
 et sic non precise per illum modum contrahetur
 ens ad deum vel causatum: sed per aliquid
 aliud. Conceditur igitur eis certum modum
 non esse conceptibile sine eo cuius est modus.
 ut intensio albedinis sine albedine: non tamen
 conceditur deum esse constitutum aut resolu-
 bilem. et licet in intellectu nostro esset constitutio
 aut resolutio: non tamen ponenda est propter
 hoc ex parte rei. ut duodecimo metaphysice
 declarat Auerrois commento trigesimo nono.
 Dicere autem quod infinitas de deo sit perfectissi-
 mus conceptus: quem habere possumus de deo
 qui circūloquatur nobis diuinitatem. habet aliquid
 considerationis. sed transeat nunc et conce-
 ditur eis quod comparatur modus illi cuius est
 modus. ut independentia deo. aut vnus alte-
 ri simili. ut dependentia hominis dependen-

tie leonis. aut vnus suo opposito. ut dependen-
 tie in dependentia: aut vnus desperato. ut in-
 dependentia necessitati. Sed non conceditur
 quod existentia est modus: sed quidditative dicitur
 de entibus quemadmodum et ens. ut in prin-
 cipio huius operis dictum est. et in primo libro
 de elementis. quod si dicitur existentia non variat
 rationem formalem entis. quia idem sortes
 est sortes: siue existat: siue non. Responsio ne-
 gando assumptum. quia si sortes est: sortes est
 animal rationale. et si sortes non est: ipse non
 est animal rationale. quod si cause sunt sortem pro-
 ducere potentes: tunc sortes potest esse animal
 rationale. quod si non sunt cause sortem producere
 potentes: ut quia sortes transierit in preteri-
 tum. tunc ymaginabile est quod sortes sit animal ra-
 tionale: non tamen potest esse tunc quod sortes sit animal ra-
 tionale apud philosophum. theologo autem pa-
 tet via per resurrectionem. veritas autem quare
 intendit arguens exprimere. est quod cogitativa
 de eodem conceptu sortis facit aliquando pro-
 positionem veram sortes est animal rationale:
 sortes potest esse animal rationale. Similiter
 intellectus. Sed non vnus est idem conceptus
 sortis vtrouique: ergo idem est sortes. quia argui-
 tur ab esse intentionali ad esse reale. quemad-
 modum non valet. est idem subiectum. scilicet sortes
 illarum propositionum verarum: ergo idem est
 sortes in re. Differentia autem individualis in
 compositis ex materia et forma est ipsa forma.
 ut dixi in primo libro de elementis. et sic diffe-
 rentia individualis non est modus rei. ut mo-
 dus contra rem distinguitur. Realitas autem.
 ut dicit esse reale contra distinctum ipsi esse in-
 tentionali: dicit modum essentie. loquendo au-
 tem de modo ut supra loquuntur philosophi:
 non repugnat aliquid esse modum vnus: et esse
 se de quidditate alterius. animatum. n. et inanimatum
 sunt substantie materialis modi. quod adiectiua sunt
 et tamen quidditate constituent. ut animatum
 est constitutum viuens apud intellectum.
 quemadmodum in re anima est: quo animatum est. res igitur
 quidditative dicitur de forma ignis in mate-
 ria. et intentio dicitur de forma ignis in sensu:
 aut intellectu. et sic distinctio predicamentalis
 non de necessitate concludit distinctionem in es-
 sentia aut forma: sed bene concludit distinctio-

neque rationum aut formalem. et sic concedit quod aliqui modi variant rationem formalem ut reale et intentionale. sepe etiam dictum est quod esse ab hoc et esse in hoc sunt modi distinguentes actionem a passione. et sic aliqui modi predicamentaliter distinguuntur. Actus autem et potentia. si dicuntur materia et forma: non sunt modi. sed res una vel plures: non tunc. Si autem dicuntur rem: que possit esse: aut sit. potius dicuntur diuersas entis significationes quam modos: quauis etiam modi appellari possunt: cum in obliquo accipiuntur. ut materia aliquando est in actu respectu determinare forme: aliquando vero est in potentia. similiter forma a. aliquando potest esse in materia: aliquando non. Atque sepe ista determinatione. a. vel. b. ut sit restrictio termini communis ad distinctum: ne confusio termini communis falsificet propositionem. sed hoc ex logica notum esse debet. Aduerte igitur quod Scotiste ita stricte loquuntur de modo quam nolunt album et nigrum esse modos: quia variant rationem formalem: primam vel non primam: licet enim circa hominem non variant rationem formalem primam et substantialem. variant tamen secundam et accidentalem. Sed dicendum est quod album est modus substantie. quia adiectiuum est. Sed respectu colorati species est. et sic colorati variant rationem formalem restringendo ad determinatum colore. Si autem substantiuare ipsum uolueris: quia neutrum est: non erit modus: sed species colorati.

Caput. 22. de distinctione formali.

Quia totius intelliguntur namque abstractiue accepta: ut humanitatem que non format. sed est ipsum totum. intransiue igitur dicitur forma totius. Ego autem in primo libro de elementis declaravi quod totum non dicitur tertiam entitatem a partibus realiter distinctam. sic quod totum vere negatiue dicatur de partibus simul acceptis: imo affirmatiue de illis predicatur: neque humanitas est compositum: neque eius nomen est concretum: sed abstractum. Et ut modo loquendi Auerrois utar. 12. metaphysice commento. 39. non est sumptum. sed principale. differentia est in modo loquendi: non in re. sumptum enim concretum dicitur. principale uero abstractum. licet gram-

maticus deriuat nomina abstractorum a concretis. quia dictiones grammaticas aduertit. ubi philosophus ad res. et sic rerum naturas ponderat. ideo humanitas forma dicitur: qua homo est: neque materia dicitur. proportionabiliter loquor in alijs locis per igneitate intelligens formas: qua ignis est: que est leuitas simpliciter. et sic de alijs celitas forma est: qua celum est. et dixit. n. Auerrois quinto metaphysice commento. 23. Causa qua homo existit uere: est humanitas. quia si dixeris dari forma: que non format. ut intelligentiam. Istud dictum theologicum est. Sed Aristoteli et Auerrois repugnans. esse enim formatiuum naturam forme sequitur: imo actu formare sequitur: quod plus est. supernaturale enim est animam intellectiuam sine corpore esse. ut patet ex interpretatione Aristotelis primo de anima textu commento. 15. et secundo de anima textu commento. 26. demonstrantis impossibile esse animam sine corpore esse. quauis ipsa esset intellectus. quemadmodum enim supernaturale est albedinem sine subiecto esse. Et tunc patet. quia apud Aristotelem et Auerroem deus format orbem. ideo apud ipsos. non dicitur totum tertiam entitatem distinctam a partibus simul. neque aliquid nobilitatis habet forma in toto: quam non habeat extra. quia tunc deus perficeretur. aut deo esset aliquid perfectius. uerum est tamen quod melius est deum actuare materiam quam non. quia actuando ipse iustus est et liberalis communicando bonitatem illis: que apta sunt illarum bonitatem participare.

Definiunt aliqui distinctiones formales per esse distinctionem extremorum quorum unum non includit alterum in primo modo dicendi per se: hec determinatio non bene intelligitur. quoniam genus et species eius ut animal et homo. sic se habent quod unum de altero predicatur in primo modo dicendi per se. et tamen formaliter distinguuntur. quomodo cumque etiam dicas. vel hominem ab animali formaliter distinguere vel contra animal ab homine. quia diuersarum sunt definitionum. Nisi dicatur quod homo et animal sunt formalitates distincte: que tamen non formaliter distinguuntur. Quod non bene sonat. facere enim duas res non realiter distinguere: aut duas formalitates non formaliter distinguere: non est rationale. etiam apud Scotum. Quidam regulam dant.

Quocumque distinguuntur
ter distinguunt. Et per oppositum
guntur solis differentie
distinguitur formaliter: quia
distinctio non per propria
regula. Sed animal ab
pauca. quia animal sensu est animal
homo sed intellectu: et
tur. Neque est in conueni
gule assumptae. Nisi animal
maliter distinguuntur ab
alia est ratio quam hominis
do non formaliter distinguuntur
per quanto includitur in
animal homini non est sim
ter. neque simpliciter form
aliquo modo idem: et aliq
ut alijs distinctione form
ditarum non se quidditate
nominis stricte loquuntur. quia
finitum et infinitum: formalite
quidditates proprie similit
us formaliter differunt. sal
vnde quidditate includit
distinctione modale esse pte
Certe igitur formaliter a
aliquando esse illud per se
bo est formaliter: bo: animal
stantia: ens. Aliquando uo
dentalem intrinsece denomi
formaliter est albus. cum a
rit potestatem ipsum denomi
ata. Aliquando autem fo
nali. ut fortes formaliter el
ne formatur. similiter form
quia intellectione formatu
bitu non tunc. Et aliq
lece dominante. ut agens
ne agens. quauis actio sit in
ter differentia per formam
et in eam modum loqu
libro de elementis dubio. 22
maliter et proprie. nisi predi
a forma. Alio modo dicitur
cum est illud per eius forma
tera formalitas altero du
cipienda est. primo modo ac
quam abstractum. ut materi

Quaecumque distinguuntur per priora: illa formaliter distinguuntur. Et per oppositum quaecumque distinguuntur solis differentiis dimisuis: illa non distinguuntur formaliter: quia per posteriora est distinctio: non per priora: sed contra et ut prima regula. Sed animal ab homine distinguitur per priora. quia animal sensu est animal. et homo non sensu est homo: sed intellectu: ergo formaliter distinguuntur. sequens est inconueniens: et non nisi ratione regule assumpte. **R**espondeo animal aliquo modo formaliter distinguitur ab homine prout animalis alia est ratio quam hominis: et animal aliquo modo non formaliter distinguitur ab homine. puta pro quanto includitur in diffinitione hominis. et sic animal homini non est simpliciter idem formaliter. neque simpliciter formaliter distinctum: sed aliquo modo idem: et aliquo modo non. **D**iffiniunt alij distinctionem formalem per esse alietate quod dicitur non se quidditative includentium. huiusmodi nimis stricte loquuntur. quia modi oppositi: ut finitum et infinitum: formaliter differunt. et non sunt quidditates proprie. similiter superius et inferius formaliter differunt. saltem non mutue. quorum unus quidditative includit alterum. **I**ntelligo igitur distinctionem modalem esse partem distinctiois formalis. **E**ssentia igitur formaliter aliquid est dupliciter. aliquando est esse illud per formam substantialem: ut homo est formaliter: homo: animal: uiuens: corpus: substantia: ens. Aliquando uero per formam accidentalem intrinsece denominantem. ut homo formaliter est albus. cum albedine in se habuerit potestatem ipsum denominare denominatione data. Aliquando autem forma in esse intentionali. ut solus formaliter est uidentis. quia uisione formatur. similiter formaliter est intelligens quia intellectu formatur in actu vel in habitu non uero nunc. Et aliquando forma extrinsece denominante. ut agens formaliter est actio agens. quauis actio sit in passio. et consequenter differentia per formam formaliter differunt. et iuxta istum modum loquendi dixi in primo libro de elementis dubio. 22. nihil est idem formaliter et proprie. nisi predicatum sit sumptum a forma. Alio modo dicitur formaliter aliquid cum est illud per eius formalitatem. propria autem rei formalitas altero duorum modorum accipienda est. primo modo accipienda est per proprium abstractum. ut materia materialitas. for-

ma formalitas. homo humanitas: infinitum infinitas: existens existentia: modus modalitas: quid quidditas: et sic formalitas est communis materie forme et composito. quidditati et modo substantie et accidenti. quauis etiam nomen fictum esset. ut chimera: siue nomen sit posituum: siue priuatiuum. et sic priuatio propria formalitates habebit. et sic Aristoteles pro physicoz textu comenti. 67. epilogado de numero principiorum dixit. sunt quodam modo duo: et quodam modo tria. quia duo sunt principia per se rerum naturalium. scilicet materia et forma. Si autem distinguitur priuatio: que est principium per accidens: a materia: sic sunt tria. priuatio igitur formaliter differt a materia. **C**orrelarium licet entitas esset omnium quidditas: siue sint modi: siue passionis: siue ultime differentie: non tamen entitas esset propria formalitas omnium. quia non omnium ipsa est proprium abstractum: sed entis tantum. et hoc modo quaecumque propriis abstractis differunt: illa formaliter differunt proprie. **S**ecundo modo per propriam rei diffinitionem. diffinitio enim conuertit cum diffinito. ideo propria ei dicitur. et hoc modo propriis diffinitionibus differentia proprie formaliter differunt. ad diffinitionem autem descriptio reduci potest. **F**ormalitas autem rei non propria accipienda est pro omni dispositio rei: siue substantiali: siue accidentali siue positio: siue priuatio et cetera. ratione autem istorum duorum scilicet disponetis et dispositi duplices dantur predicationes formales: et identice formales uere sunt propter identitates dispositionis. **I**dentice uero propter identitates dispositi. dicit **F**ranciscus tertium modum. scilicet per comitatum. ut generatio unius est corruptio alterius comitater: sed istud non concedit. imo generatio est corruptio diuersimode. quia generatio termini ad quem est corruptio termini a quo. et sic illa est identice uera: non autem comitater: non enim propter hoc quod generationem comitaret corruptio: concedendum esset generationem esse corruptionem. **I**stud enim esset precedere omnia accidentia. esse suam. quia illa comitatur actia. formales duplices: essentielles: denominatiue. essentielles sunt tripliciter secundum quod predicatum dicit quid: uel quale: uel aggregatum ut diffinitio de diffinito: uel partium eius. denominatiue sunt quadrupliciter. primo cum predicatur differentia uel modus

de cōtrahibili vt animal est rationale. ens ē finitum. secundo cum predicatur passio de subiecto. vt risibile de homine. tertio cum predicatur causatum de causa formali. exemplificant hic. homo est nigredine niger. homo calore calefacit. Sed dicendum est q̄ ille ablatius est ratio inherētie predicati ad subiectum: nō autem subiectum est. sed subiectū ibi est quod disponitur per causam. vt inde oriatur causatum. bene igitur loquantur. z dicant predicatur causatum de subiecto disposito per causam. quarto cum predicatur accidens de subiecto. z sic nouem modis secundum q̄ nouem sunt genera accidentium. Sed recorderis aliquod accidentiū. aliquando est predicatum p se de certa substantia vt predixi. Recorderis etiam etherogeneitatis denominationum relationum. qz quedam nominat fundamentum subiectum z suppositū vt similitudo. qz albedo est similis: corpus simile: sortes similis. Quedam nominat fundamentum: non autē subiectū neqz suppositum. vt inherētia. quia accidens inheret: non autē corpus neqz sortes. Quedam nominat fundamentum: subiectum: nō suppositū. vt theologizando creatio passiva anime christi benedicti. quia anima creata. z homo saltem. secundum intellectum. sed non suppositū. quia illud est diuinum. Quedam vero nominat suppositum precise. vt paternitas. quia sortes est pater. non autem anima: neqz potentia generatiua pater est.

Non te pretereat etiam certam predicationem secundum cursum nature esse accidentium de substantia: z non econtra. attributio autem accidentis ad accidens non est essentialis. iuxta Aristotelem z Aueroim quarto methaphysice textu cōmenti. 14. Identiam autem propositionem diffiniunt esse: quando vnum extremū propositionis propter infinitatem est idem alteri: non autem quia vnum extremum de altero formaliter dicatur. Infinitatem autē duobus modis esse dicit theologus. positiuam. s. z permissiuam propter positiuam infinitatem verificatur hec deus est bonitas. propter vero permissiuam verificantur iste. vt ens est bonitas: z humanitas z entitas. transcendentia enim licet non actualiter sint infinita: permittunt tamen infinitatem secum. est tamen differentia in predicando abstracta de abstractis: aut concreta de

concretis: z abstracta de concretis: aut concreta de abstractis. Theologi enim concedunt diuinitatem esse generationem: sed non generare. Et dant regulam. Quando subiectum est vltimate abstractum: nihil predicatur de eo: nisi formaliter vel identice ratione infinitatis: qua infinitate remota predicatio non est veta: nisi ipsa sit primi modi dicendi per se.

Sed hic multa consideranda sunt. primo quia diffinitum. scilicet predicatio identica a philosophis conceditur: a quibus infinitas negatur. ergo declaratio non sufficiens. confirmatur quādo sunt aliquę ppōnes vere et remota aliqua cā veritatis eaz: illa cā veritatis nō est ppria z adequata cā illius. z sic nō ē diffinitio. quia diffinitio adequata z conuertibilis est. sed philosophi propositiones in littera enumeratas concedunt esse veras identice: z tamen vtrāqz infinitatem negant. z positiuam: qua sit aliquid actu infinitum. z permissiuam qua aliquid infinitatem in actu secum permittat: quemadmodum magis cōmune permittit secum minus cōmune. siue sit modus: siue differentia: siue speciale zc. per philosophos Aristotelem z Aueroim intelligo. Auicenna enim quāuis concesserit deum esse infinitum. non tamen philosophus est. sed medius est inter perypateticos. z loquētes secundum legem maumetti. iste igitur propositiones: deus est bonitas: ens ē bonitas: humanitas est entitas nō debent dici vere propter infinitatem. qz adhuc remota infinitate: tam permissiuam qz positiuam: ad huc conceduntur. Cōfirmatur etiam apud theologos cōceditur hec eē idēice vera p̄ntas est filiatio. qz vtrūqz extremum est idem deo. aut essentie diuine. licet formaliter non sit vera: z tamen neutruz extremorum illius propositionis est infinitum formaliter: neqz permissiue: sed bene identice z ratione fundamenti. Dixi tamen infra q̄ medium ligans extrema non est hoc aliquid incommunicabile. Identica igitur apud philosophos intelligenda est ppositio vera ex identitate dispositi. non dispositionis. vt predixi. de falsis enim propositionibus non est cura. neqz de illis: quas identicas vocat ex signo. vt homo est idem currenti. Sed trāscēdētia pp ambitū suū a quibus nihil fugit: sūt aliqs ppōnes reddētia veras. vt humanitas ē ens. nō autē ex infinitate permissiuam

respectu autem dei: quāuis
habemus identicas propo-
sitiones que non infinita
sunt: sed ligna: qz hec est il-
las docens disposita: sed sub
cōpositione. neqz curāda e-
no: enim hec vere sunt: d-
est lapis. z tamen vnus e-
sue infiniti: alterius vero
qz veritas ppōnis p̄suppo-
tur. an ppositio sit vera se-
ce. zc. pro regula autē: quā d-
humanitas est deitas que
sitate extremi positiuam infi-
qz vltimate abstractum in-
tio: quā nō est dabilis vlt-
sitate tali abstractione: nō
la ppositio: nisi ex iclu-
us in altero. iō zc. fit autē ab-
a supposito. vt sp̄i ab idēice
z datur abstractio superior:
magis cōis a minus cōmune
dimidante. qz superiora cōc-
bus. Et est abstractio subie-
p̄i autē abstrahi inferioris a
catur cōtradictio ponere in-
superius. Sed econtra fit
posito magis cōmuni ponere
superiora nō actu cōtinet in-
te. sp̄s differentia cōcernit. i-
cōe abscondere possumus. nō
tia. z quāuis cōfuse concipia-
p̄a differentia non tamē pro-
ferentia: qz implicite compreh-
specie. In accidentibus autē
tio a subiecto vt albedo: z
to. vt essentia albedinis ab
sp̄ctibus autem: a supposito
damento fieri potest abstra-
cernitur in subiecto: z respec-
to paternitas enim abstractio
boie. sed nō a supposito put-
te. ratio autem p̄ntatis ab
a supposito. Causans enim e-
potentia cauādi non est ignis
salitas autem non est ignis:
liter. licet identice causali-
loquor de igne vt calefacit:

respectu autem dei: quauis infiniti: non magis habemus identicas propositiones q̄ respectu aliorum que non infinita sunt: vt domus est lapides ⁊ ligna: q̄ hec est illa: non tamen quomodo docunq; disposita: sed sub certo ordine ⁊ certa cōpositione. neq; curāda est finitas aut infinitas: no enim hec vere sunt: chymera est ens: deus est lapis. ⁊ tamen vnus extremum dicit p̄mis sue infinitū: alterius vero positioe. dicerent tñ q̄ veritas p̄pōnis presupponitur: de hinc queritur. an p̄positio sit vera formaliter vel identice ⁊c. pro regula aut: quā dāt aduertēda est hec. humanitas est deitas que videtur falsa: nō ob stāte extremi positioe infinitate. Aduerte etiā q̄ vltimate abstractum intelligo: q̄ est abstractio: qua nō est dabilis vltior abstractio. ⁊ ga stante tali abstractione: nō est via verificandi illā propositionē: nisi ex clusione q̄ddatiua vnus in altero. id ⁊c. fit aut abstractio in substantia a supposito. vt sp̄i ab id̄ diuiduo: generis a specie ⁊ datur abstractio superioris ab inferiori. ⁊ sic magis cōis a minus cōmuni. similiter diuisi a diuidente. q̄ superiora cōcernūt ab inferioribus. Et est abstractio: subiecti ab accidēte. Nō pōt aut abstrahi inferius a superiori. q̄ implicatur contradictio ponere inferius: ⁊ nō ponere superius. Sed econtra fit abstractio. q̄ nō op̄posito magis cōmuni ponere minus cōmune. q̄ superiora nō actu cōtinēt inferiora. sed potestate. sp̄s differētiā cōcernit. ideo differētiā a specie abscondere possumus. nō aut sp̄m a differētia. ⁊ quauis cōfuse concipiatur sp̄s non conce pta differētia: non tamē p̄scinditur sp̄s a differētia: q̄ ip̄licite comprehēsa est differētia in specie. In accidētibus aut absolutis fit abstractio a subiecto vt albedo: ⁊ aliquādo a supposito. vt essentia albedinis ab hac albedine. In respectiuis autem: a supposito: a subiecto. ⁊ a fundamento fieri potest abstractio. quia accidēs cōcernitur in subiecto: ⁊ respectus in fundamento. paternitas enī abstrahit a subiecto puta ab hoīe. sed nō a supposito. puta ab hac paternitate. ratio autem p̄nitatis abstrahit a subiecto ⁊ a supposito. Causans enim est ignis calefaciens potentia cauādi non est ignis: sed calor. Causalitas autem non est ignis: neq; calor formaliter. licet identice causalitas hic esset calor. loquor de igne vt calefacit: non autem vt ignit.

Et aduerte aliquam esse abstractionem mutuam. sic q̄ quemadmodum vnus extremum abstrahitur ab altero. ita econtra aliud abstrahitur: vt abstractio accidentis a subiecto. quia subiectum ab accidente etiam abstrahi potest: respectus a fundamento abstrahitur ⁊ fundamentum a respectu. Aliquam vero esse abstractionem non mutuam. vt abstractio relationis a supposito eius. suppositum enim a relatione p̄scindi non potest. etiam punctum a linea p̄scindi potest. quia principium a principio p̄scinditur. Lineam autem a punctis p̄scidere nō ē possibile ꝑ scotistas. q̄ ponere p̄cipiatuz sine suo principio intrinseco. p̄scindit tamen mathematicus punctum a linea quamuis hoc in natura esse non possit. ideo Auerrois sexto physico: in cōmento secundo non potest punctum esse sine linea. Et ideo distinguit Auerrois tertio methaphysice cōmento octauo cōtactum mathematicum a naturali dicens geometer demonstrat q̄ linea recta non tangit circulus i p̄cto: sed linea sensibilis non tangit circulum sensibilem nisi in linea. Et similiter spera tangit superficiem in puncto: sed spera sensibilis non tangit superficiem sensibilem nisi in superficie. Non abstrahibilia autē ab inuicem sunt vt correlatiua. lz enim vnus non sit de propria quidditate alterius. Est tamen de eius definitione vt dixit philosophus sexto topicorū capite quinto. Et ea esse simul nā dixit philo sophus in predicamentis.

Utrum predicatio speciei de genere sit per se. quod sic videtur. quia reducitur ad primum modum dicendi per se conuertendo cam. Secundo quia predicatur est idem formaliter subiecto. probatur per Scotuz voco idē formaliter alicui: quando quod est sic idem: includit illud cui est idē in sua ratione formali. ⁊ sic inferius est idem formaliter superiori: ⁊ non econtra. sic q̄ superius non est idem formaliter inferiori: neq; differētia speciei. Tertio quia illa est in mā nāli. Rñ° tales propōnes non sunt per se. quia propositio per se nō conuertitur. Aristoteles primo posteriorum. vt homo est animal. ⁊ non intelligitur illam non esse simpliciter conuertibilem: sed intelligitur q̄ conuersa existente primi modi dicendi per se: conuertens illam non est primi modi. Secundo quia per se

primi modi ppositiones sūt de omni. primo posteriorum: qualis nō est illa. Tertio qz illa non est p̄dicatio s̄m naturaz p̄io posteriorum 7 colligi p̄t ex Auerro. 6. p̄physicor̄ cō. 15. motum est velocius mobile p̄ se: sed p̄ accidēs est ip̄sibile. puta motū celeste: nō intellige qz per se attributū superiori per accidēs attribuat̄ inferiori. Sed qz nō repugnās rationi formali cōioris rōni formali minus cōmunis, repugnat.

CAd primum dictum est p̄pōnes cōuertit̄: sed nō in p̄pōnes per se: neqz reductiones ad primū modū dōi p̄ se a paulo veneto posite admittūt.

CAd secūdū d̄z litera dicere. qm̄ id cui est idēz icludit illud in sua rōne formali. 7 sic diffinitio est idē formaliter diffinito: 7 nō ecōtra superius est idē formaliter inferiori. 7 nō ecōtra. i. i. s̄ ferētia est idē formaliter sp̄ei. 7 nō ecōtra. ratio enim aīalis non icludit boiem: sed ratio hominis icludit aīal. Nullū aut̄ subiectū est idē formaliter accidētī. licet accidens icludat subiectū in sua diffōne data p̄ additamentū. 7 ea que existis inferioribus collecta sunt 7 dimissa imperfectione deo attributa: inter se 7 ab essentia formaliter differunt. Cōtra oīs hō formaliter est aīal. oīs hō formaliter ē rōnalis: ergo rōnale formaliter est aīal. p̄ns falsū. dixit. n. Aristoteles 6. topicor̄ capite. 8. Si secūdum vnamquāqz differētia aīal predicatur: multa aīalia de specie p̄dicatur. nam differētia de sp̄e predicatur. Rñ^o p̄na nō v3. Similiter nō v3 nulla diuinitas formaliter differt a diuinitate. paternitas est diuinitas. ergo paternitas nō formaliter differt a diuinitate. qz si intelligit maior de omni vel de nullo. s̄. nihil quod est diuinitas formaliter 7c. tunc negatur maior.

CAn deo attributa p̄p̄ia habeant infinitatē. Rñ^o qd̄ apud philosophos p̄supponit que negat sc̄z infinitatem dei: infinitatē attributor̄. vt dixi in libro de intelligentijs. Sed apud theologos supposita p̄supponuntur: 7 negatiue soluitur questio. qz tantū est vnum pelagus: quo oīa que sunt in eo: infinita sunt.

CAn ista sit p̄ se: hō albus est hō albus. Rñ^o qz non. qz de rōne i se falsa nihil predicat̄. vt de boie irrōnali. 5. methaphysice cō. 34. capite de falso. stat aut̄ illā rōnē esse in se falsam. qz stat nō in esse albedinē homini. nō intelligo in se falsū. qz nō sit verificabile: sed qd̄ falsitatē icludit i

conexione terminorum in cōplexorum. Secundo de ente p̄ accis̄ nihil per se predicatur. Tertio de cōtingētī nihil necessario p̄dicatur. sed illa est cōtingēs. quoniā seq̄tur hō albus ē homo albus: ergo hō est albus. a toto ad partes. vel a parte ad totū. nō curo. si. n. dictionū aggregatio nē consideras: est a toto ad partes. Si vero terminor̄ cōmunitatē: est a minus cōmuni ad magis cōe. tūc cōsequēs est cōtingēs: ergo aīis non est necessariū: neqz p̄ se. qz si arguit̄ predicatur idē de se: ergo vera: ergo necessaria. negat̄ vtra qz cōsequētia. cōcedo tamen qz in intellectu hoīs albi icludit albū: 7 icludit hō. iuxta Aristotele. 5. methaphysice textu cōmenti. 16.

CQuot aut̄ modis diffinitio formalis inuestigatur. Rñ^o quqz modis vel sex. primo vnū nō est de p̄ceptu alterius. vt hō 7 equus: vt vnum predicamētū respectu alterius predicamētī. differētia respectu diuisi: differentie diuidentes inter se: passiones respectu subiecti. nō. n. se q̄d d̄ta tiue icludūt vna alterā neqz passio subiectū. neqz ecōtra. Si. n. diffinitur passio p̄ subiectū. tūc diffinitio est p̄ additamentū. Secundus modus. qz diuersaz sunt diffinitionū. Cōtra sequit̄ superius nō esse idem formaliter inferiori: neqz ecōtra. qz eor̄ diuersae sunt diffinitiones. posset dici qz diffinitiones nō sic diuersae sunt qn̄ vna icludat alterā. quēadmodū diffinita se icludūt sic qz superius clauditur in inferiori. cōcedo igit̄ vt predicti superius esse aliquo modo idem formaliter inferiori. qz icludit in diffōne eius. 7 esse aliquo modo nō idē formaliter illi. qz diuersae est diffōnis ab eo. Tertius modus qz diuersaz sunt descriptionū. Satis faciliter reducere tur tertius ad secūdū modū. Quartus modus qz aliquid est demonstrabile de vno: 7 nō de altero. Quintus modus. qz reduplicabile est aliquid de vno: 7 nō de altero. Sextus modus. qz sub oppositis diuidētibus cadūt. vt hō 7 lapis. quo rū vnū sub aiato: reliquū sub inanimato cōtinet̄. Correlarie seq̄tur qz diffinitio formalis non est totaliter ex natura rei distinctor̄. qz ratio demonstrationis: diffōnis: reduplicationis est eorū que apud intellectū sunt: distinctio. 7 licet scotus hoc negare posset de diffinitione: non tamen de demonstratione: aut reduplicatione.

CUtrū p̄cretū 7 abstractū formaliter differat. Rñ^o Scoti qz nō: sed solū ratione: qz si homo

non est humanitas. nō
sed p̄pter modos sig
cti repugnates. Rñ^o a
humanitas est intellec
nō est hō: nisi quoda
7 ps. 7 sic ex natura rei
currit: humanitas nō cur
ele hō. p̄portionabilite
primari loquit̄ Aristote
Aristoteles etiā. x. me
videt̄ distingere inter
dies vnitatē non mensū
q̄tū datam p̄iam negat̄
nerat: deus vel pater ge
tia nō est deus vel pater
gat. s̄. nihil qd̄ est essent
p̄ns neqz p̄iam. qz ex
quā faciliter reducit̄
lata. 7 ent̄ sp̄logismus
oportet aduertere ad de
suppositum an forma an
Cūtrū humanitas si
illa predicatio est in mat
qz hō est animal. ergo hu
tas p̄ p̄ia a cōcretis ad
cario primi modi dicēdi
cti. Dōme est qz nō. qz i
natura hoīs. 7 tunc p̄z er
hoīs nō sit natura cuius
natura alicuius animalis
malitas quedam. 7 p̄fer
cedunt qz intellectū homi
et intellectū. ergo forma 7
natura certi dati aīalis. et
tate constituta. qz cū p̄: m
tura sunt eadem: et co
Rñ^o autem Auerrois est
est forma: qua homo est h
forma: qua animal est ani
quo aliquid reponitur in
nere. contra intellectus nō
d̄: ergo intellectus non est
mal. intellectus possibilis
legendi hominis. 7 essendi
p̄ncipio homo est homo
p̄ia a sensu: reliquū non. Rñ^o
est ad aīal intellectu 7 sen
cipio sumitur genus 7 spec

non est humanitas: nō est qz extrema differant: sed propter modos significādi cōcreti z abstra- cti repugnātes. Rñ^o autē Auerrois est qz sic qz humanitas est intellectus hoīs: intellectus autē nō est hō: nisi quodā modo. z differūt sicut totū z ps. z sic ex natura rei differūt. Secūdo qz hō currit: hūanitas nō currit: ergo humanitas non est hō. pportionaliter sicut de pūatione et pūari loquit Aristoteles in post pūcamētis. Aristoteles etiā. x. methaphysice textu cō. 4. videt distinguere inter cōcretum et abstractū dicens vnitatē non mensurare: sed vñū. Theolo- gi tñ datam pñam negāt: essentia diuina nō ge- nerat: deus vel pater generat: ergo diuina essen- tia nō est deus vel pater. qz maior de nullo ne- gat. s. nihil qd est essentia generat. qz si philoso- phus neget pñam. qz ex particularibus nihil se- quit. facilliter reducetur pñā ad terminos singu- lares. z erit syllogismus resolutorius. Sed tūc oportet aduertere ad denominata per opus an- suppositum an forma an vtrūqz zc.

Utrum humanitas sit animalitas. qz sic. qz illa pūcatio est in materia naturali. Secūdo qz hō est animal. ergo humanitas est animalitas pz pñā a cōcretis ad abstracta. vbi est pūcatio primi modi dicēdi p se. Rñ^o Scoti z san- cti Thome est qz nō. qz natura animalis nō est natura hoīs. z tunc p error eoz. qz licet natura hoīs nō sit natura cuiuscūqz animalis. est tamē natura alicuius animalis. z sic humanitas ē ani- malitas quedam. z presertim apud eos. qz con- cedunt qz intellectu homo est hō z hō est aīal ēt intellectu. ergo forma z nā hominis ē forma z natura certi dati aīalis. etiā loquēdo de quiddi- tate constituta. qz cū pūcipia intrinsece consti- tutiua sunt eadem: ēt constitutum est idem. Rñ^o autem Auerrois est qz sic. qz humanitas est forma: qua homo est homo: z animalitas ē forma: qua animal est animal. z eodē pūcipio quo aliquid reponitur in specie reponitur in ge- nere. contra intellectus nō est pūcipium sentiē- di: ergo intellectus non est quo animal est ani- mal. intellectus possibilis autē est pūcipiū intel- ligendi hominis. z essendi eius. ergo nō eodem pūcipio homo est homo z animal. z vñū acci- piū a sensu: reliquū non. Rñ^o animal equiuocū est ad aīal intellectu z sensu. z sic ab eodem pū- cipio sumitur genus z species: vt libro secundo

de elementis declarati.

Ista distinctione formali vsus sum in glo- sis marginis in libro de intelligentiis quolibeto tertio. intellectus est vnus: formabilia vero mul- ta. i. apta intellectu formari. qz ibi est vñum for- maliter. s. vna forma: z multa māliter. i. multa corpora formabilia intellectu. Dixi ēt in libro de vniuersalibus. diuersaz potentiaz obiecta for- maliter distinguūtur contra Scotistas cōceden- tes intellectu nostrū habere idē obiectū māliter z formaliter cū voluntate puta ens. hoc autem Aristoteli nō consonat ponenti actum pro obie- cto intellectus: z bonū pro obiecto voluntatis seu appetitus. vt. 2°. phisicorū z. 3°. de aīa colli- gi potest: z primo ethicorū zc.

Caput. 23. de distinctione reali.

Distingunt rem essentie z rem existē- tie. sed non opz. qz non differunt nisi noie. sed subsistētia est minus cōmu- nis qz essentia vel exñā. qz solum substantia sub- sistit. z tñ accñā existunt: z nō subsistunt. ponūt regulā. Eadē realiter sunt que ab invicem sepa- rari non possunt. distincta vero realiter quozuz vñum sine altero existere pōt: etiam per potē- tiā diuinā. vt efficiens z effectū. qz nihil efficit se. z producēs z productum. qz nihil pducit se. generans z genitum. qz nihil generat se. z pz qz deductio est icōpleta. qz debent p̄bare sepa- rabilitatē effecti ab efficiēte: geniti z generantis: pducti z producētis zc. neqz sufficit dicere qz vñū nō est alter. Distinctio igitur realis est re- rum distinctio. Illa sunt res quoz vñū sine alte- ro existere potest. Correlarium differt non idē- titas a distinctione. ideo non identitas realis differt a distinctione reali. quia tu z chyme- ra non estis idēz realiter: et tñ nō differtis rea- liter. qz chymera nō est res. dixit. n. Aristoteles 7°. phisicorū textu cōmenti. 31. aut oīro nō idē. Intelligēs non idētitatē eē ampliorē alteri- tate. iō neqz tu differs re ab hoīe generando. z pñter duo idiuidua possibilis existere: que non existunt: nō differunt re. Tertium correlariū. subiectum z p̄pria passio sunt idem realiter. z cōsequenter celum z eius quātitas: lumen: mo- tus: figura sunt idēz realiter. apud philosophū: lz non apud theologum. Correlariū quartum. omnes differentie essentielles sunt idem reali- ter illis quozuz sunt differentie. Similiter mo

di intrinseci. similiter superius et inferius. Sed hoc apud philosophos non conceditur. dicente formas res esse dicitur. sed Scotus intelligit differentias concreta genus formaliter dividit ut aiatum et. Correlarium quintum. negationes inter se et privationes inter se: et negationes a privationibus; aut e contra: non realiter distinguuntur. Vbi recordare diversitatis theologorum a philosophis concedentium accidentia sine subiectis existere posse. et sic inter illa cadit realis distinctio. Dicit autem philosophus. nullum accidens a substantia ei subiecta realiter distinguitur. non enim separari possunt: ut dixit Aristoteles primo physicorum textu commenti. i. 4. Et Averrois. 4. physicorum co. 32. et subdit ista dispositio. scilicet non posse separari est omnium formarum: quae existunt in subiecto. Recordare secundo diversitatis inter Thomam et Scotum. quia vult Scotus materiam existere posse per potentiam divinam sine forma. et sic materiam et forma realiter distinguunt. Vult autem sanctus Thomas oppositum. Averrois autem opinio in hoc est opinio sancti Thomae. Nota tertio quod cum compositum corrumpitur. et forma eius desinit esse: non est separatio de qua est sermo nunc. quia in separatione proprie operatur utrumque esse. arguit. n. Averrois 4. physicorum commento. 18. corrumpitur locus: ergo non separatur a locato. vbi Scotus non sic stringeret faciat enim deus de forma quidquid vult aut facere possit: remanente materia prima non formata: habetur realis distinctio materie a forma: cum utrumque est: ex eorum separabilitate vel separatione: et non identitas eorum: cum unum illorum non est.

¶ Hic modus declarandi realem distinctionem aliqua declaratione indiget quid. scilicet per separabilitatem intelligat. quia corruptio non satis ampla est. ideo arguo contra ipsos. primo quia duo correlativa separari in esse non possunt. quia unum sine altero esse non potest: et tamen realiter distinguuntur. Secundo theologus ponit relationes inter divinis realiter distinctas. similiter et personas: et tamen eas ab invicem ponit esse inseparabiles. quod si dicas. medium est hoc aliquid. cui extremae sunt idem. scilicet divinitas. ergo necesse est extremae scilicet personas inter se: et relationes inter se coniungi. patet consequentia ex regula Aristotelis primo priorum. Ratio licet divinitas sit singulare: non satis est. sed oportet quod medium sit communicabile. ad hoc ut proprie sit aliquid hoc. et sic theo-

logus divinitatem multis personis communabilem ponit. quod non ponit philosophus. vix theologus distinguere potest. Duplex realitas scilicet existentie et subsistentie: et tunc divine persone non realiter distinguuntur realitate existentie: sed bene subsistentie. Ratio si coexistentia relatiuorum esset causa inseparabilitatis eorum: et antecedentia ut cause intrinsece: aut absolute ipsius cause: erit causa inseparabilitatis causati a causa essentiali. et sic totum non realiter differt a parte: neque apud philosophos aliquid inferiorum realiter differet a celo: neque aliquid accedens realiter differet a substantia. Similiter subsequencia naturalis: ut luminis ad lucem esset sufficiens causa ut lumen luci esset idem realiter. videtur igitur separationem unioni esse oppositam. et sic licet deus et causata sic se habeant quod causata esse non possunt sine deo: tamen aliqua causata non sunt deo unita. et sic realiter distincta esse possunt ab eo. ideo alius modus dicendi apertius separabilitatem declarat per veram negationem unius de altero. quonia si deus est imensus: non bene patet separatio causati a deo. et separatio secundum locum nimis est angusta. quia non omnia locabilia sunt. neque separatio in existentia. scilicet unum sit: et non aliter. quia neque omnia sunt contingentia.

¶ Aliquantulum latior est alius modus distinctionis realis. et est vbi unum de altero vere negativiter predicatur. non curando de separabilitate aut inseparabilitate. et tunc consequenter materia et forma realiter dicuntur: subiectum et aliqua propria passio: ut quantitas: lumen: ab aiali celesti cuius sunt. Isti modo loquendi usus sum. in primo libro de elementis dum concessi inter partes essentielles compositi esse distinctionem in re: que tamen sunt multa in potentia: et non sunt multa in actu. Et dum concessi quod quantitas realiter differt a substantia. Et in libro de intelligentiis commento primo. Et in primo de elementis questione. x. dicens. tunc duabus cognitionibus realiter distinctis secunda se cognosceret. et sic praeintelligentia et secunda realiter dicuntur. quae tamen separabiles non sunt apud philosophum sed non sic apud theologum. quia lucifer deum non videt intuitiviter: quem alias vidit. Istam distinctionem intelligunt Aristoteles et Averrois inveniunt ab intellectu. 8. metaphysice textu et commento octavo cum habet pro inconuenienti quod anima sit homo.

Quot autem modis
n potest. Dicunt quod quat
generatur altero non gen
seruo: quod fortis incipit est
pit esse. similiter fortis
cipit esse pater. et tamen h
dem res: quod de se invicem
dicatur. scilicet fortis est pater
quod licet concedat fortis est
esse paternitatem concedo
modus arguendi esset: di
generatur: ergo differunt
est differentia compositi a
compositum vere corrumpit a
na aut forma non. Ego aut
porionabiliter ad praesentia
tendum an de generatione
dum quid sit sermo. Oppo
endi concedo. scilicet sunt simpli
generabilia fuerint. genera
piones sunt eodem. Dixi
7. topicorum capite primo
citer eadem: et generationes
et effectio et corruptio. simi
quocumque subiecto et ratio
praecepta capite. 18. determinat
stoteles intelligendus est. i.
non. n. v. absolute: sunt simp
et generationes. quod de eternis v
cedens: et non sequens. Ter
origatur ab altero: ergo v
ro. hanc consequentiam neg
idem re quod subiectum eius:
a subiecto. patet antecedens
sunt aptitudines. nisi distin
ri ab altero: et si lucere ab altero
num est. aut voluntarium. Qu
separatur ab altero: ergo re
lidas est ad distinctionem re
acceptam concludendum. sed re
di distinctionis realis conclu
cionem quod sit realis distinctio
quod ultra hoc quod unum non sit al
functionem secundum esse. quod
esse sunt. sed medium aptissimi
vere negativiter predicantur: et
est: ergo realiter differunt.
quod differentia dicuntur res: quod al

Quot autem modis distinctio realis venari potest. Dicunt quod quattuor. Primus unum generatur altero non generato. Ista regula non seruo: quia sortis incipit esse pater. quoniam ipse non incipit esse. similiter sortis incipit esse quoniam ipse non incipit esse pater. et tamen hic pater et sortis sunt eadem res. quia de se inuicem vere et affirmatiue predicantur. scilicet sortis est pater. ut suppono. Aduerte quod licet concedatur sortem esse patrem. non tamen sortem esse paternitatem concedo. Sed minus malus modus arguendi esset: diuersis generationibus generantur: ergo differunt re. et tunc aduertenda est differentia compositi a materia et forma. quia compositum vere corrumpitur aut generatur: sed materia aut forma non. Ego autem hanc rationem nego proportionabiliter ad premissam. similiter aduertendum ante de generatione simpliciter aut secundum quid sit sermo. Oppositum tamen modum arguendi concedo. scilicet sunt simpliciter eadem: ergo cum generabilia fuerint. generationes eorum et corruptiones sunt eadem. Dixit enim Aristoteles 7°. topicorum capite primo. Quaecumque simpliciter eadem: et generationes et corruptiones eadem. et effectio et corruptio. similiter autem eadem sunt quaecumque subiecto et ratione sunt eadem ut dixi supra capite. id est. determinate tamen textus Aristotelis intelligendus est. scilicet de generabilibus. non enim. vbi absolute: sunt simpliciter eadem: ergo et generationes. quia de eternis verificabile est antecedens: et non consequens. Tertius modus. Unus originatur ab altero: ergo unum re differt ab altero. hanc consequentiam nego. quia aliqua passio est idem re quod subiectum eius: et tamen originatur a subiecto. patet antecedens de passionibus: quod sunt aptitudines. nisi distinguas inter originari ab altero: et fluere ab altero. Quod satis vanum est. aut voluntarium. Quartus modus. Unum separatur ab altero: ergo re differunt. Iste validus est ad distinctionem realem primo modo acceptam concludendum. sed respectu secundi modi distinctionis realis concludit maiorem distinctionem quam sit realis distinctio. secundo modo. quia ultra hoc quod unum non sit alterum: concludit distinctionem secundum esse. quia separata diuersis esse sunt. sed medium aptissimum est de se inuicem vere negatiue predicantur: et vtrumque illorum est: ergo realiter differunt. et quia non omnia existentia dicuntur res. quia aliqua sunt intentio

certior minor est: et vtrumque illorum est res. et recordare de negationibus aut priuationibus an de illis concedas quod sunt. nec ne.

Caput. 24. de distinctione essentiali.

Identitas essentialis dupliciter intelligitur. vno modo quando aliqua vni essentiali singulari identificantur. et sic inter essentialem et realem identitatem: iuxta scotistas non est differentia nisi in diuinis. quia persone diuine realiter differunt: et sunt idem essentialiter. Extra autem essentialiam diuinam omnia essentialiter distincta realiter differunt: et quaecumque realiter differentia distinguunt essentialiter. Sed apud Aueroism non procedit aliquod illorum. de diuinis patet. quia non concedit distinctionem personarum. ex parte rei. extra autem diuina similitudo coloris et similitudo soni essentialiter differunt: et non realiter quia non sunt res. sed intentiones. Essentialis igitur distinctio diffinitur per distinctionem separabilium. Sed contra quia materia et forma malis non sunt separabilia. scilicet intellectus: quia non causatur a materia: separari possunt. non tamen forma educta de potentia materiae. quia si separaretur. iam non esset educta. quia deus causalitatem materiam non supplet. et tamen essentialiter distinguuntur. quia ratione differunt: et non coincidunt in vna essentiali singulari: et est vnum ab altero dependet. Correlarium non vbi hec ratio. eadem generatione hec generantur: et eadem corruptione corrumpuntur: et non sunt separabilia: ergo essentialiter sunt idem. quia de materia et forma mali verificatur assertio. et ratio est falsus. Essentialiter autem distincta dupliciter intelliguntur. scilicet essentialiter ordinata: et non essentialiter ordinata. Diuiditur autem essentialis ordo in ordinem eminentie. et est vbi vna essentia est maioris nobilitatis quam altera. vel distantior a non gradu entis quam altera. et iste ordo non regit causalitatem vnius ad alterum. Alius est ordo dependentie et apud Scotum distinguitur in dependentiam causalitatis et est quoniam posterius dependet a priori in aliquo genere cause. et est quadruplex scilicet quod quattuor sunt genera causarum: et in dependentia causarum: et est quoniam posterius causatum a prius causato ab eadem causa dependet. Sed hic oportet intelligere de causa per se non autem de causa per accidens. quia causatum per accidens non habet essentialiter ordinem ad suam causam. secundo oportet aduertere. quia admittit Scotus in tractatu de prioritate. dependentiam posterioris a priori sine causalitate eorum. ut passiones ab eodem subiecto essentialiter

liter ordinate fluunt. et prima passio non est causa secunde. et quod non teneo est quod secunda passio dependeat a prima. similiter in causatis ordinate se habentibus non oportet. secundum aut posterius dependere a priori. Tertius advertendum quod efficientium causarum quedam uniuoce agentes sunt: quedam vero equiuoce. et non apparet inter ea: quod eiusdem speciei specialissime sunt: cadere ordinem essentialem. ut inter ignem generantem et ignem generatum. videtur igitur ordinem dependentie esse diuidendum iter ordinem aliquorum in tertio ut inter se ut cause et effectus: et ordinem aliquorum in tertio ut iter effectus ordinate sequentes eadem causas. Quartus advertendum quod etiam dantur cause essentialiter ordinate: que sunt alterius rationis. et non possunt posteriori causare sine prioribus. et diuiditur igitur essentialiter ordinatum per prius et posterius. Aduertendum etiam quod licet res causate sint essentialiter dependentes a deo: potest tamen deus aliter facere: non tamen faciendo quod causata sint. et non dependeat sed faciendo quod non sint alia ab ipso. puta faciendo quod non sint. Quot autem modis distinctio essentialis inuestigetur. dicuntur quod quattuor. Primo quia diuersis generationibus generantur. Secundo quod diuersis corruptionibus corrumpuntur. Tertio quia iuncte sunt separabilia. Quarto quod unus dependet ab altero. Correlarium duo individua eiusdem speciei specialissime essentialiter distinguuntur. ut fortis et platus: siue unum sit causa alterius. ut pater filij: siue non: siue illoz individuoꝝ una esset forma ut de hominibus preceedit Auerrois: siue non. Correlarium secundum due aque permutate quarum quilibet est minima aut maior minima essentialiter distinguuntur. quod licet constituant unam aquam que est totum. tamen separabiles sunt ab invicem et seorsum existere possunt. Alius modus essentialiter distinctioꝝ est. quod sunt alterius rationis. et tunc individua eiusdem speciei specialissime non essentialiter distinguuntur: siue unum sit causa alterius. siue non. siue illa individua sint actu discontinua: siue non. Quot autem modis hec essentialis distinctio inuestigatur. Dicitur quod quattuor primo quia diuersorum sunt predicamentorum. secundo quia diuersorum sunt generum subalternorum. Tertio quia in diuersis sunt speciebus specialissimis. quarto quod unus est causa reliquorum vero effectus. Sed iste quartus modus non est generalis ad omnes causas. quod pater est causa filij efficiens et uniuoca. et sic esse

ctus sunt eiusdem rationis cum causa. et sic non essentialiter distinguuntur hoc secundo modo distinctionis essentialis. licet primo modo essentialiter distinguantur. quia pater et filius in istis inferioribus non identificantur unius essentie singulari. Correlarium quemadmodum Scotus concedens passionem et subiectum esse idem essentialiter primo modo: quod sunt idem unius essentie singulari. concedit quod illa essentialiter secundo modo distinguuntur. quia sunt alterius rationis. ita Auerrois concedit intentionem et eo cuius est intentio esse idem essentialiter primo modo. quia in unam essentiam coincidunt. et concedit illa differre essentialiter secundo modo. quia alterius rationis sunt. ut visio albedinis et albedo et intellectio rei cuius est intellectio. dixit. n. Auerrois. 3. de anima commento. 39. intentio intellectiva eadem est cum re: quam sensus comprehendit in sensato. Differunt tamen. quia Scotus preceedit quod subiectum et passio sunt idem realiter: sed non concedit Auerrois. quod intentio et res cuius est intentio sint eadem res. quia non differunt aliqua realiter nisi utrumque sit res. si autem albedo sit res: et visio eius sit intentio: tunc visio non est res proprie. et sic non proprie realiter differunt. Sed in alio exemplo erit declaratio. quod stat eandem rem esse in diuersis predicamentis: secundum tamen diuersa esse ut caliditas extracta de ligno ab igne: est qualitas. est similitudo vel dissimilitudo: est actio: est passio. et motus. ut ea que les nominamus: qualitas est. ut ea similes vel dissimiles dicimus: relatio est: puta similitudo vel dissimilitudo. illa vero ut ab agente est: actio est: illa vero ut in passio est: passio est. Illa vero ut intendit vel remittit: motus est. 3. phys. 20. Correlarium aliud stat aliquid esse diuersa essentialiter primo modo et secundo modo: et tamen constitucere unam rem: et esse de essentia illius ut materia et forma non coincidunt in unam essentiam singularem neque sunt eiusdem rationis quantum materia per formam et forma per materiam diffiniuntur quoniam correlatiua sunt: et tamen componunt compositum et sunt de essentia illius. et compositum respectu materie identificatur secundum materiam. et respectu forme identificatur secundum formam. et sic coincidere in idem cum aliquo potest esse: totaliter et partialiter. compositum igitur cuilibet suarum partium idem est partialiter. non autem totaliter.

Caput. 25. de distinctione se totis subiective. e Adem se totis subiective sunt: que conueniunt in aliquo potenciali. differunt aut se totis subiective in aliquo potenciali. et sic potest conuenienter prediciter intelligi potestibile per formas aut modos tunc predicabili intelligi aliquid potestiale quod illa sunt idem se totis subiective non habet aliquod potestiale predicabile: illa differunt. Scotus facit distinctionem predicatum. et esse potestiam. volunt. n. ens esse et creatura siue uniuoce denominatur: sed non est ens. Sed alia actualia per differentiam generum generalissimorum: uniuocum potestiale. et proprie includunt nullum genus deo potestiale illa reperta est oria comparationis essentialiter genus idem dicitur ad differentias diuinitate non essentialiter generum dicitur generis est quidam: non autem de differentia dicitur eadem se totis subiective non dicunt eadem se totis predicamenta: de proprie diuine: non curando extra animam. secundum quod uniuocales de se. in potestiam: quod ens dicitur de eis: l. dicitur non tamen est potencialiter subiectum quod subiective est se totis subiective est in essentialiter separatorum. Dicitur a distinctione reali. quod in distinctione separabilitas ritur actualis separatio. et se totis subiective est idem et tunc distinctio se totis subiective non habet eodem idem supposito. Correlarium ad non se totis subiective differunt: quod recipiuntur in causam secundum naturam diuinam et

runt aut se totis ſubiectiue: que non conueniunt in aliquo potenciali. Dupliciter autem intelligi poteſt conuenientia in potenciali ſc̄m q̄ dupliciter intelligi pōt potētiāle. vno modo diuifibile p̄ d̄ras aut modos. z de potenciali q̄ddatiue predicabili intelligitur. z tunc quecūq; h̄nt aliquod potētiāle q̄ddatiue p̄dicabile de ſe illa ſunt idē ſe totis ſubiectiue. quecūq; autē nō h̄bēt aliquod potētiāle de ſe quiddatiue predicabile: illa differūt ſe totis ſubiectiue. Et Scotiſte faciunt differētiā iter aliqd̄ eſſe vniuoce p̄dicatū. z eſſe potētiāle vniuoce p̄dicatum. volunt. n. ens eſſe vniuoce dictum de deo z creatura ſiue vniuoce dictum ſit de illis: ſiue denominatiue: ſed non eſt potētiāle. ideo non eſt genus ens. Sed alia vniuoce predicabilia actuabilia per differentias potētiālia ſunt. z ſic genus generaliffimum; vel ſubalternū dicūt cōceptū potētiālem. z propter h̄c potētiālitatem incluſam nullum genus deuz ſub ſe continet. qz deo potētiālitatis illa repugnat. Similiter ſcienda eſt d̄ra cōparationis generis ad ſpecies: que eſſentialiter genus icludat. z cōparationis generis ad differentias diuiſiuas eius. qz differētie non eſſentialiter genus icludunt. ideo p̄dicatum generis eſt quiddatiue dictū de ſpeciebus: nō autē de differētijs. z ſic ſpecies generis dicūt eedem ſe totis ſubiectiue: ſed differentie nō dicunt eedē ſe totis ſubiectiue ſimiliter. x. predicamenta: dependens z independēs p̄ſone diuine: nō curando qz illud potētiāle ſit extra animam. ſecundū qz ponunt quidditates vniuerſales de ſe: in potentia tñ eſſe extra animā: qz ens dictū de eis: lz eſſet quiddatiue dictum: nō tñ eſt potētiāle. Alio modo intelligitur ſubiectū qd̄ ſubicibile eſt. Et tunc diſtinctio ſe totis ſubiectiue eſt diſtinctio realitatus in exiſtentia ſeparatoz. Differt igitur hec diſtinctio a diſtinctione reali. qz vbi ſatis eſt pro reali diſtinctione ſeparabilitas extremoz: hic requiritur actualis ſeparatio. z ex oppoſito idēitas ſe totis ſubiectiue eſt idēitas realitatis in ex̄na. z tunc diſtinctio ſe totis ſubiectiue eſt alienitas nō vnibilem i eodē idiuuiduo ſubiecto aut ſuppoſito. Correlarium accidentia a ſubſtātia non ſe totis ſubiectiue differunt. qz vniunt̄ cuz ſubſtātia. qz recipiuntur i ea i ſubiecto. Correlarium ſc̄m natura diuina z humana non ſe to

tis ſubiectiue differunt. qz vniuntur in eodem ſuppoſito: vt i filio dei eterno hoc ſecūdū mere theologicum eſt. Correlariū tertium mā z forma nō ſe totis ſubiectiue differūt. qz i eodē idiuuiduo vniunt̄. Dicūt aliq. Correlariū q̄rtū danť aliqua que non ſe totis ſubiectiue ſunt idē: neq; ſe totis ſubiectiue d̄nt. qz homo z equus ſunt idē i ſubiecto remoto. ſ. i mā prima. z differunt i mā ſecunda. Sed hoc nō eſt benedictū. qz lz mā p̄ia eoz ſit eiudē rōnis: nō tñ eſt vna numero. qz diuerſis formis diuiſa eſt. qz ſi ſucceſſiue z multis trāſmutationibus iuenias hominis z equi materiam primaz eandē numero: tunc illud non eſt cū vtriuſq; extremi exiſtētia ſed vno corrupto z altero generato: z ſic non ſubiectiue identificātur. Vbi cōſiderāda eſt vnibileitas i eodē: aut p̄ idētitatē vnus cū altero: aut p̄ iſformationē vnus cū altero. aut p̄ aſſumptionē. Et tunc ſtando i via philoſophoz faciēda eſt differentia i intelligētis: cum querit̄ an ille cū formis mālibus dici debeant ſe totis ſubiectiue diſtingui: querendum. n. eſt an ſit ſermo de intelligētis i eoz eſſe reali acceptis. aut i eſſe eaz iſtentionali. ſ. n. i eſſe reali accipiuntur: non vniuntur cū formis mālibus i aliquo ſubiecto. z ſic ſe totis ſubiectiue d̄nt ab eis. Si autē i eſſe earum iſtentionali ſit ſermo. qz i eaz eſſe iſtellecto i iſtellectu poſſibili cū formis mālibus vniuntur: cū iſtellectus poſſibilis ſelix eſt. ergo idē cū eis ſunt ſubiectiue. Sed tunc dubitatur apud theologum. an tria ſuppoſita diuina ſunt ſe totis ſubiectiue diſtincta. z videtur qz ſic. qz predicata dicta de eis non ſunt potētiālia. vt ens aut deus. ergo nō ſunt idē ſe totis ſubiectiue primo modo. neq; ſecundo modo. qz i nullo potētiāli ſubiecto cōcurrūt: lz. n. eadem ſunt in diuinitate. illa tñ nō eſt potētiāle: neq; ſubiectū. Hic aliq fugiunt dicētes extrema huius diſtinctionis debere eſſe indiuidua. z nō ſuppoſita. ſunt autem p̄ſone diuine ſuppoſita: nō autē indiuidua. Et tñc oīa diuina ſuppoſita iter ſe cōparata dicunt ſe totis ſubiectiue diſtincta. ſed contra in eodem idiuuiduo cōueniunt. qz in deo. ſimiliter dicūt oppoſita diſtingūt ſe totis ſubiectiue p̄ relative oppoſita in diuinis ſunt idē eſſentie determi nētur igitur ſignificationes terminozum iuxta cōdem modū loquēdi auctoz zc. z conſequenter tunc dicatur zc. ſimiliter differentie diuidētes

opposite aliquod genus. vnitas enī generis pre-
dicabilis: licet concluderet identitatem se totis
subiectiue primo modo: non tamen secundo mo-
do. tum quia differētie oppositę: lz dicatur diui-
dere idē genus. illud tñ nō est qđditiue dictū
de illis. Similiter genus subiectum circa quod
opposita fieri habent: nō simul habet opposita:
saltem secūdu eandē partē. lz possit esse qđ ea ha-
beat successiue. z sic opposita dicuntur idem sub-
iectiue. Cōtra quia ex determinatis sequitur
qđ anima z corpus: z vniuersaliter mā z forma
sunt idē subiectiue. similiter homo z albedo. si-
militer intellectus z scia. imo hoc cōcessum est.
contra illa dñt realiter z essentialiter: ergo in
existētia. patet consequentia qđ existētia est
idē essētie. Responsio aliud est vnam existē-
tiā nō esse aliam: z vnā existētiā non esse se-
paratā ab alia. tunc concedo qđ accidentis z
substantie existētie sunt distinctę: sed non sunt
separatę. z apud philosophum aīe z corporis nō
sunt due existētie pprie: sed vna. qđ eadē exi-
stētia: qua forma existit: mā existit: z cōpositū
existit. qđ si duabus existētijs pcedatur illa exi-
stere: quarum vna est in actu: z est existētia for-
mę: alia vero in potentia: z est existētia mate-
rie. Adhuc dicit philosophus illa non separatiz
existere posse. qđ si deus aīam a corpore separat
dat aliā formā materie: qua existat in actu z sic
nō propria existētia tñ materia existit. z sic nō
dicuntur illa pprie esse separatā zc.

Caput. 26. de distinctiōe se totis obiectiue.

Ad se totis obiectiue dicunt de qui-
bus aliquid quidditatiue predicatur.

Intellige idem de vtroqz extremo
rum huius distinctionis quidditatiue predica-
ri. Differunt aut se totis obiectiue ea de quibus
nihil quidditatiue dicitur de vtroqz. ideo disti-
nunt. Distinctio se totis obiectiue est distinctio
extremoz i nullo cōceptu reali quidditatie cō-
uenientium. Sed circa huiusmodi dicta consi-
derandum. qđ sequit aliqua neqz se totis obie-
ctiue dici distincta: neqz idē. qđ capio ens z hoc
ens. z certum est vñ de altero quidditatiue p-
dicari. z certū est qđ istis nihil est cōmune vni-
uocum. ideo non possunt dici se totis idem obie-
ctiue: neqz se totis obiectiue distincta. Secun-
do cōsideranduz est. qđ sequitur qđ deus z crea-
tura sunt idem se totis obiectiue. Similiter z

decē predicamenta. Contra qđ est philosophus
5°. methaphysice capite de eodem. z. r. metha-
physice cōmento. 12. vbi appellat predicamenta
primo diuersa: talia. n. que nō genere conueniūt
diuersa appellatur. differētia enim in aliquo cō-
ueniunt: z etiā differunt. Sed diuersa non dicū-
tur differre: differētia igitur differentijs diffe-
runt: diuersa vero se ipsis differūt. Similiter z
differētie se ipsis differunt. aliter in principijs
distinguētibz iretur in infinitum. iō nisi ratio
ostenderet dari cōposita ex principijs. vt gene-
ratio corruptio z motus ostendunt: concedere-
tur oīa se ipsis differre. aut abscinderetur pces-
sus in infinitum in primo z non in secundo.
An autem diuersitas z differētia coincident i
idem. Dicit Franciscus qđ sic. qđ eadem distin-
ctiōe: qua forme diuersę sunt: species p illas
formas differunt. ego autem dico qđ compara-
ta differunt: ergo z comparationes. tertio consi-
derandum an subiectum z passio se totis obie-
ctiue differant. Similiter modus z quidditas
similiter passiones entis. similiter ens an predi-
cetur de oibus. quarto qđ videtur negata hec di-
stinctio ab Auerro. 7°. physicozum.

Ad primū dico qđ ens z hoc ens sunt idem se
totis obiectiue. z si ens pdicat quidditatiue de
hoc ente: ipsum pdicat quidditatiue de vtroqz il-
lorum extremozum: hec. n. aliquo modo quid-
datiua est predicatio ens est ens. quāuis non
sit proprie primi modi.

Ad secundum alias dixi ens predicari qđditi-
tatiue: sed nō vniuocę: lz analogicę: z predicatū
hoc non esse nisi nomen ad placitum significans
oīa. quāuis i intellectu esset talis terminus. ideo
Aristoteles vult predicamenta esse primo di-
uersa. qđ illis nō ē vniuocū pdicatū. sed analogū.
quod nō naturaliter significat oīa: lz ad placitū.

Ad tertium cōceditur qđ subiectum z passio
non sunt idem se totis obiectiue: sed distinguū-
tur illo mō. Similiter quō modus est qđditati-
idē: dictuz ē supra capite de vno. Similiter an
ens qđditatiue pdicet de oibus. An autē ens ha-
beat passiones. si subiectū psonaliter accipit. pce-
dit. sed si simpliciter accipiat: est difficile pcede-
re. iō opz aduertere ad ea qđ phus. 4°. metha-
textu cō. 5. dicit similiter z Auerrois cōmento
prio ibi. Sed de his suspēdeo ad presens.

Ad quartum aliud est non conuenire in ali-

quoz non conuenire
cto. Negatur primum
sue qđditatiue sit nā
Certe
Trum it
stis sit ordo
distinctio rō
distin^o se totis obiectiue.
tas sit idēitas rōnis. z
ital obiectiua. Inter me
dicit. oīa idēitas rōnis
formalis. qđta realis. qđ
tis obiectiue. septia se totis
māria distin^o sit distin^o
distin^o se totis obiectiue. t
lis. qđta formalis. sexta
Et fm istos ordines se h
latuz. sic qđ maior idēitas
idēitates vel distinctiōes
portionalis. f. distin^o disti
CR^o faciēda ē oīa ite
alia. z cōcōiōe. qđ cōitas
de altera. qđ nō regit mā
cōiōe. dico qđ nō qđ inte-
gis cōe z minus cōe. ne dū
linea pitali assignari solet
dico qđ facere ens oīminu-
tate nō pūit. Qđ at ens oī
b^o nō oīs dēclaratōe dubia
C^o primū dubiū. Arz oīs
distin^o rōnis. Rñ qđ nō qđ
intellectus est distin^o pter
qđ cō. n. abstracto. n. pposi-
nalis est. an oīs idēitas rō-
nā rei. Et pportionalis rō-
tias p opus intellectus est
intellectus. qđ ens rōnis nō ē
capit vt oppositę diuidit
Si at i pcepto qđ pposat. f. n
rōne distiguat. R^o qđ nō qđ
et nā rei. qđ rōne distiguat. qđ
piderare distōe et nā rei d
er nā rei dñt. qđ hec apta sū
rōne distin^o pter op^o inte^o.
ad illa aut videt illa. aut ap
pp^o b^o leg^o illas distōnes f3
dore. qđ nā inferioris ē actua
cōi. z potētiāl^o pteri. z de n
pmeri z potētiāl^o pmeri
i cōi distōnib^o. pcedit tñ i

quo: et non convenire in aliquo quidditative di-
cto. Negatur primum: et conceditur secundum.
siue quidditative sit naturaliter dictum: siue non.

Tertius articulus.

Primum iter distinctiones datas a scoti-
stis sit ordo. sic quod minima distinctio sit
distinctio rationis. et maxima distinctio sit
distinctio se totis obiective. Similiter maxima identi-
tas sit idemtas rationis. et minima idemtas sit idem-
tital obiectiva. Inter medie autem sunt istum ordinem or-
dinem. prima idemtas rationis. secunda ex natura rei. tertia
formalis. quarta realis. quinta essentialis. sexta se to-
tis obiective. septima se totis obiective. Et per oppositum
maxima distinctio sit distinctio se totis obiective. secunda sit
distinctio se totis obiective. tertia essentialis. quarta rea-
lis. quinta formalis. sexta ex natura rei. septima rationis.
Et secundum istos ordines se habeat secundum inferens et il-
latus. sic quod maior idemtas vel distinctio minorem
identitatem vel distinctionem inferat per se bonam pro-
portionaliter. scilicet distinctio distinctionem et idemtas idemtatem
¶ Rationem faciendam est omnia iterum naturaliter distinctionem esse maiorem
alia. et esse conioz. quod conioz requirit predicacionem unius
de altera. quod non requirit maiorem esse. quod tunc igitur ad
conioz. dico quod non. quod inter illas non est ordo sed ma-
gis conioz et minus conioz. nedum quod ibi sit ordo quod in
linea principaliter assignari solet. quod tunc vero ad maximam
dico quod facere ens diminutum esse maximam identi-
tatem non potest. De autem ens diminutum est rationis. Pro-
pter hanc rationem declaratio dubia. 6. ordiate solueda sunt
¶ Primum dubium. Atque omnis distinctio ex natura rei sit
distinctio rationis. Rationem quod non. quod nulla distinctio per opus
intellectus est distinctio propter opus intellectus. ne-
que est. in abstracto. non. proposita est quod. cuius proportio-
nalis est. an omnis idemtas rationis sit idemtas ex
natura rei. Et proportionaliter ratio est quod non. quod nulla idem-
tital per opus intellectus est idemtas propter opus
intellectus. quod ens rationis non est ens reale. neque est. quod
capiunt ut opposite dividunt ens in reale et rationis.
Si autem in preterito quod proposita. scilicet. ut per omnia ex natura rei dicitur
rationem distinguat. Rationem quod non. idem non. ut per omnia distinguat
ex natura rei. quod rationem distinguat. quod stat intellectum non. non.
considerare distinctionem ex natura rei distinctioz. sequitur tamen hec
ex natura rei dicitur. quod hec apta sunt rationem distinguat. quod
ubi est distinctio propter opus intellectus. ante non. aduertens
ad illam. aut videt illam. aut aptus est illam videre. non.
per hanc sequitur illas distinctiones sunt superius et inferius se
habere. quod de natura inferius est actualiter proferre superius vel
conioz. et potentialiter proferre. et de natura superioris actualiter
proferre et potentialiter proferre ipsius inferius. cuius modi
non est in his distinctionibus. procedit tamen non. valere per se. hec

rationem dicitur. quod hec ex natura rei dicitur. quod ite non. natum est
distinguere adunata in esse in ea ex quibus componuntur. quod
uis non. didat in esse. sicut didit in te. manam a forma
Auer. 12. metha. co. 39. et eadem ite dicitur propter in te
non. bis uti. semel uti subto. semel vero uti predicato
ut in syllogismis aut per se. subm autem et pde
catu aliqui rationem tamen dicitur. ut hanc est hanc. Proterea
stat aliqui esse entia rationis. quod nullum esse propter aiaz hanc.
et sic nulla distinctio propter opus intellectus distinguat ut chy-
mera et coceruus. proportionalis huic quod est. an sit
aliqui sint idem rationem. illa sint idem ex natura rei. Rationem quod
non. quod stat aliqui esse entia rationis tamen. et si ex natura rei. ut
chymera chymere copata. quod quod idemtatem ibi
prociat in te. nulla idemtas ex natura rei ibi rside-
bit. Concedo tamen quod si essent aliqui res. quod in te non. di-
stinguere non. posset ab inuicem. quod ille essent idem ex natura
rei. sed in ante videt implicatio. quod eo quod supponit esse
due res. iam videt ibi esse realiter distinctio. posse
tamen multiplicare noia. ut prius hanc et homo. quod
uis non multiplicaretur res.

¶ Secundum dubium. Atque omnia formaliter distincta ex
natura rei differant. Rationem quod non. quod aptior est formalis di-
stinctio quod distinctio ex natura rei. quod multe ite dicitur apud
aiaz formaliter differunt ut sunt et predicatu. maior
et mital et minor et mital et. quod diuersa sunt diffi-
nunt. et tamen ex natura rei distinguat. quod non. hanc esse propter opus
ite. similiter aduerte super priuatoz et negatoz
oia autem ex natura rei differetia formaliter differunt. et
tunc modi oppositi sunt formaliter distincti. ita apte. n.
capit distinctio formalis ut mox distinctionem copbedat
non. non. in ordine distinctionum aut idemtatum ipaz modalez
noiaum. quod si dicat quod aliqui. ut superius et inferius sunt
distincta ex natura rei. et non. formaliter. et proferri ista duo. scilicet.
ens et hanc ens. videt. non. ex natura rei differre. non. autem for-
maliter. quod unum est coniozabile. reliquum vero coniozabile. et
oem quod rationem formaliter dicit in uno est oem quod dicit rationem for-
maliter in altero. Contra superius et inferius. diffi-
nitum totum et ptes sic se hanc quod unum eoz non. includit
alterum in sua rationem formaliter. g. aliqua formaliter disti-
ctionem hanc. 13. non. superius claudat actum in inferiori.
non. tamen inferius in superiori. et 13. diffinitio essentialiter
ter predicet diffinitio. non. tamen diffinitum est de rationem for-
maliter diffinitio. et 13. totum includat pte. non. tamen ps cen-
tialiter includit totum. humanitas autem et rationalitas.
quod quis pervertibiliter se habet. tamen humanitas rationalitas
te includit. non. autem est. apud scotum. sed apud Averroem non.
est ibi nisi nois distinctio. Secundo quocumque duas
rationem formales dicit. illa formaliter distinguat
quod non. est possibile esse duas res sine reali distinctioe
non. duas formalitates sine formaliter distinctioe. sed su

Questio

pius z ferius dicunt duas rones formales: qz n̄ ē possibile vna z eadē rōne formalē eē cōicabilē z icōicabilē. quēadmodū repit̄ i spē z idiuuio. lz n. eadē forma apō Aueroiz sit vniuersalis. s. in intellectu. p̄ticularis at̄ eē. tñ sub diuersis eē ē. s. q̄ diuersas h̄z rones formales. Similiter non ē possibile eadē rōne formalē eē totū z ptes. qz es set p̄stituta z nō p̄stituta. Similiter rō diffinitī ē rō toti? rō h̄z diffōnis ē rō p̄tū. Tertio q̄cūqz dicūt aliā q̄dditatē vel aliū modū intrinsecū: forā liter d̄nt. S; oia ex nā rei distincta dicūt aliāz q̄dditatē vel modū intrinsecū. qz si dicas qz p̄cre tū z abstractū vt hō z hūanitas ex nā rei d̄nt: z nō formaliter. de hō d̄m̄ est supra qz Auer. negat scōz p̄tē. qz lz eadē eēt forā q̄ totū cogno scit: z q̄ forma cognoscit: tñ sb̄ alio eē forma ē q̄ forma cognoscit. z quo totū cognoscit. forma. n. resp̄tū sui est qd̄ est. s. resp̄tū cōpositi ip̄a ē q̄ cō positū ē. Et Scotus negat primāz. Quarto illa q̄ duob' actib' p̄cipiēdi p̄cipiūt: qb' duo opposi sita formalia p̄cipiūt. formaliter differunt. qz di sticta ex nā rei p̄seq̄ h̄zificatio p̄dictioz de eis quoz altez est reale: qm̄ si idē sit obm̄ formale p̄ceptū alio z alio mō: tūc nō sequunt̄ p̄dictiozia ibi. puta cōicabilitas vniū: z icōicabilitas altez. Si at̄ Auerois dicit formā aliter z aliter p̄e p̄tā esse vniuersalē vel nō. hō nō ē ex in intellectu tñ. s. ex obto abstrahibili. dixit. n. Azles. 3. de aia tex. cō. xj. oīno gō sicut res sepabile a mā sic z q̄ circa intellectū sunt z ibi Auerois idem. Si igit̄ sūt due realitates ex nā rei distictē. ille for maliter differūt: z videt̄ p̄ h̄z bō voluisse pō po sterioz capite. s. aialis eē p̄dicat̄ de hoīs esse. sic z dicimus oēz hoīez esse aial: s. non sic sicut vniū est eē. Tūc ad rōne añ oppositū de ente. z hō en te. tūc si differētia idiuidualis dicit modū: ipsa facit formalē distictionē. si nō dicit modū: s. ali ud: a fortiori facit formalē distictionē. p̄portioā li tñ q̄ōni. an oia q̄ sūt idē ex nā rei: sūt idē for maliter. Rñ qz sic. itelligendo de distictione aut idētitate p̄ter opus intellectus. s. absolute rñ dēdo. dico qz n̄ qz hō. z hō sūt idē ex nā rei. q̄ tñ p̄t formaliter rōne differre. puta qz vniū erit in sb̄to. p̄pōnis. reliquū hō i p̄dicato. p̄portionali at̄ qd̄ n̄. Aī oia q̄ sūt idē formaliter sūt idē ex nā rei. Qm̄ ē qz n̄. qz stat aliq̄ idē formaliter ex nā apō aia; n̄ hēre eē eē aiam. vt de fictis dictum est. z de negationibus aut priuationibus. Tertiuū dubiū. A. p̄ si aliq̄ realiter differāt: il la formaliter differāt. Rñ qz nō. qz sortes z pla

to realiter differūt: z nō formaliter: qz eoz eadē est diffō: nō tñ adēq̄te: qz p̄p̄ia diffōne nō h̄nt. qz si dicas p̄p̄ijs formis distingunt̄. qz lz itelle ctus eēt idē i eis: s. iis tñ p̄p̄ijs cogitatus dif ferūt: gō formalr differūt. Rñ p̄cedo qz p̄p̄ijs formis differūt. z sic aliquo mō formaliter diffe rūt. Azles tñ idiuuioz differētial uocauit mā les. Scōo supposita oīna realiter d̄nt. sed for maliter nō i diuinitate: s. relatōe aliquo mō for maliter differūt. Tertio due ptes mae p̄ie ita magne qz sepabiles sint: realiter differūt. p̄z ex eaz sepabilitate: z tñ nō formaliter differūt. qz eiusdē sunt rōnis. neqz formas h̄nt. p̄p̄ias. vey est tñ qz si ille ex̄it: forma vniū ptis nō est for ma alterius. nisi forma eēt idiuuisibilis. vt itelle ctus. si. n. extēsa sit forma: certum qz forma ptis vniū mae nō est forma alterius ptis. nisi forte illa due ptes mae eēt p̄tinue: z eadē forma q̄ libet illaz esset formata. tunc forma potius essz forma p̄tū h̄m̄ partem: non autem absolute. CAn oia foraliter disticta realr differāt. Dico qz nō. qz actio z passio sūt formaliter disticta: n̄ tñ realiter differunt. Tū qz itē idēs formaliter differre p̄nt: z nō realiter. qz nō sūt res. Tūz ēt p̄riuatōes z negatiōes p̄nt formaliter differre. s. nō realiter. Cōtra formalitas est res: gō due formalitates sūt due res: si. n. sūt vna res: tunc nō sūt duo. Scōo oia q̄dditatie disticta reali ter d̄nt: s. oia formaliter disticta sūt q̄dditati ue disticta. Tertio oia p̄ formā disticta realiter d̄nt: sed oia formaliter disticta differunt p̄ for mā. Formalitas. n. s̄be nō v̄r eē aliud q̄z forma CAd primū negat̄ p̄ia p̄na. ad p̄bationē: si sūt vna res: nō sūt due res p̄cedo. cū quo stat qz sūt due formalitates: seu due rationes formales. CAd scōm negatur maior. p̄z de spēbus ex pu tri materia existentibus q̄s stat esse in potentia ad existendum. sūt igitur in potentia. CAd tertiuū formalitas est latius q̄z forma. vñ de in substantia stat esse plures formalitates: vbi tñ est vna res tñ. vt i igne: quod est corpus sim plex: est ratio ignis z ratio substantie. z tamen in eo est tñ vna forma substantialis. aliter ip̄m nō eēt corpus simplex. z sic negat̄ minor rationis. CAn oia: q̄ sūt idē formaliter: alicui: sūt idē realiter illi. Rñ qz n̄. qz mā z forā z p̄ticulari ter aia z corp' cōposito seu hōi sūt idē foraliter qz claudūt i ei' diffōne. z tñ n̄ sūt idē realr hōi. qz ps n̄ ē totū. vey tñ alio mō distictōis realis: q̄ dicit sepabilitatē nō distiguūt realiter. qz non

...sepabilia qz non sta
...mā sit z ex forma z
...magis cōpositū sit. lz d
...CAn oia q̄ sūt idē real
...idē. Dico qz nō. vt su b
...eiusdē sb̄ti: diuersa p̄d
...CAdbitat. 4. Azles
...ter differāt. Dico qz nō
...liter d̄nt. qz sortes est
...de p̄tō distictis: z tñ n
...imicē vey z affirmatiue p̄
...vt suppono. Scōo hō z
...formaliter: z tñ nō reali
...ter differāt. Dico qz nō
...essentially d̄nt. et post
...h̄nt: vniū eē rē: aliō n
...do z itentio eius: z tūc n
...similiter si vtrūqz esset
...albe: z similitudo soni.
...CAn si aliq̄ realiter dif
...differūt. Dico qz n̄. p̄z de
...disticta specialissime. vt lo
...tñ n̄ negat̄ distictio aliq̄ e
...foras mero distictas. S
...tialis distictio negat̄. z tñ
...CAn si aliq̄ sūt idē reali
...ter. Dico qz nō. dictū
...sūt idē realiter: qz nō sūt i
...ritas: quā h̄nt: est accidē
...z subiectū idētificant. z ap
...forma sūt idē: realiter. qz
...differūt essentialiter: qz d
...dit in vniū: nisi p̄ cōpositio
...assump: nō p̄cedit Scot
...iūez: negatiue p̄dicatur z
...CAn si aliq̄ sūt idēz essen
...realr. dico qz n̄. qz eēntialr
...i sit res. qz si sūt res: stat qz
...CAdbitat qm̄. Azles: si ali
...differāt: illa eēntialiter dif
...duo idiuuioz de p̄dicamen
...ne idē sūt: qz in nullo subie
...essentialiter sūt idem. qz e
...ne: z tñ il a aliquo mō sub
...simū s̄be p̄dicat̄ de illis vniū
...formaliter differūt. qz differ
...CAn si aliqua essentialiter
...tis subiectiue differāt. Dico
...disticta essentialiter differ

sunt separabilia quia non stat homo aut compositus: quia ex materia sit et ex forma et est etiam apud philosophum non ita forma: quia compositus sit. Item theologus oppositum procedat.

CAn omnia quae sunt idem realiter alicui sunt illi formaliter idem. Dico quod non. ut subiectum et passio: due passionis eiusdem subiecti: diuersa predicamenta ut actio et passio.

CDubitat. 4. **U**t si aliquid essentialiter dicitur: realiter differat. Dico quod non. quia sortes et albus essentialiter dicitur. quia sortes est de primo subiecto: albus vero est de primo quantitate: et tamen non realiter dicitur. imo de se iuice se et affirmatiue predicatur. ut sortes est albus ut suppono. Secundo homo et equus in potentia dicitur essentialiter: et tamen non realiter dicitur: non enim sunt separabilia: cum non existant: sed cum existant: formaliter realiter et essentialiter dicitur. et possibile est essentialiter distinctio unum esse reale: non: sed intentiones. ut albedo et intentio eius: et tamen non est ibi realis distinctio similiter si utrumque esset intentio. ut similitudo albi: et similitudo soni.

CAn si aliquid realiter differat: illa essentialiter differat. Dico quod non. per de duobus indiuiduis eiusdem speciei specialissime. ut sorte et platone. de quibus tamen non negatur distinctio aliquid essentialis. quia dicunt duas formas numero distinctas. Sed a personis omnibus essentialis distinctio negatur. et tamen distinctio realis procedit.

CAn si aliquid sunt idem realiter: illa sunt idem essentialiter. Dico quod non. dicitur enim. est quia sortes et albus sunt idem realiter: quia non sunt idem essentialiter. quia idem titas: quia habent: est accidentalis. eo modo quo accipis et subiectum identificat. et apud Averroem materia et forma sunt idem realiter. quia non separabilia sunt: quia tamen differunt essentialiter: quia differunt ratione. et non coincidunt in unum: nisi per compositionem unum cum altero. Sed assumptum non procedit Scotus. quia apud ipsum de se iuice: negatiue predicatur et separabilia sunt.

CAn si aliquid sunt idem essentialiter: illa sunt idem realiter. dico quod non. quia essentialiter identificari possunt aliquid quod si sunt res. quod si sunt res: stat quod non sunt una res. sed due.

CDubium quantum. **U**t si aliquid se totis subiectiue differat: illa essentialiter differat. Dico quod non. quia duo indiuidua de predicamento subiecti non subiectiue idem sunt. quia in nullo subiecto puenire possunt. quia tamen essentialiter sunt idem. quia eiusdem sunt speciei specialissime. et tamen illa aliquo modo subiectiue sunt idem. quia generalis sumus subiectiue predicatur de illis uniuoce. et aliquo modo essentialiter differunt. quia differunt numero sunt formas.

CAn si aliqua essentialiter differant: illa se totis subiectiue differant. Dico quod non. quia accipis et substantia essentialiter differunt: et non se totis sub

iectiue. quia subiectum quod est substantia est illud in quo est accipis. verum tamen de istis duobus non predicatur quidditatiue idem: potetiale et sic aliquid modo subiectiue differunt.

CAn si aliquid sunt idem se totis subiectiue: illa sunt essentialiter idem. Dico quod subiectum et passio sunt idem se totis subiectiue et non sunt essentialiter idem. sed diffinitiones: sunt tamen essentialiter idem quia in eandem essentiam coincidunt.

CAn si aliqua sunt essentialiter idem: illa sunt se totis subiectiue idem. Dico quod indiuidua eiusdem speciei sunt essentialiter idem. et non sunt se totis subiectiue idem. non sunt tamen duo indiuidua idem unius essentie singulari. et sic non sunt idem essentialiter illo modo.

CDubium sextum. **A**n si aliquid se totis obiectiue differunt: illa se totis subiectiue differant. Dico quod non. quia subiectum et passio se totis obiectiue differunt: quia nihil quidditatiue predicatur de utroque: saltem uniuoce: et tamen non subiectiue differunt. quia unum est in altero tanquam in subiecto. Secundo quia differentia generis diuisiua cum genere obiectiue differunt. quia quidditatiue uniuoce nihil predicatur de utroque: et tamen subiectiue non differunt. quia in eodem indiuiduo sunt. Item est argumentum de differentia indiuiduali cum specie. Similiter de quidditate et modo illius. Tertio passiones eiusdem subiecti: ut risibile et flebile se totis obiectiue differunt: quia nihil de eis quidditatiue uniuoce predicatur: et tamen subiectiue pueniunt. Quarto si vis argumentum de differentia specifica albedinis et differentia indiuiduali huius albedinis. quia in nullo quidditatiue pueniunt: et tamen subiectiue in eodem supposito pueniunt.

CAn si aliquid se totis subiectiue differat: illa se totis obiectiue differat. Dico quod non. quia homo et brutum se totis subiectiue differunt: et non tamen differunt se totis obiectiue. imo aial de utroque quidditatiue predicatur. sit intellectus uniuersalis intelligens et omnibus speciebus eiusdem generis non coincidentibus in eodem subiecto.

CAn si aliquid sunt idem se totis subiectiue illa sunt idem se totis obiectiue. Dico quod non. quia non oportet coincidentia in subiecto puenire quidditatiue. puenientia tamen in aliquid potetiali quidditatiue dicitur: et sic illo modo idem se totis subiectiue sunt idem se totis obiectiue. quia quidditatiue in potenciali puenientia: quidditatiue pueniunt.

CAn si aliquid sunt se totis obiectiue idem: illa sunt se totis subiectiue idem. Dico quod non. quia non oportet quod quidditatiue conuenientia: conueniat in aliquo potenciali: neque in aliquo subiecto.

Questio

Certū autē est qd si idē se totis subiective i-
portet pueniētā i aliquo potētiali qdditatie
dicto z idē se totis obiective iportet pueniētā
i aliquo qdditatie dicto siue potētiali siue nō.
qd se hnt idētitas se totis subiective z se totis
obiue p3 magis cōe z minus cōe. similt n pueni
re in aliquo quidditatie dicto: z non conueni
re in aliquo potētiali qdditatie dcō. qz a cōio
ri negatiue consequentia v3 ad minus cōmune.
Qones alias solerti reliquo qd cōpationē ista
rum distinctionum interscalarem requirunt.
Atz oīs distinctio sit realis aut rōnis. qz sic. qz
oē ens aut est reale. aut rōnis. g° oīs distinctio. p3
pna a minori affirmatiue. qz dñe sufficiēter di
uidētes. qd est magis cōe. cū diuidūt minus cōe
ipm sufficienter diuidūt. Scdo si res pueritur
cū ente. tūc distinctio realis puerit cū distinctiōe
rez. Tertio oē nō idēz alteri: aut re aut rōne est
nō idē. g° oē distinctū aut re aut rōne distinguit.
p3 pna qz oīs distinctio est nō idētitas. Quarto
oē dñs: aut p opus intellectus differt: z sic rōne
differt: aut pter opus intellectus differt. z sic re.
Quarto datur identitas: q nō est rōnis. qz ipsa
nō est p opus intellectus. neq3 realis. qz nō h3 ex
trema distincta. ergo dat diuersitas: q nō ē rea
lis: neq3 rōnis. p3 pna qz quot modis dicit vnuz
oppositoꝝ in tot modis dicitur z reliquum.
Oppositū. diffinitio diffinitum: quidditas z
essentia: genus species differunt. non rōne tātū.
neq3 re. ergo oportet dare alias distinctiones.
Rñ° **A**zlis. x. metha. tex. cō. 12. oē ens ad qd
cūq3 cōparet. aut idē est: aut diuersus. Et subiū
git **A**uerrois. 3° metha. cō. 2. aut simile aut dis
simile: aut p̄riū: aut nō p̄riū. diuersitas autē est
gñe distinctoꝝ: vel nō. genere aut eadē: distincta
tū: dñia dñr. **C**ōtrarietas at differentiū species
est. oīs igitur p̄rietas est dñia. z nō eō. oīs dñia
est diuersitas: z nō eō. **H**ec aut oīa p̄supponunt
ens diuisū p vnū z multa. qm oīs diuersitas est
multitudo. pnt at reale z rōnis sic capi qz oēm
distinctionē cōprehēdūt. z i hoc sensu pcedit qz
tū argumentū ante oppositū. z possūt sic capi qz
distinctio rōnis est p opus intellectus. z realis in
telligit distinctio eoz: q sunt res seoz: exites
z sic datur aliq differentia pter opus intellectus
nō hntia tātā distinctionē: qz separari possunt.
Ad primū diuisio entis p reale z rōnis nō bñ
sufficit oēs entis significatiōes cōprehendere. qz
entia: q nō sunt: s3 pnt eē. nō sunt rōnis: neq3 rea

lia. sed admissa ea diuisione p sufficienti: admit
titur diuisio distinctionis per illa membra.
Ad secundum aliter capitur reale: cum suffi
ciēter diuidit ens p ipm. qz cū determinat disti
ctionem. vt p3 ex distinctiōis realis definitione.
Ad tertium omne nō idem aut re aut ratiōe
est nō idem: admittitur large sumpta re. z sic cō
ceditur ad quod deducit argumentum.
Ad quartum p3 solutio ex corpore qōnis.
Ad qntū idētitas ē distinctio pter opus itelle
ctus. z cū arguitur: nō h3 extrema distincta: g°
nō est pter opus intellectus. negatur pna.
Atrū distinctio sit aliqd positiuū. qz nō. qz tūc
nulli adueniret: n3 ab aliquo recederet sine mu
tatiōe. s3 relatio aduenit vel recedit sine muta
tiōe. 5° **p**hys. textu cō. x. z. 7° **p**hys. textu cō. 20.
Scdo si distinctio ē: aut finitū ē. z sic nō ē i deo.
aut ifinitū est: z sic ipsa nō est in creatura: z si ip
sa non est finita: neq3 infinita: ipsa nedum nō est
positiuum: sed ipsa non est.
Tertio distinctio nō ē s3a: qz nō s3stit: n3 ē accif
qz tūc plura accña nūero distincta eēt in eodem.
Rñ° positiuū ē. imo relatio aliq sensibilis ē.
qz s3sus rez sensibilū dñias cognoscit: z ordies
eaz. z diuersitates: imo apd p̄spectiuos distātia
inter sensibilia p se. scdo tamen numeratur.
Ad primū pcedit maior. z negat minor. **A**d
Azle z **A**uerrois. volūt qz nō ē necesse qz vtrū
qz eēmoz mutet. z hoc pcedit. z hoc suffic p̄ho
ad pbādū. qz relatio nō p se teriat motū. cū quo
stat relationē nō aduenire sine mutatiōe vel fa
cta i illo cui relatio acquirit: vel i alio. vt dixit
Azles. 8. **p**hys. tex. cō. 9. Si at itelligat arguēs
oē id mutari cui relatio aduenit: vel a quo rela
tio recedit. tunc hoc negatur. z p̄sertim qz re
latio non realiter differt a fundamento.
Ad scdo relatio ē finita vel ifinita rōne sūda
mēti. z sic deo ascribi p̄t: z d̄pēdēti. p̄hus tamen
relationē itra diuinitatē nō ponit. s3 theologus.
Ad tertū aliq sūt idē s3o. qz foraliter dñt. vt
i lacte albū z dulce. qz si dical nō idētitas nō ē pos
itiuū. z ipa ē idē qz distinctio. **R**ñ° negat minor
Idem. n. z non dñs differunt sicut positiuuz a
negatiuo: z nō differēs: z nō distinctū dñt sicut
magis cōe z minus cōe: qz oē differens est disti
ctū: z nō eō. g° oē nō distinctū est nō dñs. z nō eō
similiter identitas z nō identitas p̄dicunt. sed
distinctio z identitas non contradicunt: sed ma
gis accedunt ad naturam contrarioꝝ.

Co: qz pcedit qd de
albedo z nigredo diff
pbat. qz tūc idem eēt
ipossibile. vt. 5. metha
Azles. p3 pna qz iter a
dit dissimilitudo: ergo
cōio: ergo non dissimili
relatio est ibi: idem est
Rñ° cadit iter illa
ergo idē p° bis relatu
s3 rōnis cadit ibi. qz
vñ non est alteri: sunt
sub genere: differunt: z
us rōnis sunt: dissimile
mentū idem: z terminu
nō m̄alter: neq3 pp bo
tudo. quemadmodū ne
do: s3 identitatis p̄ imū
in substantia. scdo aut fun
alijs generibus: cōlitate
Similitudinis aut vñ
Alie relationes sup plu
ueritas eōlital z dissim
maioritas z minoritas c
maioritate z minoritate
irrationales. sub rōnalib
tionem cōiter numerate
laris: suppartiens: multi
multiplex suppartiens. s
tur intrinsecus adueniē
fatis: z extrinsecus adu
tū: sub mō vero mensur
z sensibile z. z quēadm
telligunt relationes fun
mō. ita sub mō potētie
diētes actū z relationes
Cōtingunt aut relati
minis. ut cū binarius qz
est medietas: z unitatis: c
mentū. n. vñ est. s. dualit
res salicet quattuor: z vñ
salicet medietas z duplu
CAliq ex fundamentis
tur ad vñ: ibi est tripla
minus est vñus. s. vñitas.
duo. s. 3. z duo. Alia est di
tis z terminis: vt. 4. ad. 3
CDeologus ponit disti

CS; qz pcedit qd dē differens est distinctus; qd albedo z nigredo differunt: z nō sunt distincta. pbat. qz tūc idem eēt p se p° bis relatu. qd est impossibile. vt. s. methaphysice textu cō. 20. vult **A**zles. p3 pna qz iter albedinez z nigredinez cadit dissimilitudo: ergo nō distinctio. z si distinctio: ergo non dissimilitudo. p3 pna qz si vtraz relatio est ibi: idem est primo bis relatum.

CRñ cadūt iter illa dissimilitudo z distinctio: ergo idē p° bis relatu; negat pna. qz sub diuersis rōnibus cadūt ibi. qz i eo qz entia sunt: quoz vnū non est alterū: sunt distincta. z in eo qz spēs sub genere: differunt: z in eo qz q̄litates alterius rōnis sunt: dissimiles sunt: s; nō est ibi fundamentū idem: z terminus diuersaz relationum: nisi māliter: neqz pp hoc distinctio est dissimilitudo. quemadmodū neqz identitas est similitudo: s; identitatis primū fundamentum est vnū in substantia. scōdō autē fundamentum est vnū in alijs generibus: eq̄litas autē vnūz i quātitate. Similitudinis autē vnūz i q̄l. s. metha. cō. 20.

Alie relationes sup pluralitate fundātur. vt diuersitas ieq̄litas z dissimilitudo. sub ineq̄litate maioritas z minoritas cōtinent. Et sub istis. s. maioritate z minoritate pportiones rōnales z irracionales. sub rōnalibus qnqz species pportionum cōiter numerate. multiplex: supparticularis: suppartiens: multiplex supparticularis: z multiplex suppartiens. sub mō potentie cōtinetur intrinsecus aduenientes: vt pducētis causantis: z extrinsecus adueniētes: vt actiui z motiui: sub mō vero mensura vt scia scibile: sensus z sensibile zc. z quēadmodū sub mō numeri intelligunt relationes fundate tā sup vno q̄z sup nūero. ita sub mō potētie intelligunt relatiōes dicētes actū z relationes dicentes potentiam.

CDistingūtur autē relationes aliquādo ex terminis. ut cū binarius q̄ternario cōparat: cuius est medietas: z vnitati: cuius est duplū. Fundamentū. n. vnū est. s. dualitas: termini. vero plures scilicet quattuor z vnum. z relationes due scilicet medietas z duplum.

CAliqñ ex fundamentis vt cū. 3. z duo cōparatur ad vnū: ibi est tripla z dupla pportio: terminus est vnus. s. vnitatis. Fundamēta vero sūt duo. s. 3. z duo. Alia est distinctio ex fundamentis z terminis: vt. 4. ad. 3. z duorum ad vnum.

CTheologus ponit distinctionē ex cōm. vt

i diuinis pater z filius distingūt paternitatē z filiationē. Fundamentum. n. idem. s. essentia z terminus idem. s. essentia.

CAtz distinctio sit respectiui. qz nō. qz distinctio ē idēritas. qz distincta i aliquo pueniūt. p3 pna a pcreis ad abstracta. Secundo qz tūc distinctio distingueretur. z sic quo eēt qd. z forme eēt forma i infinitū. qd ē impossibile. Tercio qz i eodē essent infini respectus s; qz ad infinita cōparet. In finite. n. sunt ptes p̄tinui: z oi pte maior ē totū. z sic ad infinitas ptes totū cōparat. Rñ° distinctio est ad aliud s; se. iō respectiui ē. p3 pna ex diffōne. scōdō idē z distinctū sūt i eodē respectū diuersoz: g° respectiua sūt pportionalē rōnē facit **A**zles i p̄dicamentis. tertio qz **A**zles. s. metha. vult distinctioz fundatā esse sup pluralitate textu añ. 16. scōdā pna distinctio est relatio diuisiōis. qz requirit cōm esse alterius rōnis. **C**Ad primū dñs est qd requirit puenientia: dū mō vtamur mō loq̄di **A**zlis: s; aliqñ abutitur: nō at distinctū aut diuersū. Est autē dñs minus cōe q̄z diuersū vel distinctū. Ad rōnē negat pna distincta pueniūt: g° distinctio est idēritas: neqz a pcretis ad abstracta: z pna. vbi si ē p̄dicatō p se **C**Ad scōm pcedit p̄tis primū z fm diuersi modo de tñ: s; tertiu icōueniēs negat. qz nō ē sup adde re formā forme in infinitū. iux **A**zles. 2. metha. textu cō. 1. z sic negat pna tertij ex. 2°.

CAd tertiu si relatio differet a fundamēto: sic qz relatio eēt aliqd qd si esset ipz fundamētū. tūc pcederet i infinitū. s; nō est sic. iō si pcedit esse infinita entia sic supaddita vt cōiter pcedit de relatiōib⁹ dū dicūt si ē magnū pōdus infinitas relatiōes portare: nisi i potētia. quēadmodū. n. ptes i p̄tinuo sūt i potētia: ita relatiōes i potētia sūt. z quemadmodū nō est nūerus infini⁹ possibilis i actu: sic n3 relatiōnū nūerus possibilis ē. añs ē **A**ristotelis. 3°. physicoz textu cō. 4. 1. z p° celi.

CAtz ois distinctio sit de gñe relatiōis. qz si nullū trāscendens est de gñe relatiōis. qz nullū restrictū ad gñs est trāscendens: s; distinctio est trāscendēs zc. 2° nullus respectus extrinsecus adueniens est de gñe relatiōis. qz relatio statiz in surgit. z de necessitate nāe vel diuina: positus in eē: his q̄apta sūt referrī: s; nō sic respectus extrinsecus adueniens. qz nō dñr extrinsecus aduenire: nisi qz aliō regrūt p̄ter q̄z cōm i eē posita. vt actio dato actiuo. z passio dato passiuo requirit

Questio

approximationem eorum et impedimenti remotio-
nis. et vniuersalem influxum. sed distinctio rationis est re-
spectus extrinsecus adueniens. quia requirit intellectum
comparatum: quemadmodum diuisio etiam requirit. di-
xi vniuersalem influxum propter tres pueros in
camino ignis etc.

CR^o oppositum vult philosophus. 5. metha-
physice textu commenti. 20.

CAd primum distinctio dicitur de predicamento de
nomiatiue non quidditatiue; neque dicitur de vno nisi ca-
piatur ut distinguibile. quia distinctio ad alterum
est. stat autem tantum vnum esse acceptum absque compa-
tione eius ad alterum. consequitur tamen vnum distinctio
vel identitas ut dictum est.

CAd secundum voluit scotus solum relationes intrinse-
cas aduenientes esse de predicamento relationis. et ad-
mitto ei suum modum loquendi. ut tangit argumentum.
et nego primam propositionem assumptam. ut patebit que-
stione sequenti.

CContra distinctio puenit enti antequam descendat in
predicamenta. Secundo distinctio circuit omne genus.
Tertio distinctio puenit deo: quia ipsa est transcendens.

CAd primum puenire enti antequam descendat in. x.
predicamenta potest bonum sensum habere. scilicet quia predi-
camentorum quoddam est absolutum: quoddam vero
respectiuum. et hoc conceditur. Si autem intelligitur
aliquid preter opus intellectus esse diuisibile: aut
predicamenta non immediate et sufficienter diui-
dere ens: negatur ymaginatio illa.

CAd secundum circuire omne genus intelligi potest quod re-
latio quidditatiue sit in pluribus generibus. et
hoc negatur. alio modo quod nominet omne ens cuius-
cunque generis fuerit: siue intrinsece nominet il-
lud: siue extrinsece. et sic conceditur.

CAd tertium negatur prima. genus enim relationis ana-
logum esse conceditur: quemadmodum multa aliorum
generum analogia sunt. ut substantia: quantitas: qua-
litas: actio: passio: quoniam: vbi: situs. apud philosophum autem
hinc celum non ascendit. theologus autem hoc non nega-
ret. et sic sub genere relationis relationes deo at-
tribute facillime contineri possunt.

CUtrum predicamenta realiter dicantur. realiter dif-
ferre. hic intelligitur vnum vere negatiue de alio
predicari ut substantia non est quantitas.

CR^o ex Aristotele. 3. physicoz quod non. ut patet
de actione et passione. Scotus Aristotelem glossat
de actione per re acta. et illa non est predicamentum apud
ipsum. Sed ipse sibi fingit respectum passivi transmu-

tati ad agens transmutans esse predicamentum
passionis: quem respectum Avicenna in nullo predicame-
to ponit nisi relationis: sub modo potentie et actus
enumerans potentialem ut calefactiuum et calefacti-
bile et actualia ut calefaciens et calefactum.

CContra in predicamento nominat Aristoteles calefie-
ri esse in predicamento passionis.

CR^o calefieri dicitur caliditate fluentem. et illa est
passi. respectus autem consequitur: et de predicamento
relationis sunt. ut patet ab Avicenna. 3. phys. co. 3.
enumerante respectum agentis et patientis in predica-
mento relationis diuidendo relatiua sub potentia et
actu. et in predicamento agere et pati. idem figuratum
Scoti est ad distinguendum relationes de ad ali-
quid a respectibus sex principiorum: per esse intrinsecus
aduenientes. vbi alij respectus sex principiorum sunt
extrinsecus aduenientes. Intentio enim philosophi
fuit idem in duobus predicamentis esse ponendum. ut quali-
tas ipsa passio est de predicamento actus et passiois etc.

CDe figura autem dubitauit scotus an differat a
superficie. et sic non est clarum apud ipsum predica-
ta vnde quaque realiter differre. Sed de figura
dubitandum non erat. vbi Aristoteles determina-
uerat quod non dixerat. n. 2. de anima textu co. 135. ma-
gnitudo enim quedam et figura est. et Avicenna ibi fi-
gura enim est quantitas cum aliqua qualitate. et hoc
tenet et Albertus magnus. Materia dixi in li-
bro de elementis ut potentia substantia pertinere ad
predicamentum substantie. ipsa vero ut potentia quan-
titas est de predicamento qualitatibus etc.

CAn autem relatio differat a fundamento dicitur
quod non. idem non differunt predicamenta realiter: sed
formaliter. quia non quidditatiue de se inuicem pre-
dicantur. Tamen tamen habent predicamenta distin-
ctionem quod inuicem non sunt transmutabilia ut di-
xit Avicenna. x. methaphysice co. 12. Correlati-
um materia subiecta forme substantiali et accidentali
non est eadem formaliter. quia tunc inter substantiam
et accidens posset esse transmutatio: quod est im-
possibile. quia terminus a quo et terminus ad quem
sunt alterius generis. omnis autem transmutatio est ex
oppositis primis aut priuatiuis. et omnia ista sunt eius-
dem generis. scilicet duo prima et duo priuatiue opposi-
ta. et subiectum eis.

CContra Avicenna. 12. methaphysice co. 25. materia
est materia omnis materie predicamentorum. ergo idem sub ra-
tione qua potentia est in diuersis predicamentis.

CR^o negando consequentiam. quia alia ratio est

materia est subiecta su-
mi. et alia ratione acci-
dem res potest esse in
et Avicenna. 2. de anima
in predicamento qualita-
tionis. per sensum animal est
sensu est qualitas de se
potentia sensitiva. actus
aduertere magna equoca
i vna specie eius est actu
ut autem sensus referat ad
sensus autem ut actiuus
actionis vel passiois pri-
et qualitatibus explicat. Avicenna
to. 145. proportionem in eo quod qual-
itates. sed in eo quod qual-
tas hoc pro quod sequen-
qualitates est fundamentum
relatio eius. Dixit et Avicenna
sensus est in capitulo relati-
63. actio anime videtur esse in
Dicit et Avicenna. 5. Et
de iustitia. ipsa cum accepta
virtus est in capitulo quod
non aliquid. et quod accepta
in capitulo relationis: et ad
vnicuique quod suum est t
Utrum relatio distinguitur
quod sic. quod nihil causat se. se-
lationis. Secundo diuersis
quod stat fieri albedine quod non
de similitudo ipsa incipit e
habetur potest nulla albedo
incipit esse b. albedo. tunc a
limbo esse: sed incipit esse b.
sepabilia: illa re differunt: s-
tio sunt sepabilia. quia corruptio
similitudinis: remanet alb-
similitudo. Quarto omne
ictos: sed relatio est accide-
C^o relatio et fundam-
ens siue intentionale: siue re-
ferunt. patet ex diffinitionibus quod
similitudo est duorum eadem quod
duorum eadem quantitas. Est au-
tudinis qualitas. equalitatis
est philosophus. 5. metha-
similia quorum qualitas vna:

materia est subiecta substantiali transmutatio-
ni. et alia ratione accidentali. Ex his patet quod ea-
dem res potest esse in duobus predicamentis.
et Averrois. 2. de anima com. 125. et 126. ponit sensum
in predicamento qualitatis actionis passionis rela-
tionis. per sensum animalem est naturaliter potest sentire. id
sensus est qualitas de se de specie qualitatis. quod est
potentia sensitiva. actus tamen est de prima eius specie.
adverte magna equivocacionem qualitatis. quoniam
in una specie eius est actus. in alia vero potentia.
ut autem sensus refertur ad sensibile. ipse est relatio.
sensus autem ut activus aut passivus ad genus
actionis vel passionis pertinet. Idem tamen relatio-
nis et qualitatis explicat Averrois. 2. de anima comen-
to. 143. proportionibus in eo quod proportionibus non sunt
agentes: sed in eo quod qualitates: et facit auctori-
tas hec pro questione sequenti. quid dicit eadem res esse
qualitates que est fundamentum: et proportionem: que est
relatio eius. Dicit et Averrois. 3. methaphisicorum. com. 7.
sensus est in capitulo relationis. Et primo de anima com.
68. actio anime videtur esse in capitulo qualis: non quanti.
Dicit et Averrois. 5. Ethicorum capite. 3. loquens
de iustitia. ipsa cum accepta fuerit per modum: quo est
virtus: est in capitulo qualitatis. et dicitur absolute
non ad aliquid. et quando accepta fuerit secundum quod iustitia: est
in capitulo relationis: et ad aliquid. quod iustitia est
unicuique quod suum est tribuere.

Utrum relatio distinguatur a fundamento.
quod sic. quod nihil causat se. sed fundamentum est causa re-
lationis. Secundo diversis productionibus producantur
quod stat fieri albedinem quoniam non est similitudo. deinde
de similitudo ipsa incipit esse: puta incipiat esse a. al-
bedo. postquam nulla albedo profuit: et post per tempus in-
cipiat esse b. albedo. tunc a. incipiente: non incipit simi-
litudinem esse: sed incipiente esse b. Tertio quoniam sunt aliquae
sepabilia: illa re differunt: sed fundamentum et rela-
tio sunt sepabilia. quod corrupto uno extremorum
similitudinis: remanet albedo: sed non remanet
similitudo. Quarto omne accidens differt a sub-
iecto: sed relatio est accidens.

Utrum relatio et fundamentum eius sunt unum
ens: siue intentionale: siue reale. formaliter tamen dif-
ferunt. per ex diffinitionibus quarundam relationum. Si-
militudo est duorum eadem qualitas. Equalitas est
duorum eadem quantitas. Est autem fundamentum simili-
tudinis qualitas. equalitatis autem quantitas. dicitur
enim philosophus. 5. methaphisicorum. textu comenti. 20.
similia quorum qualitas una: equalia quorum quan-

titas una. Tum etiam extra rationem est quod
agens vel rem aliquam: quantumcumque debile: in re
valde distantem imprimat respectum: ut activi ad
passivum: aut distantis ab eo quod distat. Tum quod im-
possibile est quod sub celo est in celum imprimere aliquid
quod non est intentione. imo neque intentione. et dicitur ocha.
in. 1000. mundis poneret similitudo facta albedi-
ne a. in mundo. et sic actione quantumvis methaphysi-
ca appellata si infiniti essent mundi: infinite res pro-
ducerentur. Tum quod impossibile est hominem pone-
re sine dependentia ab anima: a corpore: a deo. Tum
quod si substantia est prior respectu: et dicitur relatio
ab eo cuius est relatio: itur in infinitum. quod quantumcumque
prioritate substantia est prior. et sic ante priorita-
tem est prioritas. Similiter substantia differt a di-
stinctione per distinctionem: et licet in infinitum. et quod Scotus
hoc procedit: quod iste processus est in causis cen-
tialiter ordinatis. si causa formalis. quod distinctum di-
stinctione formaliter est distinctum. et prius priori-
tate formaliter est prius. Tum et si distinguit rela-
tio: tunc aliqua compositionem faceret in illo: in quo esset
cuius oppositum vult Averrois destructione de-
structionum disputatione. 3. dubio. 14. per autem di-
stinctionem formalem relationis a fundamento dicit phi-
losophus per methaphisicorum. textu com. 4. Fortasse duplo
et dualitatem non idem est esse. et dicitur aliqui distin-
ctionem formalem esse ibi. quod duplum in alijs repiri po-
test quod in duobus. ut in quatuor: aut in quadrupla pro-
portione ad duplam comparata. Sed dicitur quod non est ibi
dupla nisi ratione dualitatis. quod quatuor est duo bina-
rij. et una quadrupla est due duple. Et dicitur phi-
losophus. 3. physice. textu com. 19. si motio esset in mo-
tore: movens moveret. aut huius motum non mo-
uebit. et sequitur quod deus haberet in se respectum
et. et cum fundamentum sit prius respectu: causatum
erit prius causatione. et causatio est simul natu-
ra cum causa: ergo causatum erit prius quam causa forma-
liter. sed de hoc non est cura. quod est quod com. rei: et ro-
ni formalis. quemadmodum est de hac alia: creatura
sine deo intelligitur. et relatio sine fundamento non
intelligitur. ergo maior esset dependentia relationis
a fundamento quam creature a deo. quod impossibile.
Ad primum in nullo genere cause concurrunt fun-
damentum ad relationem: nisi forte materialiter. sed hoc
non. quod accidens non habet materiam propriam. quod si materia habet
subiectum eius habet fundamentum autem et subie-
ctum differunt. paries enim albedinis est subie-
ctum: et albedo est fundamentum relationis si-

Questio

militudinis, aliud vero album dicitur terminus relationis, quod si volueris respectibus inuenire aliam materiam ultra subiectum procedat quod fundamentum est dispositio ut subiectum subiciatur: id fundamentum se tenet ex parte materiae: sed non est tanta distinctio inter hanc materiam et id cuius est haec materia quod realiter differant, quemadmodum procedit Scotus subiectum passioni suae, realiter tamen identificatum passioni. Et theologus relationes in diuinis dicit idem essentiae, et ibi non esse materiam neque eam, more latinorum loquendo.

Ad hunc stat albedinem esse: quoniam ipsa non est similitudo illius, quod illud non est, quod albedo incipit esse per generationem huiusmodi quod: relatio autem non per se terminat motum, et hoc ostendit formalem inter illa distinctionem. Ubi non quod si relatio distingueretur a fundamento, ipsa sua propria generatione huiusmodi quod incipit esse, et sic ipsa terminaret motum per se, immo quod plus est, forte ex parte albo ut quattuor platone albefacto ut quattuor, ibi esset similitudo acqilita et sic oportet dare motum assimilationis, et per hoc procedere ut scotiste procedunt: est a doctrina philosophi recedere, immo dato albio quod quattuor: eo remisso in albedine: ibi esset duplex motus, vnde remissio albedinis alter intensiuus seu intensio similitudinis. **Ad idem est igitur ibi esse vnum motum:** tantum puta in qualitate, quoniam respectus persequitur non est cura per motum, quod facta variatione in fundamentis, aliud est esse ad alterum quod prius: absque alio motu, quod non, facere potest nam vno motu tantum: duobus non facit.

Ad tertium: sed albedo desineret esse similitudo huius, quod hoc desineret esse: non tamen dicuntur separari, quod remanentia non est in vtroque extremorum diuisorum, separatio autem desinendo esse sub vno esse, distinctionem non arguit in re.

Ad quartum: relatio non est accis in fundamento: sed in subiecto, quod in proposito albedo non est fortis: neque similitudo est fortis, et sic accidens differt re a subiecto: quoniam relatio non differt re a fundamento, non negatur tamen aliquando relationem de notatiue predicari de fundamento et.

Ad quintum: propria passio differat re a subiecto, quod sic quod nihil caret se: sed subiectum est causa passionis: passio enim fluit a subiecto. **Secundo:** subiectum subternitur passioni: cui passio non substernitur. **Tertio:** subiectum est vnum: passionum vero multe. **Quarto:** potentie anime differunt ab anima: ergo passio a subiecto, per se vel ex simili proportionem, vel a

maiori, quod intimior videtur passio, aut quod potentie sunt passiones anime. **Quinto:** si passio sit subiectum illa non est demonstrabilis de subiecto, per se quia quod medium est causa in essendo et in inferendo quod passio inheret subiecto, per se posterior. **Sexto:** qualitas differt a substantia: sed aliquid passio est qualitas, puta naturalis potentia ad ridendum, hoc vero est substantia. **Secundo:** primo accis differt a subiecto: passio vero est accis. **Ad idem:** intelligo diuersum re, quod ve negatiue predicat de altero. Et passionem propriam intelligo illam: quod quertibiliter sequitur subiectum. **Tunc dico:** si ens huiusmodi passiones: ille sunt eodem subiecto, aliter daret aliquid quod non esset ens, puta passio entis. **Secundo:** si deus huiusmodi passiones: ille sunt eodem subiecto, per se quia, quod aliter in deo esset aliquid quod non esset deus, quod repugnat nature primi principij, philosophus tamen diceret passiones naturaliter sequentes deum esse in celo: non in deo: id differre possunt a deo: quauis nihil sit in deo aliud ab ipso. **Tertio:** nullum subiectum est separabile a passione: quod sunt idem re identitate reali opposita separabilitati, per se quia ex ratione terminorum, per se quia, quod aliter falsificarentur per se ponens seodi modi deo per se, puta ille in quibus predicatur propria passio de subiecto: et per se falsificarentur per se ponens primi modi deo per se, ex quibus demonstratur illa passio, per se quia quod bona ex parte quia: si per se est falsus: autem est falsum. **Quarto:** aptitudines sunt eadem subiecto: sunt, nam respectus quod fundamentales ut albedo est apta esse similis. **Quinto:** causato subiecto: non potest deus non causare passionem, si, nam, deus faceret celum non esse mobile: ipse facere se non esse motiuum celi, et sic destrueret ipse potentiam suam, et per se ipsum. **Sexto:** passio et subiectum eadem ex parte ex parte, et si subiectum generabile sit: eadem generatione generantur, et eadem corruptione corrumpuntur, quertuntur, nam. **Septimo:** aliquid sunt, passionum re differentes a suis subiectis, ut motus primi mobilis: aut quantitas primi celi: aut figura eius, quod si cum nominali aliquo hec procedis esse eadem subiecto: non tamen procederes lucem esse ipsum celum, hec autem omnia propria sunt ipsi celo, quod omni soli et semper insunt, referendo tamen primus motus primam figuram primam quantitatem primam lucem per celo, scilicet scilicet, tertia tertio et cetera, vnde theologus poneret hic separabilitatem vnius ab altero: saltem deus sinente vno separato: ut post diem iudicij erunt celi: quiescentes tamen, deus, passio non est omnino idem subiecto, quod ipsa non est de essentia subiecti, et sic

ipsa non predicatur in primo subiecto: sed in secundo, et sic ordine nature, hoc vult per metaphysice que ad modum possibile et secundo de anima te...
Ad primum: passio non est...
 que non est efficiens est...
 cui non aut fluit passio a sub...
 passio et subiectum: corruptio...
 que passio, quod das formam...
 que forma, de physico co. 3...
 ad idem in re gnata non existit...
 diate tamen forma generati, quod...
 feretia est iter fluere passio...
 re a principijs subiecti, principij...
 natura subiecti sunt illa: quod...
 nam et forma respectu passio...
 ria et forma, sed passiones sunt...
 cari possunt a principijs subie...
 cipia non huiusmodi in intrinsece...
 ad genus et diuam, illa sunt...
 non emanat passio est intellec...
 huiusmodi dicere quod actione meth...
 a subiecto, id sine motu est...
 sed ad principijs huiusmodi est...
 natione potentie actiue, et...
 quod huiusmodi mere quiddita...
 subiecti, quod non, quia risibile...
 eius, R. quod licet non quid...
 ne, Errat, nam, admittentes, quod...
 quod est primatiue ad risibile...
 quod non sit huiusmodi, per se sequenti...
 tunc, quod subiectum est prius passio...
 in per se modo deo per se non est risi...
 boie acceptum in per se modo non...
 non esse risibile in per se modo, per...
 cis de boie aliquando non...
 ro huiusmodi per se aliquando notet...
 ha significas quod non predicat...
 bile de boie, neque vnde sequenti...
 risibilis quidditatiue, quod huiusmodi...
 fortis, nam, nunquam est quiddita...
 ipse aliquando est albus, ut...
 calariter disputatum est de huiusmodi...
 passione vniuersaliter inte...
Ad secundum: inter subiectum...
 tio, dixerunt, nam, huiusmodi et huiusmodi...
 commento, et, neque color...

ipsa non predicatur in primo modo ddi per se de
subiecto: sed in scdo. et sic ipsa post subiectum est
ordine nature. hoc vult particulariter Ayles. xi
metaphysice quemadmodum neque color idem est et
visibile et scdo de anima textu commentum. 66.

Ad primum passio non causatur a subiecto effe-
ctiue. quia naturale efficiens est principium unde motus
oritur. non autem fluit passio a subiecto per motum. sed si
passio et subiectum corruptibilia sunt: generans sibi
generat passionem. quia dicitur forma dat accidentia sequen-
tia forma. 8. physicoz co. 32. et 3. celi co. 28. ac-
cidentia in re generata non existunt nisi a generante. me-
diante tamen forma generati. que fit a generante. scdo dif-
ferentia est iter fluere passionem a subiecto: et flue-
re a principijs subiecti. principia. n. intrinsece compo-
nentia subiectum sunt illa: que sunt causa passionis. vt
materia et forma respectu passionis constituti ex mate-
ria et forma. s. 3. passiones simplicitate subiectoz non
cari possunt a principijs subiecti. quia subiectum prin-
cipia non habet ipsum intrinsece componentia. quia si vadis
ad genus et differentiam. illa sunt in intellectu. a quibus
non emanat passio ex intellectu. solutio autem thomi-
staz dicitur quod actione metaphysica fluit passio
a subiecto. id sine motu est. theologice quod habet in
se: sed principijs Ayles est repugnans. per ex diffi-
nitione potentie actiue. et ipsius agentis etc. Si
quis dicitur hoie mere quidditatiue accepto: an sit ri-
sibilis. quod non. quia risibile non est de quidditate
eius. R. quod sic: sed non quidditatiue. s. 3. denotiue.
Errat. n. admittentes. quod non est risibilis: sed
aptus est priuatiue ad risibilitatem. quia statim se-
quitur quod non sit ho. per consequentiam a reuertibili nega-
tiue. s. subiectum est prius passione. 5. ad minus ho
in primo modo ddi per se non est risibilis. R. aliud est
hoies acceptum in primo modo non esse risibile. et hoies
non esse risibile in primo modo. prius. n. falsa est. signifi-
cans de hoie aliquando non verificari risibile. non cu-
ro siue per ly aliquando notetur tempus: vel non. scda est
va significans quod non predicatur quidditatiue risi-
bile de hoie. neque per consequentiam homo non est
risibilis quidditatiue: 6. homo non est risibilis.
fortes. n. nunquam est quidditatiue albus: et tamen
ipse aliquando est albus. vt suppono. Ad hic parti-
culariter disputatum est de hoie: de omni subiecto et
passione vniuersaliter intelligendum est.

Ad secundum inter subiectum et passionem est distin-
ctio. dixerunt. n. Ayles et Auerrois. 3. phys. tex.
et commento. x. neque color idem est et visibile. et hanc

appellant scotiste distinctionem ex natura rei.
Ego autem distinctionem rationis. quia alia est dif-
finitio passionis quam subiecti.

Ad tertium s. 3. passiones sunt multe. et quelibet
illarum sit res: ipse tamen non sunt multe res: sed
vna. nisi forte capias passiones subiectozum re-
distinctozum. vt risibile et mirabile. et tunc multi-
tudo est ratione subiectozum.

Ad quartum potentie differunt: sed non re: dum
modo non intelligas organum aut complexione
que sunt instrumenta potentie: et non potentia: pote-
tia. n. oculi visus. Aristoteles. 2. de anima tex. co. x.

Ad quintum negat antecedens. quod est predictio
nalis. quia demonstrare dicitur actus intellectus. et sa-
tis est ibi esse distinctionem formalem: que satis est per ha-
bendum terminis demonstrationis. Tum etiam ali-
ud est medium esse causam noticie consequentis. et esse causam
passionis. et s. 3. Ayles dicat medium esse causam. Quod
quod esse causam apud grecos non arguit reale distin-
ctionem iter causam et causam. et in hoc strictius loquuntur
latini. non. n. prederent latini inter personas diuina-
nas causam et causam. quam tamen prederunt greci. vt per in-
vione ecclesie orientalis sub occidentali in p-
lio tpe Eugenij pape quarti celebrato florentie
anno. 1439. pridie nonis Junij in dictione scda.
cuius bulla in camera actuum Bononie reperitur.
latinis litteris a dextris scripta per summum pontifi-
cem sigillata plumbo cum subscriptione. 8. cardinalium
a sinistris et litteris grecis exarata a Joane paleo-
logo romanoz impatore i auro sigillata. Et Ari-
stoteles. 2. de anima textu co. 66. loquens de colore
dixit quod in se ipso habet causam essendi visibile. Et
Auerrois. 2. de anima co. 67. subiectum est causa
predicati in his propositionibus. s. homo est risi-
bilis: color est visibile.

Ad sextum non quodcumque vnus predicamen-
ti re differt ab alio alterius predicamenti.

Ad septimum accidens proprium est passio: sed non
commune neque apparet unde accidens commu-
ne sit re differens a subiecto. communiter tamen
prederit ridere differt ab hoie. s. 3. aptitudo ad ri-
dendum non tamen differat ab hoie. sicut differt ridere.

Atque vitas differat a proprie. va. quod sic. quod esse
et essentia dicitur. 6. essentia proprie ab eius esse
ho distinguunt. Scdo absolutum et respectivum disti-
guuntur. sed essentia proprie potest esse absolutum.
quod potest esse substantia vel substantie. que vitas aut que li-
tates. veritas autem est respectivum. Tertio substancia

tia z accidens differunt: sed propositio potest esse substantia: z veritas eius accens. Quarto relatio z fundamentum differunt: s; veritas est relatio fundata sup. propositione. Quinto subiectum z passio differunt: s; veritas est passio pponis. Sexto causa z effectus differunt: s; veritas est effectus pponis ad minus in genere cause malis. Septimo quicquid quod uno pducto alter non pducit: illa differunt: s; veritas propositionis non pducitur: cum propositio pducit: quia ita illa: cum sit: esse falsam: sed post potest incipere esse vera. Octavo quicquid uno corrupto: alter non corrumpit: illa differunt: sed veritas pponis aliquando corrumpitur: quia propositio manet. ut cum propositio incipit esse falsa. Nono non est transitus de pdictorio in pdictorium sine mutatione: ergo transiente pponere a vero in falsum: mutat propositio. z non nisi recipiendo falsitatem: z p dendo veritatem. ergo illa propositio non est sua veritas. Decimo non identificatur propria vniuersalis: s; veritas z falsitas sunt propria. ergo zc. Undecimo quicquid aliquid opponit vniuersali: quod non opponit alteri. illa differunt. s; vero falsum opponit: z non pponit: ergo zc. Duodecimo tota disunctiua differt a pponere: sicut disunctiua ex duobus pdictorijs coposita: sed pars eius est veritas disunctiue. ergo veritas disunctiue a disunctiua differt. Decimo tertio si sic esset. veritas ex falsis: z necessarijs ex impossibilibus coponeretur. ut si homo est leo: homo est irrationalis. Decimo quarto si sic esset. necessarijs ex contingebus componeret. ut tu es vel tu non es. Decimo quinto si sic esset: falsitas z impossibile ex veris componeret. ut si deus est: tu es. Decimo sexto si sic: veritas est falsitas. ut tu es homo: vel tu sedes: z tu non sedes. quia si nota disunctionis est nota principalis illius propositionis: illa propositio est veritas: z si copulationis nota est principalis: illa est falsa. z falsitas. suppono. n. quod sedes. si. n. non sedes: copulationis est vera. est autem totum sue partes. Decimo septimo si sic: maxime esset illa cuius primarium z adequatum significatum est verum. sed non est sic. quia nulla in chymera esse nihil est. Decimo octavo insolubilis propositio non est sua veritas. Ad oppositum: propositio incipit esse vera sine mutatione sui: ergo ipsa est sua veritas. pars propria. quia si veritas non sit propositio vera: tunc mutaretur propositio: adueniente veritate. pars est falsitas. quia tunc non solum substantia sui mutatione reciperet contraria. quod est contra Aristotelem in predicamentis. Contra Remittendo aliquid esse complexum du

pliciter: entitatiue. quia est complexum: intelligo habere habens partes. 2o significatiue. quia ipse est signum complexi. Altero duorum modorum intelligi potest in presenti. ut homo est risibilis: z econuersio. scilicet propositio copulatiue est complexum significatiue: quantum non habeat verbum suis partibus assertum: aut insertum. Et quantum mentalis: cui dictio illa: econuersio: subordinat: verbum haberet expressum: non tamen propositio habet dictio illa complexum est. s; incomplexum. complexum tamen significans. posset igitur questio formari an propositio mentalis: sicut est complexum significatiue: ita etiam sit complexum entitatiue zc. **C**onclusio conclusio propositio mentalis est complexum formas intellectus. quia non identificatur cuius quod propositionis extrema. ut si propria fuerint: aut dispata ut homo non est equus: aut calor non est frigus: ergo neque tota propositio erit vnum simplex. pars propria. quia totum sine partibus non est. ergo non reductis ad vnum simplex partibus: neque totum in vnum simplex erit reductum. formabit autem intellectum. ut mentalis obiecta sit. An autem sensus formare possit aliqua propositio: tenent prospectum: z cum eis Averrois. quod sic: tamen interiorum quam exteriorum. dixit. n. pars in libro de memoria z reminiscencia reminisci est ut syllogismus quod dicitur. nisi dicas quod syllogismo assimilatur. Sed dicit philosophus ibi syllogizat reminiscens: igitur intelligo syllogismo singulari. quia cogitativa appellauit Averrois ratione particularis ultra id quod dixerat Averrois. 3o. de anima com. 20. auctoritate thomistij appellatis cogitativa rationalis: quia obedit rationi: iuxta Aristotleem 1o ethicorum capite. 18. s. quia particulariter discurrit. Averrois autem. 2. de anima com. 65. dixerat quod iudicare quod istud album est sortis est sentire accidentia liter. Et dixit Averrois. 3. de anima com. 26. ponit Aristoteles similitudinem inter sensum z intellectum in habendo falsitatem. sentire. n. album esse sortem non semper est veritas. Sed alterius nature est propositio: quam habet sensus a propositione: quam habet intellectus. quia ex vniuersalibus propositio intellectus componitur ex singularibus vero propositio sensus constituitur. videmus tamen propositiones vniuersales: z audimus: sed ille ex terminis componuntur: qui sunt res singulares quantum vniuersaliter significant. propter illud quod est in principio qualitatis est incomplexum s; propositio mentalis est in principio qualitatis. pars quia scientia ars zc. sunt habitus intellectus. z sunt de principio qualitatis: z sic incomplexum est. s; non sita

gnificatiue: entitatiue
 or: est ro apud eos q ten
 positione no differre. R
 incomplexi sunt in p dican
 Correlarij ex termin
 singulari z terio nati sig
 possibile facere pponere. q
 scripta: qz termi n ad pla
 neqz sensus ee pot. pp te
 intellet pp terminu sim
 nalter coe ad aliquid: qz
 lo. latia. n. est qz de omof
 C. S. d. conclusio. Nulla
 sit aliquo cognitio: salt
 possibile ee i intellectu aliq
 vel salt ex cognitionibus
 tutum. ps qz pp dubia e
 mino est: z ille necessario
 no intellectu recipere p
 si volitione recipit: illa est
 p. n. Averrois. 3. de aia c
 aie qz coprebedit rez: z de
 mouent aial z est qd app
 pcedens est appetens
 pcedens qd: quantum tot
 ens: qz propositio no esset c
 possibilia. tñ subiectu ex
 tio. qz ipm est nalis similit
 qz terminus in intellectu fu
 cationem: siue annexa illi
 ad placitū: siue no. z dato
 vt dymere. qz ad huc est i
 ex pta notitia ab intellec
 matum intellectus est ac
 gibilis. iō intellectio est: no
 Averroim teneri pot dari
 in intellectu: q intellectio n
 sit cognitioni. ipsa. n. est int
 Apud Averroim. z illud e
 n. Averrois de sensu respec
 de aia cō. 60. non mouet ni
 bensio. qd tñ oportet. si d
 spēs disincta. z pari passu i
 z intellectus noster. neqz te
 gremata appellat. sunt in
 alcatbegomaticis: s; i vo
 nit nobis modū picipiendi
 quid pportionale. dato eti
 p actis intellecte: ad huc in

gnificatiue: entitatiue tñ: z intrinsece: euidenti
 or est rō apud eos q tenēt noticiā ppōnis a pro
 positione nō differre. Rñ° habitū intellectus
 incōplexi sunt in p̄dicamento: complexi aut nō.
 Correlariū ex termino naturaliter significante
 singulari z terio nālī significāte vniuersali nō ē
 possibile facere ppōnē. qz illa si esset vocalis vel
 scripta: qz termi n̄ ad placitū significant: s̄z nālī
 neqz sensus eē pōt. pp terminū vniuersalē. neqz
 itellect' pp terminū singularē: z sic aliquid ē
 nālīter cōe ad aliquid: qd nō est p̄dicabile de il
 lo. satis. n. est qz de d̄mostrāte illō p̄dicabile sit.
¶ Scōda p̄clusio. Nulla est ppō in itellectu: qñ
 sit aliquo° cognitio: saltē h̄z aliqua sui ptē. qz n̄ ē
 possibile eē i itellectu aliqd: qd non sit cognitio:
 vel saltē ex cognitionibus vel cognitione cōsti
 tutum. p̄z qz ppō dubia ex icōplexo aliquo ter
 mino est: z ille necessario est cognitio. qz nihil
 nō intellectionē recipere pōt intellectus. imo si
 si volitionē recipit: illa est itellectio quedā. di
 xit. n. Auerrois. 3. de aīa cō. 52. talis v̄tus v̄tutū
 aīe q̄ cōprehēdit rez: z desiderat ipsam est v̄tus
 mouens aīal z est qd̄ appetitiua. z sic virtus cō
 prehensens est appetens z sic appetitus est cō
 prehensio qdā: quāuis tota ppō nō esset intel
 lectus. qz p̄positio nō esset cognita qz forte est im
 possibilis. tñ subiectū exempli gratia erit cogni
 tio. qz ipm est nālī similitudo alicuius. qz qcū
 qz terminus in itellectu fuerit: nālēm h̄z signifi
 cationem: siue annexā illi habeat significatiōē
 ad placitū: siue nō. z dato qz p̄ceptus esset fictus
 vt d̄ymere. qz adhuc est ibi cōpositio indistās
 ex ptū notitijs ab intellectu cōpositis. oē. n. for
 matiuum itellectus est actus in genere intelli
 gibiliū. iō itellectio est: non. n. apud Ayles aut
 Auerroim teneri pōt dari spēm intelligibilem
 in itellectu: q̄ itellectio non sit. z p̄supposita
 sit cognitioni. ipsa. n. est itellectū speculatiuū
 Apud Auerroim. z illud est itellectio. loquēs
 n. Auerrois de sensu respectu obiecti dixit. 2°.
 de aīa cō. 60. non mouet nisi motu: q̄ est cōpre
 hensio. qd tñ oporteret. si daretur a cognitione
 spēs distincta. z pari passu in hoc incedūt sensus
 z itellectus noster. neqz termini illi q̄ sincathe
 gozemata appellāt. sunt in itellectu differētes
 a' cathegorematicis: s̄z i voce aut i scripto expri
 mūt nobis modū p̄cipiendi itellectus: aut ali
 quid p̄portionale. dato etiam qz res nāles eēnt
 p̄ accōis itellecte: adhuc itellectu speculatiuo

intelliguntur eleuato ab intellectu agente: de
 potentia intellecto actu intellectum faciente.
¶ Tertia p̄clusio veritate ppō mentalis voca
 lis aut scripta est ad aliquid: intellige de vera.
 qm̄ falsa falsitate refertur: nō at v̄tate. Id autē
 ad qd̄ refert: est primarie z adeq̄te significabile
 p̄ ipsam. z de hoc loq̄ns Ayles in post p̄dicamē
 tis dixit. hoz q̄ sub affirmatiōe z negatione sūt
 nulla est ōo. sub esse significatū signo intellige.
 quāuis sit res cā vt oratio sit vera zc. ppōnis. n.
 triplex est significatū. primariū non adequatū.
 vt huius hō est aīal: homines esse. qz ex cōpōne
 terminoz resultat: sed nō ex totali. Aliud est si
 gnificatū adequatum sed nō primarium. vt ho
 mines esse sensitiuū qz p̄uertitur cuz priori: sed
 non resultat ex cōpositione terminoz. z istud si
 gnificatū: animal esse hominē: p̄uertit cuz pri
 mo z adeq̄to significato huius ppōnis homo ē
 animal: vt p̄z ex p̄uersione simplici ppōnum il
 la significatū: non tñ est primū significatū
 eius: s̄z p̄uertēt is illā significatū est. qz nō ordi
 nē illum i cōponibilibus suat significatū: que
 suat significans. z s̄z in itellectu non sit situs.
 qz ipse ē indiuisibilis: ē tamen ibi ordo. qz id qd̄
 dicit de altero p̄supponit illud de quo dicitur.
 Aliud est significatū primarium z adequatū
 z est adeq̄te resultās ex terminoz ordinata cō
 pōne. Iuxta igitur primi z adequati significa
 ti veritatez ppōnis v̄tate attenditur. similiter
 falsitas penes dicti significati falsitatez. Est igitur
 v̄tate ppōnis p̄formitas eius significato il
 lius v̄o p̄ z adequato. falsitas autem difformi
 tas est zc. dixit. n. Auerrois. 2. de aīa cō. 126. ad
 p̄dicamentum relationis p̄inet actio intentio
 nalis. dum de sono dixit qz est intentio z quasi
 est i capitulo ad aliqd: nō in qualitate. dictio di
 stractiua ibi ponitur ad denotandū. qz p̄m prin
 cipale eius esse in relatione est: scōm v̄o accesso
 riū esse qualitas est.
¶ Quarta p̄clusio veritas est idem qz ppō v̄a.
 p̄z ex qōne p̄missa. s. relatio est idē qz fundamen
 tū eius. dixit. n. Ayles in p̄dicamento suhe. naz
 in eo qz res est vel non est: oratio vera aut fal
 sa dicitur. nō i eo qz ipsa sit captibilis p̄riorū. z
 Auerrois ibi. nō qz v̄tate sit aliqd̄ renouatū in
 oratione p̄ se. z falsitas aliud i tpe alio: sicut re
 nouatur albedo i forte: sed veritas z falsitas in
 oratione sunt relatio quedā z proportio: sequē
 tes immutationem rei: in qua est oratio.

CAd primū esse et essentia grammaticaliter differunt. quia unū est verbum: reliquū est nomen. aliter non. et Algazelem dicentē quod homo habet quidditatem ante esse si est et triangulus. et quod eius esse non est substantia quidditatis. quia potest apprehendi intellectu. et adhuc ignoratur an habeat esse reale. et si esse prescriberet quidditatem: nulla quidditas apprehenderet intellectu: ante quod habeat esse. Reprehendit Averrois in destructione destructionū disputatione. s. dubio. 3. et ad argumentū Algazelis respondet. esse commune ad animas et extra animam est quod presupponitur quidditati particulariter accepte. non autem quidditati simpliciter: imo est ipsa quidditas. et probat. quia tunc sequitur quod ens diceret accidens commune. x. predicamentis. et quia istud esset accidens: iretur in infinitum. quia ipsi esse accideret esse. et satis evidens est quod commune enti in anima et enti extra animam non nisi nomen est.

CAd secundum absolutum et respectuum differunt ratione: non oportet quod re.

CAd tertium substantia et accidens differunt formaliter: ex predicamentorum distinctione: sed non oportet quod realiter differant. licet stet aliquod accidens etiam re distinguatur a substantia. et per apud theologos in sacramento altaris. et licet substantia panis perdatur: possibile est tamen apud deum quod non perdat. et remaneret accidens ut albedo: non illi inherens. sed istos casus: neque Aviles: neque Averrois admittent.

CAd quartum fundamentum et relatio differunt secundum esse: non oportet quod per materiam.

CAd quintum aliquod subiectum a certa passione differt modo: non autem subiecto.

CAd sextum causa et effectus non sunt relatio et fundamentum. subiectum. non proprie materia est.

CAd septimum satis est rationis distinctio.

CAd octavum similiter.

CAd nonam mutatio propositionis est a mutatione in alio. non autem quod propositioni acquirat aliquid aut perdat. Sed quia sic erat in re: ubi non plus est vel non sic erat ubi: nunc sic est. similiter de futuro et tempore. non intelligitur et componitur iuxta Avilem. 3. de anima textu com. 22.

CAd decimum non identificatur propria eisdem simul: sed stat quod aliqua propria successively de eodem dicantur.

CAd undecimum per oppositionem illa satis est rationis distinctio.

CAd duodecimum de categoricis principaliter sermo est. de hypothetica autem stat per nomen

inare totam disjunctivam veram. ut disjunctio inter contradictoria. probabiliter tamen sequenter diceretur quod veritas disjunctive est ipsa disjunctiva. et dicitur disjunctiva vera ab eius primario et adequato vero significato. sed primū puto verū. quia significati veritas est propter partem.

CAd decimum tertium stat impossibilia invicem vinciri et ligari per notam rationis. ut ex illis conditionalis vera componatur. ut dixit Averrois. et physicoz commento. 2.

CAd decimum quartum stat disjunctive necessitates esse ex repugnantia partium. quāvis quilibet earum sit contingens. quia non est possibile eundem ab altero contradictorium.

CAd decimum quintum vera possunt male componi. ut cum unū non sequitur ex alio: et tamen ligantur per notam rationis.

CAd decimum sextum illarum propositionum identitas est materialis: non autem formalis. copulativa. non et disjunctiva sunt alterius rationis.

CAd decimum septimum istius nulla chymera est primarium et adequatum significatum est: significatum vero: quāvis nihil sit. quia vere nulla chymera est. quemadmodum cesar fuit: et cesar non est aliquid. differunt tamen. quia aliquando cesar fuit aliquid positivum: non tamen chymera. neque potest esse quod ipsa fuerit aliquid. neque verum significatum est significatum verum: ergo significatum est. per ampliationem in predicato antecedentis existentem. imo non sequitur. ergo significatum est vero. et si communiter proceditur sequens. ad istum intellectum intelligitur significatum est significatum verum. iste. non terminus significatum est ampliativum. sed vero esse ampliativum: licet aliquid procedat: non appet.

CAd decimum octavum negatur assumptum et quāvis sequenter respondendo procederet certum significatum de quo extra casus fuisset coactum esse primum adequatum: quod non est primū et adequatum. illud tamen falsum est: sed proceditur. quia sequens: neque per hoc negatur quod veritas proponis attendatur penes veritatem primi significati et adequati: quod est intentum presens. sed proceditur. sed sequenter respondendo proceditur non esse significatum significatum insolubilis primum et adequatum: et melius. non dixit entilber non dādo illud: quia non est maior ratio de uno quod de altero. quod Paulus venetus. qui voluit signare illud. quia licet posset se a redargutione defendere: illud tamen voluntarie signavit. et oportet ipsius concedere

pones aliud significatum
veritatem quod possibile
An autem intellectu
aliquid in actu: cuiusmodi
intelligitur supra
scilicet certum est quod deus
na nullo modo poterit
ma. Alie autem itelligit
prae sunt in doctrina
componere possunt. quia
tellectus in poterit
affirmative inibilia:
lia. Et vere inibilia:
dixit. n. Aviles. 3. de
aut et fallu. n. iam et vero
quāvis abstractus: per
sue illis assereret: huius
tas per nam earum extr
componere facere posse. licet
non esse repugnantia. sed
videt Averrois. 3. de
est illa est dispositio int
est abstractus: a materia: in h
quāvis non inveniat eis act
per accidens est actio non in
intellectu. quā naturaliter in
27. tertio de anima dixit
intellectu magis admisce
doctrina Aviles et Aver
per earum essentia intelligit
tam formantem illas quod
non autem intellectus in pot
essent eundem: quā non t
gnaret discursus osteder
dices et eundemibus pri
roin. 3. de anima com. 27. dice
tū abstractor est form
sola per quod in extorquet
quod est ipsum: esset et na a
ma consideranda: quā na eēt
dū eēt cur est quod intellectu
lia illa vere inire non poss
est per primū. aut unde ē
scis aliqua obta non iud
aut convenientiam: ut sup
An autem deus gloriosus
genas simpliciter abstra
et per eētā sua: quā in te?

penes aliud significatum attendi propositionis
veritatem quā possibilitatem.

CAn autem intellectus diuinus: aut intellectus
alius in actu: cuiusmodi est intellectus aliarum in
telligentiarum supra possibile: propones habere pos-
sit: certum est quod deus nequaquam formari potest: quod de-
us nullo modo potentialis est: sed est actus purissi-
mus. Alie autem intelligentie in aliquo modo rece-
ptiue sunt in doctrina Auerrois: non tamen complexa
componere possunt: quia tunc intellectus earum esset in-
tellectiuus in potentia: non autem in actu: quia extrema
affirmatiue vniuersalia: sunt et negatiue componibi-
lia. Et vere vniuersalia: etiam false componi possunt.
dixit. n. Auzles. 3°. de anima textu com. 21. in quibus
autem et falsum: iam et verum est. et sic intellectus
quauis abstractus: propones falsas habere possit:
siue illis assentiret: siue non. Nisi dicas intelligen-
tias: propter naturam earum extra materiam et nobile: solu vera
componere facere posse. in extra extremorum vniuersalium
non est repugnantia. sed male componi possent. Et
videt Auerrois. 3. de anima com. 26. hoc velle. dicit
enim ista est dispositio intellectuum: quorum intellectus
est abstractus a materia: in hoc quod semper veridicat:
quam non inueniat eis actio: que est per accidens. actio
per accidens est actio non ita: ut compositio falsa in
intellectu. quam naturaliter inclinatur in verum. et comento
27. tertij de anima dixit veritas in eo. scilicet abstracto
intellectu nunquam admiscet cum falsitate. Sed hoc in
doctrina Auzles et Auerrois non admittit. quia ille
per earum essentiam intelligunt: aut per essentiam incomplexam
tam formantem illas quod omnia sunt intellectioes in actu
non autem intellectioes in potentia. et quia componi quedam
essent euidetes: quod non tunc intelligentijs non repu-
gnaret discursus. ostendens eis veritates non eui-
dentes ex euidetibus principijs. prout est in Auer-
rois. 3. de anima com. 27. dicentem comprehensio intel-
lectuum abstractorum est formatio tantum. et per hanc clau-
sulam per quod non extorquebat ab Auerrois aliquid
quod est in ipso: esset etiam non actus connectens extre-
ma consideranda: quod non est et. quemadmodum consideranda
dum est cur est quod intellectus huius extrema vniuersalia
illa vere unire non possit. ut hoc est ab hoc. sed
est propter primum. aut unde est quod virtus distincte cogno-
scens aliqua obiecta non iudicet eorum diuersitatem
aut convenientiam: ut supra tangebatur.

CAn autem deus gloriosus aut aliarum aliquid intelli-
gentiarum simpliciter abstractarum aliquam veritatem vide-
at per essentiam suam: quam in se non videt per propositionem com-

plexam: est res in qua Auerrois et theologus dis-
sentiuunt. quia Auerrois vult deum suam essentiam intelli-
gere: et non aliud. imo incomplexam et absolute eam intel-
ligit. iuxta sententiam Auerrois. 12. methaphisicorum. 51. dicitur.
Si aliud intelligeret: deus vilesceret. Est autem
theologus ad oppositum. ut in libro de intelligentijs
determinauit quolibet primo. apud igitur Auerrois. solus
intellectus humanus propones habere potest: non autem deus:
neque alia intelligentiarum. Contra autem Auerrois sit
hec conclusio deus. ultra hoc quod cognoscit se ipsum
quod est quodammodo omnia: cognoscit alia a se. Correlari-
um si ita est restringenda propositio Auzles. 12. methaphisicorum. 107.
com. 51. ut eam stringit Auerrois. scilicet melius est non vi-
dere quedam quam videre. scilicet viliora intellectu videte.
quia non est ens ita vile: quod deus cognoscat ipsum. et
sicut alie intelligentie medie probatur tripliciter. et primo
ex natura cognoscetis via ad declarandum homines in felici-
tate experire: cognoscent omnia per deum ut dixit Auer-
rois. 3. de anima textu com. 36. dicitur. tunc intelligimus per
ipsum omnia que intelligimus. est quia deus est oium esse et
forma: et licet esset deus finis et efficiens: hec tamen sunt
rebus extrinseca magis quam sit forma: quauis for-
ma esset idealis aut exemplaris. si igitur deo experire
oium cognitione: quod homo felix est omnia cognosces: aut
potest omnia cognoscere: a fortiori deus omnia cognoscat.
sit igitur homo deo omnia cognoscit: ergo deus deo omnia
cognoscit. per sententiam a maioribus affirmatiue. et confirmat
ex proportione intellectiois ad intelligentem. quia melius
proportionaliter intellectu: quod deus est: intellectui diuino
quam humano. ergo si humanus intellexit illa intellectioe ali-
quid videt: sequitur deum eadem intellectioe illud omnium
videre. Confirmat et est fundamentum quo incessit Al-
bertus magnus. 12. methaphisicorum. quia artifex cognoscit
artificium: quod facere intendit. ut per experientiam. et tamen ar-
tifex non habet in mente sua nisi formas artificij. Et
Auerrois dixit. 7. methaphisicorum. 30. quod non est in anima
artificis ex generato: nisi forma tantum: que per generati. et ideo
artificium non est nisi forma generati: non aggregatum con-
gregatoe materie et forme. declarauit autem Auerrois
conuenientiam et differentiam dei ad artificium. 12. methaphisicorum.
44. et dixit Auerrois in libro de sono et vigilia. Et cum
ista individua habeant deterioratum esse: necesse est ut
natura eorum sit intellecta apud formam abstractam: cuius
proportio ad illam est sicut proportio forme artificij
ad artificiatum. Secundo ex natura forme seu cognitionis.
Nisi forma est cognitio materie deus est forma oium
aliorum a se. ergo deus omnium aliorum a se cognitio est
probatur maior. quia de tribus. scilicet materia forma et com-

Questio

posito: tenuit Auerrois solum formam recipi i intellectu nostro: et ea mediante alia cognosci. scilicet materiam et compositum. quia forma est quo compositum est: et forma est quo materia est: ergo forma est quo materia et compositum cognoscuntur. dixerunt enim Aristoteles et Auerrois quarto metaphysice textu et commento. 22. hinc spiritum omnia cognoscimus. Et 3. de anima textu com. 38. lapis non est in anima: sed spiritus lapidis. Et super illo textu Auerrois. Et impossibile est ut ipsum ens sit intellectum aut sensatum per suam formam: et suam materiam. quia quod lapidem intelligeret: anima esset lapis: et si lignum: lignum: remanet igitur ut illud: quod existit in anima de entibus sit forma tantum: non materia. per autem prima Auerrois. quia quod forma habetur in sua materia: ipsa habetur in suo esse reali. sed anima per te habet formam lapidis in sua materia. ergo eam habet in suo esse reali. apud. n. Auerrois. ubique materia est: ipsa ibi realiter est. quia ipsa non habet duplex esse. et apud eundem quod dicitur: quod est forma presens materiam formabili: informat eam. Minor autem ratio principalis per. 1. deus omnium aliorum a se forma est. quia quocumque entium deus est finis: deus est forma. est enim deus primus finis et prima forma. imo prima sperant procedunt philosophi esse formam inferiorum sperarum: ultra hanc generale comparationem: que est pertinere. quia formam insertionem connectuntur corpora celestia. et sic spirituali comparationem unum alteri esse insertum. Et sic ad unitatem reducitur. Et Auerrois expresse procedit intelligentiam superiorem esse formam inferioris. Hec est libro de intelligentiis. et de orbibus tibi sunt aptissima. declaravit autem Auerrois. 3. de anima com. 36. intellectum speculativum esse materiam respectu intellectus agentis. et esse disponentem intellectum possibilem ad deum recipiendum. et cum due forme in eodem formabili sunt: quarum una est nobilior altera: nobilior est forma minus nobilis. Intellectu igitur formante possibilem: et speculativum intellectu formante eundem. et intellectu a se existente nobiliori quam speculativum intellectus: erit speculativum intellectus ut materia. et presertim quia dispones materia non preparates ad recipiendum se tenent ex parte cause materialis. disponit autem intellectus speculativus possibilem ut recipiat agentem. Et confirmatur ex Auerrois. 3. de anima com. 36. et 2. de anima com. 24. omnis actio attributa alicui pro-

pter aliquo duo existentia in eo: necesse est ut unum sit materia. reliquum vero ut forma. sed agens intellectus et speculativus notitia demonstrabilium conclusionum agerant. ideo agens est forma speculativum. non enim possibile est esse. ratio hec presupponit quod declaratum est in libro de intelligentiis quolibet quarto. scilicet deum esse intellectum agentem. quod per. 3. de anima com. 36. quia voluit intellectum agentem esse ultimam formam in nobis: quia certum est. si ponatur intellectus agens infima intelligentiarum simpliciter abstractarum. ut posuit Avicenna. quia ultra intellectum agentem est forma ulteriores. similiter ponitur ibi intellectum agentem esse per causam. nihil autem est per causam: nisi intellectus primus: respectu cuius omnia alia causa est scilicet. Et vult Auerrois in eodem 36. sciam: qua cognoscitur intellectus agens: esse sciam: qua cognoscitur deus. et quod homo. felix per intellectum agentem intelligens operatur operatione deo propria. Operatio autem deo propria est deus per essentiam dei intelligere: que licet coicetur homini: non tamen desinit esse propria quarto modo respectu dei. quia alio modo cognoscitur deus ab homine quam ipse a se ipso cognoscatur: quia licet ascendat homo per homini intellectum ad gradum sui altissimum. non tamen equatur deo: sed ab eo valde diminutus: ei assimilatur. Confirmatur quia eadem sunt principia cognoscendi et eendi: deo igitur existente quo omnia alia ab ipso sunt: deus est quo omnia alia cognoscuntur. et presertim apud deum: quia principia distinctissime cognoscit. scilicet primam formam: primum finem: et primum efficiens. omnium igitur deus est cognitio. Confirmatur si iuxta Auerrois intellectus divinus aliquid representet inferiori intellectui: puta suum orbem intellectui humano: quem non representet intellectui divino: sequitur illam intellectum non esse divino intellectui adequatam. per prima quia illa intellectio est naturaliter representativa alicuius obiecti. quod non est cognoscibile a deo: quod est impossibile. et sic excedit intellectio illa intellectu illa intellectione cognoscere. et sequitur ulterius quod debilius intellectus aliqua certa data intellectum intelligit aliquid: quod nobilis intellectus non videt per illam intellectionem quod est impossibile. quia maioris luminis et cognitionis est maior intellectus quam vilior. et sic stare eadem intellectione melius habet intelligere deus materiam illius intellectus quam intellectus humanus siue spiritualis fuerit materia: siue non. Confirmatur via Avicenna. 3. de anima textu com. 8. ad ostendendum

intellectum possibilem
non est nisi. quia alia for
mā: quā format. ideo
ipse est cognitio omnium:
cognoscit omnia. quia ipse
se cognitionem habet. R
est cognitio materiam in ite
et potest colligitur s
aia textu com. 25. loquen
patione et habitu. d
tia cognoscens. deus aut
per rationem hanc ex rōnib
tellectione excedere ip
et aliquid videre debile i
ne quod nobilis intellectu
non potest. et auctoritas
tellectu nostro. scilicet poter
tellectibus aliarum intell
diffinitio declarat diffin
bigitur primo. et 6. topic
libet singulare sub diffin
tio: quia ipse esset ex n
diffinitio et quilibet pare
finitio composita: est int
universalis. et proprie inte
gregari ex materia forma.
metaphysice com. 37. Quon
universalis. et forme uniu
gati ex materia et forma
tio est unum cum diffinitio
ipsa diffinitio que est for
quod est habens formam
Tertio ex natura obiecti
omni suo intellectu adeq
ad eius intellectu cognosc
cognoscibile: ab eius itel
esse principium et causam omnium
le ex parte dei: ergo a deo
esse non potest: nisi deus cau
satur Auerrois deum cog
tes respectu. Contra quia
respectu cogniti: cum non
omne esse ipsius obiecti.
obiecti. scilicet absolutum et res
intelligente obiectum. he
ter obiectum excederet o
tur in partibus naturalibus iuxta po
sit intelligentias: deus no

intellectum possibile cognoscere se ipsum per alia: non est nisi. qz alia formant ipsum: et forma ostendit mām: quā format. ideo deo existere forma omnium: ipse ē cognitio omnium: iō ipō semet cognoscente: ipse cognoscit oīa. qz ipse est intellectus: qz oīum apud se cognitionez hz. Rūdi alias p Auerroem. Forma est cognitio mām in intellectu apro cognoscere aliud et potētiali. colligitur solutio ex Aristotele. 3°. de aia textu cō. 25. loquente de intellectu cognoscente priuationē ex habitu. dicente opz ipm esse potentia cognoscēs. deus aut nō est potētia cognoscens. et p3 rñsionē hāc ex rōnibus p̄tactis reprobari. puta i tellectionē excedere ipsum itellectū cognoscentem et aliqd videre debilē itellectū p aliquā itellectio nē qd nobilis intellectus p eadē itellectionē videre nō pōt et. et auctoritas Aristotelis ponebat de intellectu nō. s. esse potentia cognoscens: non aut de itellectibus aliaz intelligentiarum. Confirmat qz diffinitio declarat diffinitū. vt ex rōne diffōnis colligitur primo. et 6. topicorū capitibus quartis. et qd libet singulare sub diffinito cōprehēsū est cognitū: quāuis ipm esset ex mām et forma cōpositum. et tñ diffinitū et quelibet pars diffōnis: nisi ex mām sit diffinitio composita: est intentio vniuersalis: et forma vniuersalis. et pprie intelligendo formā: et nō congregatū ex mām et forma. vt dixit Auerrois. 7°. methaphysice cō. 37. Quoniam diffinitio est intentiois vniuersalis. et forme vniuersalis. et pprie nō cōgregati ex materia et forma. Et cōmen. 40. qz diffinitio est vni cū diffinito s̄m p̄dicationem: non quia ipsa diffinitio que est forma: est ipsum diffinitum: quod est habens formam.

¶ Tertio ex nā obiecti intelligibilis: qz deus est obm suo intellectui adequatū. ergo qcqd est deus: ad eius itellectu cognoscit. et qcqd est ex parte dei cognoscibile: ab eius itellectu intelligibile est. S3 esse principū et cām oīum est deus: et est intelligibile ex pte dei: ergo a deo est hoc intelligibile. Quod esse non pōt: nisi deus causata cognoscat. Dicebat autem Auerrois deū cognoscere se absolute: nō autē respectiue. Contra qz defectus est cognoscentis respectu cogniti: cum non comprehendit cognoscēs omne esse ipsius obiecti. duo autē sunt esse ipsius obiecti. s. absolutum et respectiū. ergo a perfecte intelligente obiectum. hec intelligibilia sunt. aliter obiectum excederet operationem. Stando igitur i puris nālīb' iuxta ponatur hec. deus cognoscit itelligentias: deus non cognoscit eas. deus co-

gnoscit orbes celoz: deus nō cognoscit eos: de' cognoscit inferiora: deus nō cognoscit ea: deus cognoscit mūdū: deus nō cognoscit eū. et apparebit manifeste puenientius esse perfectioni diuine cognoscere hec q̄ nō cognoscere hec. imo cognoscere hec illi puenit: nō cognoscere autē hec illi disconuenit. et tunc si tenuisset Ayles id qd Auerrois tenuit: iuxta esset reprehensio Ayles quā facit Gregorius ariminēsis p̄io sen. dist. 35. sed nō apparet Ayle sic tenuisse. cadat igitur rep̄hēsiō super Auerroem. et dicamus nedum cum in puris nālīb' errasse: imo sua ppria fundamenta nō seruasse: a quibus nō exiimus i arguendo: et meliorē fuisse in hoc opinionem themistij qz Auerrois qz primū agēs p cognitionē deducere rez: quā facit. i determinatū finē. et prudētissime agere: et nō cognoscere qd facit: neqz quō facit: neqz amare illud qd facit. absurdissima sunt: et itellectū p̄ter nālīter dispositū regrētia: vt illis as sentiat. dare. n. bonitatē quā maximus amor et maxima bonitas nō amet: p̄ter nām est. similiter dare entitatē: quā maximus itellectus nō itelligat: ē deū p̄ter nālīter disponere. et ipsum ip̄fectū ponere. Similiter dicere qz diuina p̄cipiunt istas: et non p̄cipiūt tēpus. vt tangit Auerrois. 4°. physicoz cō. 100. Laueamus igitur ne ipsum irritādo: potentia illius contra nos prouocemus.

¶ Ad exēplū aut datum p Auerroem de arboze fructus eius regente: et ad debitū finem deducente: et opus suū non cognoscente. verificatū est in nām ex diminutioe arboris: q̄ tñ a nō errāte itelligentia dirigitur in determinatū finē: cognitionē nō admittentis ob eius ip̄fectionez. Deus igitur cā ordinis ē in vniuerso faciens ab eodem agente ex eadez materia fieri. a. effectum ante. b.

¶ Ad aliud exemplum de hoīe: quāuis itelligente. nō cognoscente primū motū: quē facit. s. cordis motū. ex diminutione hoīs ortum est: a posteriori cognoscere incipientis. et nō ad tot aduertentis: sicut ipz aduertere possibile est aut c3: aut ad exteriora itēti. i deo aut nulla est ip̄fectio: neqz diminutio aliqua: neqz in esse: neqz in ordine cognoscēdi: vnde oriānt hec. s. causare: producere: regere: sollicitari p̄seruare: et nō cognoscere: qd causat p̄ducit: regitur vel gubernatur aut p̄seruat. Et qz dicit Auer. opionē themistij nō suare ratiōes Ayles ostendamus qz seruatur. et rōnes Auerrois soluant.

¶ Ad sūdāmētū at Auer. 12. meth. cō. 51. qz forma mālis itelligi nō possit: nisi recipiat: est dōm qd d-

minutū est: qz stat formam materialem comparari ad intellectum respectu cuius illa se habet vt materia: z nō vt forma. z ideo nō intelligitur ab eo respectu: cui ipa se hz vt mā: qz format ipz: imo itelligit. qz format p formā: q̄ ē cognitio. n̄ igit iformat forma mālis itellectū diuinū. s; intelligit a deo. qz format illa res p deū gloriosū. Similr dōz ē d̄ alijs intelligentiis: cum n. ad inferiora cōparent: cū ipse sint actus inferior: si itelligere hnt inferiora: itelligūt illa p suas subas. s; si itelligūt ab illis: intelligētie formare hnt illa. z hoc erit maxime cū itellectu inferiore recipientur. S; si intelligentie medie ad superiores itellectus cōparent: ille superior itellectu vt mā sunt: z nō vt forma. iō ab altioribus itelligērijs itelligi hnt vt māe z potētie. nō aut vt forme: neq; vt actus formātes itelligentia ipsas. iō intē nobiliores itelligūt ea: q̄ sunt minus nobilia z formātur a superioribus inferiora: eo mō quo forma repntat mā: cuius est forma: vt a principio asumptū est. format aut Auerrois vniuersaliter p pōnē hāc. Nīcūq; itellectus itelligit aliud: pficit. S; itelligit mā ab itellectu n̄o: z nō pficit mā ipm. Similiter ēt p̄uatio itelligit: z tñ nō pficit. potētia. n. pficere nō pōt. z qd nō est: pficere nō pōt. Rñ Auerrois assumptū est vtz de p se itellectis cuiusmodi nō sunt p̄uatio: neq; mā. qz p̄uatio p habitū itelligit: z mā p formāz itelligit. Sed p eadē rñsio est ad Auerroim. qz uilia a deo nō p se itelligunt: s; p aliud ab eis. puta p deuz. z sic non opz q̄ itellectū diuinum pficiāt. potētia. n. p aliud itelligitur. actus aut p se. 12. metha. Auerrois cō. 37. omnia autēz alia respectu dei potentia sunt: vt p̄dictuz est. Similiter dōm de imperfectioribus respectu intelligentiarum dependentium.

Ad fundamentū ēt Auerrois qz res māles non sunt in se itellecte: sed vt fiāt itellecte: indigent in itellectu agēte abstrahente formas māliū: z reponēte eas in itellectu. dōm qz vtz est de illis ad itellectū cōparatis: cuius sunt obiectū primū. q̄ est itellectus possibilis. quēadmoduz. n. obiecta de nā sua sunt potētia itellecta: z nō actu. ita cōparari habēt ad itellectū potentia cognoscentem: nō at actu cognoscentem. vt eoz abstrahibilitas fuetur. nō autē cōparādo illas ad intelligentias in actu: quaz sunt obiectū secundariū. Differūt. n. in nā hij itellectus qm̄ qui in actu est: apud se habet: quo hec itelligat: s; itellectus possibilis hoc nō habet: sed pfectionē: qua possibilis itellectus itelligit: ipse ex

pectat ab alio: puta ab itellectu agente. Optime igitur dictum est a theologis de deo qz cognoscendo se cūcta discernit. Volūt tñ theologi Ayles ad suā sniam reducere. Et glosant ipsum dicentē melius est nō videre qdā q̄z videre: de mō videndi. nō aut de obiecto viso. videre itellige: nō oculo corporali: s; itellectus acumine. dicūt. n. oē obm est a deo visum: nō aut oī modo itelligendi: quo obm itelligit: deus ipm itelligit. qz nō modo vili: z recipiēdo: s; nobili z declarauit ego. actūdo obm: nō aut patiēdo ab obo. z dicebat Auerrois destructione destructionuz disputatione. x. dubio. 3. deus sit vniuersalia z pticularia: z nescit. scit modo: quo nō impficitur: z nō scit mō: quo impficitur. Cōtra glosa textū destruit: qz mutat dictionem importātem obiectū in dictionē importātē moduz itelligendi obm. Nō ad fallaciā figure dictionis ptinet. Intellico igit p̄m uoluisse aliqua esse: que a deo nō cognita sunt. hec autēz sunt casualia: aut fortuita: aut mala: q̄ ex necessitate māe p̄tingūt: vt mors z corruptio. Itud colligo ex textu. Si. 12. methaphysice dū Ayles querit. Vtz differt aliqd aut nihil: itelligere bonū aut p̄tingēs. aut incōueniēs meditari de qbusdā. qz p̄tingens d̄ iūctine lectū cū bono facit p̄cipi mala euenientia. nō tñ ex intētionē agentis qz malū nō intenditur: s; ex necessitate māe vt mors zc. aut casu zc. Quēadmodū. n. p̄cedūt Aristotes z Auerrois sollicitudinē diuinā ad p̄prietates indiuiduoz p̄ducendas se extēdere. in qbus cōicāt indiuidua: nō aut ad eas p̄prietates: in qbus indiuidua inuicē nō cōicant. cōicant autem indiuidua vt exemplariter loquar de homine in habere vñū caput: vñū cor: duas manus: duos pedes. zc. nō cōicant autē in gibbo claudo zc. q̄ casualia sunt. vt ex Auerro. 12. methaphys. colligitur cōmento. 37. z 52. ita p̄cedet p̄hs cognitionē diuinā vsq; ad hec venire: quoz est sollicitudo. z nō vltra. vt cōis doctōrū schola p̄fitetur. z sic error Aristotelis a vitate si dei paz distat. s; in phylosophia nāli nō apparet error. imo hinc declaratur quō casus z fortuna sunt cause p accis respectu celi z dei: z non tñ respectu inferioroz causaz. dicere. n. deū intendere z cognoscere q̄ fortuita z casualia ponunt: est dicere repugnantia. qz eo qz itendūtur nō sunt casualia: eo q̄o qz casualia sunt: nō itendūtur. hinc apparet error Auicēne ponētis fortuita respectu causaz pticulariū: non aut vniuersaliū. Sed Auerrois error est grauis. n̄ si restringeretur ad hoc qz opinio eius esset deum

perfecte cognoscere se
nomen eius itellectu
res depēdēt: sed sol
pondētia melius esse
p̄fectionē diuinā spe
esse alto apud deū: non
erronea esset hec p̄f
pa. Sed hec opinio poti
ab Auerro. qz Auerro
aliq̄ logicū argumētū
in p̄tis qz pōt esse scib
q̄ possibile est: si deus
la res est: q̄ pōt esse fin
tis: scibile pōt ee sine sci
line scia. qz distribuit sci
mā. Dōm tñ nō esse in
equācia esse scie acceptio
scie autertur. vt dixit
itelligas cōe ad cel: estia
littera Auerrois. dicit. n.
entia. vtz subdit Aylem
qz aut d̄ ab aliquibus deū
dū dū. p̄ Auerroim est
ca indiuidua. Tū qz esse si
nō intēti a deo fm̄ qz p̄
tēderetur fm̄ qz itellectu
tēdere masculū est infra ip
delēdere zc. p̄cedūt aut p̄
tēti. p̄tētera Auerrois
12. methaphysice cō. 51. qz
potentia. scientia aut dei n
sed in actu. Quid igitur se
fuo dōm qz voluit deū cog
voluit Ayles in. 12. metha
h̄c deus nihil aliud itell
reū Auerrois: errorē a
set. Ad id aut qd dicebam
nām agere pp̄ finē: antecēd
ad cognitionem: iō nō vale
tur circa hec: ergo de? cog
rois. 2. p̄physicōz cō. 75. S
d̄ nām agere pp̄ finē: non
habeat sollicitudinē circa e
rū est qz p̄na illa nō v̄z de fo
appropiat: valet. qz sapiētia
vt p̄tingit. p̄bemo metha
li vt p̄tingit: est vt pōt. z ful
nōnt omnia aequaliter sub

perfecte cognoscere se et absolute et respectiue. scilicet quod acumen eius intellectus nullo modo terminaretur ad res dependentes: sed solum ad essentiam diuinam. et sic de dependetia melius esse habet in deo quam in se ipsis. id est ad perfectionem diuinam spectat cognoscere dependetia in esse alto apud deum: non autem in esse vili. et sic non sic erronea esset hec positio sicut prius Auerrois ascripta. Sed hec opinio potius est Themistij reprobata ab Auerrois quam Auerrois reprobata ipse. inducit aliquid logicum argumentum per Auerrois. Dixit enim. Aviles in premissis quod potest esse scibile absque scientia. Sed hoc neque est possibile est: si deus res males intelligat. quod nulla res est: que possit esse sine deo. per. n. esse fallacia premissis: scibile potest esse sine scientia fortis: ergo scibile potest esse sine scientia. quod distribuit scientia ad humanam angelicam et diuinam. Dominus tamen non esse intentionem philosophi tam equocam esse scientie acceptionem. quod dixit sublato animalis: scientia auferitur. ut dixit ibi Aviles. nisi forte per animal intelligas eam ad celestia corpora: sed hoc non tolerat littera Auerrois. dicit enim. et homo cum tollit: tollitur scientia. vix subdit Avilem loqui secundum quod famosum est. quod autem dicitur ab aliquibus deum cognoscere spiritum: et non in diuina. per Auerrois est: dicitur sollicitari deum circa individua. Tunc quod esse specificum est intentionale esse. non intentionem a deo secundum quod primus motor est. sed ab eo incederet secundum quod intellectus agens est. Preterea incedere masculinum est infra spiritum quamuis specialissima descendere et. procedunt autem philosophi masculinum esse intentionem. Preterea Auerrois rationem datam reprehendit 12. metaphysice cor. 51. quod scientia vniuersalis est scientia in potentia. scientia autem dei non est scientia in potentia sed in actu. Quid igitur senserit Aviles in hoc quesito. dominus quod voluit deum cognoscere hec inferiora. nam voluit Aviles in 12. metha. textu cor. 51. conclusionem hanc. deus nihil aliud intelligit propter se ipsum. et pariter Auerrois ex hoc quod Aviles auctoritates ut eas saluet. Ad id autem quod dicebam in libro de intelligentiis nam agere propter finem: antecedit ad sollicitudinem: et non ad cognitionem: id non valere premissam. deus sollicitatur circa hec: ergo deus cognoscit hec. dixit enim. Auerrois. 2. physicoz cor. 75. Si metaphysicus non procedit nam agere propter finem: non poterit probare: quod deus habeat sollicitudinem circa ea: que sunt hic. Dominus quod verum est quod premissa illa non vult de forma. sed ratione materiae cui appropriat: valet. quod sapientis est cognoscere omnia ut patet. per huiusmodi metaphysice. et glossa cor. de li ut patet: est ut potest. et subiungit. hic enim. scilicet sapiens nouit omnia aequaliter subiecta. si enim. exponat ut

patet. id est in vniuersali. nedum expositio non est littere conformis. quod patet non dicit vniuersale. Sed sententia reprobata est a me parum supra. et ab Auerrois dicente. 12. metaphysice cor. 51. scientia dei non esse in potentia: neque in vniuersali: neque in particulari. sed in actu est. quod si forte restringis sapientem: sic quod deum a sapiente excludas. huic restrictioni contradicit textus Aviles ibi dicens: quia. scilicet sapientia deus maxime habet et. Preterea cognoscituum: quod a sapiente excludit: sub insipientem comprehenditur. dicere autem deum esse insipientem. erroneum est. Glossa autem Auerrois que adducitur. deus scit omnia. scilicet non dico omnia: sed aliquid quod est quodammodo omnia: destruit textum dicentem omnia: non autem dicentem aliquid quod est quodammodo omnia.

Alia etiam auctoritas Aristotelis libri de bona fortuna dicebat. deo pro se hoc: et bene videre futurum et presens. glossabat deo puenit dirigere fortunatum. et per glossam non valere. scilicet bene videre. id est non videre futurum et. sed dirigere fortunatum. bene igitur potest deus dare prophetiam: cuius est rem cognoscere: et facere rem esse. et sic per Auerrois Aviles auctoritatis bus puenit. quod eas cogitur violenter. et id bene habuit Aviles per inconuenientiam. 3. metha. textu cor. 15. felicissimum deum minus prudenter esse alijs. Sed dicitur est quod mentem Aviles non bene habuit Auerrois in hoc quesito.

Ad id quod dicit Auerrois quod per istam opinionem concedere deum cognoscere: destruitur demonstratio nes aristotelis hoc negatur. ut per eas considerati. Illa enim. que reducit intellectum ad unitatem intelligentis optima est. cum primum intellectum ponit esse unum et idem cum primo intelligente. Nolle autem negare obiectum scilicet intellectum. quod ipsum non sit idem per octo: dei nam indigna facit. dixit enim. aristoteles. 6. ethicoz cor. capite. 8. opz 8. sapientem: non solum que ex principijs scire: sed et circa principia vix dicitur. que erit utique sapientia inter et scientia. 8. neque que aristoteli ascribendum est deus solus scire principium et unum: sed et sequentia ex principijs. dixisset enim. tunc sapientia esse intellectus et non scientia: saltem in suo per esse quo deo ascribitur.

Ratio autem illa. 12. metha. textu cor. 51. Quare intellectus diuini vilissima est actio actionum. non claudit deus non cognoscere hec inferiora. sed claudit quod intelligere dei gloriosi non differt ab eius intellectu: alia enim statum actiones perficiunt id: cuius sunt actiones. diuina autem actio. que est intelligere: est vilis. si differt a deo. quod ipsum implicat. sic quod arguit ipsum imperfectum. quod potentiale actionis receptiuum.

Ad id qd dicitur qd si deus intelligeret alia: deus idigeret alio. negatur p̄na. qz idigentia notat defectū ulius qd idiget. sed obiectū sc̄do visum ab itellectu: quāuis nō itelligeret deus illud obiectū: secundū: vel illud obm̄ itelligeret a deo: nullā ponit aut arguit diminutionē respectu itelligētis. qd tñ volebat Auerrois. qz volebat sequi: deū cāri. deū formari: deum recipere.

Sed p̄ determinationē hāc est rō tacta i libro d̄ itelligentijs quolibeto p̄. Et libro de elementis qōne decima. Si p̄ia itelligētia sit cognitio: q̄ p̄ia itelligentia cognoscit sc̄dam: tūc sc̄da itelligētia cognosceret seipsam p̄ primā. z sic perfectius deo cognoscere sc̄dam q̄ sc̄da se cognoscat: secunda itelligētia p̄fectius se cognosceret cognoscēdo deū q̄ sc̄da itelligētia cognosceret seipsam p̄ seipsam.

Ad primum p̄cedit p̄ns. qz cognitio causati sine cā nō est ita p̄fecta sicut cognitio cāti per cām. qz cognitio pp̄ qd est melior q̄ cognitio qz est eiusde. sic aut̄ est qz cognitio sc̄de p̄ sc̄dam itelligētia ē cognitio cāti: nō p̄ cām. z cognitio sc̄de itelligētie per primam est cognitio causati per causam.

Contra duo scibilia arguunt duas p̄prias sc̄as. sunt aut̄ duo scibilia. s. primū ens: z entia: que depēdent. ergo deo vtraqz cognoscente: erūt plures scientie illorum ob̄torum apud deum.

Sc̄do cognitio relatiuoz nō est vna cognitio: s̄ plures qz illa ē cognitio duoz extremoz z relationis it̄er ea: ergo deo se cognoscente relatiue: apud ipsum erūt tres sc̄ie. s. duoz extremoz z relatiōis.

Tertio sciens aliqd scit se scire illud: z sc̄ia qua aliqs scit se scire: differt a sc̄ia q̄ aliqs scit. z sic due sc̄ie erunt apud deum.

Quarto sequit̄ qz sc̄ia nō erit ip̄m scitū. qz sc̄ia ē deus: z scitum est nō deus: puta oia que depēdēt: z est argumentum Auerrois. 12. metha. cō. 51.

Quinto sequitur deū ifinita cognoscere. p̄ p̄na qz idiuindua cognoscit: hec autem sunt ifinita zc. argumētū est Auerrois. 12. metha. cō. 51. probantis cognitionē diuinā non versari circa particularia. qz relinquenda sunt ab arte. qz ifinita sunt.

R̄n̄o auerrois in destructione destructionū disputatione sexta dubio qnto assumpta sūt̄ba de n̄o scire: nō aut̄ de scire diuino. differentia igit̄ est it̄er scire nostrū z diuinū: qz sc̄ia diuina est cā rez: n̄a s̄o cāt̄ur a rebus. 12. metha. cō. 51. z dixit auerrois i destructione destructionū disputatione. 3. dubio 18. de sc̄ia dei. nō qz ipse itelligit entia absolute. s.

inquantum sunt cause qz ipse itelligit ea. z in destructione destructionū disputatione sexta dubio tertio. ipossibile ē qz intellectus diuinus p̄ficiat ab itelligibili causato ab eodez intellectu. Si enim itelligeret eo modo quo nos: esset eius intellectus causatus ab itelligibili.

Ad primū stat duo scibilia ad vna sciētia p̄tinerē. in p̄posito deus est primū scitū. alia s̄o sc̄do sc̄ita z reducibilia sūt̄ sc̄do sc̄ita i primū sic cātū i cāz.

Ad sc̄om stat duo correlatiua vna cognitioe cognosci vt actus z potētia cognoscūt̄ p̄ actū: z mā z f̄nima cognoscuntur per formam.

Ad tertiu eadē euidētia in nobis. q̄ facit nos scire: fac̄ scire qz scimus. si aduerterimus. a fortiori erit hoc in deo. in quo error aut ignorātia cadere n̄ possunt. quemadmodū igitur ipse se ipso scit: ita ipse se ipso scit se scire: z non alio.

Ad quartum scientia est ipsum scitum primū: nō opz aut̄ qz sc̄ia sit scitū sc̄do. nisi forte eminenter aut virtualiter. in nobis. n. p̄ formā rei scimus formā z cōpositū z mām. z p̄ qz sc̄ia est scitum primū. puta ipsa forma: nō aut̄ ipsum scitū sc̄do: puta cōpositū neqz est ip̄m scitū p̄ acc̄ns. puta ipsa mā. An autem sufficiat deū eminenter z virtualiter p̄tinere rez: ad hoc vt eas itellectui eius valeat presentare: inquirat theologus zc.

Ad qntū ifinitū in actu nō est cognoscibile ap̄ p̄m. sed bñ ifinitū in potētia. Indiuindua autē ponunt̄ ifinita in potētia: nō aut̄ in actu. z p̄z Auerroim oportere hoc p̄cedere de intellectu n̄o. dixit. n. 3. d̄ aia cō. 19. qz iudicam̄ ifinita i p̄pone v̄nuerfali

An aut̄ deus cognoscat chymera: aut aliud fictū. R̄n̄o qz nō. p̄ deus scit qz chymera nō est: deus scit qz chymera nō p̄t esse. Sc̄do chymera nō eē ē v̄ez z necessariū. ergo a deo scitū. Tertio sequit̄ qz deus aliqd nō sciret: quod homo scit. puta chymera non eē. vel nō posse esse. p̄ns est euidēter ipossibile. z quāuis hō sciat se posse peccare: z nō sciat deus se posse peccare. aut maiorē alioq. nō tñ scit aliqd hō: qd deus nō sciat. qz deus scit hominē posse peccare z posse venerari maiorē q̄ sit hō: z scit hō deū peccare non posse: neqz maiorē attendere.

R̄n̄o satis sit nobis filij hominum errare: absqz hoc qz deū n̄m errare admittamus. p̄ceptus enīz chymere: eo qz cū errore significās est: deo significatū eius rēp̄sentatū eē nō admittit̄. neqz pp̄ hoc aliqd p̄fectōis a deo remouet̄. essentie. n. diuine nobilitas est rēp̄sentādo c̄p̄na aut ipossibilia existe

... aut ipossibile
... ipossibilia nō sūt
... Ad primū nego
... chymera. n. n. eē
... bile ē eē. z quāuis
... n̄ tñ ipossibile ē qz hō
... Ad sc̄om negat̄ a
... rez z necessariū. p̄
... ḡnificatū v̄ez. z n̄c
... ḡnificatū necessariū.
... quēdā ex naturaliter
... cōponit̄: quēdā v̄ez
... ḡnificatib̄. terior̄ ai
... sūt simplices: qdā at̄ c
... bus notit̄ijs: sine actu
... ra nō eē ē significabile
... placatū significatib̄: z
... cōpositio: nō aut̄ simpli
... ipossibili ex p̄te significa
... Ad tertiu scit hō a
... qz v̄itatis ibi p̄tinerē: sc̄i
... errore. quāuis scitū sit
... de p̄tes illoz aialiu nō
... rep̄gnat̄ia. z si p̄ hāc. p̄
... sūt v̄mbles. hō b̄ sciret
... scit de qz appellatū ab h
... ab hōie: p̄cepto cōposito
... cū. Quāqd igit̄ scit ab hō
... nō. qz errore admittit̄ in
... nus int̄: nō admittit̄. qu
... p̄ceptibilia admittit̄ int̄
... Contra seq̄t̄ hōiem sc̄i
... ra n̄ ē quā de n̄ scit. simil
... cū qz sūbm̄ itelligit ab hō
... s̄ itelligit sūbm̄ a deo:
... R̄n̄o p̄ones sūt signa h
... t̄ ip̄z posse cōp̄dere: n̄ at̄ d
... rone signati p̄ntat̄: ē at̄ eē
... cū immediate se. z mediate
... itellectioem dinā primū ē e
... aliqd. scit tñ deus signa illa
... scit qd significat̄ ip̄i hōi. z f
... t̄ ab hōie. qd n̄ sit scitū a d
... de hōie int̄ cāet actū itellig
... ois mēuret actū itellige
... omne ob̄m terminat actū in
... vel sc̄do. In hoc igitur quēst
... los d̄beat esse cognitum a d
... ferunt theologus Aristotelo

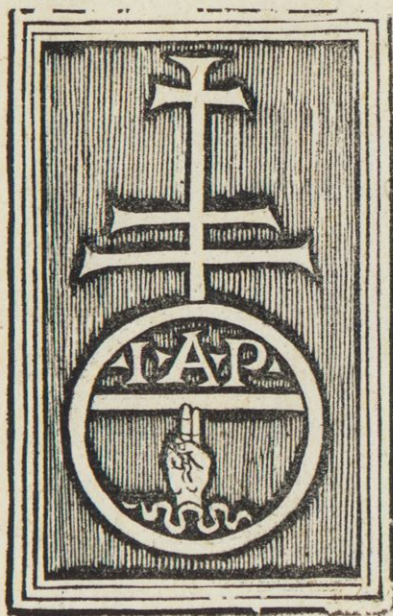
re: nō aut̄ impossibilia existere. quemadmodum
 ēt̄ impossibilia nō sūt possibilis a deo dependere.
CAd primū nego q̄ deus sciat chymera nō es-
 se. chymera. n. n. ēē nihil ē. fuit: aut erit: n. possi-
 bile ē ēē. z quāuis hēat ēē p̄magiabile ab hoīe:
 n̄ tñ possibile ē q̄ hēat illō ēē: q̄n̄ iteruēiat erroz
CAd scōm negat̄ aīis. s. q̄ chymera nō esse sit
 vez z necessariū. p̄cessi tñ supra q̄ illud erat si-
 gnificatū vez. z nūc p̄cedo q̄ illud significatū ē
 significatū necessariū. duplices tñ sunt p̄pōnes
 quedā ex naturaliter significantibus terminis
 cōponunt̄: quedā vero ex terminis ad placitūz
 significatib̄. terioz aut̄ nāliter significatū: q̄dā
 sūt simplices: q̄dā at̄ cōpositi ex plurib̄ p̄tiali-
 bus notitijs: sine actu v̄bali itelligo. tūc chyme-
 ra nō ēē ē significabile p̄ p̄pōne verā ex teris ad
 placitū significatib̄: z ex teris nālib̄: male tñ
 cōpositis: nō aut̄ simplicib̄: n. cōpositis mō cō-
 possibili ex p̄te significatorum.
CAd tertiu n̄ scit hō aliqd: q̄ deus n̄ sciat. qz
 q̄ vitatis ibi p̄tinet: scitū est a deo: s. bñ: z sine
 errore. quāuis scitū sit ab hoīe cū errore. qz scit
 de p̄tes illoz aīaliū nō ēē v̄nibiles. p̄p̄ eaz iūicē
 repugnātiā. z si p̄ hāc p̄pōne: illoz aīaliū p̄tes n̄
 sūt v̄nibiles. hō h̄ sciret: sine errore h̄ sciret: z
 scit de q̄ appellatū ab hoīe chymera: z p̄ceptū
 ab hoīe p̄ceptū cōposito: z cū errore. n. ēē: n. p̄t
 ēē. Quicqd̄ igit̄ scit ab hoīe scit a deo: s. nō eodē
 mō. qz errozē admittit int̄ humanus: quē diui-
 nus int̄ nō admittit. quēadmodū receptionez
 p̄ceptibiliū admittit int̄ hūanus s. diuin̄ nō.
CContra seq̄t̄ hoīem scire hāc p̄pōne chyme-
 ra n̄ ē: quā de n̄ scit. similiter hāc chymera n̄ p̄t
 ēē. qz subm̄ itelligit̄ ab hoīe. z p̄nter tota cōpō:
 s. n̄ itelligit̄ subm̄ a deo: z p̄nter n. tota cōpō.
CR̄ p̄pōnes sūt signa hoī aut̄ āgelo si admit-
 tit̄ ip̄z posse cōpōdere: n̄ at̄ deo: s. si p̄ntat̄ deo. in
 rōne signati p̄ntat̄: ē at̄ eēntia dīna signū signifi-
 cās imediate se. z mediate alia. ideo obz terianf
 itellectidē dīnā primū ē eēntia dīna z scōz est
 aliō. scit tñ deus signa illa eē significātia hoī. z
 scit qd̄ significēt̄ ip̄i hoī. z sic n̄ seq̄t̄ aliqd̄ eē sci-
 tū ab hoīe. q̄ n̄ sit scitū a deo. z sic negādū ē qz
 oē obz int̄ cāet actū itelligēdi. sil̄ negādū ē qz
 oē obz mēsuret actū itelligēdi. s. p̄cedatur qz
 omne obm̄ terminat actū itelligēdi vel primo
 vel scō. In hoc igitur quesito. an res materia-
 les habeāt esse cognitum a deo z ab eterno. dif-
 ferunt theologus Aristoteles z Averrois. Di-

cit theologus qz sic. qz vult deum esse omnia
 cognoscentē. an aut̄ modo intelligendi: quē ex-
 pressim̄ p̄ Aristotele. an alio deus scit. Azles
 at̄ qz nō: sed aliq̄ cognita sūt: aliq̄ vero nō. Aver-
 rois v̄o dicit qz nō. qz vult deū n̄ cognoscere alī
 quod hoz. Differt etiā Averrois a theologo.
 qa vult Averrois ab eterno fuisse hominē ma-
 terialia cognoscentē similiter z Aristoteles: sed
 hoc theologus negat. dicit etiā Averrois vnū
 esse intellectum numero: qui ab eterno intellexit.
 Sed theologus multiplicatos esse intelle-
 ctus dicit. z ponit qz qlibet intellectus huma-
 nus aliquādo non intellexit. Quomō aut̄ vnus
 sit actus intelligēdi affirmatiuus z negatiuus
 scz respectu necessariorūz affirmatiuoz z nega-
 tiuoz. Similiter respectu necessariorūz z p̄tingē-
 tiū. Simil̄ idem sit actus volēdi z nolēdi. Et
 quō sit idē actus sapientialis z scialis. Theo-
 logo relinquimus zc. Sed quia in libro d̄ intel-
 ligentijs de his satis dixi. Hec dicta sunt ad
 magnificētiam dei oīpotentis. Cuius trinitati
 semper sint laus gloria z honor. Amen.

CExplicit liber de distōnibus a filio Claudij
 Achillini Bononiēsis vtrāqz ordinariā z medi-
 cine theorice z phie publice docente Leditus z
 Bononie impressus p̄ Joānē ātoniū de bñdictis
 ciuē Bononiēsem Julio scō p̄tifice maximo
 dei ecclesiā gloriofissime restaurate. Anno do-
 mini. 1510. Die. 5. Octobris.

Registrum.

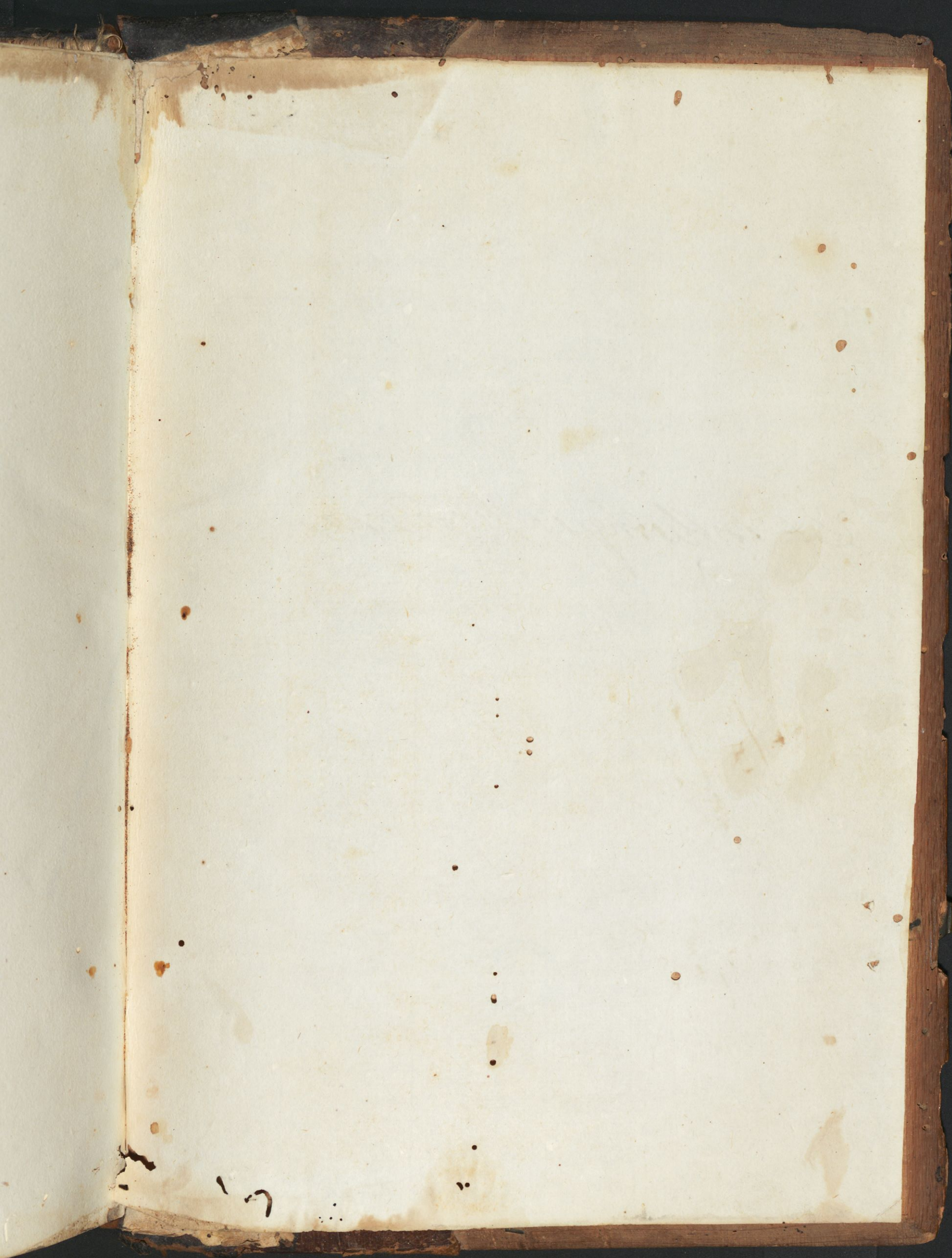
a b c d e f g Des sūt terni p̄ter g qz ē duernus

dicitur de us... in...
 cogit...
 p...
 ut...
 quod...
 p...
 r...
 b...
 c...
 d...
 e...
 f...
 g...
 h...
 i...
 k...
 l...
 m...
 n...
 o...
 p...
 q...
 r...
 s...
 t...
 u...
 v...
 w...
 x...
 y...
 z...

r...
 s...
 t...
 u...
 v...
 w...
 x...
 y...
 z...

Et Bibliotheca P. Andrea.

9 7
18
27
2333

25
7
22

OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA
BIBLIOTECA CENTRALE SREČKO VILHAR
KOPER - CAPODISTRIA

880002506

COBISS

